

ZAKON

O KORIŠĆENJU OBNOVLJIVIH IZVORA ENERGIJE

I. UVODNE ODREDBE

Predmet uređivanja

Član 1.

Ovim zakonom uređuje se korišćenje energije iz obnovljivih izvora, ciljevi korišćenja energije iz obnovljivih izvora, način određivanja udela obnovljivih izvora energije Republike Srbije u bruto finalnoj potrošnji energije, integracija energije iz obnovljivih izvora na tržište, sistemi podsticaja proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora, garancije porekla električne energije, proizvodnja električne energije iz obnovljivih izvora za sopstvenu potrošnju, korišćenje obnovljivih izvora energije u oblasti toplotne energije i oblasti saobraćaja, posebni postupci koji se odnose na izgradnju i priključenje energetskih objekata koji koriste obnovljive izvore energije, osnove mehanizama saradnje sa drugim državama u oblasti obnovljivih izvora energije, nadzor nad sprovođenjem ovog zakona, kao i druga pitanja od značaja za obnovljive izvore energije.

Na sva pitanja iz oblasti energetike u vezi sa obnovljivim izvorima energije koja nisu uređena ovim zakonom, primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje oblast energetike.

Javni interes

Član 2.

Korišćenje energije iz obnovljivih izvora je u javnom interesu Republike Srbije i od posebnog je značaja za Republiku Srbiju.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, u slučaju da se energija koristi iz obnovljivih izvora energije u, odnosno iz zaštićenog područja i područja ekološke mreže, javni interes i značaj utvrđuju se u skladu sa propisima kojima se uređuje zaštita životne sredine.

U cilju ostvarivanja javnog interesa iz stava 1. ovog člana, Republika Srbija, autonomna pokrajina i jedinice lokalne samouprave mogu da donesu strateške i druge dokumente, programe i planove za ostvarivanje ciljeva utvrđenih ovim zakonom i obezbeđuju sredstva u svojim budžetima za ispunjenje obaveza utvrđenih ovim zakonom i strateškim dokumentima.

Ciljevi uređivanja

Član 3.

Uređenje korišćenja energije iz obnovljivih izvora obuhvata mere i aktivnosti koje se preduzimaju radi ostvarivanja dugoročnih ciljeva, i to:

- 1) smanjenja upotrebe fosilnih goriva i povećanja korišćenja obnovljivih izvora energije u cilju zaštite životne sredine;
- 2) dugoročnog smanjenja zavisnosti od uvoza energenata;
- 3) otvaranja novih radnih mesta i razvoj preduzetništva u oblasti obnovljivih izvora energije;
- 4) podsticanja istraživanja, inovacija i konkurentnosti u oblasti korišćenja obnovljivih izvora energije;

5) digitalizacije, jednostavnosti, ekonomičnosti i efikasnosti postupaka u oblasti obnovljivih izvora energije;

6) integracije električne energije iz obnovljivih izvora na tržište električne energije, koja uključuje izloženost proizvođača električne energije promenama tržišnih cena električne energije u cilju maksimizacije njihovih tržišnih prihoda;

7) obezbeđivanja stabilnosti tržišta električne energije uz uzimanje u obzir troškova integracije obnovljivih izvora energije u sistem i stabilnost mreže;

8) regionalnog razvoja korišćenja obnovljivih izvora energije;

9) stabilnosti sistema podsticaja i primena operativne državne pomoći u formi tržišne premije, izuzev za mala postrojenja i demonstracione projekte;

10) dodeljivanja podsticaja putem aukcija na javan, transparentan, konkurentan i ekonomičan način, bez diskriminacije kojim se obezbeđuje visok stepen realizacije projekata, osim u slučaju malih postrojenja i demonstracionih projekata kada se podsticaji ne moraju dodeliti putem aukcije;

11) održivog i samostalnog razvoja kroz maksimalno korišćenje nacionalnih naučno-istraživačkih, tehnološko-razvojnih i ljudskih kapaciteta u procesu planiranja povećanja korišćenja obnovljivih izvora energije.

Značenje izraza

Član 4.

Pojedini izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

1) aukcija je postupak u kome se učesnici na konkurentan način nadmeću da ponudom najniže fid-in tarife, odnosno tržišne premije, popune kvotu i steknu pravo na podsticajne mere;

2) biogoriva su tečna goriva za saobraćaj, proizvedena iz biomase;

3) biogas je gasovito gorivo iz biomase;

4) biomasa je biorazgradivi deo proizvoda, otpada i ostataka biološkog porekla iz poljoprivrede (uključujući biljne i životinjske materije), šumarstva i povezanih industrija, kao i biorazgradivi deo industrijskog i komunalnog otpada u skladu sa propisima kojima se uređuje upravljanje otpadom;

5) biometan je gasovito gorivo koje se koristi u saobraćaju, dobijeno preradom, odnosno prečišćavanjem biogasa;

6) biotečnost je tečno gorivo proizvedeno iz biomase, koje se koristi u energetske svrhe, osim za saobraćaj, uključujući proizvodnju električne energije i toplotne energije;

7) bruto finalna potrošnja energije je ukupna finalna energija potrošena za energetske svrhe u industriji, saobraćaju, domaćinstvima, javnim i komercijalnim delatnostima, poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu, uključujući sopstvenu potrošnju električne i toplotne energije u sektoru proizvodnje električne i toplotne energije i gubitke u prenosu i distribuciji električne i toplotne energije;

8) viša sila je nepredvidiv i neizbežan događaj kao što je: vanredno stanje, pandemija, elementarna nepogoda ili drugi nepredviđeni događaj, odnosno okolnost kojom se ugrožava bezbednost i zdravlje ljudi i/ili životne sredine;

9) garancija porekla je elektronski dokument koji ima isključivu funkciju da krajnjem kupcu dokaže da je određena količina energije proizvedena iz obnovljivih izvora energije;

10) gorivo iz biomase je gasovito, odnosno čvrsto gorivo proizvedeno iz biomase;

11) goriva iz recikliranog ugljenika predstavljaju tečna i gasovita goriva proizvedena iz tečnog ili čvrstog otpada neobnovljivog porekla, koji nije pogodan za reciklažu materijala ili od gasa iz procesa prerade otpada i izduvnog/otpadnog gasa neobnovljivog porekla, koji su nastali kao nezaobilazne i nenamerne posledice proizvodnog procesa u industrijskim postrojenjima, u skladu sa propisima kojima se uređuje upravljanje otpadom;

12) demonstracioni projekat je nekomercijalni projekat iz obnovljivih izvora energije kojim se neka tehnologija demonstrira kao prva te vrste i predstavlja značajnu inovaciju koja uveliko premašuje najviši nivo postojeće tehnologije korišćenja obnovljivih izvora i ima status inovacionog projekta u smislu zakona kojim se uređuje inovaciona delatnost;

13) deo kapaciteta elektrane je deo odobrene snage elektrane;

14) dozvoljeni procenat balansnog odstupanja je maksimalni procenat odstupanja između stvarno proizvedene količine električne energije u odnosu na planiranu količinu električne energije, koju proizvođač električne energije iz obnovljivih izvora može da prouzrokuje bez dužnosti da nadoknadi troškove balansnog odstupanja;

15) domaćinstvo je zajednica lica čiji članovi zajedno stanuju, zajedno se hrane i troše ostvarene prihode, odnosno samac koji samostalno živi, samostalno se hrani i troši ostvarene prihode;

16) elektrana u izgradnji je elektrana za koju je izvršena prijava radova, a nije pribavljena upotrebna dozvola u skladu sa zakonom kojim se uređuje izgradnja objekata;

17) zajednički projekat je vrsta mehanizma saradnje između država koji mogu da ugovore dve ili više država u cilju proizvodnje električne, odnosno toplotne energije i koji može da uključi privatne proizvođače;

18) zajednička šema podrške je vrsta mehanizma saradnje koju dve ili više država mogu da ugovore u cilju omogućavanja njihovog uzajamnog učešća u njihovim nacionalnim sistemima podsticaja;

19) likvidno organizovano unutarдневно tržište je organizovano unutarдневно tržište električne energije na kome proizvođači električne energije, a posebno proizvođači električne energije iz obnovljivih izvora, imaju mogućnost da po konkurentnoj ceni kupuju ili prodaju potrebne količine električne energije kako bi efikasno regulisali balansna odstupanja;

20) obnovljivi vodonik je vodonik koji se koristi u energetske svrhe, proizveden postupkom elektrolize korišćenjem električne energije koja je proizvedena iz obnovljivih izvora energije;

21) kapacitet elektrane je odobrena snaga elektrane utvrđena od strane nadležnog operatora sistema;

22) kvote predstavljaju ukupnu odobrenu snagu elektrana u MW ili električnu energiju u MWh za koje se mogu steći tržišne premije, odnosno fid-in tarife;

23) kupac-proizvođač je krajnji kupac koji je na unutrašnje instalacije priključio sopstveni objekat za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije, pri čemu se proizvedena električna energija koristi za snabdevanje sopstvene potrošnje, a višak proizvedene električne energije isporučuje u prenosni sistem, distributivni sistem, odnosno zatvoreni distributivni sistem;

24) malo postrojenje je elektrana odobrene snage manje od 500 kW, odnosno elektrana na vetar čija je odobrena snaga manja od 3 MW;

25) napredna biogoriva su biogoriva proizvedena iz posebnih sirovina koja su propisana podzakonskim aktom iz člana 78. ovog zakona;

26) neto električna energija predstavlja razliku ukupne preuzete i ukupne isporučene električne energije kupca-proizvođača u prenosni, distributivni, odnosno zatvoreni distributivni sistem u toku jednog meseca, utvrđene u kWh na osnovu očitavanja brojila električne energije koja ispunjavaju propisane metrološke zahteve;

27) neto merenje je način obračuna neto električne energije, pri kome se viškom isporučene električne energije, u toku jednog meseca, umanjuje neto količina električne energije u toku narednog meseca;

28) neto obračun je način obračuna neto električne energije, pri kome se vrednost viška predate električne energije, u toku jednog meseca obračunava i naplaćuje na osnovu ugovora između kupca-proizvođača i snabdevača;

29) obnovljivi izvori energije su nefosilni izvori energije kao što su: vodotokovi, biomasa, vetar, sunce, obnovljivi vodonik, biogas, deponijski gas, gas iz pogona za preradu kanalizacionih voda, izvori geotermalne energije i drugi obnovljivi izvori energije;

30) obnovljiva tečna i gasovita goriva nebiološkog porekla su tečna ili gasovita goriva iz obnovljivih izvora energije koja se koriste u saobraćaju, ali pod uslovom da nisu dobijena iz biomase i da nisu biogoriva;

31) ovlašćena ugovorna strana je pravno lice koje zaključuje ugovor o tržišnoj premiji sa korisnicima tržišne premije, pri čemu to lice vrši samo isplatu tržišne premije, ali ne i otkup električne energije od korisnika tržišne premije;

32) ostaci iz poljoprivrede, ribarstva, šumarstva i akvakulture su ostaci koji su neposredno proizvedeni u okviru delatnosti poljoprivrede, akvakulture, ribarstva i šumarstva i ne uključuju ostatke iz povezanih industrija i ostatke prerade;

33) ostaci prerade su materije koje nisu finalni proizvodi i ne predstavljaju primarni cilj proizvodnog postupka, a nastali su u postupku koji nije namerno izmenjen u cilju njihove proizvodnje;

34) otpad je svaka materija ili predmet koji držalac odbacuje, namerava da ga odbaci ili je neophodno da ga odbaci, pri čemu se ne smatraju otpadom materije ili predmeti koji se namerno promene ili kontaminiraju da bi bili obuhvaćeni ovom definicijom;

35) otpadna toplotna energija je toplotna energija koja nužno nastaje kao nusproizvod u industrijskim postrojenjima, postrojenjima za proizvodnju energije, sektoru usluga, koja bi bez pristupa sistemu za daljinsko grejanje i hlađenje bila neiskorišćeno rasuta u vazduh ili vodu;

36) povlašćeni proizvođač električne energije iz obnovljivih izvora energije (u daljem tekstu: povlašćeni proizvođač) je pravno lice ili preduzetnik koji proizvodi električnu energiju iz obnovljivih izvora i ostvaruje pravo na fid-in tarifu ili tržišnu premiju u skladu sa ovim zakonom;

37) podsticajne mere su instrumenti ili mehanizmi podrške proizvodnji energije iz obnovljivih izvora energije;

38) poljoprivredna biomasa je biomasa proizvedena u poljoprivredi;

39) privremeni povlašćeni proizvođač električne energije iz obnovljivih izvora energije (u daljem tekstu: privremeni povlašćeni proizvođač) je pravno lice ili

preduzetnik koji je u postupku aukcije stekao pravo na tržišnu premiju, odnosno pravo na fid-in tarifu i ima druga prava i obaveze predviđene ovim zakonom;

40) proizvođač iz obnovljivih izvora energije je pravno lice ili preduzetnik koji proizvodi električnu energiju iz obnovljivih izvora i ima pravo na garancije porekla;

41) referentna tržišna cena je cena električne energije na dan-unapred organizovanom tržištu električne energije u Republici Srbiji;

42) sistem podsticaja je skup podsticajnih mera koji se odnosi na određenu tehnologiju proizvodnje energije iz obnovljivih izvora i koji se primenjuje radi dostizanja nacionalnih ciljeva u pogledu korišćenja obnovljivih izvora energije;

43) skladištenje električne energije je čuvanje proizvedene električne energije u skladištu do trenutka u kome će biti korišćena;

44) snabdevači gorivom su energetski subjekti koji na tržište stavljaju derivate nafte iz sopstvene proizvodnje i uvoza;

45) statistički transfer je vrsta mehanizma saradnje između država kojim se količina energije iz obnovljivih izvora ugovorena između dve ili više država, statistički prenosi iz jedne države u drugu;

46) toplotna energija je unutrašnja (termička) energija vrele vode, tople vode ili pare ili rashladnog fluida, koja se koristi za zagrevanje ili hlađenje prostora, zagrevanje potrošne tople vode ili za potrebe tehnoloških procesa;

47) troškovi integracije u sistem su troškovi integrisanja proizvodnje iz obnovljivih izvora energije i druge distribuirane proizvodnje električne energije u sistem za prenos, distributivni i zatvoreni distributivni sistem električne energije;

48) ugovor o otkupu električne energije iz obnovljivih izvora energije je ugovor na osnovu koga fizičko ili pravno lice neposredno kupuje električnu energiju iz obnovljivih izvora od proizvođača električne energije iz obnovljivih izvora;

49) šumska biomasa je biomasa proizvedena u šumarstvu.

Drugi izrazi koji se upotrebljavaju u ovom zakonu, a nisu definisani u stavu 1. ovog člana, imaju značenje definisano zakonom kojim se uređuje energetika.

Svi termini u ovom zakonu upotrebljeni u muškom rodu podrazumevaju se i u ženskom rodu i obrnuto.

Vrste elektrana koje koriste obnovljive izvore energije

Član 5.

Elektranama koje koriste obnovljive izvore energije smatraju se:

- 1) hidroelektrana;
- 2) elektrana na biomasu;
- 3) elektrana na biogas;
- 4) vetroelektrana;
- 5) solarna elektrana;
- 6) geotermalna elektrana;
- 7) elektrana na biorazgradivi otpad;
- 8) elektrana na deponijski gas;
- 9) elektrana na gas iz postrojenja za tretman komunalnih otpadnih voda i
- 10) elektrana koja koristi druge obnovljive izvore energije.

Reverzibilna hidroelektrana ne smatra se elektranom koja koristi obnovljive izvore energije.

Zabranjuje se izgradnja hidroelektrana u zaštićenim područjima.

Izuzetno od stava 3. ovog člana, Vlada može, na predlog ministarstva nadležnog za rudarstvo i energetiku (u daljem tekstu: Ministarstvo), uz prethodno pribavljeno mišljenje ministarstva nadležnog za zaštitu životne sredine, dozvoliti radove i aktivnosti, odnosno projekte na izgradnji hidroelektrane na zaštićenom području, ukoliko se radi o projektima od javnog i opšteg interesa, odnosno o projektima od posebnog ili nacionalnog značaja za Republiku Srbiju.

Smatra se da su uslovi iz stava 4. ovog člana ispunjeni naročito u slučaju ako se izgradnjom hidroelektrane doprinosi sigurnosti rada elektroenergetskog sistema, odnosno obezbeđuju novi proizvodni kapaciteti za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora koji su neophodni za ostvarivanje planirane dinamike rasta proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije, za dostizanje nacionalnih ciljeva definisanih Integriranim nacionalnim energetske i klimatskim planom ili kada su novi proizvodni kapaciteti za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije potrebni za ostvarivanje ciljeva energetske tranzicije ili ispunjavanje međunarodnih obaveza.

Udeo energije iz obnovljivih izvora Republike Srbije u bruto finalnoj potrošnji energije i saobraćaju

Član 6.

Udeo energije iz obnovljivih izvora energije u bruto finalnoj potrošnji energije i finalnoj potrošnji energije u saobraćaju, kao i udeo obnovljivih izvora energije u sektoru električne energije i sektoru toplotne energije, utvrđuje se u Integriranom nacionalnom energetske i klimatskom planu, u skladu sa zakonom kojim se uređuje energetika.

Proračun udela obnovljivih izvora energije i izveštavanje

Član 7.

Za potrebe praćenja i izveštavanja o ostvarivanju udela energije iz obnovljivih izvora energije u bruto finalnoj potrošnji energije i saobraćaju primenjuju se posebna pravila za proračun udela iz obnovljivih izvora energije.

Ministarstvo donosi akt iz stava 1. ovog člana koji sadrži sledeća pravila:

- 1) način izračunavanja udela energije iz obnovljivih izvora u bruto finalnoj potrošnji energije;
- 2) proračun bruto finalne potrošnje električne energije iz obnovljivih izvora;
- 3) proračun bruto finalne potrošnje energije iz obnovljivih izvora u sektoru toplotne energije;
- 4) proračun finalne potrošnje energije iz obnovljivih izvora u saobraćaju;
- 5) način izračunavanja električne energije proizvedene iz hidroelektrana i vetroelektrana;
- 6) energetske sadržaj goriva u saobraćaju;
- 7) način izračunavanja uticaja biogoriva, biotečnosti i njihovih uporedivih fosilnih goriva na emisiju gasova sa efektom staklene bašte;
- 8) način izračunavanja energije iz toplotnih pumpi.

Praćenje ostvarivanja udela energije iz obnovljivih izvora u bruto finalnoj potrošnji energije i saobraćaju, kao i način izveštavanja iz stava 1. ovog člana u

pogledu forme, sadržine i rokova izveštavanja ostvaruje se u skladu sa zakonom kojim se uređuje energetika.

Stabilnost podsticajnih mera u oblasti obnovljivih izvora energije

Član 8.

Energetski subjekti koriste podsticajne mere po propisima koji su važili u trenutku sticanja prava na podsticajne mere.

Uslovi pod kojima su energetski subjekti stekli pravo na podsticajne mere ne mogu se naknadno menjati na način kojim se umanjuju ili ograničavaju njihova stečena prava i ugrožava ekonomska korist njihovih postrojenja koja su predmet podsticaja.

Izuzetno od stava 2. ovog člana, podsticajne mere mogu se menjati u skladu sa objektivnim kriterijumima, pod uslovom da su takvi kriterijumi utvrđeni u sistemima podsticaja koji su važili u trenutku sticanja prava na podsticajne mere.

II. SISTEMI PODSTICAJA PROIZVODNJE ELEKTRIČNE ENERGIJE IZ OBNOVLJIVIH IZVORA

Vrste sistema podsticaja

Član 9.

Podsticaji za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora sprovode se u određenom podsticajnom periodu kroz sistem tržišnih premija i sistem fid-in tarifa i odnose se na cenu električne energije, preuzimanje balansne odgovornosti, pravo na prioritetan pristup sistemu i druge podsticaje propisane zakonom.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, proizvođači električne energije iz obnovljivih izvora koji su van sistema podsticaja imaju pravo na preuzimanje balansne odgovornosti i pravo na prioritetan pristup sistemu u skladu sa ovim zakonom.

Povlašćeni proizvođači imaju pravo samo na jedan sistem podsticaja za istu elektranu.

Preuzimanje balansne odgovornosti

Član 10.

Garantovani snabdevač preuzima balansnu odgovornost za proizvođače iz obnovljivih izvora energije koji su u sistemu tržišne premije ili su van sistema podsticaja, do uspostavljanja likvidnog organizovanog unutardnevnog tržišta električne energije.

Proizvođač električne energije iz obnovljivih izvora iz stava 1. ovog člana ima pravo da prenese balansnu odgovornost na drugu balansno odgovornu stranu u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast energetike i pravilima o radu tržišta.

Garantovani snabdevač preuzima balansnu odgovornost i snosi troškove balansiranja za proizvođače električne energije iz obnovljivih izvora koji su u sistemu fid-in tarife, do isteka podsticajnog perioda.

U slučaju da ostvarena proizvodnja proizvođača električne energije iz obnovljivih izvora iz stava 1. ovog člana, odstupa više od dozvoljenog procenta balansnog odstupanja u obračunskom periodu, proizvođači snose troškove balansiranja plaćanjem fiksne naknade za svaki kWh odstupanja njihove ostvarene proizvodnje od plana koji prijave garantovanom snabdevaču.

Garantovani snabdevač i proizvođač električne energije iz obnovljivih izvora iz stava 1. ovog člana, zaključuju ugovor o preuzimanju balansne odgovornosti u

skladu sa zakonom kojim se uređuje oblasti energetike, ovim zakonom i podzakonskim aktom iz stava 11. ovog člana.

Agencija za energetiku Republike Srbije (u daljem tekstu: Agencija), dužna je da prati razvoj organizovanog unutardnevnog tržišta električne energije i da objavi do kraja februara tekuće godine izveštaj da li je uspostavljeno likvidno organizovano unutardnevno tržište.

Agencija utvrđuje likvidnost organizovanog unutardnevnog tržišta na osnovu ispunjenosti kriterijuma koji se odnose na:

- 1) relativni odnos obima trgovanja na organizovanom unutardnevnom tržištu i ukupne potrošnje električne energije u Republici Srbiji;
- 2) obim trgovanja na organizovanom unutardnevnom tržištu;
- 3) razliku između najviše cene koje su kupci bili spremni da plate i najniže cene koju su prodavci bili spremni da prihvate u određenom periodu trgovanja na organizovanom unutardnevnom tržištu;
- 4) koncentraciju organizovanog unutardnevnog tržišta;
- 5) druge kriterijume utvrđene podzakonskim aktima donetim na osnovu stava 11. ovog člana.

Ako Agencija utvrdi da su ispunjeni kriterijumi iz stava 7. ovog člana, Agencija vrši procenu održivosti uslova koji su doveli do ispunjenosti kriterijuma:

- 1) procenjujući razvoj likvidnosti organizovanog unutardnevnog tržišta tokom odgovarajućeg prethodnog perioda;
- 2) utvrđujući da li je nivo likvidnosti bio stabilan ili se povećavao tokom odgovarajućeg prethodnog perioda i
- 3) procenjujući da li je likvidnost organizovanog unutardnevnog tržišta dovoljno otporna na promene ili neuobičajene tržišne okolnosti koji mogu bitno uticati na likvidnost, i to putem analize da li su uporedive promene ili slične tržišne okolnosti uticale na likvidnost organizovanog unutardnevnog tržišta tokom odgovarajućeg prethodnog perioda ili na neki drugi odgovarajući način definisan u podzakonskim aktima donetim na osnovu ovog zakona.

Operator organizovanog tržišta električne energije je dužan da Agenciji dostavlja podatke koji su neophodni za izradu izveštaja iz stava 6. ovog člana.

Od dana objavljivanja izveštaja Agencije iz stava 6. ovog člana, da je uspostavljeno likvidno organizovano unutardnevno tržište električne energije, proizvođači električne energije iz obnovljivih izvora su dužni da uredi svoju balansnu odgovornost u skladu sa zakonom kojim se uređuje energetika i pravila o radu tržišta električne energije u roku od pet meseci od dana uspostavljanja organizovanog unutardnevnog tržišta u Republici Srbiji.

Vlada bliže uređuje dozvoljeni procenat balansnog odstupanja, način određivanja i isplate fiksne naknade balansno odgovornoj strani za balansno odstupanje van dozvoljenog procenta balansnog odstupanja, model ugovora o preuzimanju balansne odgovornosti, prava i obaveze proizvođača električne energije iz obnovljivih izvora i balansno odgovorne strane, obračunski period, kao i kriterijume za utvrđivanje likvidnosti unutardnevnog tržišta.

Pravo na prioritetan pristup prenosnom, distributivnom odnosno zatvorenom distributivnom sistemu

Član 11.

Operator prenosnog, distributivnog, odnosno zatvorenog distributivnog sistema je dužan da prioritetno preuzima električnu energiju proizvedenu iz obnovljivih izvora, bez obzira da li je u sistemu podsticaja, osim u slučaju kada je ugrožena sigurnost rada prenosnog, odnosno distributivnog sistema.

Ako operator prenosnog, distributivnog, odnosno zatvorenog distributivnog sistema, usled ugrožene sigurnosti rada prenosnog, distributivnog odnosno zatvorenog distributivnog sistema u znatnoj meri ograniči pristup sistemu proizvođačima iz obnovljivih izvora, dužan je da obavesti Agenciju o preduzetim merama, kao i o merama koje je potrebno preduzeti da bi se sprečila eventualna buduća ograničenja.

Elektrane koje su predmet podsticaja

Član 12.

Podsticajne mere mogu da se steknu za sledeće vrste elektrana koje koriste obnovljive izvore energije:

- 1) hidroelektranu odobrene snage do 30 MW;
- 2) hidroelektranu na postojećoj infrastrukturi odobrene snage do 30 MW;
- 3) elektranu na biomasu;
- 4) elektranu na biogas;
- 5) vetroelektranu;
- 6) solarnu elektranu;
- 7) geotermalnu elektranu;
- 8) elektranu na biorazgradivi otpad;
- 9) elektranu na deponijski gas;
- 10) elektranu na gas iz postrojenja za tretman komunalnih otpadnih voda i
- 11) elektranu koja koristi druge obnovljive izvore energije.

Elektrana iz stava 1. ovog člana mora biti novoizgrađena ili rekonstruisana.

Podsticajne mere mogu da se steknu za ceo kapacitet ili deo kapaciteta elektrane iz stava 1. ovog člana.

Rekonstruisana elektrana iz stava 2. ovog člana je elektrana, koja proizvodi električnu energiju iz obnovljivih izvora, u kojoj je izvršena potpuna ili delimična zamena instalacija ili opreme u svrhu obnove postojećeg kapaciteta ili povećanja efikasnosti kapaciteta ili povećanja kapaciteta postrojenja, pri čemu rekonstrukcija može da bude sa ili bez promene vrste elektrane u skladu sa zakonom kojim se uređuje izgradnja objekata.

Elektrana u izgradnji ne može biti predmet podsticaja.

Obaveštavanje javnosti o sistemu podsticaja i procena efikasnosti sistema

Član 13.

Ministarstvo objavljuje za period od tri godine plan sistema podsticaja koji se primenjuje, okvirni vremenski plan održavanja aukcija, učestalost aukcija, očekivane

nove kapacitete iz obnovljivih izvora energije koji će biti u sistemu podsticaja, ukupna podsticajna sredstva koja će se raspodeliti povlašćenim proizvođačima koji ostvare pravo na podsticaje u narednom periodu od tri godine, kao i vrste tehnologije koje će biti podržane u sistemu podsticaja, ukoliko su poznate.

Plan sistema podsticaja iz stava 1. ovog člana, Ministarstvo objavljuje do kraja februara jednom u tri godine, i ažurira plan sistema podsticaja, svake godine do kraja februara u slučaju promene podataka iz stava 1. ovog člana.

Agencija jednom u pet godina donosi procenu efekta sistema podsticaja na tržište električne energije, krajnje kupce, kao i na investicije u sektoru elektroenergetike, ukoliko su poznate, uzimajući u obzir i uticaj mogućih izmena sistema podsticaja.

III. SISTEM TRŽIŠNE PREMIJE

Pojam

Član 14.

Tržišna premija je vrsta operativne državne pomoći koja predstavlja dodatak na tržišnu cenu električne energije koju korisnici tržišne premije isporuče na tržište i koja se određuje u evrocentima po kWh u postupku aukcija.

Korisnici tržišne premije prodaju električnu energiju iz stava 1. ovog člana na tržištu električne energije.

Tržišna premija može da se stekne za ceo ili deo kapaciteta elektrane.

Tržišna premija se isplaćuje na mesečnom nivou za električnu energiju koju elektrana isporuči u elektroenergetski sistem.

U slučaju da se pravo na tržišnu premiju stekne za deo kapaciteta elektrane, električna energija za koju se isplaćuje tržišna premija dobija se tako što se procenat kapaciteta elektrane koji je ušao u kvotu, množi sa električnom energijom isporučenom u elektroenergetski sistem u toku obračunskog perioda.

Ako se tržišna premija određuje u zavisnosti od referentne tržišne cene, a tržišna cena električne energije koja je osnov za izračunavanje referentne tržišne cene je negativna, tržišna premija se ne isplaćuje za period negativne tržišne cene električne energije.

Vlada, na predlog Ministarstva, bliže uređuje vrstu, način i uslove sticanja, ostvarivanja i prestanak prava na tržišnu premiju, kao i način određivanja referentne tržišne cene.

Metodologija za određivanje tržišne premije

Član 15.

Za potrebe aukcija, Agencija određuje maksimalnu tržišnu premiju ili maksimalnu otkupnu cenu za električnu energiju po kWh.

Za rekonstruisane elektrane, Agencija određuje posebnu maksimalnu tržišnu premiju ili maksimalnu otkupnu cenu za električnu energiju po kWh.

Metodologiju za određivanje maksimalne tržišne premije ili visine maksimalne otkupne cene propisuje Agencija.

Na osnovu metodologije iz stava 3. ovog člana, Agencija najkasnije do kraja decembra tekuće godine za narednu godinu u kojoj su planirane aukcije, objavljuje na svojoj internet stranici maksimalne tržišne premije, odnosno maksimalne otkupne cene za svaku vrstu i podvrstu elektrane za koju su propisane kvote, a za potrebe sprovođenja aukcija.

Metodologija iz stava 3. ovog člana objavljuje se u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

Aukcije

Član 16.

Pravo na tržišnu premiju stiće se u postupku aukcija.

Aukcija se može organizovati jedinstveno za dve ili više vrsta elektrana iz člana 12. ovog zakona ili odvojeno po posebnim vrstama elektrana.

Sprovođenje aukcija prema posebnim vrstama elektrana smatra se da je u skladu sa pravilima državne pomoći ako je ispunjen jedan ili više uslova u pogledu:

- 1) dugoročnog potencijala određene nove i inovativne tehnologije;
- 2) ostvarivanja potrebe za diversifikacijom obnovljivih izvora energije;
- 3) ograničenja mreže i stabilnosti sistema i
- 4) troškova integrisanja u sistem.

Zbog ograničenja mreže i stabilnosti sistema, aukcije se mogu sprovesti za posebna geografska područja za jednu ili više vrsta elektrana.

Davalac državne pomoći koja se dodeljuje u skladu sa ovim zakonom dužan je da obrazloži nadležnom organu za kontrolu državne pomoći da li su ispunjeni uslovi iz stava 3. ovog člana u slučaju sprovođenja aukcija po posebnim vrstama elektrana.

Ministarstvo sprovodi aukcije na osnovu raspoloživih kvota koje propisuje Vlada.

U skladu sa zakonom, važećim planskim dokumentima u oblasti energetike, preuzetim međunarodnim obavezama, odnosno raspoloživim podacima o postojećim kapacitetima, planiranim potrebama i drugim podacima značajnim za određivanje kvota, Vlada propisuje kvote, pri čemu može da se podeli svaka vrsta elektrane iz člana 12. ovog zakona na podvrste prema veličini elektrane ili drugom kriterijumu i da za svaku podvrstu propiše posebne kvote, kao i posebne kvote za rekonstruisane elektrane.

Pokretanje postupka aukcija

Član 17.

Ministarstvo objavljuje na svojoj veb platformi, odnosno internet stranici početak planirane aukcije najmanje 45 dana unapred.

Postupak se pokreće i sprovodi na osnovu javnog poziva.

Javni poziv naročito sadrži sledeće:

- 1) ko ima pravo da podnese prijavu za učestvovanje na aukciji;
- 2) raspoložive kvote po vrsti i odobrenoј snazi elektrane;
- 3) maksimalnu visinu tržišne premije, odnosno visinu maksimalne otkupne cene;
- 4) način i formu prijavljivanja na aukcije;
- 5) spisak dokumenata koja se dostavljaju uz prijavu za učestvovanje na aukciji;
- 6) uslove za kvalifikaciju i nadmetanje na aukciji u skladu sa ovim zakonom i podzakonskim aktom donetim na osnovu ovog zakona;

- 7) rokove u postupku aukcije;
- 8) podatak o finansijskom instrumentu obezbeđenja za ozbiljnost ponude koji se dostavlja u postupku aukcija;
- 9) rok za realizaciju projekta i
- 10) podatke o pravnim lekovima u postupku aukcije.

Ministarstvo raspisuje javni poziv na osnovu ovog zakona i podzakonskih akata donetih na osnovu ovog zakona.

Ministarstvo je dužno da na veb platformi, odnosno internet stranici objavi obrasce koje učesnici aukcije dostavljaju u vezi sa javnim pozivom u postupku aukcija, kao i informacije o održanim aukcijama, uključujući i stepen realizacije projekata iz aukcija.

Do donošenja odluke o najboljim ponudama, postupak sprovodi komisija koju rešenjem obrazuje ministar nadležan za poslove energetike (u daljem tekstu: Komisija).

O preduzetim radnjama u sprovođenju postupka, Komisija sačinjava izveštaj.

Vlada, na predlog Ministarstva, bliže propisuje druge elemente koje mora da sadrži javni poziv, uslove, rok i način prijavljivanja na aukcije, dokaze o ispunjenosti uslova iz javnog poziva, kao i uslove za obrazovanje Komisije.

Postupak aukcija

Član 18.

Pokretanje postupka aukcije, dostavljanje i razmena dokumenata, obaveštavanje, objavljivanje i forma odluka, sprovodi se u skladu sa podzakonskim aktom donetim u skladu sa ovim zakonom, u elektronskoj ili u papirnoj formi koja se određuje javnim pozivom.

Dostavljanje upravnih akata u postupku aukcija vrši se javnim dostavljanjem kroz objavljivanje pismena na internet stranici i oglasnoj tabli Ministarstva.

Postupak aukcija sastoji se od tri faze: kvalifikacija, nadmetanja i odabira najboljih ponuda.

Vlada, na predlog Ministarstva, bliže uređuje pokretanje postupka aukcije, dostavljanje i razmenu dokumenata, obaveštavanje, sadržinu i formu ponude, način zaštite sadržine ponude do njenog otvaranja, vreme otvaranja ponuda, objavljivanje i formu odluka.

Kvalifikacije

Član 19.

Kvalifikacija je eliminaciona faza postupka aukcije u kojoj se vrši odabir prijavljenih učesnika na osnovu ispunjenosti sledećih uslova:

- 1) vrste i odobrene snage elektrane;
- 2) planskog osnova za izgradnju priključka elektrane na elektroenergetski sistem;
- 3) ako je učesnik na aukciji pribavio:
 - (1) pravnosnažnu energetska dozvolu za elektranu,
 - (2) lokacijske uslove,
 - (3) finansijski instrument obezbeđenja za ozbiljnost ponude.

Vlada može propisati i druge uslove za kvalifikacije aktom iz stava 4. ovog člana.

Finansijski instrument obezbeđenja iz stava 1. tačka 3) podtačka (3) ovog člana dostavlja se u formi novčanog depozita u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu Narodne banke Srbije na dan uplate, koji se uplaćuje na podračun posebnih depozita Ministarstva, u skladu sa propisima kojima se uređuje budžetski sistem ili u formi bankarske garancije koja je безусловna, neopoziva, plativa na prvi poziv i bez prava na prigovor, u iznosu koji određuje Ministarstvo u javnom pozivu.

Vlada, na predlog Ministarstva, bliže propisuje uslove za prijavu u fazi kvalifikacije, sadržinu i visinu finansijskog instrumenta obezbeđenja za ozbiljnost ponude, model bankarske garancije, uslove i način naplate finansijskog instrumenta obezbeđenja za ozbiljnost ponude.

Nadmetanje

Član 20.

Nadmetanje je faza postupka aukcije u kojoj se učesnici koju su odabrani u fazi kvalifikacije svojim ponudama nadmeću prema kriterijumu koja ponuda nudi nižu tržišnu premiju u odnosu na maksimalnu tržišnu premiju, odnosno nižu visinu otkupne cene u odnosu na maksimalnu otkupnu cenu.

Ponude koje premašuju maksimalnu tržišnu premiju, odnosno maksimalnu otkupnu cenu ne razmatraju se.

Rang lista i popunjavanje kvote

Član 21.

Učesnici se posle faze kvalifikacija i nadmetanja, u zavisnosti od ponude koje su dali, rangiraju od najnižeg do najvišeg iznosa tržišne premije, odnosno otkupne cene i po tom redosledu popunjavaju kvotu.

Ponuda iz stava 1. ovog člana može da se odnosi na ceo kapacitet ili deo kapaciteta elektrane.

Kada zbir kapaciteta svih elektrana za rangirane ponude iz stava 1. ovog člana dostigne nivo propisane kvote, kvota je popunjena.

U slučaju da za raspoloživu kvotu konkurišu dva ili više učesnika u postupku aukcije sa istom tržišnom premijom, odnosno istom otkupnom cenom, preostala kvota se raspodeljuje na te učesnike proporcionalno ponuđenom kapacitetu elektrane.

Na osnovu pravila propisanih u st. 1 - 4. ovog člana, Komisija sastavlja rang listu koju zajedno sa izveštajem o sprovedenom postupku dostavlja Ministarstvu.

Odabir najboljih ponuda i pravna zaštita

Član 22.

Na osnovu rang liste i izveštaja o sprovedenom postupku koje sačinjava Komisija, Ministarstvo donosi rešenje o dodeljivanju prava na tržišnu premiju, odnosno rešenje o odbijanju prava na tržišnu premiju učesnicima u postupku aukcije.

Rešenje iz stava 1. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Učesnik aukcije može da pokrene upravni spor samo protiv rešenja kojim je odlučeno o njegovom pravu.

Pravo učesnika aukcije kojima je dodeljeno pravo na tržišnu premiju u postupku aukcije ostaće nepromenjeno i na snazi bez obzira na ishod upravnog spora koji pokrene drugi učesnik aukcije protiv svog rešenja.

Ministarstvo će dodeliti pravo na odgovarajuću tržišnu premiju izvan kvote aukcije, ukoliko ishod pravnosnažnog rešenog upravnog spora bude takav da učesniku na aukciji pripada pravo na tržišnu premiju.

Status privremenog povlašćenog proizvođača električne energije

Član 23.

Učesnici u postupku aukcije čije su ponude na aukcijama obuhvaćene rešenjem iz člana 22. ovog zakona, stiču status privremenog povlašćenog proizvođača električne energije danom konačnosti tog rešenja.

Privremeni povlašćeni proizvođač je dužan da u roku od 30 dana od dana sticanja tog statusa Ministarstvu dostavi finansijski instrument obezbeđenja.

Finansijski instrument obezbeđenja iz stava 2. ovog člana dostavlja se u formi novčanog depozita u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu Narodne banke Srbije na dan uplate, koji se uplaćuje na podračun posebnih depozita Ministarstva, u skladu sa propisima kojima se uređuje budžetski sistem ili u formi bankarske garancije koja je bezuslovna, neopoziva, plativa na prvi poziv i bez prava na prigovor, kojom se obezbeđuje da će, u roku koji je propisan ovim zakonom, pribaviti građevinsku dozvolu i saglasnost na studiju o proceni uticaja, odnosno odluku da nije potrebna procena uticaja na životnu sredinu i da će steći status povlašćenog proizvođača električne energije u roku trajanja statusa privremenog povlašćenog proizvođača.

Ako privremeni povlašćeni proizvođač u roku iz stava 2. ovog člana ne dostavi finansijski instrument obezbeđenja, Ministarstvo donosi rešenje o ukidanju prava na tržišnu premiju, a privremeni povlašćeni proizvođač gubi taj status, pri čemu deo kvote koju je rezervisao ostaje neraspodeljen.

U slučaju iz stava 4. ovog člana, neraspodeljena kvota se može raspodeliti na sledećoj aukciji.

Rešenje iz stava 4. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Vlada, na predlog Ministarstva, bliže propisuje uslove za prijavu u fazi kvalifikacije, sadržinu i visinu finansijskog instrumenta obezbeđenja iz stava 3. ovog člana, model bankarske garancije, uslove i način naplate finansijskog instrumenta obezbeđenja iz stava 3. ovog člana, postupak prenosa i prestanka statusa privremenog povlašćenog proizvođača.

Ugovor o tržišnoj premiji

Član 24.

Privremeni povlašćeni proizvođač koji je dostavio finansijski instrument obezbeđenja iz člana 23. ovog zakona zaključuje ugovor o tržišnoj premiji sa ovlašćenom ugovornom stranom.

Garantovani snabdevač obavljaće prava i dužnosti ovlašćene ugovorne strane.

Vlada može da imenuje i drugo lice da obavlja prava i dužnosti ovlašćene ugovorne strane, a koje ima odgovarajuću ekonomsku snagu i finansijske kapacitete, kao i neophodnu stručnost i resurse za obavljanje ove uloge.

Ugovor o tržišnoj premiji naročito sadrži podatke o ugovornim stranama i njihova prava i obaveze, predmet ugovora, visinu i podatke o tržišnoj premiji, vrstu i kapacitet elektrane, podsticajni period i rok zaključenja ugovora, razloge za raskid ugovora, način rešavanja sporova i druge elemente bitne za sadržinu i svrhu ugovora u skladu sa ovim zakonom.

Tržišna premija se u ugovoru o tržišnoj premiji određuje u skladu sa ponudom privremenog povlašćenog proizvođača za kapacitet, odnosno deo kapaciteta elektrane koji je ušao u kvotu u postupku aukcija u skladu sa podzakonskim aktom iz člana 14. ovog zakona.

Vlada, na predlog Ministarstva, bliže propisuje model ugovora o tržišnoj premiji.

Obaveze ovlašćene ugovorne strane

Član 25.

Ovlašćena ugovorna strana je dužna da:

- 1) na zahtev privremenog povlašćenog proizvođača zaključi ugovor o premiji i u roku od 30 dana od dana podnošenja zahteva;
- 2) vodi poseban račun za transakcije vezane za podsticajne mere u skladu sa ovim zakonom;
- 3) vodi registar ugovora o premiji i objavljuje ih na svojoj internet stranici i ispunjava druge obaveze utvrđene ovim zakonom i propisima donetim na osnovu njega.

Vlada, na predlog Ministarstva, bliže propisuje obaveze ovlašćene ugovorne strane.

Trajanje i produženje statusa privremenog povlašćenog proizvođača

Član 26.

Privremeni povlašćeni proizvođač je dužan da pribavi građevinsku dozvolu i saglasnost na studiju o proceni uticaja, odnosno odluku da nije potrebna procena uticaja na životnu sredinu u roku od dve godine od dana sticanja statusa privremenog povlašćenog proizvođača.

Ako privremeni povlašćeni proizvođač ne pribavi građevinsku dozvolu i saglasnost na studiju o proceni uticaja, odnosno odluku da nije potrebna procena uticaja u roku iz stava 1. ovog člana, Ministarstvo ukida status privremenom povlašćenom proizvođaču.

Ako privremeni povlašćeni proizvođač pribavi građevinsku dozvolu u roku od dve godine od dana sticanja tog statusa, status privremenog povlašćenog proizvođača produžava se za tri godine na zahtev privremenog povlašćenog proizvođača.

Izuzetno od stava 3. ovog člana, ako je privremeni povlašćeni proizvođač pre sticanja tog statusa pribavio građevinsku dozvolu, status privremenog povlašćenog proizvođača traje tri godine.

U slučaju iz st. 3. i 4. ovog člana, status privremenog povlašćenog proizvođača može se produžiti, na zahtev privremenog povlašćenog proizvođača za godinu dana, pod uslovom da je elektrana izgrađena u konstruktivnom smislu.

U slučaju više sile, status privremenog povlašćenog proizvođača može se produžiti za godinu dana, radi sprečavanja ili ublažavanja štetnog dejstva, odnosno otklanjanja štetnih posledica više sile.

Privremeni povlašćeni proizvođač je dužan da podnese obrazloženi zahtev za produženje statusa privremenog povlašćenog proizvođača najkasnije 30 dana pre isteka statusa privremenog povlašćenog proizvođača, a u slučaju više sile iz stava 1. ovog člana, najkasnije 30 dana od dana nastupanja više sile.

Ministarstvo u roku od deset dana od dana podnošenja zahteva iz stava 7. ovog člana, rešenjem odlučuje o tom zahtevu.

Vlada, na predlog Ministarstva, bliže propisuje uslove i način produženja statusa privremenog povlašćenog proizvođača i rešavanje po zahtevu za produženje statusa privremenog proizvođača u slučaju više sile.

Obaveze privremenog povlašćenog proizvođača

Član 27.

Privremeni povlašćeni proizvođač je dužan da:

1) u roku dve godine od dana sticanja tog statusa pribavi pravnosnažnu građevinsku dozvolu za elektranu i saglasnost na studiju o proceni uticaja, odnosno odluku da nije potrebna procena uticaja na životnu sredinu, osim ukoliko pre sticanja tog statusa nije pribavio građevinsku dozvolu za elektranu i saglasnost na studiju o proceni uticaja, odnosno odluku da nije potrebna procena uticaja na životnu sredinu;

2) ne poveća odobrenu snagu elektrane za koju je stečen status privremenog povlašćenog proizvođača u toku trajanja statusa privremenog povlašćenog proizvođača;

3) održava finansijski instrument obezbeđenja;

4) zaključi ugovor o premiji i

5) obavesti Ministarstvo, ako se promene podaci o činjenicama na osnovu kojih je stečen status privremenog povlašćenog proizvođača, o nastalim promenama u roku od 15 dana od dana nastanka promene.

Privremeni povlašćeni proizvođač je dužan da pored obaveza iz stava 1. ovog člana ispunjava i obaveze iz člana 30. ovog zakona u toku probnog rada propisanog zakonom kojim se uređuje izgradnja objekata.

U slučaju iz stava 1. tačka 5) ovog stava, ako nastale promene ne utiču na ispunjenost uslova na osnovu kojih je rešenje izdato, Ministarstvo vrši izmenu rešenja u skladu sa novim podacima.

Posle izmene rešenja iz stava 3. ovog člana, privremeni povlašćeni proizvođač i ovlašćena ugovorna strana, su dužni da usaglase ugovor o tržišnoj premiji sa izvršenom izmenom rešenja.

U slučaju ako privremeni povlašćeni proizvođač u skladu sa stavom 1. tačka 2) ovog člana smanji odobrenu snagu elektrane ne menja se finansijski instrument obezbeđenja iz člana 23. stav 3. ovog zakona.

Vlada, na predlog Ministarstva, bliže uređuje obaveze privremenog povlašćenog proizvođača.

Ukidanje statusa privremenog povlašćenog proizvođača

Član 28.

Status privremenog povlašćenog proizvođača se ukida ako:

1) je rešenje o sticanju statusa privremenog povlašćenog proizvođača iz obnovljivih izvora doneto na osnovu neistinitih podataka;

2) prestane da ispunjava uslove za sticanje statusa privremenog povlašćenog proizvođača utvrđene ovim zakonom ili uslovima koje Ministarstvo odredi za svaki pojedinačni postupak aukcije;

3) ne ispunjava obaveze utvrđene zakonom i podzakonskim aktima donetim na osnovu ovog zakona;

4) su akti na osnovu kojih je stekao status privremenog povlašćenog proizvođača pravnosnažno ukinuti, poništeni ili stavljeni van snage;

5) ne održava finansijsko sredstvo obezbeđenja za vreme trajanja statusa privremenog povlašćenog proizvođača i

6) ne ispunjava obaveze iz člana 30. ovog zakona u toku probnog rada.

Ministarstvo, po saznanju za okolnosti koje ukazuju na činjenice na osnovu kojih se ukida status privremenog povlašćenog proizvođača, bez odlaganja o tome obaveštava nadležnog inspektora.

Po dobijanju akta nadležnog inspektora kojim se utvrđuju činjenice iz stava 1. ovog člana, Ministarstvo donosi rešenje o ukidanju statusa privremenog povlašćenog proizvođača u roku od pet dana.

Rešenje iz stava 3. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

U slučaju ukidanja rešenja iz stava 3. ovog člana, privremenom povlašćenom proizvođaču od dana konačnosti tog rešenja prestaje status privremenog povlašćenog proizvođača i pravo na podsticajne mere.

Vlada, na predlog Ministarstva, bliže uređuje način ukidanja statusa privremenog povlašćenog proizvođača.

Status povlašćenog proizvođača

Član 29.

Privremeni povlašćeni proizvođač stiče status povlašćenog proizvođača električne energije za ceo kapacitet ili deo kapaciteta elektrane ako je:

1) stekao licencu za obavljanje energetske delatnosti proizvodnje električne energije u skladu sa zakonom kojim se uređuje energetika, a koja obuhvata elektranu za koju je stekao status privremenog povlašćenog proizvođača, osim ukoliko u skladu sa zakonom kojim se uređuje energetika nije dužan da ima licencu;

2) elektrana iz tačke 1. ovog stava trajno priključena na prenosni, distributivni, odnosno zatvoreni distributivni sistem, električne energije sa odobrenom snagom za koju je elektrana stekla status privremenog povlašćenog proizvođača u skladu sa zakonom kojim se uređuje energetika;

3) za elektranu iz tačke 1. ovog stava obezbeđeno posebno merenje odvojeno od merenja u drugim tehnološkim procesima:

(1) predate električne energije u prenosni sistem, distributivni sistem, odnosno zatvoreni distributivni sistem električne energije,

(2) preuzete električne energije iz prenosnog, distributivnog, odnosno zatvorenog distributivnog sistema, za potrebe tehnološkog procesa rada elektrane,

(3) predate toplotne energije u sistem,

(4) preuzete, odnosno proizvedene toplotne energije za potrebe tehnološkog procesa elektrane i pripremu energenta,

- 4) elektrana iz tačke 1. ovog člana novoizgrađena, odnosno rekonstruisana;
- 5) dobio upotrebnu dozvolu u skladu sa zakonom kojim se uređuje izgradnja objekata za elektranu za koju je stekao status privremenog povlašćenog proizvođača;
- 6) zaključen ugovor o tržišnoj premiji u skladu sa ovim zakonom i podzakonskim aktima donetim na osnovu njega;
- 7) za elektranu iz tačke 1. ovog člana izdata vodna dozvola u skladu sa zakonom kojim je uređena oblast vodoprivrede, u slučaju da je predmet zahteva hidroelektrana;
- 8) pribavio integrisanu dozvolu, odnosno dozvolu za upravljanjem otpadom ili drugi akt u skladu propisima kojima se uređuje oblast upravljanja otpadom i upotreba otpada za proizvodnju energije, u slučaju da je predmet zahteva elektrana na biorazgradivi otpad;
- 9) za elektranu iz tačke 1. ovog člana izdat akt inspektora za zaštitu životne sredine da su ispunjeni uslovi zaštite prirode, uslovi i mere zaštite životne sredine koji su propisani studijom o proceni uticaja, kao i uslovi iz dozvole za upravljanje otpadom i integrisane dozvole za rad elektrane i obavljanje aktivnosti, u skladu sa propisima kojima se uređuje zaštita životne sredine.

Ministarstvo rešenjem odlučuje o zahtevu za sticanje statusa povlašćenog proizvođača u upravnom postupku u roku od 15 dana od dana podnošenja zahteva.

Rešenje iz stava 2. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Vlada, na predlog Ministarstva, bliže uređuje način sticanja, prenosa i prestanka statusa povlašćenog proizvođača.

Obaveze povlašćenog proizvođača

Član 30.

Povlašćeni proizvođač dužan je da:

- 1) u procesu proizvodnje električne energije koristi obnovljive izvore;
- 2) poštuje sve propise u oblasti životne sredine;
- 3) poštuje sve propise u oblasti vodoprivrede u slučaju hidroelektrane;
- 4) koristi reaktivnu energiju u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast energetike, pravilima o radu prenosnog, distributivnog odnosno zatvorenog distributivnog sistema;
- 5) elektrana u toku rada ne prelazi vrednost odobrene snage koju je utvrdio nadležni operator sistema;
- 6) operatoru prenosnog, distributivnog, odnosno zatvorenog distributivnog sistema stavlja na raspolaganje podatke potrebne za rad sistema u skladu sa pravilima o radu prenosnog sistema, pravilima o radu distributivnog sistema, odnosno zatvorenog distributivnog sistema odnosno pravilima o radu tržišta električne energije;
- 7) vodi evidenciju o utrošenim energentima, osim u slučaju hidroelektrana, vetroelektrana i solarnih elektrana;
- 8) dostavlja planove rada balansno odgovornoj strani u skladu sa zakonom;
- 9) ukloni elektranu nakon isteka životnog veka elektrane i sprovede sanaciju zemljišta u propisanom roku;

10) uplaćuje na mesečnom nivou iznose depozita koji se uplaćuje na podračun posebnih depozita Ministarstva, u skladu sa propisima kojima se uređuje budžetski sistem, na ime troškova uklanjanja elektrane nakon isteka životnog veka elektrane i sanacije zemljišta na kojoj se nalazila elektrana za koju je pribavljen status povlašćenog proizvođača;

11) ne menja odobrenu snagu elektrane;

12) da obavesti Ministarstvo ako se promene podaci o činjenicama na osnovu kojih je stečen status povlašćenog proizvođača o nastalim promenama u roku od 15 dana od dana nastanka promene;

13) ispunjava i druge obaveze propisane zakonom kojim se uređuje oblast energetike, ovim zakonom i aktima donetim na osnovu ovog zakona.

U slučaju iz stava 1. tačke 12) ovog člana, ako nastale promene ne utiču na ispunjenost uslova na osnovu kojih je rešenje izdato, Ministarstvo vrši izmenu rešenja u skladu sa novim podacima.

U slučaju stava 1. tačka 9) ovog člana, Ministarstvo vraća povlašćenom proizvođaču preostali iznos depozita nakon sprovedenog uklanjanja elektrane i sanacije zemljišta na kojoj se nalazila elektrana za koju je pribavljen status povlašćenog proizvođača.

Ukoliko povlašćeni proizvođač ne izvrši uklanjanje elektrane i sanaciju zemljišta na kojoj se nalazi elektrana u propisanom roku, Ministarstvo uklanja elektranu i sprovodi sanaciju zemljišta preko drugog lica, o trošku povlašćenog proizvođača, a koristeći sredstva iz novčanog depozita iz stava 1. tačka 10) ovog člana.

Posle izmene rešenja iz stava 2. ovog člana, povlašćeni proizvođač i ovlašćena ugovora strana, su dužni da usaglase ugovor o tržišnoj premiji sa izvršenom izmenom rešenja.

Ako povlašćeni proizvođač u određenom periodu proizvodi suprotno uslovima iz stava 1. tač. 4) i 5) ovog člana, nema pravo na tržišnu premiju za taj period.

Vlada, na predlog Ministarstva, bliže uređuje obaveze povlašćenog proizvođača, visinu novčanog depozita na ime troškova uklanjanja elektrane nakon isteka životnog veka elektrane i sanacije zemljišta na kojoj se nalazila elektrana, rok i postupak za uklanjanje elektrane i sanaciju zemljišta.

Ukidanje statusa povlašćenog proizvođača

Član 31.

Status povlašćenog proizvođača se ukida ako:

1) je rešenje o sticanju statusa povlašćenog proizvođača električne energije doneto na osnovu neistinitih podataka;

2) prestane da ispunjava uslove za sticanje statusa povlašćenog proizvođača utvrđene ovim zakonom i podzakonskim aktima donetim na osnovu ovog zakona;

3) ne ispunjava obaveze utvrđene ovim zakonom i i podzakonskim aktima donetim na osnovu ovog zakona;

4) proizvodi električnu energiju suprotno propisima kojim se uređuje oblast energetike;

5) su akti na osnovu kojih je stekao status povlašćenog proizvođača pravnosnažno ukinuti, poništeni ili stavljeni van snage.

Ministarstvo, po saznanju za okolnosti koje ukazuju na činjenice na osnovu kojih se ukida status povlašćenog proizvođača, bez odlaganja o tome obaveštava nadležnog inspektora.

Po dobijanju akta nadležnog inspektora kojim se utvrđuju činjenice iz stava 1. ovog člana, Ministarstvo donosi rešenje o ukidanju statusa povlašćenog proizvođača u roku od pet dana.

Rešenje iz stava 3. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

U slučaju donošenja rešenja iz stava 3. ovog člana, povlašćenom proizvođaču od dana konačnosti tog rešenja prestaje status povlašćenog proizvođača i pravo na podsticajne mere.

Vlada, na predlog Ministarstva, bliže uređuje način ukidanja statusa povlašćenog proizvođača.

Podsticajni period

Član 32.

Podsticajni period je određeni vremenski period u kome se povlašćenom proizvođaču isplaćuje tržišna premija.

Podsticajni period traje 15 godina od dana prve isplate tržišne premije.

IV. SISTEM FID-IN TARIFA

Pojam

Član 33.

Fid-in tarifa je vrsta operativne državne pomoći koja se dodjeljuje u obliku podsticajne otkupne cene koja se garantuje po kWh za isporučenu električnu energiju u elektroenergetski sistem u toku podsticajnog perioda.

Fid-in tarifa može se steći samo za mala postrojenja i demonstracione projekte, u skladu sa ovim zakonom i podzakonskim aktom donetim u skladu sa ovim zakonom.

Fid-in tarifa obračunava se i isplaćuje na mesečnom nivou.

Fid-in tarifa može da se stekne za ceo ili deo kapaciteta elektrane.

Ministarstvo vrši dodelu prava na fid-in tarifu u postupku aukcija na osnovu raspoloživih kvota koje propisuje Vlada.

U slučaju da se pravo na fid-in tarifu stekne za deo kapaciteta elektrane, električna energija za koju se isplaćuje fid-in tarifa dobija se tako što se procenat kapaciteta elektrane koji je ušao u kvotu, množi sa električnom energijom isporučenom u elektroenergetski sistem u toku obračunskog perioda.

Kada propisuje kvote, Vlada može da podeli svaku vrstu elektrane iz člana 12. ovog zakona, kao i demonstracione projekte na podvrste prema veličini elektrane ili drugom kriterijumu i da za svaku podvrstu elektrana propiše posebne kvote, kao i posebne kvote za rekonstruisane elektrane.

Vlada donosi akt iz stava 5. ovog člana u skladu sa zakonom, važećim planskim dokumentima u oblasti energetike, preuzetim međunarodnim obavezama, odnosno i raspoloživim podacima o postojećim kapacitetima, planiranim potrebama i drugim podacima značajnim za određivanje kvota.

Vlada, na predlog Ministarstva, bliže određuje uslove pod kojim mala postrojenja i demonstracioni projekti mogu steći fid-in tarifu, kao i način sticanja statusa povlašćenog proizvođača za mala postrojenja i demonstracione projekte.

Metodologija za određivanje fid-in tarifa

Član 34.

U slučaju dodele fid-in tarifa u postupku aukcija, unapred se određuje maksimalna fid-in tarifa, čiju visinu učesnici aukcija ne mogu svojim ponudama da premaše na aukciji.

Za rekonstruisane elektrane, Agencija određuje posebnu maksimalnu fid-in tarifu za električnu energiju po kWh.

Metodologiju za određivanje maksimalne fid-in tarife iz stava 1. ovog člana, propisuje Agencija.

Na osnovu metodologije iz stava 3. ovog člana, Agencija najkasnije do kraja decembra tekuće godine za narednu godinu u kojoj su planirane aukcije, objavljuje na internet stranici maksimalne fid-in tarife za svaku vrstu i podvrstu elektrane za koju su propisane kvote, a za potrebe sprovođenja aukcija.

Metodologija iz stava 3. ovog člana objavljuje se u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

Način dodele fid-in tarifa

Član 35.

Fid-in tarifa dodeljuje se shodno primenom pravila postupka aukcija iz čl. 16 - 22. ovog zakona.

Vlada, na predlog Ministarstva, bliže uređuje način, uslove i postupak sticanja, ostvarivanje i prestanak prava na fid-in tarifu.

Status privremenog povlašćenog proizvođača

Član 36.

Učesnici u postupku aukcije čije su ponude na aukcijama obuhvaćene rešenjem o dodeljivanju prava na fid-in tarife, stiču status privremenog povlašćenog proizvođača električne energije danom donošenja tog rešenja.

Privremeni povlašćeni proizvođač je dužan da u roku od 30 dana od dana sticanja tog statusa Ministarstvu dostavi finansijski instrument obezbeđenja.

Finansijski instrument obezbeđenja iz stava 2. ovog člana dostavlja se u formi novčanog depozita u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu Narodne banke Srbije na dan uplate, koji se uplaćuje na podračun posebnih depozita Ministarstva, u skladu sa propisima kojima se uređuje budžetski sistem ili u formi bankarske garancije koja je bezuslovna, neopoziva, plativa na prvi poziv i bez prava na prigovor, kojom se obezbeđuje da će, u roku koji je propisan ovim zakonom, pribaviti građevinsku dozvolu i saglasnost na studiju o proceni uticaja, odnosno odluku da nije potrebna procena uticaja na životnu sredinu, da će steći status povlašćenog proizvođača električne energije u roku trajanja statusa privremenog povlašćenog proizvođača.

U slučaju demonstracionog projekta ili malog postrojenja odobrene snage manje od 100 kW, ne dostavlja se finansijski instrument obezbeđenja iz stava 2. ovog člana.

Ako privremeni povlašćeni proizvođač u roku iz stava 2. ovog člana ne dostavi finansijski instrument obezbeđenja, Ministarstvo donosi rešenje o ukidanju

prava na tržišnu premiju, a privremeni povlašćeni proizvođač gubi taj status, pri čemu deo kvote koju je rezervisao ostaje neraspodeljen.

U slučaju iz stava 5. ovog člana, neraspodeljena kvota se može raspodeliti na sledećoj aukciji.

Ministarstvo u slučaju iz stava 5. ovog člana donosi rešenje o ukidanju prava na fid-in tarifu, a privremeni povlašćeni proizvođač gubi taj status.

Rešenje iz stava 5. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Vlada, na predlog Ministarstva, bliže propisuje uređuje uslove za prijavu u fazi kvalifikacije, sadržinu i visinu finansijskog instrumenta obezbeđenja iz stava 3. ovog člana, model bankarske garancije, uslove i način naplate finansijskog instrumenta obezbeđenja iz stava 3. ovog člana, postupak prenosa i prestanka statusa privremenog povlašćenog proizvođača.

Ugovor o fid-in tarifi

Član 37.

Privremeni povlašćeni proizvođači ostvaruju pravo na fid-in tarife, podsticajni period i preuzimanje balansne odgovornosti zaključenjem ugovora o fid-in tarifi sa garantovanim snabdevačem.

Ugovor o fid-in tarifi iz stava 1. ovog člana naročito sadrži: podatke o ugovornim stranama i njihova prava i obaveze, predmet ugovora, vrstu i odobrenu snagu elektrane povlašćenog proizvođača, mesto primopredaje energije u sistem, mesto i način merenja, cenu električne energije i način i uslove promene cene, način i dinamiku obračunavanja, fakturisanja i plaćanja, kamatu u slučaju neblagovremenog plaćanja, instrumente obezbeđenja plaćanja, obaveze garantovanog snabdevača u pogledu preuzimanja balansne odgovornosti i povlašćenog proizvođača u pogledu planiranja rada elektrane, uslove u periodu probnog rada kada ugovor zaključuje privremeni povlašćeni proizvođač, podsticajni period i rok zaključenja ugovora, razloge za raskid ugovora, način rešavanja sporova i druge elemente bitne za sadržinu i svrhu ugovora u skladu sa ovim zakonom.

Vlada, na predlog Ministarstva, bliže propisuje model ugovora o fid-in tarifi.

Obaveze garantovanog snabdevača

Član 38.

Garantovani snabdevač je dužan da:

- 1) zaključi ugovor fid-in tarifi u skladu sa ovim zakonom;
- 2) preuzima prava i obaveze prethodnog garantovanog snabdevača u roku, na način i pod uslovima utvrđenim javnim tenderom u skladu sa zakonom kojim se uređuje energetika;
- 3) vodi registar ugovora o otkupu električne energije, ugovora o fid-in tarifi i objavljuje ih na svojoj internet stranici;
- 4) preuzme balansnu odgovornost u skladu sa ovim zakonom i propisima donetim na osnovu njega;
- 5) dostavlja Ministarstvu podatke potrebne za utvrđivanje naknade za podsticaj povlašćenih proizvođača električne energije u skladu sa podzakonskim aktima donetim na osnovu ovog zakona;
- 6) vodi poseban račun za transakcije vezane za podsticajne mere u skladu sa ovim zakonom;

7) svake godine objavi korigovane podsticajne otkupne cene za ugovore o otkupu električne energije i

8) ispunjava druge obaveze utvrđene ovim zakonom.

Vlada, na predlog Ministarstva, bliže propisuje obaveze garantovanog snabdevača.

Trajanje i produženje statusa privremenog povlašćenog proizvođača

Član 39.

Privremeni povlašćeni proizvođač je dužan da pribavi građevinsku dozvolu i saglasnost na studiju o proceni uticaja, odnosno odluku da nije potrebna procena uticaja na životnu sredinu, u roku od dve godine od dana sticanja statusa privremenog povlašćenog proizvođača.

Ako privremeni povlašćeni proizvođač ne pribavi građevinsku dozvolu i saglasnost na studiju o proceni uticaja, odnosno odluku da nije potrebna procena uticaja na životnu sredinu u roku iz stava 1. ovog člana, Ministarstvo ukida status privremenog povlašćenog proizvođača.

Ako privremeni povlašćeni proizvođač pribavi građevinsku dozvolu i saglasnost na studiju o proceni uticaja, odnosno odluku da nije potrebna procena uticaja na životnu sredinu u roku od dve godine od dana sticanja tog statusa, status privremenog povlašćenog proizvođača produžava se za tri godine na zahtev privremenog povlašćenog proizvođača.

Izuzetno od stava 3. ovog člana, ako je privremeni povlašćeni proizvođač pre sticanja tog statusa pribavio građevinsku dozvolu, status privremenog povlašćenog proizvođača traje tri godine.

U slučaju iz st. 3. i 4. ovog člana, status privremenog povlašćenog proizvođača može se produžiti, na zahtev privremenog povlašćenog proizvođača za jednu godinu, pod uslovom da je elektranu izgrađena u konstruktivnom smislu.

U slučaju više sile, status privremenog povlašćenog proizvođača može se produžiti za jednu godinu, radi sprečavanja ili ublažavanja štetnog dejstva, odnosno otklanjanja štetnih posledica više sile.

Privremeni povlašćeni proizvođač je dužan da podnese obrazloženi zahtev za produženje statusa privremenog povlašćenog proizvođača najkasnije 30 dana pre isteka statusa privremenog povlašćenog proizvođača, a u slučaju više sile iz stava 1. ovog člana, najkasnije 30 dana od dana nastupanja više sile.

Ministarstvo u roku od deset dana od dana podnošenja zahteva iz stava 7. ovog člana, rešenjem odlučuje o tom zahtevu.

Vlada, na predlog Ministarstva, bliže propisuje uslove i način produženja statusa privremenog povlašćenog proizvođača i način odlučivanja po zahtevu za produženje statusa privremenog proizvođača u slučaju više sile.

Obaveze privremenog povlašćenog proizvođača

Član 40.

Privremeni povlašćeni proizvođač je dužan da:

1) u roku dve godine od dana sticanja tog statusa pribavi pravosnažnu građevinsku dozvolu za elektranu i saglasnost na studiju o proceni uticaja, odnosno odluku da nije potrebna procena uticaja na životnu sredinu, osim ukoliko pre sticanja tog statusa nije pribavio građevinsku dozvolu za elektranu i saglasnost na studiju o proceni uticaja, odnosno odluku da nije potrebna procena uticaja na životnu sredinu;

2) ne poveća odobrenu snagu elektrane za koju je stečen status privremenog povlašćenog proizvođača u toku trajanja statusa privremenog povlašćenog proizvođača;

3) održava finansijski instrument obezbeđenja;

4) zaključi ugovor o fid-in tarifi;

5) obavesti Ministarstvo ako se promene podaci o činjenicama na osnovu kojih je stečen status privremenog povlašćenog proizvođača, o nastalim promenama u roku od 15 dana od dana nastanka promene.

Privremeni povlašćeni proizvođač je dužan da pored obaveza iz stava 1. ovog člana ispunjava i obaveze iz člana 43. ovog zakona u toku probnog rada propisanog zakonom kojim je uređena izgradnja objekata.

U slučaju iz stava 1. tačka 5) ovog člana, ako nastale promene ne utiču na ispunjenost uslova na osnovu kojih je rešenje izdato, Ministarstvo vrši izmenu rešenja u skladu sa novim podacima.

Posle izmene rešenja iz stava 3. ovog člana, privremeni povlašćeni proizvođač i garantovani snabdevač su dužni da izmene ugovor o fid-in tarifi tako da ga usaglase sa izvršenom izmenom rešenja.

U slučaju ako privremeni povlašćeni proizvođač u skladu sa stavom 1. tačka 2) ovog člana smanji odobrenu snagu elektrane ne menja se finansijski instrument obezbeđenja iz člana 36. stav 3. ovog zakona.

Vlada, na predlog Ministarstva, bliže uređuje obaveze privremenog povlašćenog proizvođača.

Ukidanje statusa privremenog povlašćenog proizvođača

Član 41.

Status privremenog povlašćenog proizvođača se ukida ako:

1) je rešenje o sticanju privremenog statusa povlašćenog proizvođača iz obnovljivih izvora doneto na osnovu neistinitih podataka;

2) ne ispunjava obaveze utvrđene zakonom i podzakonskim aktom kojim se utvrđuju obaveze privremeno povlašćenog proizvođača;

3) su akti na osnovu kojih je stekao status privremenog povlašćenog proizvođača pravnosnažno ukinuti, poništeni ili stavljeni van snage;

4) ne održava finansijsko sredstvo obezbeđenja za vreme trajanja statusa privremenog povlašćenog proizvođača.

Ministarstvo, po saznanju za okolnosti koje ukazuju na činjenice na osnovu kojih se ukida status privremenog povlašćenog proizvođača, bez odlaganja o tome obaveštava nadležnog inspektora.

Po dobijanju akta nadležnog inspektora kojim se utvrđuju činjenice iz stava 1. ovog člana, Ministarstvo donosi rešenje o ukidanju statusa privremenog povlašćenog proizvođača u roku od pet dana.

Rešenje iz stava 3. ovog zakona je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

U slučaju donošenja rešenja iz stava 3. ovog člana, privremenom povlašćenom proizvođaču od dana konačnosti tog rešenja prestaje status privremenog povlašćenog proizvođača i pravo na podsticajne mere.

Vlada, na predlog Ministarstva, bliže uređuje način ukidanja statusa privremenog povlašćenog proizvođača.

Status povlašćenog proizvođača električne energije

Član 42.

Privremeni povlašćeni proizvođač stiče status povlašćenog proizvođača električne energije na osnovu zahteva na propisanom obrascu, ako je:

1) stekao licencu za obavljanje energetske delatnosti proizvodnje električne energije u skladu sa zakonom kojim se uređuje energetika, a koja obuhvata elektranu za koju je stekao status privremenog povlašćenog proizvođača, osim ukoliko u skladu sa zakonom kojim se uređuje energetike nije dužan da ima licencu;

2) elektrana iz tačke 1. ovog stava trajno priključena na prenosni, distributivni, odnosno zatvoreno distributivni sistem električne energije na odobrenu snagu koja odgovara odobrenoj snazi za koju je elektrana stekla status privremenog povlašćenog proizvođača, u skladu sa zakonom kojim se uređuje energetika;

3) za elektranu iz tačke 1. ovog stava obezbeđeno posebno merenje odvojeno od merenja u drugim tehnološkim procesima:

(1) predate električne energije u prenosni sistem, distributivni, odnosno zatvoreni distributivni sistem električne energije,

(2) preuzete električne energije iz prenosnog, distributivnog, odnosno zatvorenog distributivnog sistema, za potrebe tehnološkog procesa rada elektrane,

(3) predate toplotne energije u sistem,

(4) preuzete, odnosno proizvedene toplotne energije za potrebe tehnološkog procesa elektrane i pripremu energenta,

4) elektrana iz tačke 1. ovog člana novoizgrađena, odnosno rekonstruisana;

5) dobio upotrebnu dozvolu u skladu sa zakonom kojim se uređuje izgradnja objekata za elektranu za koju je stekao status privremenog povlašćenog proizvođača;

6) ima zaključen ugovor o fid-in tarifi u skladu sa ovim zakonom i podzakonskim aktima donetim na osnovu njega;

7) za elektranu iz tačke 1. ovog člana izdata vodna dozvola u skladu sa zakonom kojim je uređena oblast vodoprivrede, u slučaju da je predmet zahteva hidroelektrana;

8) pribavio integrisanu dozvolu, odnosno dozvolu za upravljanjem otpadom ili drugi akt u skladu propisima kojima se uređuje oblast upravljanja otpadom i upotreba otpada za proizvodnju energije, u slučaju da je predmet zahteva elektrana na biorazgradivi otpad;

9) za elektranu iz tačke 1. ovog člana izdat akt inspektora za zaštitu životne sredine da su ispunjeni uslovi za rad elektrane i obavljanje aktivnosti u skladu sa propisima kojima se uređuje zaštita životne sredine.

Ministarstvo rešenjem odlučuje o zahtevu za sticanje statusa povlašćenog proizvođača u upravnom postupku u roku od 15 dana od dana podnošenja zahteva.

Rešenje iz stava 2. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Vlada, na predlog Ministarstva, bliže uređuje način sticanja, prenosa i prestanka statusa povlašćenog proizvođača.

Obaveze povlašćenog proizvođača

Član 43.

Povlašćeni proizvođač dužan je da:

- 1) u procesu proizvodnje električne energije koristi obnovljive izvore;
- 2) poštuje sve propise u oblasti životne sredine;
- 3) poštuje sve propise u oblasti vodoprivrede koji se odnose na hidroelektrane;
- 4) vodi evidenciju o utrošenim energentima, osim za hidroelektrane, vetroelektrane i solarne elektrane;
- 5) dostavlja planove rada balansno odgovornoj strani;
- 6) obavesti Ministarstvo o nastalim promenama u roku od 15 dana od dana nastanka promene, ako se promene podaci o činjenicama na osnovu kojih je stečen status povlašćenog proizvođača;
- 7) obezbedi da elektrana u toku rada ne prelazi vrednost odobrene snage koju je utvrdio nadležni operator sistema;
- 8) koristi reaktivnu energiju u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast energetike, pravilima o radu prenosnog, distributivnog, odnosno zatvorenog distributivnog sistema;
- 9) operatoru prenosnog, distributivnog, odnosno zatvorenog distributivnog sistema stavlja na raspolaganje podatke potrebne za rad sistema u skladu sa pravilima o radu prenosnog sistema, pravilima o radu distributivnog sistema, odnosno zatvorenog distributivnog sistema, odnosno pravilima o radu tržišta električne energije;
- 10) ne menja odobrenu snagu elektrane;
- 11) ukloni elektranu nakon isteka životnog veka elektrane i sprovede sanaciju zemljišta u propisanom roku;
- 12) uplaćuje na mesečnom nivou iznose depozita koji se uplaćuje na podračun posebnih depozita Ministarstva, u skladu sa propisima kojima se uređuje budžetski sistem, na ime troškova uklanjanja elektrane nakon isteka životnog veka elektrane i sanacije zemljišta na kojoj se nalazila elektrana za koju je pribavljen status povlašćenog proizvođača;
- 13) ispunjava i druge obaveze propisane zakonom kojim se uređuje oblast energetike, ovim zakonom i aktima donetim na osnovu ovog zakona.

U slučaju iz stava 1. tačka 6) ovog člana, ako nastale promene ne utiču na ispunjenost uslova na osnovu kojih je rešenje izdato, Ministarstvo vrši izmenu rešenja u skladu sa novim podacima.

Posle izmene rešenja iz stava 2. ovog člana, povlašćeni proizvođač i garantovani snabdevač, su dužni da usaglase ugovor o fid-in premiji sa izvršenom izmenom rešenja.

Ako povlašćeni proizvođač u određenom periodu proizvodi suprotno uslovima iz stava 1. tač. 7) i 8) ovog člana, nema pravo na fid-in tarifu za taj period.

U slučaju iz stava 1. tačka 11) ovog člana, Ministarstvo vraća povlašćenom proizvođaču preostali iznos depozita nakon sprovedenog uklanjanja elektrane i sanacije zemljišta na kojoj se nalazila elektrana za koju je pribavljen status povlašćenog proizvođača.

Ukoliko povlašćeni proizvođač ne izvrši uklanjanje elektrane i sanaciju zemljišta na kojoj se nalazi elektrana u propisanom roku, Ministarstvo uklanja elektranu i sprovodi sanaciju zemljišta preko drugog lica, o trošku povlašćenog proizvođača, a koristeći sredstva iz novčanog depozita iz stava 1. tačka 12) ovog člana.

Vlada, na predlog Ministarstva, bliže uređuje obaveze povlašćenog proizvođača, visinu novčanog depozita na ime troškova uklanjanja elektrane nakon isteka životnog veka elektrane i sanacije zemljišta na kojoj se nalazila elektrana, rok i način za uklanjanje elektrane i sanaciju zemljišta.

Ukidanje statusa povlašćenog proizvođača

Član 44.

Status povlašćenog proizvođača se ukida ako:

- 1) je rešenje o sticanju statusa povlašćenog proizvođača električne energije doneto na osnovu neistinitih podataka;
- 2) prestane da ispunjava uslove za sticanje statusa povlašćenog proizvođača utvrđene ovim zakonom i podzakonskim aktom kojim se uređuju obaveze povlašćenog proizvođača;
- 3) ne ispunjava obaveze utvrđene ovim zakonom i podzakonskim aktima donetim na osnovu ovog zakona;
- 4) proizvodi električnu energiju suprotno propisima kojim se uređuje oblast energetike;
- 5) su akti na osnovu kojih je stekao status povlašćenog proizvođača pravnosnažno ukinuti, poništeni ili stavljeni van snage.

Ministarstvo, po saznanju za okolnosti koje ukazuju na činjenice na osnovu kojih se ukida status povlašćenog proizvođača, bez odlaganja o tome obaveštava nadležnog inspektora.

Po dobijanju akta nadležnog inspektora kojim se utvrđuju činjenice iz stava 1. ovog člana, Ministarstvo donosi rešenje o ukidanju statusa povlašćenog proizvođača u roku od pet dana.

Rešenje iz stava 3. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

U slučaju donošenja rešenja iz stava 3. ovog člana, povlašćenom proizvođaču od dana konačnosti tog rešenja prestaje status povlašćenog proizvođača i pravo na podsticajne mere.

Vlada, na predlog Ministarstva, bliže uređuje način ukidanja statusa povlašćenog proizvođača.

Podsticajni period za fid-in tarifu

Član 45.

Podsticajni period je određen vremenski period u kome se povlašćenom proizvođaču isplaćuje fid-in premija.

Podsticajni period traje 15 godina od dana prve isplate fid-in premije.

V. UGOVOR O OTKUPU ELEKTRIČNE ENERGIJE IZ OBNOVLJIVIH IZVORA

Član 46.

Proizvođači električne energije iz obnovljivih izvora mogu da zaključe ugovor o otkupu električne energije iz obnovljivih izvora energije sa krajnjim kupcem na tržišnom principu.

Proizvođač električne energije iz obnovljivih izvora iz stava 1. ovog člana su dužni da imaju licencu sa snabdevanje električnom energijom u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast energetike.

VI. GARANCIJA POREKLA

Proizvođač iz obnovljivih izvora energije

Član 47.

Proizvođač električne energije iz obnovljivih izvora je energetska subjekt koji proizvodi električnu energiju iz obnovljivih izvora i koji nema status privremenog povlašćenog proizvođača, odnosno status povlašćenog proizvođača (u daljem tekstu: proizvođač iz obnovljivih izvora).

Proizvođač iz obnovljivih izvora ima pravo na garancije porekla.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, ako je privremeni povlašćeni proizvođač, odnosno povlašćeni proizvođač stekao taj status samo za deo kapaciteta elektrane, može za preostali deo kapaciteta elektrane koji je van sistema podsticaja, da stekne status proizvođača iz obnovljivih izvora.

Proizvođač električne energije iz obnovljivih izvora iz stava 1. ovog člana može da stekne status proizvođača iz obnovljivih izvora ako:

- 1) u procesu proizvodnje električne energije koristi obnovljive izvore energije;
- 2) je za elektranu dobijena upotrebna dozvola u skladu sa zakonom kojim se uređuje izgradnja objekata;
- 3) ima obezbeđeno posebno merenje, odvojeno od merenja u drugim tehnološkim procesima, kojim se meri preuzeta i predata električna, odnosno toplotna energija u sistem;
- 4) ima licencu za obavljanje delatnosti u skladu sa zakonom kojim je uređena oblast energetike;
- 5) je priključen na prenosni, distributivni, odnosno zatvoreni distributivni sistem električne energije.

Ministarstvo rešenjem odlučuje o zahtevu za sticanje statusa proizvođača iz obnovljivih izvora u upravnom postupku u roku od 15 dana od dana podnošenja zahteva.

Rešenje iz stava 4. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Obaveze proizvođača iz obnovljivih izvora energije

Član 48.

Proizvođač iz obnovljivih izvora energije je dužan da:

- 1) u procesu proizvodnje električne energije koristi jedino obnovljive izvore;
- 2) poštuje sve propise u oblasti životne sredine;

3) poštuje sve propise u oblasti vodoprivrede koji se odnose na hidroelektrane;

4) vodi evidenciju o utrošenim energentima, osim u slučaju hidroelektrana, vetroelektrana i solarnih elektrana;

5) dostavlja planove rada garantovanom snabdevaču, odnosno balansnoj odgovornoj strani u skladu zakonom;

6) obezbedi da elektrana u toku rada ne prelazi vrednost odobrene snage koju je utvrdio nadležni operator sistema;

7) koristi reaktivnu energiju u skladu sa zakonom kojim se uređuje energetika, pravilima o radu prenosnog, distributivnog, odnosno zatvorenog distributivnog sistema;

8) operatoru prenosnog, distributivnog sistema, odnosno operatoru zatvorenog distributivnog sistema stavlja na raspolaganje podatke potrebne za rad sistema u skladu sa pravilima o radu prenosnog sistema, pravilima o radu distributivnog sistema, odnosno pravilima o radu zatvorenog distributivnog sistema, odnosno pravilima o radu tržišta električne energije;

9) ispunjava i druge obaveze propisane ovim zakonom i aktima donetim na osnovu ovog zakona, odnosno zakonom kojim se uređuje energetika;

10) obavesti Ministarstvo o nastalim promenama u roku od 15 dana od dana nastanka promene, ako se promene podaci o činjenicama na osnovu kojih je stečen status proizvođača iz obnovljivih izvora;

11) ispunjava i druge obaveze propisane ovim zakonom i aktima donetim na osnovu ovog zakona.

U slučaju iz stava 1. tačka 10) ovog člana, ako nastale promene ne utiču na ispunjenost uslova na osnovu kojih je rešenje izdato, Ministarstvo vrši izmenu rešenja u skladu sa novim podacima.

Posle izmene rešenja iz stava 2. ovog člana, proizvođač iz obnovljivih izvora energije je dužan da obavesti o tome operatora prenosnog radi ažuriranja podataka u Registru garancija porekla.

Ukidanje statusa proizvođača iz obnovljivih izvora energije

Član 49.

Status proizvođača iz obnovljivih izvora se ukida ako:

1) je rešenje o sticanju statusa proizvođača električne energije doneto na osnovu neistinitih podataka;

2) prestane da ispunjava uslove za sticanje statusa proizvođača utvrđene ovim zakonom i podzakonskim aktima donetim na osnovu njega;

3) ne ispunjava obaveze utvrđene ovim zakonom i podzakonskim aktima donetim na osnovu njega;

4) proizvodi električnu energiju suprotno propisima kojim se uređuje oblast energetike;

5) su akti na osnovu kojih je stekao status proizvođača iz obnovljivih izvora pravnosnažno ukinuti, poništeni ili stavljeni van snage.

Ministarstvo, po saznanju za okolnosti koje ukazuju na činjenice na osnovu kojih se ukida status proizvođača iz obnovljivih izvora, bez odlaganja o tome obaveštava nadležnog inspektora.

Po dobijanju akta nadležnog inspektora kojim se utvrđuju činjenice iz stava 1. ovog člana, Ministarstvo donosi rešenje o ukidanju statusa proizvođača iz obnovljivih izvora energije u roku od pet dana.

U slučaju donošenja rešenja iz stava 3. ovog člana, proizvođaču iz obnovljivih izvora od dana konačnosti tog rešenja prestaje status proizvođača iz obnovljivih izvora i pravo na podsticajne mere.

Rešenje iz stava 3. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Izdavanje, prenošenje i prestanak garancije porekla

Član 50.

Operator prenosnog sistema izdaje proizvođaču iz obnovljivih izvora energije garanciju porekla na njegov zahtev i odgovoran je za njenu tačnost, pouzdanost i zaštićenost od zloupotrebe.

Operator distributivnog, odnosno zatvorenog distributivnog sistema je dužan da dostavlja operatoru prenosnog sistema podatke o proizvedenoj električnoj energiji proizvođača iz obnovljivih izvora priključenih na distributivni, odnosno zatvoreni distributivni sistem za koje se izdaje garancija porekla.

Garancija porekla ne može se izdati za električnu energiju proizvedenu u reverzibilnoj hidroelektrani u slučaju kada je takva proizvodnja posledica pumpnog rada.

Ako je status proizvođača iz obnovljivih izvora stečen za deo kapaciteta elektrane, električna energija za koju se izdaju garancije porekla se dobija tako što se procenat kapaciteta elektrane koji je van sistema podsticaja množi sa električnom energijom koja isporučene u obračunskom periodu u elektroenergetski sistem.

Zahtev za izdavanje garancije porekla iz stava 1. ovog člana može se podneti u roku ne dužem od šest meseci od poslednjeg dana perioda proizvodnje električne energije za koju se zahteva izdavanje garancije porekla, a najkasnije do 15. marta tekuće godine za proizvodnju iz prethodne godine.

Garancija porekla se izdaje samo jednom za jediničnu neto količinu od 1 MWh proizvedene električne energije izmerene na mestu predaje u prenosni, distributivni ili zatvoreni distributivni sistem.

Period proizvodnje električne energije za koju se izdaje garancija porekla ne može biti duži od jedne godine.

Garancija porekla važi jednu godinu počev od poslednjeg dana perioda proizvodnje za koju se izdaje.

Garancija porekla prestaje da važi nakon njenog iskorišćenja, povlačenja ili istekom roka od jedne godine od poslednjeg dana perioda proizvodnje električne energije za koju je izdata.

Garancija porekla je prenosiva.

Postupak izdavanja, prenošenja i prestanka važenja garancije porekla zasniiva se na principima objektivnosti, transparentnosti i nediskriminacije.

Garancije porekla izdate u drugim državama

Član 51.

Garancija porekla izdata u drugim državama, važi i u Republici Srbiji pod uslovima reciprociteta u skladu sa potvrđenim međunarodnim ugovorom.

Operator prenosnog sistema odlučuje o priznanju garancija porekla iz stava 1. ovog člana.

Ako je operator prenosnog sistema član evropske asocijacije tela za izdavanje garancija porekla, garancija porekla izdata u drugim državama važiće u skladu sa pravilima te asocijacije.

Prenosivost garancije porekla

Član 52.

Garancije porekla mogu se prenositi nezavisno od proizvedene električne energije na koju se odnose.

Da bi se osiguralo da se električna energija proizvedena iz obnovljivih izvora samo jednom prikaže kupcu kao potrošena, mora se izbeći duplo računanje i duplo prikazivanje.

Električna energija proizvedena iz obnovljivih izvora, a za koju je proizvođač iz obnovljivih izvora, pripadajuće garancije porekla prodao odvojeno od te električne energije, ne može se prikazati ili prodati krajnjem kupcu kao električna energija proizvedena iz obnovljivih izvora.

Sadržina garancije porekla

Član 53.

Garancija porekla za električnu energiju proizvedenu iz obnovljivih izvora sadrži naročito:

- 1) naziv, lokaciju, vrstu i snagu proizvodnog kapaciteta;
- 2) datum puštanja objekta u rad;
- 3) podatak da se garancija porekla odnosi na električnu energiju;
- 4) datum početka i okončanja proizvodnje električne energije za koju se izdaje garancija porekla;
- 5) podatak da li je za izgradnju proizvodnog kapaciteta bila korišćena investiciona podrška i vrsta te podrške;
- 6) podatak da li su korišćene mere podsticaja i vrsta podsticaja;
- 7) datum i državu izdavanja i jedinstveni identifikacioni broj.

Količina električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora koja odgovara količini garancija porekla prenesenih sa snabdevača na treću stranu, oduzima se iz udela električne energije iz obnovljivih izvora u miksu tog snabdevača, kada snabdevač, u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast energetike, u ili uz račun za prodatu električnu energiju ili na drugi način kupcu obezbedi uvid u podatke o udelu svih vrsta izvora energije u ukupno prodatoj električnoj energiji tog snabdevača u prethodnoj godini.

Registar garancija porekla

Član 54.

Operator prenosnog sistema dužan je da vodi registar garancija porekla u elektronskom obliku i objavljuje podatke iz registra na svojoj internet stranici.

Vlada bliže propisuje način vođenja registra garancija porekla iz stava 1. ovog člana.

Registar sadrži i garancije porekla izdate u skladu sa članom 53. ovog zakona i uz naznaku da su izdate u stranoj državi.

Operator prenosnog sistema ima pravo na naknadu troškova za izdavanje, prenošenje i prestanak garancije porekla u skladu sa aktom kojim se utvrđuje visina naknade na koji saglasnost daje Agencija.

Akt iz stava 4. ovog člana objavljuje se na internet stranici operatora prenosnog sistema i Agencije.

Proračun udela svih vrsta izvora energije u prodatoj električnoj energiji

Član 55.

Operator prenosnog sistema proračunava i javno objavljuje udele svih vrsta obnovljivih izvora energije u prodatoj električnoj energiji krajnjim kupcima u Republici Srbiji.

Prilikom proračuna iz stava 1. ovog člana, operator prenosnog sistema naročito uzima u obzir iskorišćene i istekle garancije porekla.

Snabdevač proračunava i prikazuje krajnjem kupcu podatke o udelu svakog izvora energije u ukupno prodatoj električnoj energiji u skladu sa zakonom kojim se uređuje energetika, na osnovu javno objavljenih podataka operatora prenosnog sistema iz stava 1. ovog člana i iskorišćenih garancija porekla.

Agencija nadzire operatora prenosnog sistema, operatora distributivnog sistema, operatora zatvorenog distributivnog sistema, snabdevače i druge subjekte u izvršavanju obaveza utvrđenih ovim zakonom i propisima donetim na osnovu njega, a kojima se uređuju garancije porekla.

Ministarstvo bliže propisuje način na koji se krajnjem kupcu proračunava i prikazuje udeo svih vrsta izvora energije u prodatoj električnoj energiji, kao i način kontrole proračuna.

Vlada, na predlog Ministarstva, bliže propisuje uslove i način sticanja, prenosa i prestanka statusa proizvođača iz obnovljivih izvora energije, sadržinu garancije porekla, izdavanje, prenošenje i prestanak važenja garancije porekla, način vođenja registra garancija porekla, način dostavljanja podataka o proizvedenoj električnoj energiji izmerenoj na mestu predaje u prenosni, distributivni i zatvoreni distributivni sistem, kao i druga pitanja u skladu sa zakonom.

VII. REGISTAR STATUSA

Sadržina registra

Član 56.

Ministarstvo vodi javni i elektronski registar koji sadrži podatke o:

- 1) proizvođačima koji imaju status povlašćenog proizvođača;
- 2) proizvođačima koji imaju status privremenog povlašćenog proizvođača;
- 3) proizvođačima koji imaju status proizvođača iz obnovljivih izvora i
- 4) proizvođačima kojima je status iz tač. 1), 2) i 3) ovog stava prestao da važi.

VIII. PODSTICAJNA SREDSTVA

Član 57.

Svi krajnji kupci električne energije dužni su da plaćaju naknadu za podsticaje povlašćenih proizvođača u skladu sa ovim zakonom, osim u slučajevima utvrđenim ovim zakonom.

Za električnu energiju utrošenu u reverzibilnim hidroelektranama za pumpni režim rada ne plaća se naknada iz stava 1. ovog člana.

Prilikom određivanja naknade za podsticaje povlašćenih proizvođača uzimaju se u obzir svi troškovi koje ovlašćena ugovorna strana, odnosno garantovani snabdevač ima u vezi sa podsticajnim merama.

Vlada propisuje način obračuna, plaćanja i raspodele sredstava po osnovu naknade za podsticaj povlašćenih proizvođača i način obračuna, plaćanja prikupljanja i raspodele dodatnih podsticajnih sredstava, kao i praćenje i izveštavanje u vezi sa podsticajnim sredstvima.

Vlada, na predlog Ministarstva, najkasnije do kraja decembra tekuće godine za narednu godinu, utvrđuje visinu naknade iz stava 3. ovog člana, koja se objavljuje u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

IX. PROIZVODNJA ELEKTRIČNE ENERGIJE IZ OBNOVLJIVIH IZVORA ZA SOPSTVENU POTROŠNJU

Kupac-proizvođač

Član 58.

Kupac-proizvođač ima pravo da samostalno ili posredstvom agregatora:

- 1) da proizvodi električnu energiju za sopstvenu potrošnju;
- 2) da skladišti električnu energiju za sopstvene potrebe;
- 3) da višak proizvedene električne energije isporuči u prenosni sistem, distributivni sistem, odnosno zatvoreni distributivni sistem;
- 4) i druga prava i obaveze u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje oblast energetike.

Kupac-proizvođač iz stava 1. ovog člana ne može koristiti podsticajne mere u vidu tržišne premije i fid-in tarife, niti može imati pravo na garancije porekla.

Instalisana snaga proizvodnog objekta kupca-proizvođača iz stava 1. ovog člana ne može biti veća od odobrene snage priključka krajnjeg kupca.

Stambena zajednica može imati prava i obaveze kupca-proizvođača u skladu sa ovim zakonom, priključenjem elektrane iz člana 5. stav 1. tač. 1) - 10) ovog zakona koja je u vlasništvu stambene zajednice ako je izgrađena na zajedničkim delovima stambene zgrade.

Objekat za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije može biti priključen preko novog ili posebnog mernog mesta u sastavu postojećeg priključka.

Odnos kupca-proizvođača i snabdevača

Član 59.

Kupac-proizvođač zaključuje ugovor o potpunom snabdevanju, odnosno ugovor o otkupu električne električne energije sa snabdevačem u skladu sa zakonom kojima se uređuje energetika.

Snabdevač ima obavezu da kupcu-proizvođaču koji je domaćinstvo ili mali kupac, ponudi ugovor o potpunom snabdevanju sa neto merenjem ili neto obračunom u skladu sa kriterijumima i uslovima propisanim podzakonskim aktom iz stava 5. ovog člana.

Period za poravnanje potraživanja i obaveza između kupca-proizvođača i snabdevača je jedna godina i završava se 1. aprila.

Kupac-proizvođač nema pravo na potraživanja za količinu isporučene električne energije koja je veća od količine preuzete električne energije u periodu iz stava 3. ovog člana.

Vlada, na predlog Ministarstva, propisuje kriterijume, uslove i način obračuna potraživanja i obaveza između kupca-proizvođača i snabdevača.

Pravo na prioritetan pristup kupca-proizvođača

Član 60.

Operator prenosnog, distributivnog, odnosno zatvorenog distributivnog sistema je dužan da prioritetno preuzima električnu energiju od strane kupca-proizvođača, osim u slučaju kada je ugrožena sigurnost rada sistema.

Operator prenosnog, distributivnog, odnosno zatvorenog distributivnog sistema je dužan da na mestu primopredaje električne energije kupca-proizvođača ugradi brojilo koje omogućava odvojeno merenje količine predate i preuzete električne energije, u skladu sa zakonom kojim se uređuje energetika i ovim zakonom.

Registar kupca-proizvođača i procena njihove proizvodnje

Član 61.

Operator prenosnog, distributivnog, odnosno zatvorenog distributivnog sistema je dužan da uspostavi registar kupaca-proizvođača priključenih na prenosni, distributivni, odnosno zatvoreni distributivni sistema koji sadrži naročito sledeće podatke:

- 1) lično ime i prebivalište, odnosno naziv, pravnu formu i sedište kupca-proizvođača;
- 2) vrstu kupca-proizvođača;
- 3) vrstu objekta za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije;
- 4) lokaciji objekta za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije;
- 5) odobrenoj snazi objekta iz tačke 3) ovog stava;
- 6) odobrenoj snazi priključka objekta krajnjeg kupca.

Operator prenosnog, distributivnog, odnosno zatvorenog distributivnog sistema je u obavezi da po isteku tekuće godine izvrši procenu proizvedene električne energije u objektu kupca-proizvođača i da podatke dostavi Ministarstvu do 1. marta naredne godine.

Ministarstvo bliže propisuje način vođenja registra iz stava 1. ovog člana i metodologiju procene iz stava 2. ovog člana.

X. ZAJEDNICE OBNOVLJIVIH IZVORA ENERGIJE

Pojam

Član 62.

Zajednica obnovljivih izvora energije (u daljem tekstu: Zajednica), je pravno lice osnovano na principu otvorenog i dobrovoljnog učešća svojih članova u skladu sa ovim zakonom i nad kojim kontrolu vrše članovi čije je prebivalište ili sedište u blizini mesta postrojenja na obnovljive izvore energije čiji je vlasnik to pravno lice ili koje to pravno lice razvija.

Članovi Zajednice

Član 63.

Član Zajednice može biti fizičko ili pravno lice, kao i jedinice lokalne samouprave i drugi vidovi mesne samouprave.

Privredno društvo, odnosno preduzetnik može biti član Zajednice, pod uslovom da proizvodnja električne energije iz obnovljivih izvora, ne predstavlja njegovu pretežnu komercijalnu ili profesionalnu delatnost.

Član Zajednice zadržava status krajnjeg kupca, sa pravima i obavezama koja ima u skladu sa ovim zakonom i ne podleže neopravdanim ili diskriminatornim uslovima ili postupcima koji bi sprečili njegovo učešće u Zajednici.

Ciljevi osnivanja Zajednice

Član 64.

Primarni cilj osnivanja Zajednice je korišćenje obnovljivih izvora energije za zadovoljenje energetske potreba članova zajednice na održiv način koji obuhvata ekološke, ekonomske ili socijalne koristi za članove, kao i za lokalnu zajednicu i društvo.

Radi ostvarivanja primarnog cilja, Zajednica razvija, investira i realizuje projekte obnovljivih izvora energije i energetske efikasnosti.

Status

Član 65.

Zajednica može da stekne status privremenog povlašćenog proizvođača, odnosno status povlašćenog proizvođača i status proizvođača električne energije iz obnovljivih izvora i podsticajne mere iz člana 71. ovog zakona, u skladu sa ovim zakonom.

Prava i obaveze Zajednice

Član 66.

Zajednica ima:

- 1) pravo na proizvodnju, potrošnju, skladištenje i prodaju obnovljive energije;
- 2) pravo na pristup svim tržištima energije, direktno ili preko agregatora, na nediskriminatoran način i
- 3) druga prava i obaveze povlašćenog proizvođača u skladu sa ovim zakonom.

XI. DUŽNOSTI OPERATORA PRENSNOG, DISTRIBUTIVNOG I ZATVORENOG DISTRIUBUTIVNOG SISTEMA

Operator prenosnog sistema

Član 67.

Operator prenosnog sistema je dužan da vodi elektronski, centralizovani i javno dostupan registar svih priključenih elektrana koje koriste obnovljive izvore energije.

Operator prenosnog sistema je dužan da objavi spisak svih podnetih zahteva u postupku priključenja, zatraženoj odobrenoj snazi elektrane, fazi postupka priključenja, datum probnog rada priključka i datum trajnog priključenja.

Svi podnesci i dokumenta koja se dostavljaju, kao i akta koja izdaju operatori prenosnog sistema u postupcima priključenja moraju da imaju formu elektronskog dokumenta, odnosno moraju biti digitalizovani i potpisani u skladu sa zakonom kojim se uređuju elektronski dokument, elektronska identifikacija i usluge od poverenja.

Operator distributivnog, odnosno zatvorenog distributivnog sistema

Član 68.

Operator distributivnog, odnosno zatvorenog distributivnog sistema je dužan da vodi elektronski, centralizovani i javno dostupan registar svih priključenih elektrana koje koriste obnovljive izvore energije.

Operator distributivnog, odnosno zatvorenog distributivnog sistema je dužan da objavi spisak svih podnetih zahteva u postupku priključenja, zatraženoj odobrenoj snazi elektrane, fazi postupka priključenja, datum probnog rada priključka i datum trajnog priključenja.

Operator distributivnog, odnosno zatvorenog distributivnog sistema električne energije je dužan da uspostavi pojednostavljenu proceduru priključenja za elektranu krajnjeg kupca koji proizvodi električnu energiju za sopstvene potrebe i za elektranu koja je deo demonstracionog projekta, instalisane snage 10,8 kW ili manje, ili ekvivalentnoj snazi priključka koji nije trofazni.

Operator distributivnog, zatvorenog distributivnog sistema dužan je da donese i objavi na svojoj internet stranici opšti akt o postupku pojednostavljene procedure priključenja kojim se bliže uređuje način podnošenja zahteva za pojednostavljeno priključenje, uslove za usvajanje zahteva, dokumentaciju koja se podnosi, rokove za postupanje koji ne mogu biti duži od 30 dana od dana podnošenja zahteva, rokove za priključenje na sistem i druga pitanja od značaja za ovaj postupak.

U slučaju da operator distributivnog, odnosno zatvorenog distributivnog sistema ne odluči o podnetom zahtevu u roku iz stava 4. ovog člana, smatra se da je zahtev usvojen.

Preduzimanje mera u cilju pojednostavljenja priključenja i obaveštavanje javnosti

Član 69.

Operator prenosnog sistema, odnosno operator distributivnog, odnosno zatvorenog distributivnog sistema preduzima mere u cilju pojednostavljenja postupka priključenja elektrana koje proizvode električnu energiju iz obnovljivih izvora.

Operator prenosnog sistema, odnosno operator distributivnog sistema, odnosno zatvorenog distributivnog sistema, informiše javnost o preduzetim merama iz stava 1. ovog člana preko svoje internet stranice.

Operator iz st. 1. i 2. ovog člana je dužan da objavi proceduru priključenja i da je jednoobrazno primenjuje.

XI. KORIŠĆENJE OBNOVLJIVIH IZVORA ENERGIJE U OBLASTI TOPLLOTNE ENERGIJE

Dostupnost informacija o udelu obnovljivih izvora energije u toplotnoj energiji

Član 70.

Jedinice lokalne samouprave su dužne da obezbede da snabdevači toplotnom energijom učine dostupnim informacije o udelu obnovljivih izvora energije

krajnjim potrošačima na internet stranici snabdevača toplotnom energijom, uz račun, na zahtev krajnjih potrošača ili na drugi pogodan način.

Podsticajne mere

Član 71.

Energetski subjekti koji obavljaju delatnost proizvodnje, distribucije i snabdevanja kupaca toplotnom energijom na energetski efikasan način u skladu sa zakonom kojim se uređuje energetska efikasnost, mogu da steknu podsticajne mere ako koriste visokoefikasnu kogeneraciju, otpadnu toplotu ili obnovljive izvore energije:

- 1) toplotne pumpe;
- 2) solarnu energiju;
- 3) geotermalnu energiju;
- 4) energiju biorazgradivog otpada;
- 5) biomasu;
- 6) druge obnovljive izvore energije.

Podsticajne mere se mogu steći za toplotnu energiju proizvedenu u novoizgrađenim ili rekonstruisanim postrojenjima sa ugrađenom nekorišćenom opremom.

Pored energetskih subjekata iz stava 1. ovog člana, podsticajne mere mogu da steknu domaćinstva i Zajednica.

Jedinica lokalne samouprave dužna je da vodi registar energetskih subjekata iz stava 1. ovog člana i domaćinstava i Zajednica iz stava 3. ovog člana koji su stekli podsticajne mere.

Registar iz stava 4. ovog člana naročito sadrži podatke o:

- 1) poslovnom imenu, sedištu i matičnom broju energetskog subjekta;
- 2) energetskim objektima za proizvodnju i distribuciju toplotne energije;
- 3) lokaciji na kojoj se nalaze energetski objekti;
- 4) instalisanoj snazi energetskog objekta;
- 5) vremenu predviđenom za eksploataciju energetskog objekta;
- 6) uslovima izgradnje i eksploatacije energetskog objekta;
- 7) vrsti energenta i tehnologiji koji se koristi za proizvodnju toplotne energije;
- 8) domaćinstvima i Zajednicama koji su stekli podsticajne mere;
- 9) dodeljenim podsticajnim merama.

Jedinica lokalne samouprave propisuje podsticajne mere, uslove i postupak za sticanje prava na podsticajne mere i dodeljuje podsticajne mere.

Jedinica lokalne samouprave dodeljuje podsticajne mere na transparentan i nediskriminatoran način, uz poštovanje pravila državne pomoći.

U postupku dodele podsticajnih mera žalba se izjavljuje nadležnoj jedinici lokalne samouprave.

Jedinica lokalne samouprave, na zahtev Ministarstva, a najmanje jedanput godišnje obaveštava Ministarstvo o podacima sadržanim u registru iz stava 4. ovog

člana i dostavlja izveštaj o predviđenim, planiranim i izvršenim podsticajnim merama iz stava 5. ovog člana, kao i postignutim efektima tih mera.

Priključenje energetskeg subjekta koji proizvodi toplotnu energiju iz obnovljivih izvora energije, visokoefikasne kogeneracije ili otpadne toplote na distributivni sistem toplotne energije

Član 72.

Jedinica lokalne samouprave propisuje uslove pod kojima je distributer toplotne energije dužan da energetskeg subjekta koji proizvodi toplotnu energiju iz obnovljivih izvora energije, visokoefikasne kogeneracije ili otpadne toplote priključi na svoju distributivnu mrežu ili da ponudi priključenje i otkup toplotne energije, u slučaju kada se:

- 1) ispunjavaju zahtevi novih korisnika,
- 2) vrši zamena postojećih kapaciteta za proizvodnju toplotne energije,
- 3) proširuje postojeći kapacitet za proizvodnju toplotne energije.

Distributer toplotne energije može odbiti priključenje energetskeg subjekta iz stava 1. ovog člana ako:

- 1) sistem nema potreban kapacitet zbog postojećeg snabdevanja toplotnom energijom iz obnovljivih izvora energije, visokoefikasne kogeneracije ili otpadne toplote,
- 2) nisu zadovoljeni tehnički parametri za priključenje i osiguranje pouzdanog i sigurnog snabdevanja,
- 3) dokaže da bi priključenje energetskeg subjekta iz stava 1. dovelo do prekomernog povećanja cene toplotne energije u poređenju sa postojećom cenom toplotne energije za krajnje kupce.

Jedinica lokalne samouprave utvrđuje u procentima iznos prekomernog povećanja cene toplotne energije iz stava 2. tačka 3) ovog člana.

U slučaju iz stava 2. ovog člana, distributer toplotne energije je dužan da bez odlaganja obavesti energetskeg subjekta iz stava 1. ovog člana i nadležni organ jedinice lokalne samouprave o razlozima odbijanja priključenja, kao i uslovima koje treba ispuniti i merama koje treba preduzeti da bi se priključenje omogućilo.

Postupak i uslovi priključenja energetskeg subjekta koji proizvodi toplotnu energiju iz obnovljivih izvora energije, visokoefikasne kogeneracije ili otpadne toplote na distributivni sistem toplotne energije

Član 73.

Jedinica lokalne samouprave propisuje uslove pod kojima energetskegi subjekt koji proizvodi toplotnu energiju iz obnovljivih izvora energije, visokoefikasne kogeneracije ili otpadne toplote mora osigurati da toplotna energija koju isporučuje odgovara zahtevima za kvalitet, pouzdanost snabdevanja i zaštitu životne sredine utvrđenih zakonskim aktima i propisanog stepena efikasnosti proizvodnog kapaciteta.

Postupak i uslove priključenja na postojeći distributivni sistem energetskeg subjekata koji proizvode toplotnu energiju iz obnovljivih izvora energije, visokoefikasne kogeneracije ili otpadne toplote utvrđuje nadležni organ jedinice lokalne samouprave.

Pravo na subvencije

Član 74.

Proizvođač toplotne energije iz obnovljivih izvora energije može steći pravo na korišćenje subvencija za nabavku opreme koja se koristi za proizvodnju toplotne energije iz obnovljivih izvora energije, u skladu sa ovim zakonom.

Vlada na predlog Ministarstva bliže propisuje postupak i uslove dodele subvencija za opremu koja se koristi za proizvodnju toplotne energije iz obnovljivih izvora energije, sadržinu zahteva i dokaze o ispunjenosti uslova za sticanje subvencija, kao i stepen korisnosti opreme koja je predmet subvencije u zavisnosti od vrste obnovljivog izvora energije koji se koristi.

XIII. KORIŠĆENJE OBNOVLJIVIH IZVORA ENERGIJE U SAOBRAĆAJU

Udeo obnovljivih izvora energije u finalnoj potrošnji energije u saobraćaju

Član 75.

Snabdevači gorivom dužni su da obezbede da udeo obnovljivih izvora energije u finalnoj potrošnji energije u saobraćaju do 2030. godine bude u skladu sa nacionalnim ciljem korišćenja obnovljivih izvora u saobraćaju utvrđenog Integriranim nacionalnim energetske i klimatskim planom u skladu sa zakonom kojim se uređuje energetika i odredbama akta Vlade iz člana 78. stav 1. ovog zakona.

Prilikom utvrđivanja nacionalnog cilja iz stava 1. ovog člana uzimaju se u obzir biogoriva, biometan, električna energija, obnovljiva tečna i gasovita goriva nebiološkog porekla namenjena upotrebi u saobraćaju kada se upotrebljavaju kao međuproizvod za proizvodnju konvencionalnih goriva, a mogu se uzeti u obzir i goriva iz recikliranog ugljenika.

Podsticaji za proizvodnju biogoriva

Član 76.

U cilju dostizanja planiranog udela obnovljivih izvora energije u finalnoj potrošnji energije u saobraćaju do 2030. godine, mogu se dodeliti podsticaji proizvođačima biogoriva.

Podsticaji za proizvodnju biogoriva mogu se dodeliti samo za postrojenja koja proizvode napredna biogoriva u slučaju kada se podsticaji za biogoriva dodeljuju u formi investicione državne pomoći.

Podsticajne mere ne mogu se dodeliti za proizvodnju biogoriva koja su predmet obaveze snabdevača gorivom da ih stavi na tržište, izuzev ukoliko takva goriva ispunjavaju kriterijume održivosti i ukoliko davalac državne pomoći obrazloži nadležnom organu za kontrolu državne pomoći da bi njihovo stavljanje na tržište samo kroz obaveze snabdevača dovelo do značajnog povećanja troškova za potrošače.

Sredstva koja se koriste kao podsticaj za dostizanje udela obnovljivih izvora energije u saobraćaju obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije, u visini koja se za svaku godinu određuje zakonom kojim se uređuje budžet Republike Srbije u okviru razdela Ministarstva u skladu sa utvrđenim limitima u fiskalnoj strategiji za tekuću godinu, sa projekcijama za naredne dve godine.

Stavljanje biogoriva, biotečnosti i biometana na tržište

Član 77.

Biogoriva, biotečnosti i biometan koja se stavljaju na tržište moraju ispunjavati uslove utvrđene propisima o kvalitetu biogoriva, kao i tehničkim i drugim propisima koji se odnose na njihov promet.

Podzakonski akt

Član 78.

Vlada, na predlog Ministarstva, bliže propisuje podsticaje iz člana 76. ovog zakona i mere za dostizanje udela obnovljivih izvora energije u saobraćaju, obaveze snabdevača gorivom u vezi sa ostvarenjem udela obnovljivih izvora energije u saobraćaju, način i kriterijume dodele podsticaja, način ispunjenja te obaveze, način vođenja registra obveznika, način stavljanja biogoriva, i biometana na tržište i električne energije iz obnovljivih izvora za pogon motornih vozila, izveštavanje u vezi sa ostvarenjem udela obnovljivih izvora energije u saobraćaju, kao i druge elemente u vezi sa ostvarenjem udela obnovljivih izvora energije u saobraćaju.

Prilikom donošenja akta iz stava 1. ovog člana Vlada:

- 1) može da izuzme ili da utvrdi različite obaveze za različite snabdevače gorivom ili za različita goriva, uzimajući u obzir stepen razvoja i troškove različitih tehnologija proizvodnje goriva;
- 2) utvrđuje snabdevačima gorivom posebnu obavezu stavljanja naprednih biogoriva na tržište;
- 3) omogućava snabdevačima gorivom koji isporučuju električnu energiju, odnosno obnovljiva tečna i gasovita goriva nebiološkog porekla na tržište za potrebe saobraćaja, da budu izuzeta od obaveze stavljanja udela naprednih biogoriva na tržište iz tačke 2) ovog stava.

Ministarstvo vodi registar obveznika iz stava 1. ovog zakona koji sadrži naročito sledeće podatke:

- 1) registarski broj, naziv, matični broj, poreski identifikacioni broj, sedište i delatnost sa šifrom delatnosti obveznika sistema;
- 2) o obaveznom udelu energije iz obnovljivih izvora na tržištu obveznika sistema za tekuću kalendarsku godinu;
- 3) o ostvarenom udelu biogoriva energije iz obnovljivih izvora na tržištu obveznika sistema za prethodnu kalendarsku godinu.

XIV. KRITERIJUMI ODRŽIVOSTI I UŠTEDE EMISIJA GASOVA SA EFEKTOM STAKLENE BAŠTE ZA BIOGORIVA, BIOTEČNOSTI I GORIVA IZ BIOMASE

Kriterijumi održivosti

Član 79.

Biogoriva, biotečnosti i goriva iz biomase koja se stavljaju na tržište moraju da ispunjavaju kriterijume održivosti i da ostvaruju uštede emisija gasova sa efektom staklene bašte.

Energija iz biogoriva, biotečnosti i goriva iz biomase iz stava 1. ovog člana biće:

1) uzeta u obzir za potrebe proračuna ostvarenog udela energije iz obnovljivih izvora u bruto finalnoj potrošnji energije i finalnoj potrošnji energije u svim oblicima saobraćaja;

2) predmet finansijskih podsticaja u cilju veće potrošnje biogoriva, biotečnosti i goriva iz biomase i

3) uračunata u ispunjenosti obaveze snabdevača gorivom da ostvari udeo obnovljivih izvora energije koje stavljaju na tržište u saobraćaju.

Izuzetno od st. 1. i 2. ovog člana, biogoriva, biotečnosti i goriva iz biomase koja su proizvedena iz otpada i ostataka, osim iz ostataka i otpada iz poljoprivrede, ribarstva, šumarstva i akvakulture, ne moraju da ispune kriterijume održivosti, već samo da ostvare uštede emisije gasova sa efektom staklene bašte.

Goriva iz biomase, ako se koriste u proizvodnji električne energije, odnosno proizvodnji toplotne energije, moraju da ispune kriterijume održivosti i uštede emisija gasova sa efektom staklene bašte u sledećim slučajevima:

1) ako je ulazna toplotna snaga postrojenja koja koristi čvrstu biomasu jednaka ili viša od 20 MW,

2) ako je ulazna toplotna snaga postrojenja koja koristi biogas jednaka ili više od 2 MW.

U slučaju da se električna energija, odnosno toplotna energija proizvodi iz čvrstog komunalnog otpada, ne postoji obaveza da se ostvari ušteda emisije gasova sa efektom staklene bašte.

Kriterijumi održivosti i uštede emisije gasova sa efektom staklene bašte primenjuju se na biogoriva, biotečnosti i goriva iz biomase, bez obzira na geografsko poreklo biomase.

Poljoprivredna i šumska biomasa

Član 80.

Kriterijumi održivosti se posebno propisuju za biogoriva, biotečnosti i goriva iz biomase koja se dobijaju iz poljoprivredne biomase, a posebno za biogoriva, biotečnosti i goriva iz biomase koja se dobijaju iz šumske biomase.

Verifikacija kriterijuma

Član 81.

Biogoriva, biotečnosti i goriva iz biomase podležu verifikaciji kriterijuma održivosti i uštedi emisija gasova sa efektom staklene bašte (u daljem tekstu: verifikacija).

Verifikacijom se utvrđuje da biogoriva, biotečnosti i goriva iz biomase ispunjavaju kriterijume održivosti i ostvaruju uštede emisija gasova sa efektom staklene bašte.

Podzakonski akt i registar subjekata verifikacije i verifikatora

Član 82.

Vlada bliže propisuje kriterijume održivosti, uštede emisije gasova staklene bašte i način njihovog računanja, način verifikacije i subjekte verifikacije, izveštavanje o ispunjenosti kriterijuma održivosti uštede emisija gasova sa efektom staklene bašte, nezavisnu reviziju informacija koje dostave u postupku izveštavanja, način vođenja registra subjekata verifikacije i verifikatora i druge elemente vezane za kriterijume održivosti i uštede emisija gasova sa efektom staklene bašte.

Ministarstvo vodi registar subjekata verifikacije i verifikatora koji sadrži naročito:

- 1) registarski broj, naziv, matični broj, poreski identifikacioni broj, sedište i delatnost sa šifrom delatnosti subjekata verifikacije;
- 2) podatke o verifikatoru;
- 3) izveštaje koji se dostavljaju u postupku verifikacije;
- 4) i druge podatke.

XV. INOVACIONE TEHNOLOGIJE

Korišćenje inovacionih tehnologija i novih obnovljivih izvora energije

Član 83.

U cilju povećanja korišćenja energije iz obnovljivih izvora, mogu se podsticati tehnologije u ranom razvoju koje koriste nove obnovljive izvore, kao što je obnovljivi vodonik i drugi energenti.

Obnovljivi vodonik može se koristiti u oblasti toplotne energije, saobraćaja i prirodnog gasa u skladu sa odredbama ovog zakona i zakona kojim se uređuje energetika.

Vlada, na predlog Ministarstva, utvrđuje podsticajne mere za proizvodnju, saobraćaj, skladištenje i korišćenje obnovljivog vodonika koji se koristi u skladu sa stavom 2. ovog člana.

XVI. MERE I AKTIVNOSTI ZA OSTVARENJE JAVNOG INTERESA

Mere i aktivnosti

Član 84.

U cilju ostvarivanja javnog interesa iz člana 2. ovog zakona, Republika Srbija, autonomna pokrajina i jedinice lokalne samouprave kroz strateške i druge dokumente, programe i planove predviđaju mere i aktivnosti koje se preduzimaju radi ispunjenja ciljeva utvrđenih ovim zakonom.

Prilikom planiranja mera i aktivnosti iz stava 1. ovog člana Republika Srbija, autonomna pokrajina i jedinice lokalne samouprave naročito vode računa da planirane mere doprinesu povećanju korišćenja obnovljivih izvora energije, energetske bezbednosti Republike Srbije, održivom i ravnomernom regionalnom i lokalnom ekonomskom razvoju, obezbeđivanju i unapređenju energetske potreba stanovništva i očuvanja i zaštite životne sredine.

Pogodnosti za investitore koji u izgradnji objekata uvode energiju iz obnovljivih izvora

Član 85.

Jedinica lokalne samouprave može odlukom utvrditi kriterijume, iznos i postupak umanjivanja doprinosa za uređivanje građevinskog zemljišta, posebna umanjivanja iznosa doprinosa za nedostajuću infrastrukturu, kao i druge pogodnosti za investitore koji prilikom izgradnje nove zgrade, kao i rekonstrukcije, adaptacije, sanacije ili energetske sanacije postojeće zgrade predvide alternativno obezbeđenje električne ili toplotne energije iz oblasti obnovljivih izvora energije.

Jedinica lokalne samouprave može doneti odluku kojom predviđa bespovratno sufinansiranje aktivnosti na unapređenju svojstava zgrade iz stava 1.

ovog zakona, u kom slučaju jedinica lokalne samouprave obezbeđuje sredstva u budžetu za učešće u projektima finansiranja ovih aktivnosti i donosi odluku kojom propisuje postupak dodele sredstava, procenat učešća i uslove pod kojima jedinica lokalne samouprave učestvuje u finansiranju ovih aktivnosti.

Strateški partner

Član 86.

Strateški partner može biti privredni subjekt koji će biti izabran u skladu sa ovim zakonom da izgradi elektranu koja koristi obnovljive izvore energije koju će koristiti za proizvodnju ili da izgradi elektranu koja koristi obnovljive izvore energije, a koji je obavezan da sprovede sledeće radnje:

- 1) pripremi i/ili delom ili u celini finansira relevantne studije ukoliko su potrebne za realizaciju elektrane koja koristi obnovljive izvore energije i
- 2) pripremi i/ili delom ili u celini finansira relevantnu tehničku dokumentaciju potrebnu za realizaciju elektrane koja koristi obnovljive izvore energije i
- 3) izgradi elektranu koja koristi obnovljive izvore ako:
 - (1) delom i/ili u celini finansira projekat izgradnje elektrane koja koristi obnovljive izvore energije ili
 - (2) posreduje u obezbeđivanju ili obezbedi sredstva od međunarodnih finansijskih institucija, banaka i drugih izvora finansiranja za realizaciju projekta.

Pored uslova iz stava 1. ovog člana strateški partner mora da sprovede i jednu ili više sledećih radnji:

- 1) obezbedi inovacione tehnologije i/ili opremu i/ili sirovine za elektranu koja koristi obnovljive izvore energije i/ili
- 2) pruži usluge upravljanja i/ili održavanja u pogledu elektrane koja koristi obnovljive izvore energije i/ili
- 3) razvija i/ili upravlja elektranom koja koristi obnovljive izvore energije i/ili
- 4) preuzima i druge radnje usmerene ka ostvarivanju ciljeva ovog zakona, a koji će biti utvrđuju u odluci Vlade o sprovođenju postupka.

Strateški partner iz stava 1. ovog člana u slučaju sufinansiranja ne može samostalno da koristi elektranu ili da njome upravlja, već to može da čini srazmerno učešću u finansiranju izgradnje elektrane koja koristi obnovljive izvore energije što se uređuje posebnim ugovorom na osnovu saglasnosti Vlade.

Procenat učešća finansiranja projekta iz stava 1. tačka 3) podtačka (2) ovog člana biće određen posebnim aktom Vlade.

Kao strateški partner smatra se i konzorcijum, kao i svako povezano lice, odnosno lica strateškog partnera odnosno bilo koje privredno društvo ili društva koje strateški partner i/ili njegovo povezano lice ili lica osnuju za potrebe realizacije projekta koji su predmet javnog poziva u skladu sa propisima kojima se uređuju privredna društva.

Odluka o sprovođenju postupka za izbor

Član 87.

Na predlog ministra nadležnog za poslove energetike, Vlada može da odluči da za realizaciju projekata izgradnje sa ili bez upravljanja i održavanja elektrane koja koristi obnovljive izvore energije sprovede izbor strateškog partnera u sledećim slučajevima:

1) da se primenom sistema podsticaja proizvodnje električne energije utvrđenim ovim zakonom nisu u dovoljnoj meri obezbedili novi proizvodni kapaciteti za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora koji su neophodni za ostvarivanje planirane dinamike rasta proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije za dostizanje nacionalnih ciljeva definisanih Integrisanim nacionalnim energetske i klimatskim planom ili

2) kada su novi proizvodni kapaciteti za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije potrebni za ostvarivanje ciljeva energetske tranzicije ili ispunjavanje međunarodnih obaveza.

Odluka iz stava 1. ovog člana sadrži naročito:

- 1) sadržinu i opis projektnog zahteva i potreba;
- 2) određivanje lica koje će biti vlasnik i investitor, odnosno koje će vršiti investitorska prava na izgradnji elektrane iz stava 1. ovog člana;
- 3) lokaciju na kojoj će se graditi objekat i način korišćenja lokacije;
- 4) vrstu obnovljivog izvora energije;
- 5) način proizvodnje i uslove preuzimanja električne energije;
- 6) uslove koji se odnose na zaštitu životne sredine;
- 7) uslove koji se odnose na zaštitu spomenika kulture ako postoje na lokaciji na kojoj će se graditi objekat;
- 8) uslove koji se odnose na energetske efikasnost;
- 9) uslove koji se odnose na prestanak rada objekta, rok za realizaciju projekta i period na koji se ugovor može zaključiti;
- 10) sistem vrednovanja ponuda;
- 11) imenovanje radne grupe za sprovođenje izbora strateškog partnera;
- 12) druge elemente od značaja za sprovođenje postupka izbora strateškog partnera.

Sistem vrednovanja ponuda iz stava 2. tačka 10) ovog člana naročito podrazumeva direktnu korist koju država i/ili lice iz stava 2. tačka 2) ovog člana ima kroz realizaciju projekta, finansijsku sposobnost i tehničku opremljenost ponuđača za izbor strateškog partnera i druge kriterijume koji obezbeđuju sigurnost i održivost projekata u skladu sa ciljevima propisanim članom 3. ovog zakona.

Prilikom izbora i sprovođenja javnog poziva za izbor strateškog partnera i zaključenja ugovora o realizaciji projekta sa strateškim partnerom, ne primenjuju se propisi kojima se uređuje postupak javne nabavke i propisi kojima se uređuje javno-privatno partnerstvo.

Postupak i način izbora strateškog partnera

Član 88.

Postupak izbora strateškog partnera obuhvata:

- 1) pripremu javnog poziva za podnošenje prijave (u daljem tekstu: Javni poziv);
- 2) objavljivanje Javnog poziva;
- 3) prijem, otvaranje i ocenu prijave;
- 4) dostavljanje predloga Vladi o izboru strateškog partnera od strane radne grupe;

- 5) donošenje odluke o izboru strateškog partnera od strane Vlade.

Javni poziv za izbor strateškog partnera

Član 89.

Sadržina i elementi javnog poziva, sprovođenje javnog poziva, način dostavljanja ponuda, rok za dostavljanje ponuda, kriterijumi koji definišu pravo učešća, kriterijumi koji predstavljaju osnovu za vrednovanje ponuda, prijem, otvaranje i vrednovanje prijave i način odabira strateškog partnera utvrđuju se posebnim podzakonskim aktom.

Podzakonski akt iz stava 1. ovog člana donosi se u vezi sa odlukom iz člana 87. ovog zakona za konkretni projekat.

Javni poziv se sprovodi na osnovu načela javnog nadmetanja na osnovu prikupljenih ponuda, načela transparentnosti i zabrane diskriminacije, načela zaštite životne sredine i načela efikasnosti.

Javni poziv se objavljuje u „Službenom glasniku Republike Srbije”, kao i na internet stranici Ministarstva na srpskom jeziku i na stranom jeziku koji se uobičajeno koristi u međunarodnoj trgovini.

Izbor strateškog partnera i sprovođenje postupka sprovodi radna grupa kroz postupak javnog prikupljanja ponuda.

Radna grupa je obavezna da čuva poverljivost i tajnost tehničkih, ekonomskih i drugih podataka iz ponude.

U cilju pružanja stručne pomoći, pripremi određenih analiza i studija u cilju sačinjavanja predloga za izbor strateškog partnera radna grupa može tražiti stručnu pomoć odgovarajućih lica.

Na osnovu odluke iz člana 87. ovog zakona i podzakonskog akta iz stava 1. ovog člana radna grupa sačinjava javni poziv, prima, pregleda dostavljenu dokumentaciju, sprovodi postupak vrednovanja ponuda, sačinjava predlog ugovora i dostavlja Vladi na usvajanje predlog odluke o izboru strateškog partnera.

Po usvajanju odluke o izboru strateškog partnera, lice iz člana 87. stav 2. tačka 2) ovog zakona, kao investitor, odnosno lice koje vrši investitorska prava sa izabranim strateškim partnerom zaključuje ugovor o realizaciji projekta.

Ukoliko će Republika Srbija biti finansijer radova na elektrani u smislu zakona kojim se uređuje prostorno planiranje i izgradnja objekata, pored lica iz člana 87. stav 2. tačka 2) ovog zakona i strateškog partnera, ugovor o realizaciji projekta potpisuje i Vlada u ime Republike Srbije kao finansijera.

Ugovor o realizaciji projekta sadrži naročito: vrednost usluga i radova koje će strateški partner izvršiti, odnosno dobara koje će isporučiti, međusobna prava i obaveze ugovornih strana, način plaćanja, dinamiku izvođenja radova i plaćanja, posledice nepoštovanja utvrđene dinamike, kao i druga pitanja od značaja za realizaciju projekta.

Projekat od značaja

Član 90.

Na predlog ministra nadležnog za poslove energetike, Vlada može da utvrdi da elektrana iz člana 87. stav 1. ovog zakona predstavlja projekat od značaja za Republiku Srbiju u smislu zakona kojim se uređuje izgradnja objekata, osim za elektrane koje obuhvataju zaštićeno područje ili području ekološke mreže po posebnim zakonima.

Utvrđivanje javnog interesa

Član 91.

Vlada može utvrditi javni interes za eksproprijaciju, administrativni prenos i/ili nepotpunu eksproprijaciju nepokretnosti radi izgradnje elektrane iz člana 87. stav 1. ovog zakona, kao i objekata u njenoj funkciji i priključaka na elektroenergetski sistem, u skladu sa važećim planskim dokumentima.

XVII. SPROVOĐENJE POSTUPKA AUKCIJA I POSTUPAKA U VEZI SA STATUSOM PRIVREMENOG POVLAŠĆENOG PROIZVOĐAČA, STATUSOM POVLAŠĆENOG PROIZVOĐAČA I STATUSOM PROIZVOĐAČA IZ OBNOVLJIVIH IZVORA

Postupanje Ministarstva

Član 92.

Tokom sprovođenja postupka aukcija i postupaka u vezi sa statusom privremenog povlašćenog proizvođača, statusom povlašćenog proizvođača i statusom proizvođača iz obnovljivih izvora energije, nadležni organ isključivo vrši proveru ispunjenosti formalnih uslova i ne upušta se u ocenu tehničke dokumentacije, niti ispituje verodostojnost dokumenata koje pribavlja u tim postupcima.

Ministarstvo u skladu sa stavom 1. ovog člana proverava ispunjenost sledećih uslova:

- 1) nadležnost za postupanje po zahtevu,
- 2) da li je podnosilac zahteva lice koje, u skladu sa ovim zakonom, može biti podnosilac zahteva,
- 3) da li zahtev sadrži sve propisane podatke,
- 4) da li je uz zahtev priložena sva dokumentacija propisana ovim zakonom i podzakonskim aktima donetim na osnovu ovog zakona,
- 5) da li je uz zahtev priložen dokaz o uplati propisane takse,
- 6) da li su ispunjeni uslovi propisani ovim zakonom i podzakonskim aktima donetim na osnovu ovog zakona za usvajanje zahteva.

Podatke iz službenih evidencija, koji su neophodni za sprovođenje postupaka iz stava 1. ovog člana, nadležni organ obezbeđuje po službenoj dužnosti, odnosno preko servisne magistrale organa, u skladu sa propisima kojima se uređuje elektronska uprava, bez plaćanja takse.

Podaci pribavljeni na način iz stava 3. ovog člana smatraju se pouzdanim i imaju istu dokaznu snagu kao overeni izvodi iz tih evidencija.

Organi državne uprave, posebne organizacije i imaoci javnih ovlašćenja dužni su da Ministarstvu na zahtev, u roku od tri dana od dana podnošenja zahteva, dostave sve podatke o kojima vode službene evidencije koje su od značaja za sprovođenje postupaka iz stava 1. ovog člana.

Postupci iz stava 1. ovog člana sprovode se u postupku neposrednog odlučivanja u smislu zakona kojim je uređen opšti upravni postupak.

Postupanje po zahtevu

Član 93.

Po zahtevu za izdavanje, odnosno izmenu upravnog akta Ministarstvo u rokovima propisanom ovim zakonom donosi rešenje u formi elektronskog dokumenta.

Ako Ministarstvo utvrdi da nisu ispunjeni formalni uslovi iz člana 92. stav 2. ovog zakona, rešenjem odbacuje zahtev u kome taksativno navodi sve nedostatke, odnosno razloge za odbacivanje, nakon čijeg će otklanjanja moći da postupi u skladu sa zahtevom.

Ako podnosilac zahteva u roku od 30 dana od dana objavljivanja rešenja iz stava 2. ovog člana, podnese novi zahtev i postupi u skladu sa rešenjem iz stava 2. ovog člana, smatra se da je odbačen zahtev iz stava 2. ovog člana od početka bio uredan.

Ako podnosilac zahteva u roku od 30 dana od dana objavljivanja rešenja iz stava 2. ovog člana, podnese novi zahtev sa pozivanjem na broj rešenja kojim je raniji zahtev odbačen i otkloni sve utvrđene nedostatke, ne dostavlja ponovo dokumentaciju koja nije imala nedostatke i plaća polovinu propisanog iznosa administrativne takse.

Način dostave

Član 94.

Podnesci i dokumenta dostavljaju se elektronskim putem, u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronska uprava.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, žalbu i druge pravne lekove, dokaze koji se uz prilažu, kao i dokumenta i podneske koji sadrže tajne podatke i koji su označeni stepenom tajnosti u skladu sa propisima kojima se uređuje tajnost podataka, stranka dostavlja u formi papirnog dokumenta.

Ministarstvo bliže uređuje način razmene podnesaka i dokumenata iz stava 1. ovog člana.

Forma dokumenata koji se dostavljaju

Član 95.

Dokumenti koji se dostavljaju elektronskim putem u skladu sa članom 97. ovog zakona, dostavljaju se u formi elektronskog dokumenta sastavljenog u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronski dokument.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, ako plaćanje takse nije izvršeno elektronskim putem, dokaz o plaćanju takse može se dostaviti i u elektronskom formatu, koji nije potpisan kvalifikovanim elektronskim potpisom.

Dostava rešenja

Član 96.

Rešenje Ministarstva dostavlja se podnosiocu zahteva u formi elektronskog dokumenta, preko jedinstvenog elektronskog sandučića, u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronska uprava, ako se dostava vrši preko portala e-uprava.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, licu koje nema jedinstveni elektronski sandučić, rešenje se dostavlja u formi odštampanog primerka elektronskog dokumenta, overenog u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronsko poslovanje, preporučenom pošiljkom preko poštanskog operatora.

Danom ekspedovanja rešenja u skladu sa st. 1. i 2. ovog člana, Ministarstvo rešenje objavljuje i na svojoj internet stranici.

Ako dostava preporučenom pošiljkom iz stava 2. ovog člana nije mogla da bude izvršena jer je stranka u momentu dostave bila nedostupna na naznačenoj adresi, dostavljač o tome sačinjava belešku i ostavlja obaveštenje stranci na mestu na kome je pismeno trebalo da bude uručeno, u kome naznačava lično ime primaoca, podatke kojim se pismeno identifikuje, kao i datum kada je obaveštenje ostavljeno, sa pozivom stranci da na tačno određenoj adresi dostavljača, odnosno poštanskog operatora preuzme pošiljku, u roku od 15 dana od dana pokušaja dostave.

Obaveštenje stranci iz stava 4. ovog člana sadrži i informaciju o danu objavljivanja rešenja na internet stranici Ministarstva, pravnu pouku stranci da će se u slučaju ne preuzimanja pošiljke u ostavljenom roku rešenje smatrati dostavljenim istekom roka od 30 dana od objavljivanja rešenja na internet stranici Ministarstva.

U slučaju iz stava 4. ovog člana, ako u ostavljenom roku stranka ne podigne pošiljku, dostavljač će je vratiti zajedno sa beleškom o razlozima neuručenja.

Dostava stranci smatraće se izvršenom:

- 1) danom prijema rešenja na način propisan stavom 1. ili stavom 2. ovog člana,
- 2) istekom roka od 30 dana od dana oglašavanja rešenja na internet prezentaciji Ministarstva ako dostava nije izvršena u skladu sa odredbama st. 1, 2. i 4. ovog člana.

Ako je adresa prebivališta, odnosno boravišta, odnosno sedišta stranke nepoznata, dostava toj stranci smatraće se izvršenom na dan isteka roka od 30 dana od dana objavljivanja rešenja na internet stranici Ministarstva.

Ministarstvo će na zahtev stranke, u prostorijama Ministarstva, toj stranci izdati kopiju rešenja bez odlaganja, s tim što to uručenje nema dejstvo na računanje rokova u vezi sa dostavom.

Potvrda dostave

Član 97.

Kada se rešenje dostavlja elektronskim putem, uredna dostava se dokazuje elektronskom potvrdom o prijemu dokumenta (dostavnica).

Elektronska oglasna tabla Ministarstva

Član 98.

Ministarstvo je dužno da na svojoj internet stranici uspostavi i održava oglasnu tablu, koja služi za potrebe javnog saopštavanja, odnosno objavljivanja rešenja u skladu sa članom 96. ovog zakona, kao i drugih akata koje donese Ministarstvo.

Shodna primena propisa

Član 99.

Na pitanja koja se odnose na postupak aukcija i postupke u vezi sa statusom privremenog povlašćenog proizvođača, statusom povlašćenog proizvođača i statusom proizvođača iz obnovljivih izvora energije, a koja ovim zakonom nisu posebno uređena, primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje opšti upravni postupak.

XVIII. MEHANIZMI SARADNJE

Član 100.

Republika Srbija može sa drugim državama ugovoriti mehanizme saradnje, radi dostizanja udela energije iz obnovljivih izvora u bruto finalnoj potrošnji energije, u skladu sa potvrđenim međunarodnim sporazumima.

Mehanizmi saradnje su oblici saradnje između država koji obuhvataju: zajedničke projekte, statističke transfere iz energetske bilansa država, zajedničke šeme podrške i druge oblike saradnje kojima se omogućava smanjenje troškova država za postizanje njihovog ukupnog udela obnovljivih izvora energije u bruto finalnoj potrošnji energije.

Mehanizmi saradnje iz stava 1. ovog člana mogu se ugovoriti na jednu ili više godina.

Ministarstvo je dužno, da najkasnije u roku od tri meseca po završetku godine u kojoj su mehanizmi saradnje realizovani, nadležnom telu u skladu sa međunarodnim sporazumima dostavi obaveštenje koje naročito sadrži informaciju o količinama i cenama energije koje su predmet saradnje.

XIX. NADZOR

Član 101.

Nadzor nad primenom odredaba ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo, ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

Energetski subjekti, autonomna pokrajina, jedinice lokalne samouprave i druga pravna lica i preduzetnici kojima su propisana prava i obaveze ovim zakonom, dužni su da na zahtev Ministarstva, dostave sve podatke neophodne za obavljanje poslova iz delokruga rada Ministarstva.

Inspekcijski nadzor

Član 102.

Inspekcijski nadzor vrši Ministarstvo preko energetske inspekcije (u daljem tekstu: inspekcija), u okviru delokruga utvrđenog ovim zakonom.

Autonomnoj pokrajini poverava se vršenje inspekcijskog nadzora iz stava 1. ovog člana na teritoriji autonomne pokrajine.

Nadzor nad sprovođenjem odredaba ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona, koje se odnose na kvalitet biogoriva koja se stavljaju na tržište, vrši ministarstvo nadležno za poslove trgovine preko tržišnih inspektora u skladu sa zakonom kojim se uređuje trgovina.

Nadzor nad sprovođenjem odredaba ovog zakona i drugih propisa, koje se odnose na zahteve koje moraju da ispunjavaju elektrane u pogledu izdavanja integrisanih dozvola, dozvola za upravljanje otpadom i upotrebu otpada i drugih zahteva koji su propisani zakonom, u skladu sa propisima kojima se uređuje zaštita životne sredine, vrši ministarstvo nadležno za poslove zaštite životne sredine preko inspektora za zaštitu životne sredine u skladu sa propisima kojima se uređuje zaštita životne sredine.

Nadzor nad sprovođenjem odredaba ovog zakona i drugih propisa, koja se odnose na zahteve koje moraju da ispunjavaju hidroelektrane u pogledu izdavanja vodne dozvole vrši ministarstvo nadležno za poslove vodoprivrede preko vodnih inspektora u skladu sa propisima kojima se uređuje izdavanje vodnih dozvola.

Na sadržinu, vrstu, oblik, postupak i sprovođenje inspekcijskog nadzora, ovlašćenja i obaveze učesnika u inspekcijskom nadzoru i druga pitanja od značaja za

inspekcijski nadzor koja nisu uređena ovim zakonom, primenjuju se odredbe zakona i propisa kojima se uređuje inspekcijski nadzor.

Prava i dužnosti inspektora

Član 103.

U vršenju inspekcijskog nadzora inspektor ima pravo i dužnost da proverava:

1) da li energetske subjekti koriste podsticajne mere po propisima po kojima su stekli pravo na korišćenje podsticajnih mera;

2) da li privremeni povlašćeni proizvođač, povlašćeni proizvođač i proizvođač iz obnovljivih izvora energije ispunjavaju obaveze propisane ovim zakonom i propisima donetim na osnovu ovog zakona;

3) da li je privremeni povlašćeni proizvođač promenio odobrenu snagu elektrane za koju je stekao status privremenog povlašćenog proizvođača u toku trajanja statusa privremenog povlašćenog proizvođača;

4) da li privremeni povlašćeni proizvođač ima zaključen ugovor o tržišnoj premiji;

5) da li operator prenosnog, odnosno distributivnog odnosno zatvorenog distributivnog sistema prioriteto preuzima električnu energiju proizvedenu iz obnovljivih izvora koji su u sistemu podsticaja, izuzev u slučaju kada je ugrožena sigurnost rada sistema u skladu sa članom 10. ovog zakona;

6) da li povlašćeni proizvođač električne energije poseduje licencu za energetske delatnosti proizvodnje električne energije u skladu sa zakonom kojim se uređuje energetika, a koja obuhvata elektranu za koju je stekao status privremenog povlašćenog proizvođača;

7) da li je elektrana za koju je proizvođač stekao status privremenog povlašćenog proizvođača trajno priključena na prenosni, distributivni, odnosno zatvoreni distributivni sistem, električne energije na odobrenu snagu koja odgovara odobrenoj snazi za koju je elektrana stekla status privremenog povlašćenog proizvođača;

8) da li su za elektranu za koju je proizvođač stekao status privremenog povlašćenog proizvođača obezbeđena sva merenje koja su propisana ovim zakonom;

9) da li je u upotrebnoj dozvoli za elektranu za koju je proizvođač stekao status privremenog povlašćenog proizvođača, odnosno izveštaju tehničke komisije za pregled objekta kao sastavnom delu upotrebne dozvole navedeno da je u novoizgrađenu ili rekonstruisanu elektranu ugrađena neiskorišćena oprema;

10) da li povlašćeni proizvođač električne energije ima zaključen ugovor o tržišnoj premiji, odnosno zaključen ugovor o fid-in tarifi;

11) da li proizvođač iz obnovljivih izvora energije poseduje licencu za obavljanje delatnosti u skladu sa zakonom kojim je uređena oblast energetike;

12) da li proizvođač iz obnovljivih izvora energije ima obezbeđeno posebno merenje, odvojeno od merenja u drugim tehnološkim procesima, kojim se meri preuzeta i predata električna, odnosno toplotna energija u sistem;

13) da li operator prenosnog sistema vodi elektronski, centralizovani i javno dostupan registar svih priključenih elektrana koje koriste obnovljive izvore energije;

14) da li operator prenosnog sistema javno objavljuje spisak svih podnetih zahteva u postupku priključenja, zatraženoj odobrenoj snazi elektrane, podatke o

statusu zahteva, fazi postupka priključenja, u kojoj je fazi puštanja u pogon elektrana, datum probnog rada i datum trajnog priključenja;

15) da li garantovani snabdevač zaključuje ugovore o otkupu električne energije u skladu sa ovim zakonom i vodi registar ugovora o otkupu električne energije i objavljuje ih na svojoj internet stranici;

16) da li jedinica lokalne samouprave vodi registar energetske subjekata i da li je donela akt kojim propisuje podsticajne mere, uslove i postupak za sticanje za sticanje prava na podsticajne mere za te subjekte;

17) da li jedinica lokalne samouprave donela akt kojim propisuje uslove pod kojima nezavisni proizvođač mora osigurati da toplotna energija koju isporučuje odgovara zahtevima za kvalitet, pouzdanost snabdevanja i propisanog stepena efikasnosti proizvodnog kapaciteta;

18) da li je distributer toplotne energije u slučaju kada odbija priključenje nezavisnog proizvođača u aktu o odbijanju naveo razloge o odbijanju priključenja.

U vršenju inspekcijskog nadzora, inspektor ima pravo i dužnost da obavlja i druge poslove utvrđene ovim zakonom ili propisom donetim na osnovu ovog zakona.

Ovlašćenja inspektora

Član 104.

U vršenju inspekcijskog nadzora inspektor je ovlašćen da:

- 1) naloži da se utvrđene nezakonitosti otklone u roku koji odredi;
- 2) donese rešenje i izrekne upravnu meru ako nadzirani subjekat ne otkloni nezakonitost u ostavljenom roku, osim kada zbog neophodnosti preduzimanja hitnih mera rešenje donosi bez odlaganja;
- 3) dostavlja akt kojim se utvrđuju činjenice iz člana 28. stav 1. i člana 42. stav 1. ovog zakona, Ministarstvu radi donošenja rešenja o ukidanju statusa privremenog povlašćenog proizvođača;
- 4) dostavlja akt kojim se utvrđuju činjenice iz člana 31. stav 1. i člana 44. stav 1. ovog zakona, Ministarstvu radi donošenja rešenja o ukidanju statusa povlašćenog proizvođača;
- 5) dostavlja akt kojim se utvrđuju činjenice iz člana 51. stav 1. ovog zakona, Ministarstvu radi donošenja rešenja o ukidanju statusa proizvođača iz obnovljivih izvora energije;
- 6) nadležnom pravosudnom organu podnese krivičnu prijavu, prijavu za privredni prestup ili zahtev za pokretanje prekršajnog postupka, odnosno preduzme i druge radnje i mere na koje je zakonom ili drugim propisom ovlašćen;
- 7) naredi izvršavanje propisanih obaveza u određenom roku i da privremeno zabrani rad ako se nalog u ostavljenom roku ne izvrši.

Žalba na rešenje inspektora

Član 105.

Na rešenje inspektora može se izjaviti žalba Ministru, u roku od 15 dana od dana prijema rešenja.

Žalba odlaže izvršenje rešenja, osim u slučaju kada je neophodno preduzimanje hitnih mera propisanim odredbama zakona kojima se uređuje inspekcijski nadzor.

U slučaju da je prvostepena odluka inspektora već jedanput bila poništena, drugostepeni organ ne može je opet poništiti i uputiti predmet inspekciji na ponovni postupak, nego će sam rešiti ovu upravnu stvar.

XX. KAZNE NE ODREDBE

Privredni prestupi

Član 106.

Novčanom kaznom od 1.500.000 do 3.000.000 dinara kazniće se za privredni prestup operator prenosnog, odnosno distributivnog, odnosno zatvorenog distributivnog sistema – pravno lice ako prioriteto ne preuzima električnu energiju proizvedenu iz obnovljivih izvora, osim u slučaju kada je ugrožena sigurnost rada sistema (član 11. stav 1).

Novčanom kaznom od 1.500.000 do 3.000.000 dinara kazniće se za privredni prestup povlašćeni proizvođač – pravno lice ako u procesu proizvodnje ne koristi obnovljive izvore energije (član 30. stav 1. tačka 1) i član 43. stav 1. tačka 1).

Novčanom kaznom 1.500.000 do 3.000.000 dinara kazniće se za privredni prestup garantovani snabdevač - pravno lice ako ne preuzme balansnu odgovornost u skladu sa ovim zakonom i propisima donetim na osnovu njega (član 38. stav 1. tačka 4).

Novčanom kaznom 1.500.000 do 3.000.000 dinara kazniće se za privredni prestup snabdevač gorivom - pravno lice ako ne obezbedi da udeo obnovljivih izvora energije u finalnoj potrošnji energije u saobraćaju do 2030. godine bude u skladu sa nacionalnim ciljem korišćenja obnovljivih izvora iz Integrisanog nacionalnog energetskog i klimatskog plana i odredbama akta Vlade iz člana 78. stav 1. ovog zakona (član 75. stav 1. i član 78. stav 1).

Za privredni prestup iz st. 1 - 3. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 100.000 do 200.000 dinara.

Prekršaji

Član 107.

Novčanom kaznom od 500.000 do 2.000.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice ako pristupi izgradnji hidroelektrane u zaštićenom području bez odluke Vlade (član 5. stav 3).

Novčanom kaznom od 500.000 do 2.000.000 dinara kazniće se za prekršaj operator prenosnog, distributivnog, odnosno zatvorenog distributivnog sistema - pravno lice ako:

- 1) ne vodi elektronski i javno dostupan registar svih priključenih elektrana koje koriste obnovljive izvore energije (član 67. stav 1. i člana 68. stav 1),
- 2) ne objavi javno spisak svih podnetih zahteva u postupku priključenja, zatraženoj odobrenoj snazi elektrane, fazi postupka priključenja, datum probnog rada i datum trajnog priključenja (član 67. stav 2. i člana 68. stav 2).

Novčanom kaznom od 500.000 do 2.000.000 dinara kazniće se za prekršaj garantovani snabdevač – pravno lice ukoliko:

- 1) ne zaključi ugovor o fid-in tarifi u skladu sa ovim zakonom (član 38. stav 1. tačka 1),
- 2) ne preuzima prava i obaveze prethodnog garantovanog snabdevača u roku, na način i pod uslovima utvrđenim javnim tenderom u skladu sa zakonom kojim se uređuje energetika (član 38. stav 1. tačka 2),

3) ne vodi registar ugovora otkupu električne energije i objavljuje ih na svojoj internet stranici (član 38. stav 1. tačka 3),

4) ne dostavlja Ministarstvu podatke potrebne za utvrđivanje naknade za podsticaj povlašćenih proizvođača električne energije u skladu sa podzakonskim aktom (član 38. stav 1. tačka 5),

5) ne vodi poseban račun za transakcije vezane za podsticajne mere u skladu sa ovim zakonom (član 38. stav 1. tačka 6).

Novčanom kaznom od 500.000 do 2.000.000 dinara kazniće se za prekršaj operator distributivnog, odnosno zatvorenog distributivnog sistema – pravno lice ukoliko ne dostavi operatoru prenosnog sistema podatke o proizvedenoj električnoj energiji proizvođača iz obnovljivih izvora priključenih na distributivni, odnosno zatvoreni distributivni sistem za koje se izdaje garancija porekla (član 50. stav 2).

Novčanom kaznom od 500.000 do 2.000.000 dinara kazniće se za prekršaj operator distributivnog sistema, odnosno zatvorenog distributivnog sistema – pravno lice ako ne uspostavi pojednostavljenu proceduru za elektranu krajnjeg kupca koji proizvodi električnu energiju sa sopstvene potrebe i za elektranu koja je deo demonstracionog projekta, instalisane snage 10,8 kW ili manje, ili ekvivalentnoj snazi priključka koji nije trofazni (član 68. stav 3).

Odgovorno lice u jedinici lokalne samouprave kazniće se novčanom kaznom od 50.000 - 150.000 dinara ukoliko:

1) ne propiše uslove pod kojima je distributer toplotnom energijom dužan da energetskog subjekta koji toplotnu energiju proizvodi iz obnovljivih izvora priključi na svoju distributivnu mrežu (član 72. stav 1),

2) ne propiše uslove po kojima nezavisni proizvođač mora osigurati da toplotna energija koju isporučuje odgovora zahtevima za kvalitet pouzdanog snabdevanja i zaštitu životne sredine utvrđenih zakonskim aktima, propisanog stepena efikasnosti proizvodnog kapaciteta (član 73. stav 1).

Novčanom kaznom od 10.000 do 500.000 dinara kazniće se preduzetnik ako pristupi izgradnji hidroelektrane u zaštićenom području bez odluke Vlade (član 5. stav 3).

Novčanom kaznom od 10.000 do 150.000 dinara kazniće se za prekršaj snabdevač gorivom – preduzetnik ako ne obezbedi da udeo obnovljivih izvora energije u finalnoj potrošnji energije u saobraćaju do 2030. godine bude u skladu sa nacionalnim ciljem korišćenja obnovljivih izvora iz Integrisanog nacionalnog energetskog i klimatskog plana i odredbama akta Vlade iz člana 78. stav 1. ovog zakona (član 75. stav 1. i član 78. stav 1).

Novčanom kaznom od 5.000 do 150.000 dinara kazniće se fizičko lice ako pristupi izgradnji hidroelektrane u zaštićenom području bez odluke Vlade (član 5. stav 3).

XXI. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 108.

Privremeni povlašćeni proizvođači koji su stekli taj status na osnovu zahteva koji je podnet pre stupanja na snagu ovog zakona, stiču status povlašćenog proizvođača i podsticajne mere pod uslovima i na način propisan u skladu sa Zakonom o energetici („Službeni glasnik RS”, br. 145/14 i 95/18 - dr. zakon) i propisima donetim na osnovu tog zakona.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, privremeni povlašćeni proizvođač koji je stekao taj status za hidroelektranu koja se u smislu ovog zakona smatra

hidroelektranom u zaštićenom području može da stekne status povlašćenog proizvođača ako ispunjava uslove koji su propisani aktom iz stava 1. ovog člana i uslove zaštite prirode koji su utvrđeni rešenjem o uslovima zaštite prirode koje izdaje Zavod za zaštitu prirode Srbije i da su zapisnikom nadležnog inspektora za zaštitu životne sredine potvrđeni.

Privremeni povlašćeni proizvođači, odnosno povlašćeni proizvođači koji su stekli taj status na osnovu zahteva koji je podnet pre stupanja na snagu ovog zakona, a posle 31. decembra 2019. godine, imaju pravo na sledeće podsticajne mere:

1) podsticajni period koji traje 12 godina, počevši od dana prvog očitavanja električne energije u elektrani, odnosno delu elektrane, posle dana sticanja statusa povlašćenog proizvođača električne energije, osim ako je trajanje podsticajnog perioda drugačije određeno ugovorom o otkupu električne energije;

2) podsticajna otkupna cena po kojoj povlašćeni i privremeni povlašćeni proizvođači prodaju garantovanom snabdevaču odgovarajući iznos proizvedene električne energije tokom ili pre podsticajnog perioda,

3) preuzimanje balansne odgovornosti za mesta primopredaje električne energije povlašćenog proizvođača električne energije tokom podsticajnog perioda, a od strane garantovanog snabdevača;

4) preuzimanje troškova balansiranja povlašćenog proizvođača električne energije tokom podsticajnog perioda od strane garantovanog snabdevača;

5) besplatan pristup prenosnom, odnosno distributivnom sistemu električne energije.

Podsticajna otkupna cena iz stava 3. tačka 2) ovog člana određuje se u zavisnosti od vrste elektrane koja odgovara korigovanoj podsticajnoj otkupnoj ceni koju je garantovani snabdevač objavio na svojoj internet stranici i koja se primenjuje od 1. marta 2020. godine na zaključene ugovore o otkupu električne energije.

Status privremenog povlašćenog proizvođača koji je stečen osnovu zahteva podnetog pre stupanja na snagu ovog zakona nastavlja da važi i produžava se u skladu sa propisima po kojima je taj status stečen.

Izuzetno od stava 5. ovog člana, status privremenog povlašćenog proizvođača iz stava 5. ovog člana, može se produžiti najviše do tri godine na osnovu ovog zakona u slučaju:

1) sprečenosti privremenog povlašćenog proizvođača zbog pandemije bolesti COVID-19 izazvane virusom SARS-CoV-2 da u roku stekne status povlašćenog proizvođača ili

2) uvođenja nove tehnologije proizvodnje električne energije u odnosu na tehnološko rešenje u građevinskoj dozvoli na osnovu koje stekao status privremenog povlašćenog proizvođača.

U slučaju iz stava 6. ovog člana, zahtev za produženje statusa privremenog povlašćenog proizvođača podnosi se najkasnije 30 dana pre njegovog isteka.

U slučaju da se status privremenog povlašćenog proizvođača produži u skladu sa stavom 6. ovog člana, podsticajni period traje osam godina.

Odredba člana 5. stav 3. ovog zakona ne primenjuje se na privremene povlašćene proizvođače iz stava 1. ovog člana.

Član 109.

Povlašćeni proizvođači koji su stekli taj status na osnovu zahteva podnetog pre stupanja na snagu ovog zakona, mogu da izmene odobrenu snagu elektrane za koju su stekli status povlašćenog proizvođača ako elektrana sa novom odobrenom snagom i dalje ispunjava uslove za sticanja statusa povlašćenog proizvođača u skladu sa Zakonom o energetici („Službeni glasnik RS”, br. 145/14 i 95/18 - dr. zakon) i propisima donetim na osnovu tog zakona.

Ako izmeni odobrenu snagu elektrane iz stava 1. ovog člana, povlašćeni proizvođač je dužan da podnese zahtev za izmenu rešenje o sticanju statusa povlašćenog proizvođača.

U slučaju izmene rešenja iz stava 2. ovog člana, povlašćeni proizvođač i garantovani snabdevač su dužni da izmene ugovor o otkupu električne energije u skladu sa izvršenom promenom odobrene snage i da koriguju visinu podsticajne otkupne cene u skladu sa uredbom na osnovu koje je utvrđena podsticajna otkupna cena u ugovoru o otkupu električne energije.

Povlašćeni proizvođači iz stava 1. ovog člana koji su stekli taj status za solarne elektrane i elektrane na vetar, ne mogu da izmene odobrenu snagu elektrane.

Član 110.

Povlašćeni proizvođači koji su stekli taj status na osnovu zahteva podnetog pre stupanja na snagu ovog zakona, dužni su da ispunjavaju obaveze utvrđene Zakonom o energetici („Službeni glasnik RS”, br. 145/14 i 95/18 - dr. zakon), propisima donetim na osnovu tog zakona, kao i sledeće obaveze utvrđene ovim zakonom:

- 1) da elektrana u toku rada ne prelazi vrednost odobrene snage koju je utvrdio nadležni operator sistema;
- 2) koristi reaktivnu energiju u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast energetike, pravilima o radu prenosnog, distributivnog, odnosno zatvorenog distributivnog sistema;
- 3) poštuje sve propise u oblasti životne sredine;
- 4) poštuje sve propise u oblasti vodoprivrede u slučaju hidroelektrane.

Član 111.

Agencija za energetiku Republike Srbije objavljuje na internet stranici maksimalnu visinu tržišne premije, odnosno maksimalne otkupne cene i maksimalne fid-in tarife za potrebe sprovođenja aukcije najkasnije 30 dana od dana donošenja metodologije iz člana 15. stav 2. i člana 34. stav 2. ovog zakona.

Ministarstvo može da objavi javni poziv za prvu aukciju 30 dana od dana objavljivanja maksimalne visine tržišne premije, odnosno maksimalne otkupne cene i maksimalne fid-in tarife iz stava 1. ovog člana.

Član 112.

Agencija za energetiku Republike Srbije prvi izveštaj iz člana 10. stav 6. ovog zakona donosi u roku od jedne godine od dana uspostavljanja organizovanog unutardnevnog tržišta.

Član 113.

Donosioci planskih dokumenata u smislu zakona kojim se uređuje planiranje su dužni da planska dokumenta iz svoje nadležnosti usklade sa odredbama člana 5. st. 3 - 5. ovog zakona u roku od 12 meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 114.

Poslove energetskeg inspektora iz čl. 103. i 104. ovog zakona obavljaće elektroenergetski inspektor dok se ne obezbede uslovi za rad energetskeg inspektora.

Član 115.

Odredbe ovog zakona koje se odnose na elektronsku proceduru primenjivaće se od dana izrade softverskeg rešenja koji podržava ovaj sistem.

Član 116.

Podzakonski akti iz člana 14. stav 7, člana 17. stav 8, člana 18. stav 4, člana 19. stav 4, člana 23. stav 7, člana 24. stav 6, člana 25. stav 2, člana 26. stav 9, člana 27. stav 6, člana 28. stav 6, člana 29. stav 4, člana 30. stav 7. i člana 31. stav 6. ovog zakona, mogu se doneti kao jedinstven akt.

Podzakonski akti iz člana 33. stav 9, člana 35. stav 2, člana 36. stav 9, člana 37. stav 3, člana 38. stav 2, člana 39. stav 9, člana 40. stav 6, člana 41. stav 6, člana 42. stav 4, člana 43. stav 7. i člana 44. stav 6. ovog zakona, mogu se doneti kao jedinstven akt.

Podzakonske akte iz st. 1 i 2. ovog člana doneće Vlada u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 117.

Podzakonske akte iz člana 16. stav 6. i člana 33. stav 5. ovog zakona doneće Vlada u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Podzakonske akte iz člana 10. stav 11, člana 54. stav 2, člana 55. stav 6, člana 57. stav 4, člana 59. stav 5, člana 78. stav 1, člana 82. i člana 83. stav 3. ovog zakona doneće Vlada u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 118.

Podzakonski akt iz člana 7. ovog zakona doneće Ministarstvo u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Prvi plan sistema podsticaja iz člana 13. stav 1. ovog zakona doneće Ministarstvo najkasnije do kraja februara 2022. godine.

Podzakonski akt iz člana 55. stav 5. i člana 61. stav 5. ovog zakona doneće Ministarstvo u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 119.

Podzakonski akt iz člana 95. stav 3. ovog zakona doneće Ministarstvo u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Podzakonski akt iz člana 96. stav 3. ovog zakona doneće Ministarstvo u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 120.

Agencija za energetiku Republike Srbije doneće Metodologiju iz člana 15. stav 2. ovog zakona u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Agencija za energetiku Republike Srbije doneće Metodologiju iz člana 34. stav 2. ovog zakona u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 121.

Do donošenja propisa na osnovu ovlašćenja iz ovog zakona primenjivaće se propisi kojima se uređuje oblast obnovljivih izvora energije doneti na osnovu Zakona o energetici („Službeni glasnik RS”, br. 145/14 i 95/18 - dr. zakon), ako nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 122.

Postupci započeti po odredbama Zakona o energetici („Službeni glasnik RS”, br. 145/14 i 95/18 - dr. zakon), a koji do dana stupanja na snagu ovog zakona nisu okončani, okončaće se po odredbama tog zakona.

Član 123.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenja ovog zakona sadržan je u odredbi člana 97. Ustava Republike Srbije.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

1. Problemi za koje zakona treba reši

Predlog zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije (u daljem tekstu: Predlog zakona) treba da reši problem nedovoljnog povećanja udela obnovljivih izvora energije (u daljem tekstu: OIE) uklanjajući glavne uzroke koji sprečavaju njihov rast, ali i da postigne druge ciljeve u ovoj oblasti.

Identifikovano je nekoliko glavnih uzroka koji su doveli do odstupanja od planiranog povećanja udela obnovljivih izvora energije:

- očekivana izgradnja hidroelektrana ukupne instalisane snage 250 MW bez podsticajnih mera nije ostvarena. Isto se odnosi na elektrane na biomasu za koje je prognozirano da će se 100 MW elektrana te vrste izgraditi. Deficit izgradnje elektrana na biomasu biće delimično kompenzovan izgradnjom elektrana na biogas čiji se kapaciteti grade u iznosu od 70 MW, umesto očekivanih 30 MW;

- regulativa iz 2011. i 2013. godine kojima su definisane fid- in tarife i pravni mehanizmi za njihovo ostvarivanje nisu međunarodnim finansijskim institucijama pružili dovoljno poverenja da podrže finansiranje velikih projekata u oblasti OIE. Regulativom iz 2014. i 2016. godine otklonjene su prepreke za ulaganje, ali je dinamika rasta obnovljivih izvora umesto 2013. godine počela da raste od 2016. godine, što će uticati da se potpuni efekti fid- in tarifa na rast udela OIE vide 2023. godine, umesto 2020. godine;

- zbog kompleksnosti primene kriterijuma održivosti biogoriva i njihove verifikacije u praksi, a što predstavlja zakonski uslov za njihovo stavljanje na tržište, biogoriva su izostala na tržištu do 2019. godine. Udeo obnovljivih izvora energije u saobraćaju je u 2019. godini iznosio 1,14% u odnosu na planiranih 8,4% udela. Postojeći udeo od 1,14% OIE u saobraćaju potiče iz električne energije. Regulativa kojom su stvoreni uslovi za stavljanje biogoriva na tržište doneta je 2019. godine sa odloženom primenom od 1. januara .2021. godine;

- udeo OIE u BFPE veoma zavisi od dešavanja u privrednom sektoru, na takav način da BFPE menja trend u zavisnosti od rada velikih energetske potrošača. Shodno ovoj činjenici, udeo OIE u BFPE ne pruža pravu sliku o stvarnom napredovanju korišćenja OIE i izgradnji novih kapaciteta koji koriste OIE.

Osim ovih uzroka treba navesti i sledeće okolnosti koji su uticali na rast OIE:

- fid- in tarife, kao model podsticaja zasniva se na administrativno određenoj ceni koja se garantuje povlašćenim proizvođačima. Troškovi izgradnje elektrana koje koriste OIE bili su visoki kada su uvedene fid- in tarife 2009. godine, pa su bila potrebna značajna sredstva za njihovo subvencionisanje od strane građana koji su plaćali naknadu za povlašćene proizvođače uz račun za električnu energiju. To je bio jedan od razloga zbog čega su uvedena ograničenja od 500 MW za elektrane na vetar i 10 MW za solarne elektrane, da bi se sprečila nekontrolisana izgradnja ovih kapaciteta koja bi mogla da izazove veliko finansijsko opterećenje za građane i privredu zbog visine naknade za podsticanje povlašćenih proizvođača. Sa druge strane, pored toga što je model podsticanja fid- in tarifama izuzetno efikasan za izgradnju novih kapaciteta na OIE, taj model nije dovoljno fleksibilan da se prilagodi promenama na tržištu i padu troškova cena tehnologije korišćenja OIE, zbog čega je

u Evropskoj uniji od 2014. godine počelo postepeno napuštanje tog modela podsticaja;

- kompleksnost procedure za izgradnju i priključenja OIE takođe utiče na brzinu postupka izgradnje novih kapaciteta. Uspostavljanjem objedinjene procedure u oblasti dobijanja građevinskih dozvola, postignut je ogroman napredak u brzini sprovođenja postupaka izdavanja građevinskih dozvola na nivou čitave države u svim oblastima. Ipak, zbog formalne razdvojenosti postupka izgradnje i priključenja energetske objekata, kao i složenosti procedure priključenja, uočeno je, na osnovu iskustva u dosadašnjoj praksi, da se može još značajnije ubrzati dobijanje svih neophodnih dozvola za izgradnju energetske objekata na OIE.

- udeo OIE u BRFP-u dosta zavisi od precizno utvrđenog podatka o potrošnji biomase u domaćinstvima u sektoru grejanja i hlađenja. Do sada nisu izvršena statistička istraživanja koja bi u potpunosti otklonila nedoumice u pogledu potrošnje tog resursa u domaćinstvima. Stoga je u cilju dobijanja preciznijih podataka o potrošnji biomase, planirano da se tokom 2021. godine u saradnji sa Republičkim zavodom za statistiku i Sekretarijatom Energetske zajednice, sprovede novo istraživanje o potrošnji biomase u energetske svrhe u 2020. godini u Republici Srbiji, nakon čega će se znati koliko je realan udeo OIE iz ovog resursa u BRFP-u. Taj podatak može značajno uticati na ukupan udeo OIE u BRFP-u.

2. Ciljevi koji se zakonom postižu

Predlogom zakona se postižu naročito sledeći ciljevi: zaštita životne sredine, borba protiv klimatskih promena, smanjenje troškova za građane, energetska tranzicija, kao i pojednostavljenje i ubrzanje procedura.

Cilj ovog zakona je i da se stvori pravni okvir koji će stvoriti podsticajan poslovni ambijent za dinamičnije investiranje u oblasti OIE radi postizanja ciljeva u oblasti OIE koje se definišu dokumentima javne politike. Zbog toga je kreiranje pravnog okvira koji će obezbediti veća pravna sigurnost za realizaciju projekata u oblasti OIE i podsticajan poslovni ambijent ključni preduslov za intenzivnija ulaganja u oblasti korišćenja OIE. Predlog zakona sa podzakonskim aktima treba da stvori pravnu sigurnost za investiranje u tri ključna sektora energetike koja su od značaja za oblast OIE: sektoru elektroenergetike, sektoru grejanja i hlađenja i sektoru transporta.

U novembru 2016. godine, Komisija EU je predložila paket mera od osam akata u oblasti klime i energetike pod nazivom Čista energija za sve Evropljane (*Clean Energy For All European Package*), a u 2019. godini ovaj regulatorni okvir usvojili su EU Parlament i Savet. Nova politika EU zasniva se na pet dimenzija: energetska sigurnost; 2) unutrašnje tržište energije; 3) energetska efikasnost; 4) dekarbonizacija privrede; i 5) istraživanje, inovacije i konkurentnost. Ciljevi i mere u oblasti OIE uređuju se u okviru dimenzije „dekarbonizacija privrede”. U okviru ovog paketa sledeći propisi odnose se najdirektnije na oblast OIE: *Directive (EU) 2018/2001 of the European Parliament and of the Council of 11 December 2018 on the promotion of the use of energy from renewable sources* (RED II) koja je stupila na snagu u decembru 2018. godine, s početkom primene u EU od 1. jula 2021. godine. U okviru ove direktive utvrđeni su ciljevi članicama EU za 2030. godinu. Zatim, drugi dokument EU od značaja za OIE je *Regulation (EU) 2018/1999 of the European Parliament and of the Council of 11 December 2018 on the Governance of the Energy Union and Climate Action* (Uredba o upravljanju Energetskom unijom i klimatskim delovanjem). Ovom uredbom planirano je da se mere i ciljevi u oblasti OIE ubuduće uređuju u okviru Integrisanog nacionalnog plana za klimu i energetiku (Integrated National Energy Climate Plans – NECPs)

Iako još uvek nije doneta odluka na nivou Energetske zajednice kojom se precizira rok transponovanja nove direktive u oblasti OIE za zemlje članice, iz opšte obaveze koje proističu iz procesa pristupanja EU, da se pravni sistem Republike

Srbije uskladi sa pravnim poretkom EU, nema prepreke da se transponuje nova direktiva (RED II). Donošenjem ovog zakona, izvršiće se transponovanje ove politike u zakonski okvir Republike Srbije.

3. Razmatrane mogućnosti da se problem reši bez donošenja zakona i zašto je donošenje zakona najbolji način rešavanja problema

Najefikasniji način da se navedeni ciljevi postignu, a postojeći problemi u praksi reše je donošenje Predloga zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije. Bez ovog zakona nije moguće ubrzati energetska tranziciju, pokrenuti dinamičniji rast korišćenja obnovljivih izvora energije i implementirati moderne sisteme podsticaja u ovoj oblasti.

III. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Član 1. Predloga zakona propisuje predmet uređivanja zakona.

Član 2. Predloga zakona propisuje da je korišćenje energije iz obnovljivih izvora u javnom interesu Republike Srbije i od posebnog značaja za Republiku Srbiju.

Član 3. Predloga zakona propisuje ciljeve uređivanja zakona.

Član 4. Predloga zakona propisuje značenje izraza u zakonu.

Član 5. Predloga zakona propisuje koje vrste elektrana se smatraju elektranama iz obnovljivih izvora energije, utvrđuje zabranu izgradnje hidroelektrana u zaštićenim područjima.

Član 6. Predloga zakona propisuje obavezujući udeo energije iz obnovljivih izvora Republike Srbije u bruto finalnoj potrošnji energije i saobraćaju

Član 7. Predloga zakona propisuje proračun udela obnovljivih izvora energije i izveštavanje.

Član 8. Predloga zakona propisuje stabilnost podsticajnih mera u oblasti obnovljivih izvora energije.

Čl. 9-13. Predloga zakona propisuju se vrste sistema podsticaja, regulišu se prava i obaveze u vezi preuzimanja balansne odgovornosti u vezi sa proizvodnjom električne energije iz obnovljivih izvora energije koji su van ili u okviru sistema podsticaja, pravo na prioritetan pristup sistemu za proizvođače električne energije iz obnovljivih izvora energije koji su van ili u okviru sistema podsticaja i pravo na ograničenje takvog pristupa u slučaju ugrožene sigurnosti rada sistema, definišu se elektrane koje mogu biti predmet podsticaja, definiše se pojam rekonstruisanog postrojenja, i način, rokove i elemente obaveštavanja javnosti o sistemu podsticaja i proceni efikasnosti sistema podsticaja.

Član 14. Predloga zakona propisuje pojam tržišne premije i osnov i elemente podzakonskog akta koji uređuje tržišnu premiju .

Član 15. Predloga zakona propisuje metodologiju za određivanje tržišne premije.

Član 16. Predloga zakona propisuje i uređuje postupak aukcije za dodelu tržišne premije, uslove za sprovođenje aukcija prema posebnim vrstama elektrana, uslove za sprovođenje aukcije za posebna geografska područja, uslove i osnov za

donošenje podzakonskog akta koji bliže određuje raspoložive kvote za sprovođenje aukcija.

Čl. 17–22. Predloga zakona propisuju se uslovi za pokretanje aukcija, način pokretanja postupka aukcija, kvalifikacije, nadmetanje, donošenje rang liste i način popunjavanja kvote, kao i način odabira najboljih ponuda i ostvarivanje prava na pravnu zaštitu u postupcima aukcija.

Čl. 23-32. Predloga zakona propisuju se status privremenog povlašćenog proizvođača u sistemu aukcija, osnov za donošenje podzakonskog akta koji bliže uređuje uslove za prijavu u fazi kvalifikacije i sve uslove u vezi sa finansijskim instrumentom obezbeđenja koji dostavljaju učesnici aukcije kojima je dodeljeno pravo na tržišnu premiju, ugovor o tržišnoj premiji i osnov za donošenje podzakonskog akta koji će propisati model ugovora o tržišnoj premiji, obaveze ovlašćene ugovorne strane, trajanje i produženje statusa privremenog povlašćenog proizvođača u sistemu aukcija, obaveze privremenog povlašćenog proizvođača, uslove za ukidanje statusa privremenog povlašćenog, status povlašćenog proizvođača, obaveze povlašćenog proizvođača, uslove za ukidanje statusa povlašćenog proizvođača i trajanje podsticajnog perioda.

Član 33. Predloga zakona propisuje pojam fid-in tarifa.

Član 34. Predloga zakona propisuje metodologiju za određivanje fid-in tarifa.

Čl. 35-46. Predloga zakona propisuje se sistem fid-in tarifa aukcije za fid-in tarife, status privremenog povlašćenog proizvođača, ugovor o fid-in tarifi, obaveze garantovanog snabdevača, trajanje i produženje statusa privremenog povlašćenog proizvođača, obaveze privremenog povlašćenog proizvođača, uslove za ukidanje statusa privremenog povlašćenog proizvođača, uslove za sticanje statusa povlašćenog proizvođača, propisuje obaveze povlašćenog proizvođača, uslove za oduzimanje statusa povlašćenog proizvođača, trajanje podsticajnog perioda.

Član 46. Predloga zakona propisuje ugovor o otkupu električne energije iz obnovljivih izvora.

Čl. 47-55. Predloga zakona propisuje proizvođače iz obnovljivih izvora energije, obaveze proizvođača iz obnovljivih izvora energije, uslove za ukidanje statusa proizvođača iz obnovljivih izvora energije, garancije porekla, priznanje garancije porekla koje su izdate u drugim državama, prenos garancije porekla, sadržinu garancije porekla, registar garancije porekla, kao i proračun udela svih vrsta izvora energije u prodatoj električnoj energije.

Član 56. Predloga zakona propisuje registar statusa status povlašćenog proizvođača, privremenog povlašćenog proizvođača i proizvođača iz obnovljivih izvora.

Članom 57. Predloga zakona propisuju se podsticajna sredstva.

Čl. 58-61. Predloga zakona propisuje se pravni položaj kupac-proizvođač iz obnovljivih izvora energije.

Čl. 62-66. Predloga zakona propisuju se pravni položaj zajednice obnovljivih izvora energije, njeni ciljevi, kao i njena prava i obaveze.

Čl. 67-69. Predloga zakona propisuju se dužnosti operatora prenosnog i distributivnog sistema.

ČI. 70-74. Predloga zakona propisuju se dostupnost informacija o udelu obnovljivih izvora energije u toplotnoj energiji, podsticajne mere, priključenje nezavisnog proizvođača na distributivni sistem toplotne energije, postupak i uslovi priključenja nezavisnog proizvođača, pravo na subvencije.

ČI. 75-78. Predloga zakona propisuju se korišćenje obnovljivih izvora energije u saobraćaju, udeo obnovljivih izvora energije u finalnoj potrošnji energije u saobraćaju, podsticaji za proizvodnju biogoriva, stavljanje biogoriva na tržište, kao i osnov za donošenje podzakonskog akta u sektoru saobraćaju.

ČI. 79-82. Predloga zakona propisuju se kriterijumi održivosti i uštede emisija gasova sa efektom staklene bašte za biogoriva, biotečnosti i goriva iz biomase, verifikacija kriterijuma održivosti i podzakonski akt kojim se bliže uređuju kriterijumi održivosti.

Član 83. Predloga zakona propisuje inovacione tehnologije i nove obnovljive izvore energije.

ČI. 84-92. Predloga zakona propisuju se mere i aktivnosti za ostvarenje javnog interesa, pogodnosti za investitore koji u izgradnji objekata uvode energiju iz obnovljivih izvora energije, uslovi za imenovanje strateškog partnera, način odlučivanja i elementi odluke za izbor strateškog partnera, postupak i način izbora strateškog partnera, javni poziv za izbor strateškog partnera, mogućnost utvrđivanja projekta strateškog partnera kao projekta od značaja za Republiku Srbiju, mogućnost utvrđivanja javnog interesa za potrebe eksproprijacije za izgradnju elektrane u okviru projekta koji se razvija sa strateškim partnerom, kao i mere jedinice lokalne samouprave.

ČI. 92-99. Predloga zakona propisuju se postupak aukcije i postupci u vezi sa statusom privremenog povlašćenog proizvođača, statusom povlašćenog proizvođača i statusom proizvođača iz obnovljivih izvora, postupanje po zahtevu, način dostave, forma dokumenata koji se dostavljaju, dostava rešenja, potvrda dostave i elektronska oglasna tabla.

Član 100. Predloga zakona propisuje mehanizme saradnje.

ČI. 101-105. Predloga zakona propisuje se nadzor nad primenom odredaba ovog zakona, inspekcijski nadzor, energetske inspektor, prava i dužnosti energetskog inspektora, njegova ovlašćenja, kao i žalbu na rešenje inspektora.

ČI. 106-107. Predloga zakona propisuju se kaznene odredbe, privredni prestupi i prekršaji.

ČI. 108-122. Predloga zakona propisuju se prelazne i završne odredbe.

Članom 123. Predloga zakona propisuje se stupanje na snagu ovog zakona.

IV. PROCENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenja ovog zakona nije potrebno obezbediti sredstva u budžetu Republike Srbije za 2021. godinu.

Od 2022. godine sredstva će se obezbeđivati u skladu sa bilansnim mogućnostima budžeta Republike Srbije, u okviru utvrđenih limita na razdelu ministarstva nadležnog za poslove energetike koja će se koristiti kao podsticaj za dostizanje udela obnovljivih izvora energije u saobraćaju, a u vezi sa članom 78. ovog zakona.

V. ANALIZA EFEKATA PROPISA

PRILOG 2: Ključna pitanja za analizu postojećeg stanja i pravilno definisanje promene koja se predlaže

1) Koji pokazatelji se prate u oblasti, koji su razlozi zbog kojih se ovi pokazatelji prate i koje su njihove vrednosti?

U Republici Srbiji, korišćenje obnovljivih izvora energije (u daljem tekstu: OIE) ima dugu tradiciju u vidu proizvodnje električne energije iz hidroelektrana i korišćenju biomase najvećim delom za potrebe grejanja u domaćinstvima.

Usvajanjem Zakona o ratifikaciji ugovora o osnivanju Energetske zajednice („Službeni glasnik RS”, broj 62/06) Republika Srbija postala je članica Energetske zajednice, a samim tim prihvatila je obavezu da primeni evropske Direktive u oblasti OIE.

U skladu sa Direktivom 2009/28/EZ kojom se promoviše korišćenje OIE i Odlukom Ministarskog saveta Energetske zajednice od 18. oktobra 2012. godine (D/2012/04/MS – EnZ) određen je veoma ambiciozan obavezujući cilj za Republiku Srbiju koji iznosi 27% OIE u njenoj bruto finalnoj potrošnji energije (u daljem tekstu: BFPE) u 2020. godini, od čega 10% OIE mora biti u sektoru transporta.

Da bi se merio napredak ostvarivanja cilja od 27% prate se pokazatelji u tri sektora (pojedinačni ciljevi):

- učešće OIE u sektoru električne energije,
- učešće OIE u sektoru toplotne energije,
- učešće OIE u sektoru saobraćaja.

Vrednosti i dinamika rasta navedenih pokazatelja do 2020. godine bili su definisani u okviru Nacionalnog akcionog plana za OIE. Dostizanjem pojedinačnih ciljeva omogućava se postizanje ukupnog cilja od 27% u BFPE 2020. Usled potrebe da se pored korišćenja hidroenergije i biomase poveća korišćenja svih OIE u energetici, Republika Srbija je počela da podstiče proizvodnju električne energije iz OIE od 2009. godine.

Presek stanja korišćenja udela OIE po sektorima u BFPE u 2018. godini i 2019. godini u odnosu na planirani udeo u 2019. godini prikazan je u Tabeli 1.

Tabela 1. Udeo OIE po sektorima u BFPE u 2018. i 2019. godini u odnosu na planirani udeo OIE u 2019. godini

	2018.	2019.	Planiran udeo OIE u 2019 (NAPOIE)
OIE – grejanje i hlađenje (%)	24,29	26,64	28,6%
OIE – električna energija (%)	28,66	30,11	35,1%
OIE – saobraćaj (%)	1,18	1,14	8,4%
OIE – ukupno učešće u BFPE (%)	20,32	21,44	25,6%

2) Da li se u predmetnoj oblasti sprovodi ili se sprovodio dokument javne politike ili propis? Predstaviti rezultate sprovođenja tog dokumenta javne politike ili propisa i obrazložiti zbog čega dobijeni rezultati nisu u skladu sa planiranim vrednostima.

U predmetnoj oblasti se sprovodi više dokumenta javne politike, i to:

1. Strategija razvoja energetike Republike Srbije do 2025. godine sa projekcijama do 2030. godine (u daljem tekstu: Strategija);

2. Uredba o utvrđivanju Programa ostvarivanja Strategije razvoja energetike Republike Srbije do 2025. godine sa projekcijama do 2030. godine za period od 2017. godine do 2023. godine (u daljem tekstu: Program).

Vlada podnosi Narodnoj skupštini godišnji izveštaj o sprovođenju Strategije i Programa najkasnije do 30. juna tekuće godine za proteklu godinu, koji obuhvata:

1) postignute rezultate u odnosu na ciljeve postavljene Strategijom, odnosno Programom za godinu u kojoj se podnosi godišnji izveštaj o sprovođenju Strategije i Programa;

2) ocenu efekata postignutih rezultata i uticaj na Program u sledećoj godini;

3) predlog mera za efikasnije sprovođenje Strategije i Programa;

4) procenu potrebe za usklađivanjem Programa i eventualnim usklađivanjem Strategije sa realnim potrebama.

Rezultati sprovođenja Strategije i Programa prikazani su u okviru prvog Godišnjeg izveštaj za Strategiju razvoja energetike i Program ostvarivanja strategije za period 2017 – 2018. godine. Navedeni izveštaj je jedan od izlaznih rezultata IPA projekta „Projekat razvoja kapaciteta energetskog planiranja”, koji nije dostavljen na usvajanje Vladi RS. Godišnji izveštaji za 2019. i 2020. godinu tek će biti pripremljeni.

U okviru prvog Godišnjeg izveštaja za Strategiju i Program prikazan je nivo realizacije energetske politike za svaku oblast energetike, uključujući i OIE, za koje je navedeno sledeće:

Strateški ciljevi (opšti ciljevi)

Napredak ostvaren tokom 2017. i 2018. godine u pogledu realizacije strateških ciljeva za oblast OIE, definisanih Energetskom strategijom, odnosno povećanje proizvodnje energije iz OIE zbog smanjenja uvoza i podizanja nivoa energetske sigurnosti, je bio prosečan, kao što je ukratko opisano u nastavku:

U 2017. godini, ukupan kapacitet OIE je iznosio:

- kapacitet vetroelektrana od 25,32 MW od kojih je 17 MW (3 postrojenja) steklo status povlašćenih proizvođača električne energije;

- kapacitet malih hidroelektrana od 84,356 MW od kojih je 53,58 MW (86 postrojenja) steklo status povlašćenih proizvođača električne energije;

- kapacitet elektrana na biogas od 12,98 MW od kojih su sve (11 postrojenja) stekle status povlašćenih proizvođača električne energije;

- kapacitet solarnih elektrana od 10,41 MW od kojih je 8,78 MW (105 postrojenja) steklo status povlašćenih proizvođača električne energije.

U 2018. godini, ukupan kapacitet OIE je iznosio:

- kapacitet vetroelektrana od 264,28 MW od kojih je 25 MW (4 postrojenja) steklo status povlašćenih proizvođača električne energije;

- kapacitet malih hidroelektrana od 97,08 MW od kojih je 64,45 MW (101 postrojenje) steklo status povlašćenih proizvođača električne energije;

- kapacitet elektrana na biogas od 16,45 MW od kojih je 16,45 MW (16 postrojenja) steklo status povlašćenih proizvođača električne energije;

- kapacitet solarnih elektrana od 10,71 MW od kojih je 8,78 MW (105 postrojenja) steklo status povlašćenih proizvođača električne energije;

Ukratko, nacionalni ciljevi za korišćenje OIE dati kroz takozvanu indikativnu putanju od 25% udela OIE u BFPE u Srbiji u 2018. godini nisu ostvareni.

Strateške aktivnosti (posebni ciljevi)

U nastavku se daje kratak pregled ostvarenog napretka strateških aktivnosti definisanih u Energetskoj strategiji za oblast OIE:

U pogledu usvajanja i sprovođenja nacionalnih akcionih planova za OIE (NAPOIE), početkom 2019. godine je usvojen Izveštaj o napretku u sprovođenju NAPOIE (sa podacima iz 2016. i 2017. godine).

Prema relevantnim podacima koji potiču iz alata Eurostat-a SHARES, tokom 2017. godine korišćenje OIE u proizvodnji električne energije iznosilo je 920,5 kten, korišćenje OIE za grejanje i hlađenje iznosilo je 1.055,2 kten, korišćenje OIE u transportu 23,3 kten, dok je korišćenje OIE u BFPE iznosilo 1.976 kten.

Kad je reč o prelasku sa fosilnih goriva (teškog loživog ulja, uglja, ulja za loženje, prirodnog gasa) na korišćenje biomase u što većem broju sistema daljinskog grejanja u Srbiji, u 2018. godini počela je realizacija projekta „Podsticanje obnovljive energije: Razvoj tržišta biomase u Republici Srbiji (prva komponenta)”.

Uvođenje OIE u građevinski sektor (pre svega u javni sektor) je u nadležnosti Ministarstva građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture.

Analiza opravdanosti i potencijala uvođenja neto sistema za merenje u Srbiji je sprovedena u „Studiji o neto merenju u Srbiji” koju je finansirao USAID.

Praćenje napretka u pogledu proizvodnje i primene opreme i tehnologija koje omogućavaju efikasnije korišćenje energije iz OIE u domenu kotlova i peći na biomasu sprovedeno je putem studije koju finansira GIZ.

U pogledu informisanja i edukacije javnosti, Ministarstvo rudarstva i energetike je tokom 2018. godine pružalo kontinuiranu podršku obrazovnim i naučnim organizacijama, naročito u svrhu organizovanja stručnih manifestacija radi promocije OIE.

3. Zakon o energetici

Oblast korišćenja OIE uređena je Zakonom o energetici, koji je usvojen 2014. godine i paketom uredbi u oblasti OIE, koji je Vlada usvojila 2016. godine. Krajem 2019. godine usvojen je paket podzakonskih akata kojim se po prvi put uređuje oblast korišćenja biogoriva i stvaraju uslovi da se biogoriva stave na tržište Republike Srbije. Usvajanjem navedenih podzakonskih akata Republika Srbija je potpuno transponovala Direktivu 2009/28/EZ o korišćenju obnovljivih izvora energije. U martu 2020. godine donet je Pravilnik o izračunavanju udela OIE kojim se bliže propisuje način izračunavanja udela OIE u skladu sa pravilima Direktive 2009/28/EZ i SHARES metodologije, koju je razvio evropski statistički zavod EUROSTAT za potrebe ujednačenog praćenja napredovanja zemalja EU u dostizanju ciljeva u oblasti OIE. Ista metodologija primenjuje se i za praćenje članica Energetske zajednice u pogledu dostizanja ciljeva u oblasti OIE.

Ovi propisi su uspeali da pokrenu investicije u velike projekte u oblasti proizvodnje električne energije iz OIE, jer su njima otklonjeni, odnosno, umanjani do prihvatljivog nivoa, svi rizici u vezi sa primenom ugovora o otkupu električne energije koji su bili prepreka finansiranju velikih projekata u oblasti OIE od strane međunarodnih finansijskih institucija (rizik od nepreuzete električne energije od operatora sistema, instrumenti obezbeđenja plaćanja, isplata usled raskida, definisanje nadležne međunarodne arbitraže itd).

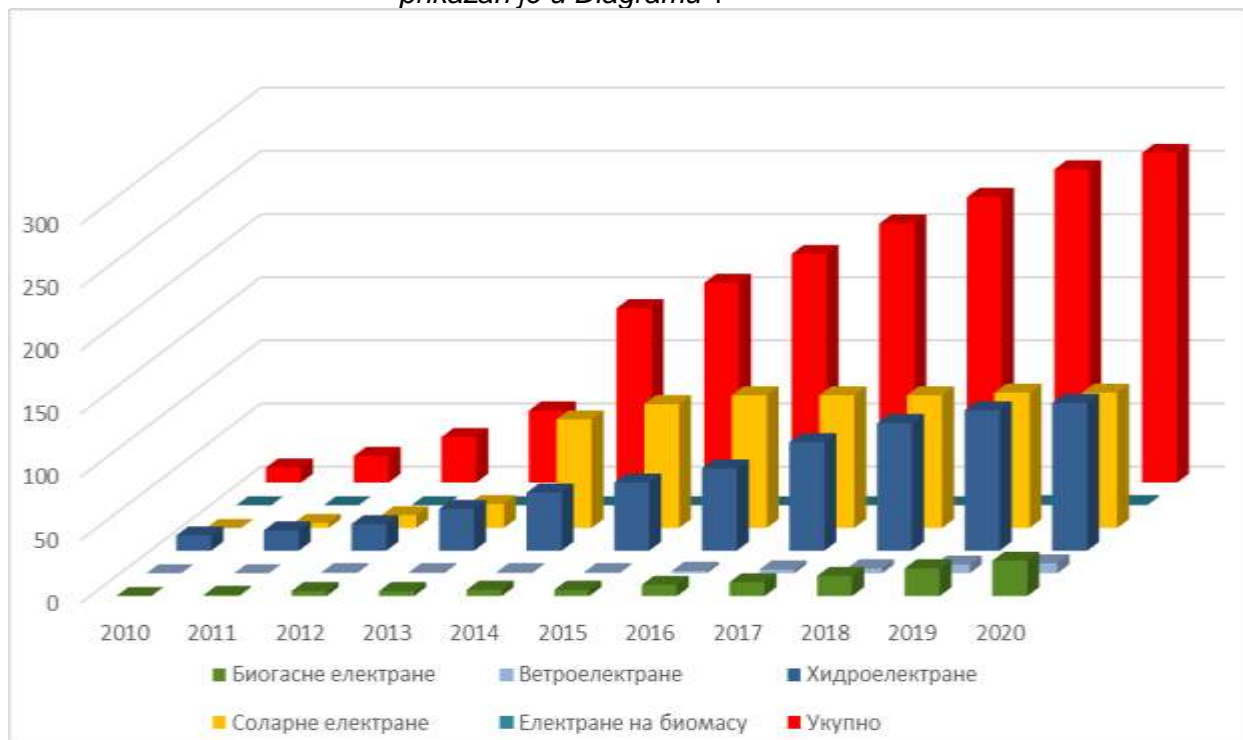
Prvi značajni kapaciteti iz drugih OIE počeli su da se razvijaju od 2015. godine, od kada postoji dinamičan rast izgradnje novih kapaciteta za proizvodnju električne energije iz OIE.

Do decembra 2020. godine u okviru sistema podsticajnih mera zasnovanog na *feed-in* tarifama izgrađeno je 265 elektrana koje koriste obnovljive izvore energije ukupne instalisane snage 514 MW. Pregled planiranih elektrana u skladu sa NAPOIE i izgrađenih elektrana u oblasti OIE prikazani su u Tabeli 2.

Tabela 2. Pregled planiranih (u skladu sa NAPOIE-m) i izgrađenih elektrana u oblasti OIE

Vrsta elektrane	Planirano NAPOIE [MW]	Decembar 2020.			
		Privremeni status povlašćenog proizvođača [broj i MW]		Status povlašćenog proizvođača (izgrađeno) [broj i MW]	
HE veće od 10MW	250	0	0	0	0
HE do 10MW	188	33	31,8	121	77,268
Biomasa	100	0	0	1	2,38
Biogas	30	73	70,557	28	27,838
Vetar	500	2	168	8	397,960
Solarne	10	0	0	107	8,816
Geotermalne	1	0	0	0	0
Otpad	3	1	30,240	0	0
Deponijski gas	10	1	3,09	0	0
UKUPNO	1092	110	303,687	265	514,261

Trend rasta izgradnje elektrane po godinama od 2009. do 2020. godine prikazan je u Diagramu 1

Međutim, bez obzira na izgrađene kapacitete, udeo OIE u BFPE u 2019. godini iznosio je 21,44% od planiranih 25,6%. Vrednost ovog udela u 2019. godini niža je i

od, do sada, najviše zabeležene vrednosti u 2014. godini, kada je udeo OIE u BFPE iznosio 22,86%.

Visina udela OIE u BFPE u 2014. godini rezultat je niže BFPE u toj godini zbog poplava koje su uticale na elektroenergetski sektor.

Identifikovano je nekoliko glavnih uzroka koji su doveli do odstupanja od planiranog povećanja udela OIE:

- očekivana izgradnja hidroelektrana ukupne instalisane snage 250 MW bez podsticajnih mera nije ostvarena. Isto se odnosi na elektrane na biomasu za koje je prognozirano da će se 100 MW elektrana te vrste izgraditi. Deficit izgradnje elektrana na biomasu biće delimično kompenzovan izgradnjom elektrana na biogas čiji se kapaciteti grade u iznosu od 70 MW, umesto očekivanih 30 MW;

- regulativa iz 2011. i 2013. godine kojima su definisane *feed-in* tarife i pravni mehanizmi za njihovo ostvarivanje nisu međunarodnim finansijskim institucijama pružili dovoljno poverenja da podrže finansiranje velikih projekata u oblasti OIE. Regulativom iz 2014. i 2016. godine otklonjene su prepreke za ulaganje, ali je dinamika korišćenja obnovljivih izvora umesto 2013. godine počela da raste od 2016. godine, što će uticati da se potpuni efekti *feed-in* tarifa na rast udela OIE vide 2023. godine, umesto 2020. godine;

- zbog kompleksnosti primene kriterijuma održivosti biogoriva i njihove verifikacije u praksi, a što predstavlja zakonski uslov za njihovo stavljanje na tržište, biogoriva su izostala na tržištu do 2019. godine. Udeo OIE u saobraćaju je u 2019. godini iznosio 1,14% u odnosu na planiranih 8,4% udela. Postojeći udeo od 1,14% OIE u saobraćaju potiče iz električne energije. Regulativa kojom su stvoreni uslovi za stavljanje biogoriva na tržište doneta je 2019. godine sa odloženom primenom od 01.01.2021. godine;

- udeo OIE u BFPE veoma zavisi od dešavanja u privrednom sektoru, na takav način da BFPE menja trend u zavisnosti od rada velikih energetske potrošača. Shodno ovoj činjenici, udeo OIE u BFPE ne pruža pravu sliku o stvarnom napredovanju korišćenja OIE i izgradnji novih kapaciteta koji koriste OIE.

- kompleksnost procedure za izgradnju i priključenja OIE takođe utiče na brzinu postupka izgradnje novih kapaciteta. Uspostavljanjem objedinjene procedure u oblasti dobijanja građevinskih dozvola, postignut je ogroman napredak u brzini sprovođenja postupaka izdavanja građevinskih dozvola na nivou čitave države u svim oblastima. Ipak, zbog formalne razdvojenosti postupka izgradnje i priključenja energetske objekata, kao i složenosti procedure priključenja, uočeno je, na osnovu iskustva u dosadašnjoj praksi, da se može još značajnije ubrzati dobijanje svih neophodnih dozvola za izgradnju energetske objekata na OIE;

- udeo OIE u BFPE dosta zavisi od precizno utvrđenog podatka o potrošnji biomase u domaćinstvima u sektoru grejanja i hlađenja. Do sada nisu izvršena statistička istraživanja koja bi u potpunosti otklonila nedoumice u pogledu potrošnje tog resursa u domaćinstvima. Stoga je u cilju dobijanja preciznijih podataka o potrošnji biomase, planirano da se tokom 2021. godine u saradnji sa Republičkim zavodom za statistiku i Sekretarijatom Energetske zajednice, sprovede novo istraživanje o potrošnji biomase u energetske svrhe u 2020. godini u Republici Srbiji, nakon čega će se znati koliko je realan udeo OIE iz ovog resursa u BFPE. Taj podatak može značajno uticati na ukupan udeo OIE u BFPE.

3) Koji su važeći propisi i dokumenti javnih politika od značaja za promenu koja se predlaže i u čemu se taj značaj ogleda?

- Zakon o energetici, koji bi trebalo da stvori krovni pravni okvir u sektorima električne i toplotne energije i saobraćaja, da bi specifičnosti Predloga zakona o korišćenju OIE kojim se uređuje korišćenje OIE mogle da se primene u navedenim sektorima

- Zakon o efikasnom korišćenju energije, kojim se utiče na visinu BFPE koja je ključna za određivanje visine učešća OIE.

4) Da li su uočeni problemi u oblasti i na koga se oni odnose? Predstaviti uzroke i posledice problema.

Uočen je problem nedovoljno izgrađenih kapaciteta u oblasti OIE koji za posledicu ima nedostizanje planiranog cilja od 27% OIE u BFPE 2020. godine.

Uzroci se nalaze u relativno kasnom usvajanju legislative prihvatljive za investitore kojom se uređuje podsticajni pravni okvir u odnosu na godinu u kojoj je trebalo da ova legislativa proizvede efekte (veći broj izgrađenih kapaciteta u oblasti OIE u 2020. godini). Naime, iako su podsticajne mere bile predviđene Uredbom iz 2009. godine i 2013. godine, zbog ocene međunarodnih finansijskih institucija da one ne pružaju dovoljnu pravnu sigurnost izostale su očekivane investicije i izgradnja novih kapaciteta u oblasti OIE, sve do 2016. godine kada je donet paket mera koji je stvorio poverenje za ulaganje u velike projekte kao što su vetroelektrane.

Takođe, jedan od uzroka problema predstavlja i dužina upravnih postupaka koji se sprovode u postupku izgradnje energetskih objekata i priključenja elektrane na elektroenergetski sistem.

5) Koja promena se predlaže?

Za dinamičniju izgradnju OIE predlažu se sledeće promene:

- donošenje novog posebnog zakona o korišćenju OIE u Republici Srbiji kojim se propisuje da je korišćenje obnovljivih izvora energije u javnom interesu i od posebnog značaja za Republiku Srbiju imajući u vidu da važeći Zakon o energetici sadrži oko dvadesetak članova, dok je u Predlogu zakona o korišćenju OIE propisano 123. člana;
- podsticanje razvoja novih tehnologija i doprinos lokalnoj zajednici;
- digitalizacija, jednostavnost, ekonomičnost i delotvornost postupaka u oblasti OIE čime se postiže skraćivanje rokova i smanjuju troškovi izdavanja akata;
- unapređenje podsticajne politike i to:
 - integracija električne energije iz OIE na tržište električne energije, koja uključuje izloženost proizvođača električne energije promenama tržišnih cena električne energije sa ciljem da najveći broj prihoda ostvaruju na tržištu umesto iz operativne državne pomoći;
 - obezbeđivanje stabilnosti sistema podsticaja i primenom operativne državne pomoći u formi tržišne premije, izuzev za mala postrojenja elektrane ispod 500 kW i 3 MW za elektrane na vetar) i demonstracione projekte (demonstracioni predstavlja nekomercijalni projekat iz OIE kojim se neka tehnologija demonstrira kao prva te vrste i predstavlja značajnu inovaciju koja uveliko premašuje najviši nivo postojeće tehnologije korišćenja OIE) za koje bi se zadržao sistem fid-in tarifa;
 - dodeljivanje podsticaja putem aukcija na javan, transparentan, konkurentan i ekonomičan način, bez diskriminacije, kojim se obezbeđuje visok stepen realizacije projekata, osim u slučaju malih postrojenja i demonstracionih projekata kada se podsticaji ne moraju dodeliti putem aukcije;
 - veće uključivanje građana u realizaciju projekata u oblasti OIE uvođenjem novog koncepta („kupac proizvođač”, zajednica obnovljivih izvora) u sektoru elektroenergetike;
 - stvaranje uslova za korišćenje vodonika iz OIE u oblasti toplotne energije, saobraćaja i prirodnog gasa;

- uvođenje javnog tendera za izbor strateškog partnera koji omogućava Republici Srbiji da privuče nove i dodatne investicije u oblasti OIE.

6) Da li je promena zaista neophodna i u kom obimu?

Promene su potrebne radi kreiranja pravnog okvira koji će stvoriti podsticajan poslovni ambijent za dinamičnije investiranje u oblasti OIE radi postizanja ciljeva u oblasti OIE koje se definišu dokumentima javne politike.

Dodatno, promene su neophodne i zbog statusa kandidata za članstvo u EU koji je Evropski savet Republici Srbiji 1. marta 2012. godine, dok je odluku da se otvore pristupni pregovori sa Srbijom doneo 28. juna 2013. godine. Iz opšte obaveze koja proističe iz procesa pristupanja EU, da se pravni sistem Republike Srbije uskladi sa pravnim poretkom EU, promena je neophodna da bi se izvršilo usklađivanjem sa novom politikom EU u oblasti OIE.

Naime, u novembru 2016. godine, Komisija EU je predložila paket mera od osam akata u oblasti klime i energetike pod nazivom Čista energija za sve Evropljane (*Clean Energy For All European Package*), a u 2019. godini ovaj regulatorni okvir usvojili su EU Parlament i Savet.

Nova politika EU zasniva se na pet dimenzija:

- 1) energetska sigurnost;
- 2) unutrašnje tržište energije;
- 3) energetska efikasnost;
- 4) dekarbonizacija privrede; i
- 5) istraživanje, inovacije i konkurentnost.

Ciljevi i mere u oblasti OIE uređuju se u okviru dimenzije „dekarbonizacija privrede”. U okviru ovog paketa sledeći propisi odnose se najdirektnije na oblast OIE: 1. *Directive (EU) 2018/2001 of the European Parliament and of the Council of 11 December 2018 on the promotion of the use of energy from renewable sources (RED II)* koja je stupila na snagu u decembru 2018. godine, s početkom primene u EU od 1. jula 2021. godine. U okviru ove direktive utvrđeni su ciljevi članicama EU za 2030. godinu. Iako još uvek nije doneta odluka na nivou Energetske zajednice kojom se precizira rok transponovanja nove direktive u oblasti OIE za njene članice, nema prepreke da se ista transponuje u obimu koji odgovara ekonomskoj mogućnosti zemlje da je primeni.

2. *Regulation (EU) 2018/1999 of the European Parliament and of the Council of 11 December 2018 on the Governance of the Energy Union and Climate Action* (Uredba o upravljanju Energetskom unijom i klimatskim delovanjem). Ovom uredbom planirano je da se mere i ciljevi u oblasti OIE ubuduće uređuju u okviru Integrisanog nacionalnog plana za klimu i energetiku (Integrated National Energy Climate Plans – NECPs) umesto u okviru Nacionalnog akcionog plana za OIE.

7) Na koje ciljne grupe će uticati predložena promena? Utvrditi i predstaviti ciljne grupe na koje će promena imati neposredan odnosno posredan uticaj.

Predložena promena uticaće na potencijalne proizvođače energije koji koriste OIE, Agenciju za energetiku Republike Srbije kojoj se dodeljuju nove nadležnosti, EPS Snabdevanje (garantovani snabdevač), AD EMS, JP EPS, potrošače energije - privredne subjekte i građane.

8) Da li postoje važeći dokumenti javnih politika kojima bi se mogla ostvariti željena promena i o kojim dokumentima se radi?

Ne postoje, jer je oblast korišćenja OIE jako kompleksna oblast, kojom se postavljaju mnoga nova rešenja i mora biti uređena posebnim propisom.

9) Da li je promenu moguće ostvariti primenom važećih propisa?

Promenu nije moguće izvršiti primenom važećih propisa zbog kompleksnosti i preplitanja više sektora (elektroenergetika, sektor grejanja i hlađenja, sektor saobraćaja, sektor nafte i gasa, sektor građevinarstva, sektor poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i zaštite životne sredine, sektor nauke kojim se uređuje inovaciona oblast).

10) Kvantitativno (numerički, statistički) predstaviti očekivane trendove u predmetnoj oblasti, ukoliko se odustane od intervencije (*status quo*).

Ukoliko se ne bi izvršile izmene u naredne tri godine moglo bi da se očekuje da bude izgrađeno maksimalno 191 MW novih elektrana koje su pravo na podsticajne mere fid-in tarifama stekle u prethodnom periodu i to na sledeći način:

<i>PROGNOZA NOVIH ELEKTRANA</i>	<i>2021 (MW)</i>	<i>2022 (MW)</i>	<i>2023 (MW)</i>	<i>UKUPNO (MW)</i>
MHE	18	2,3	5,5	26
BIOGAS	3	15	40	58
SOLAR	/	/	0	0
BIOMASA	/	/	/	0
VETAR	/	66	/	66
OTPAD	/	/	30	30
DEPONIJSKI GAS	/	/	3	3
KOMBINOVANA PROIZVODNJA ELEKTRIČNE I TOPLOTNE ENERIGJE	/	/	9,9	9,9
UKUPNO	21	83	88	191

Tabela 3. Prognoza novih elektrana

11) Kakvo je iskustvo u ostvarivanju ovakvih promena u poređenju sa iskustvom drugih država, odnosno lokalnih samouprava (ako je reč o javnoj politici ili aktu lokalne samouprave)?

Jedna od ključnih promena koja se postiže Predlogom zakona je uvođenje modela podsticanja tržišne premije čija visina se utvrđuje u postupku nadmetanja u okviru aukcija. Aukcije su metod prodaje ili nabavke proizvoda ili usluga putem unapred definisanih pravila i mehanizma zasnovanog na ceni. U praksi, pored naziva aukcije, koriste se i nazivi tender, licitacija i drugo. Osnovni cilj uvođenja aukcija za dodelu mera podrške za korišćenje OIE u sektoru elektroenergetike predstavlja povećanje efikasnosti i smanjenje troškova finansiranja proizvodnje električne energije iz OIE. Aukcije održane u Sloveniji i Hrvatskoj predstavljaju primere dobre prakse za održavanje aukcija za dodelu prava na mere podrške za korišćenje OIE i sprovode se na osnovu zakonskih rešenja koja su usklađena sa zahtevima EU o

dodati državne pomoći u oblasti zaštite životne sredine i energetike. Slovenija je prva zemlja koja je u širem regionu uvela aukcije za dodelu podrške za korišćenje OIE-EE 2016. godine, dok je Hrvatska krajem jula 2020. godine objavila javni poziv za prvu aukciju za dodelu fid-in premija i fid-in tarifa.

Nakon uvođenja modela podsticanja tržišne premije do 2019. godine, u Sloveniji je učešće OIE u sektoru električne energije povećano sa 32,06% na 32,63%, dok je u Srbiji učešće OIE u sektoru električne energije u 2019. godini iznosilo 30,11%.

Tabela 4. Pregled sprovođenja aukcija za OIE u širem regionu Zapadnog Balkana

Država	Datum aukcije	Predmet aukcije	Tehnologije	Podnete ponude [MW]	Broj podnetih ponuda	Prosečna cena uspešnih ponuđača [cEUR/kWh]	Najviša cena uspešnih ponuđača [cEUR/kWh]	Najniža cena uspešnih ponuđača [cEUR/kWh]	Dodeljene mere podrške [MW]	Napomena
SLO	2017	dodela FiT i FiP	UKUPNO						33.3	
			Solarne			8.15	8.60	7.24	2.8	
			Vetroelektrane			8.29	8.60	7.50	25.3	
			MHE			8.22	8.57	6.96	5.2	
SLO	2017	dodela FiT i FiP	UKUPNO	194.7	238				88.0	
			Solarne	17.1	90	8.25	8.47	7.00	3.1	
			Vetroelektrane	139.7	70	8.08	8.50	6.08	80.9	
			Biomasa	14.5	32	13.42	13.42	13.42	0.4	
			Biogas	13.6	21	6.08	6.08	6.08	0.2	
			MHE	9.8	25	7.76	8.45	8.43	3.3	
SLO	2018	dodela FiT i FiP	UKUPNO	364.4	225				129.0	
			Solarne	29.0	78	6.63	6.74	6.62	11.4	
			Vetroelektrane	297.7	76	6.50	6.75	5.79	108.7	
			Biomasa	30.0	49				4.8	

			MHE	7.8	22	6.28	6.55	6.02	4.1	
CG	2018	Davanje u zakup državnog zemljišta na period od 30 godina, za izgradnju solarne elektrane instalisan e snage od najmanje 200 MW	solarna elektrana (za prodaju električne energije na slobodnom tržištu)	250	3					Najbolji ponuđača - konzorcijum EPCG, finske kompanije Fortum, i indijske kompanije Sterling&Wilson; izgradnja elektrane još nije započeta
ALB	2018	Davanje u zakup državnog zemljišta na period od 30 godina, za izgradnju solarne elektrane instalisan e snage od najmanje 100 MW	solarna elektrana	50 MW za obavezn i otkup + 50 MW za prodaju na slobodn om tržištu	6			5.99		Ugovor sa najuspešnijim ponuđačem nije potpisan
SLO	2019	dodela FiT i FiP	UKUPNO	19.6	90				8.3	
			Solarne	12.3	68	7.40	8.19	6.49	4.9	
			Vetroelektrane	0.0	1	6.71	6.71	6.71	0.0	
			Biomasa	4.6	4	17.01	17.01	17.01	1.0	
			MHE	2.7	17	8.22	10.01	6.79	2.3	

CG	2019	Davanje u zakup državnog zemljišta na period od 30 godina, za izgradnju vetroelektrane instalisane snage od najmanje 70 MW	vetroelektrana (za prodaju električne energije na slobodnom tržištu)	100.0	1					Najbolji ponuđač - konzorcijum nemačke kompanije VPD i kompanije Vetroelektrane Budva
MAK	2019	dodela FiP za izgradnju solarnih elektrana instalisane snage 35 MW - na državnom zemljištu	solarne elektrane		82			0.4 (u proseku - visine ponuda još nisu objavljene)		Izabrano 11 ponuda kao uspešne i potpisani ugovori sa proizvođačima
MAK	2019	dodela FiP za izgradnju solarnih elektrana instalisane snage 35 MW - na zemljištu u privatnoj svojini	solarne elektrane		43			1.1 (u proseku - visine ponuda još nisu objavljene)		Izabrano 24 ponude kao uspešne i potpisani ugovori sa proizvođačima

ALB	2020	Davanje u zakup državnog zemljišta na period od 30 godina, za izgradnju solarne elektrane instalisane snage od najmanje 140 MW	solarna elektrana	70 MW za obavezni otkup + 70 MW za prodaju na slobodnom tržištu				2.50		Najbolji ponuđač - francuska kompanija Voltalia
MAK	2020	Uspostavljanje javno privatnog partnerstva sa državnim kompanijom Elektrane Severne Makedonije (ESM), za izgradnju solarne elektrane instalisanog kapaciteta 100 MW	solarna elektrana	100 MW, za prodaju na slobodnom tržištu						Sprovođenje u toku
HR	2020	dodela FiT	solarne (50 MW)							Sprovođenje u toku
			MHE < 50 kW (4 MW)							
			MHE 50-							

			500 kW (5 MW)							
			Biomasa 50-500 kW (6 MW)							
			Biogas 50-500 kW (7 MW)							
		dodela FiP	Biomasa 500 kW-2MW (8 MW)							
			Biogasa 500 kW-2MW (8 MW)							

Druga značajna promena je uvođenje novog koncepta („kupac proizvođač”, zajednica obnovljivih izvora) u sektoru elektroenergetike. Prvi put domaćinstva i industrija mogu da instaliraju na svoje objekte OIE (fotopanele) i da ih koriste za snabdevanje sopstvene potrošnje, a da višak energije isporuče u mrežu ili uskladište radi kasnijeg korišćenja.

Primeri dobre prakse zemalja članica Energetske zajednice dati su u Tabeli 5. koja prikazuje povećanje broja fotopanela po godinama:

Godina	Jermenija	BiH	Gruzija	Grčka	Moldavija	Ukrajina
2017	/	4	28	746	/	3010
2018	779	5	67	1007	56	4469
2019	/	5	/	1104	/	/
Ukupno izgrađeno	779	14	95	2.857	56	7479
U izgradnji	110	/	/	/	/	/

Tabela 5. Pregled fotopanela u zemljama članicama EnZ

PRILOG 3: Ključna pitanja za utvrđivanje ciljeva

1) Zbog čega je neophodno postići željenu promenu na nivou društva? (odgovorom na ovo pitanje definiše se opšti cilj).

Strategijom razvoja energetike Republike Srbije do 2025. godine sa projekcijama do 2030. godine predviđeno je povećanje korišćenja OIE do 2030. godine.

Članom 65. Zakona o energetici propisano je da je korišćenje OIE u interesu Republike Srbije.

Željena promena je smanjenje upotrebe fosilnih goriva i povećanje korišćenja OIE, koje ima veliki društveni značaj, imajući u vidu da OIE obezbeđuju zaštitu životne sredine, donose velike zdravstvene koristi, obezbeđujući čistu, bezbednu energiju, bez negativnih efekata.

2) Šta se predmetnom promenom želi postići? (odgovorom na ovo pitanje definišu se posebni ciljevi, čije postizanje treba da dovode do ostvarenja opšteg cilja. U odnosu na posebne ciljeve, formulišu se mere za njihovo postizanje).

Predlogom zakona želi se postići:

1. povećanje pravne sigurnosti odnosno povećanje transparentosti postupaka i ujednačenosti u postupanju i otklanjanje nepotrebnih administrativnih barijera (pojednostavljenje postupaka, digitalizacija) i
2. povećanje bankabilnosti projekata, odnosno dugoročne isplativosti ulaganja u proizvodnju energije iz OIE.

3) Da li su opšti i posebni ciljevi usklađeni sa važećim dokumentima javnih politika i postojećim pravnim okvirom, a pre svega sa prioritetnim ciljevima Vlade?

Ciljevi u oblasti OIE do 2030. godine biće određeni u okviru izrade Integrisanog nacionalnog plana za klimu i energetiku i biće poznati do sredine 2022. godine.

U skladu sa Uredbom Evropskog parlamenta i Veća od 11. decembra 2018. godine o upravljanju Energetskom unijom i klimatskim delovanjem, mere i ciljevi u oblasti OIE ubuduće će se uređivati u okviru Integrisanog nacionalnog plana za klimu i energetiku (Integrated National Energy Climate Plans – NECPs) umesto u okviru NAPOIE.

4) Na osnovu kojih pokazatelja učinka će biti moguće utvrditi da li je došlo do ostvarivanja opštih odnosno posebnih ciljeva?

Ukupna snaga novih energetske objekata koji koriste OIE kao i energija iz ovih postrojenja biće pokazatelji ostvarivanja opšteg i posebnih ciljeva. Preciznija vrednost pokazatelja biće utvrđena u okviru Integrisanog nacionalnog energetskeg i klimatskeg plana.

PRILOG 4: Ključna pitanja za identifikovanje opcija javnih politika

1) Koje relevantne opcije (alternativne mere, odnosno grupe mera) za ostvarenje cilja su uzete u razmatranje? Da li je razmatrana „*status quo*” opcija?

Razmatrane su različite opcije za ostvarenje cilja povećanog korišćenja OIE. Jedna od opcija bila je i izmena važećeg Zakona o energetici. Međutim, došlo se do zaključka da nije dovoljno izmeniti samo jedan materijalni zakon, već da je za izmene

neophodan poseban zakon. S tim u vezi, donošenje jednog novog zakona kojim bi sistemski bio rešen višedecenijski problem, ocenjeno je kao najbolja i najbrža opcija, koja svakako ima i najmanje negativnih efekata.

Razmatrana je i „*status quo*” opcija, ali je zaključeno da je rast udela OIE u BFPE suviše spor po postojećim rešenjima i da je potrebno da se takva rešenja menjaju. S obzirom na vrstu promene rešenja i kompleksnost koncepta njihove primene i u ovom slučaju je zaključeno da je takve izmene moguće izvršiti samo izradom novog posebnog zakona.

2) Da li su, pored regulatornih mera, identifikovane i druge opcije za postizanje željene promene i analizirani njihovi potencijalni efekti?

Pored regulatornih mera, ovim zakonom se predviđaju i sledeće podsticajne mere za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora:

1) tržišna premija - ovaj model izražava težnju da se proizvođači električne energije iz OIE više izlože tržištu, da preuzmu odgovornost za svoje balansiranje i takmiče se između sebe za podsticaje i da investitori sami ponude cenu po jedinici proizvedene energije, na osnovu koje su spremni da investiraju,

2) fid-in tarifa za mala postrojenja (elektrane ispod 500 kW i 3 MW za elektrane na vetar). Predložene granice instalisane snage za mala postrojenja preuzete su iz pravila državne pomoći EU. Predviđeno je da se visina fid-in tarife određuje na osnovu metodologije koju priprema i javno objavljuje na svojoj internet stranici Agencija za energetiku Republike Srbije kao posebno regulatorno telo,

3) podsticajni period od 15 godina,

4) predviđeno je da garantovani snabdevač preuzima balansnu odgovornost za sve proizvođače iz OIE do uspostavljanja likvidnog organizovanog unutar dnevnog tržišta električne energije, a što je u skladu sa Smernicama državne pomoći. S tim u vezi, utvrđeno je da proizvođači iz OIE ipak snose troškove balansiranja ako njihova proizvodnja odstupa od dozvoljenog procenta balansnog odstupanja. Podzakonskim aktom biće regulisana naknada za troškove balansiranja za nedozvoljeno odstupanje i procenat dozvoljenog odstupanja. Agencija za energetiku Republike Srbije, pratiće razvoj likvidnosti organizovanog unutar dnevnog tržišta na osnovu ispunjenosti zakonom utvrđenih kriterijuma i tome izveštavati jednom godišnje.

5) i druge podsticajne mere koje se mogu posebno definisati i podzakonskim aktima.

Predmet podsticaja će biti nove ili rekonstruisane elektrane sa ugrađenom nekorišćenom opremom koje koriste OIE, a naročito: hidroelektrane do 30 MW, elektrane na biomasu, elektrane na biogas, vetroelektrane, solarne elektrane, geotermalne elektrane, elektrane na biorazgradivi otpad, kao i elektrane na druge obnovljive izvore, ako se utvrdi potreba za njihovim podsticajem. Zabranjuje se izgradnja hidroelektrana sa zatvorenim derivacijama. Predlogom zakona se predviđaju i podsticajne mere u oblasti toplotne energije. Energetski subjekti koji obavljaju delatnost proizvodnje, distribucije i snabdevanja kupaca toplotnom energijom na energetski efikasan način u skladu sa zakonom kojim se uređuje energetska efikasnost, mogu da steknu podsticajne mere ako koriste visokoefikasnu kogeneraciju, otpadnu toplotu ili obnovljive izvore energije:

1) toplotne pumpe,

2) solarnu energiju,

3) geotermalnu energiju,

4) energiju biorazgradivog otpada,

5) biomasu,

6) druge obnovljive izvore energije.

Podsticaji se mogu steći za toplotnu energiju proizvedenu u novoizgrađenim ili rekonstruisanim postrojenjima sa ugrađenom nekorišćenom opremom. Pored

navedenih energetske subjekata, podsticajne mere mogu da steknu domaćinstva i Zajednica OIE.

- 3) Da li su, pored restriktivnih mera (zabrane, ograničenja, sankcije i slično) ispitane i podsticajne mere za postizanje posebnog cilja?

Predviđene su podsticajne mere navedene u prethodnoj tački 2) ovog priloga.

- 4) Da li su u okviru razmatranih opcija identifikovane institucionalno upravljako organizacione mere koje je neophodno sprovesti da bi se postigli posebni ciljevi?

Dodeljena je nadležnost otkupa električne energije od povlašćenih proizvođača garantovanom snabdevaču za mala postrojenja i demonstracione projekte za koja se stekne fid-in tarifa. Takođe, isplata prikupljenih sredstava po osnovu naknade povlašćenim proizvođačima koji ostvaruju fid-in tarifu u nadležnosti je garantovanog snabdevača. Metodologiju za određivanje godišnje korekcije tržišnih premija, maksimalna visina tržišne premije, odnosno maksimalne podsticajne otkupne cene i druge elemente od značaja za određivanje visine tržišne premije, propisuje Agencija za energetiku Republike.

- 5) Da li se promena može postići kroz sprovođenje informativno-edukativnih mera?

Edukacija javnosti o značaju i koristima upotrebe OIE kao i medijska promocija od ključnog je značaja za razumevanje potrebe da svi građani daju svoj doprinos kreiranju poslovnog okruženja koje će omogućiti veće korišćenje svih vrsta OIE.

- 6) Da li ciljne grupe i druge zainteresovane strane iz civilnog i privatnog sektora mogu da budu uključene u proces sprovođenja javne politike, odnosno propisa ili se problem može rešiti isključivo intervencijom javnog sektora?

Zainteresovane strane iz civilnog i privatnog sektora ne mogu biti uključene u proces sprovođenja zakona.

- 7) Da li postoje raspoloživi, odnosno potencijalni resursi za sprovođenje identifikovanih opcija?

Postoje potencijalni resursi. Promene će biti sprovedene raspoloživim resursima.

- 8) Koja opcija je izabrana za sprovođenje i na osnovu čega je procenjeno da će se tom opcijom postići željena promena i ostvarenje utvrđenih ciljeva?

Opcija koja je izabrana je donošenje posebnog zakona da bi se postigao dinamičniji rast udela OIE u BFPE. Procenjeno je da će se ovom opcijom postići željene promene u skladu sa direktivama Evropske unije.

PRILOG 5: Ključna pitanja za analizu finansijskih efekata

- 1) Kakve će efekte izabrana opcija imati na javne prihode i rashode u srednjem i dugom roku?

Rezultati neposrednog uticaja novog zakona na javne prihode će biti vidljivi na srednji rok, jer će ulaganja u energetske kapacitete i otvaranje novih radnih mesta imati pozitivan efekat na javne prihode. Posredan pozitivan uticaj može se očekivati kroz stvaranje uslova za povećanje BDP, čime se ostvaruju pozitivni efekti na građane i privredna društva u Republici Srbiji. Precizna procena uticaja odabrane opcije na javne prihode i rashode biće izvršena u toku izrade podzakonskih akata.

U odnosu na javne rashode, za sprovođenje odabrane opcije biće potrebno povećati administrativne kapacitete.

- 2) Da li je finansijske resurse za sprovođenje izabrane opcije potrebno obezbediti u budžetu, ili iz drugih izvora finansiranja i kojih?

Potrebno je obezbediti finansijska sredstva prikupljanjem posebne naknade od svih krajnjih potrošača i na osnovu prikupljenih sredstava od prodaje električne energije koju je garantovani snabdevač otkupio od povlašćenih proizvođača električne energije.

- 3) Kako će sprovođenje izabrane opcije uticati na međunarodne finansijske obaveze?

Sprovođenje izabrane opcije neće uticati na međunarodne finansijske obaveze.

- 4) Koliki su procenjeni troškovi uvođenja promena koji proističu iz sprovođenja izabrane opcije (osnivanje novih institucija, restrukturiranje postojećih institucija i obuka državnih službenika) iskazani u kategorijama kapitalnih troškova, tekućih troškova i zarada?

Nema dodatnih troškova koji proističu iz sprovođenja izabrane opcije. Nije predviđeno osnivanje novih institucija.

- 5) Da li je moguće finansirati rashode izabrane opcije kroz redistribuciju postojećih sredstava?

Nisu predviđeni dodatni javni rashodi odabranom opcijom.

- 6) Kakvi će biti efekti sprovođenja izabrane opcije na rashode drugih institucija?

Izabrana opcija neće uticati na dodatne troškove drugih institucija koje su uključene u njeno sprovođenje.

PRILOG 6: Ključna pitanja za analizu ekonomskih efekata

- 1) Koje troškove i koristi (materijalne i nematerijalne) će izabrana opcija prouzrokovati privredi, pojedinoj grani, odnosno određenoj kategoriji privrednih subjekata?

Povećanje troškova može se očekivati kod krajnjih potrošača (privrednih subjekata i građana) po osnovu povećanja naknade koja se prikuplja za isplatu isporučene električne energije povlašćenim proizvođačima.

Zatim povećanje troškova mogu očekivati obveznici namešavanja određenog procenta biogoriva. Preciznija procena ovih troškova biće moguća prilikom izrade podzakonskih akata kojima se utvrđuje visina posebne naknade za povlašćene proizvođače kao i kada se bude pripremala Odluka Vlade kojom se utvrđuje minimalni udeo biogoriva koji su obveznici sistema biogoriva dužni da stave na tržište Republike Srbije.

U kvalifikacionoj fazi aukcija, koja predstavlja eliminacionu fazu postupka aukcije, vrši se odabir prijavljenih učesnika ako je učesnik na aukciji pribavio: pravosnažnu energetska dozvolu za elektranu, lokacijske uslove i finansijski instrument obezbeđenja za ozbiljnost ponude. Predlog ove odredbe zakona usaglašene sa Sekretarijatom Energetske zajednice i predstavnicima privrede, koji su izrazili zadovoljstvo što je prihvaćen princip rane aukcije. Na navedeni način je omogućeno da veliki broj investitora može da se prijavi na aukciju ali da uslovi, koji se moraju ispuniti, obezbeđuju ozbiljnost prijave. Lokacijski uslove potrebno je pribaviti za učešće u postupku aukcije iz razloga što se u okviru ovih uslova nalaze i

mišljenja/uslovi koje projekti u oblasti obnovljivih izvora energije moraju da ispune u smislu propisa kojima se uređuje zaštita prirode i zaštita životne sredine. Energetska dozvola, kao dokument koji Ministarstvo rudarstva i energetike izdaje u ranoj fazi razvoja projekta ishoduje se radi pribavljanja građevinske dozvole. Na osnovu ovog dokumenta definišu se tehnički parametri kao što je odobrena snaga elektrane za koju se može steći privremeni status, a koji su od značaja za utvrđivanje pokunjenosti kvote u okviru koje se učesnici aukcije nadmeću. Ovo je jedan od ključnih razloga zašto je energetska dozvola zadržana kao uslov za učestvovanje u postupku aukcija. Dodano, energetska dozvola je dokument na osnovu kojeg Ministarstvo prati tok i realizaciju projekata u oblasti energetike.

Učesnici na aukcijama snosiće troškove izrade tehničke dokumentacije za pribavljanje lokacijskih uslova i energetske dozvole, troškove administrativnih taksi za obradu zahteva i izdavanje rešenja za energetske dozvolu i lokacijske uslove. Procenjena vrednost usluga izrade projektno-tehničke dokumentacije iznosi 2 do 5% od predračunske vrednosti projekta. Predračunska vrednost projekta razlikuje se za svaki pojedinačni projekat u zavisnosti od prirode i kompleksnosti projekta. Za zahtev za izdavanje energetske dozvole republička administrativna taksa iznosi 6350 dinara, za rešenje kojim se izdaje energetska dozvola za energetske objekte plaća se republička administrativna taksa u iznosu od 0,03% na predračunsku vrednost izgradnje. Za izdavanje lokacijskih uslova za objekte kategorije G republička administrativna taksa iznosi 3770 dinara, opšta taksa na podnesak 320 dinara. Za izdavanje i održavanje bankarske garancije procenjeni su troškovi u iznosu od 5000 dinara za obradu zahteva, i troškovi održavanja 0,1% do 0,3% vrednosti bankarske garancije na kvartalnom nivou. Za pribavljanje lokacijskih uslova i energetske dozvole nije potrebno rešiti imovinsko-pravne poslove. U odnosu na postojeće stanje Predlogom zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije umanjice se troškovi za sticanje statusa privremenog povlašćenog proizvođača električne energije, jer je trenutno za ishodovanje ovog statusa, između ostalog potrebno priložiti pravnosnažnu građevinsku dozvolu.

Očekivane koristi se odnose na poboljšanje uslova za ulaganje u postrojenja za proizvodnju energije iz OIE. Stvaranjem bankabilnog pravnog okvira i pojednostavljivanjem administrativnih procedura stvara se veća pravna sigurnost, smanjuje se rizik ulaganja i samim tim utiče na manje kamate prilikom podizanja kredita za finansiranje projekata u oblasti OIE.

2) Da li izabrana opcija utiče na konkurentnost privrednih subjekata na domaćem i inostranom tržištu (uključujući i efekte na konkurentnost cena) i na koji način?

Izabrana opcija utiče dvojako na konkurentnost privrednih subjekata. S jedne strane, povećanje naknade za povlašćene proizvođače električne energije će povećati troškove poslovanja privrednih subjekata koji su veliki potrošači električne energije, a sa druge strane domaćim firmama koje se bave proizvodnjom opreme koja se koristi u oblasti OIE, kao i izradom softvera za upravljanje radom elektrana na vetar doneće veće prihode. Takođe, rad berze električne energije biće značajno efikasniji s obzirom na to da će proizvođači koji ostvaruju tržišne premije morati da prodaju deo energije na tržištu električne energije. Povećanje troškova proizvodnog procesa po osnovu povećanja naknade uticaće na krajnju cenu proizvoda, a sa druge strane, firme koje se bave prodajom opreme za korišćenje OIE takmičice se sa nižom prodajnom cenom za projekte koji steknu pravo na tržišnu premiju.

3) Da li izabrane opcije utiču na uslove konkurencije i na koji način?

U postupku aukcije učesnici se takmiče nudeći najpovoljniju cenu po kojoj su spremni da prodaju energiju iz OIE. Na takav način građani Srbije plaćaju manju naknadu za povlašćene proizvođače električne energije, kao i ostali privredni subjekti krajnji potrošači koji su obveznici plaćanja naknade.

4) Da li izabrana opcija utiče na transfer tehnologije i/ili primenu tehničko-tehnoloških, organizacionih i poslovnih inovacija i na koji način?

Odabrana opcija utiče na strukturu energetske proizvodnje u Srbiji na način da se povećava udeo novih tehnologija. Dodatno, omogućeno je pravo na sticanje fid-in tarifa za demonstracione projekte. Demonstracioni projekat je nekomercijalni projekat iz obnovljivih izvora energije kojim se neka tehnologija demonstrira kao prva te vrste, te predstavlja značajnu inovaciju koja uveliko premašuje najviši nivo postojeće tehnologije korišćenja obnovljivih izvora i ima status inovacionog projekta u smislu zakona kojim se uređuje inovaciona delatnost.

5) Da li izabrana opcija utiče na društveno bogatstvo i njegovu raspodelu i na koji način?

Povećanje udela OIE u ukupnoj potrošnje energije u Republici Srbiji smanjuje troškove lečenja oboljenja koja nastaju zagađenjem koje prouzrokuje korišćenje fosilnih goriva u svim sektorima energetike koji su i najveći emiteri gasova sa efektom staklene bašte i praškastih materija. Na ovaj način doprinosi se opštem poboljšanju zdravlja građana.

6) Kakve će efekte izabrana opcija imati na kvalitet i status radne snage (prava, obaveze i odgovornosti), kao i prava, obaveze i odgovornosti poslodavaca?

Nije relevantno pitanje.

PRILOG 7: Ključna pitanja za analizu efekata na društvo

1) Kolike troškove i koristi (materijalne i nematerijalne) će izabrana opcija prouzrokovati građanima?

Građani su u obavezi da plaćaju naknadu za povlašćene proizvođače iz OIE po kWh utrošene električne energije. Od visine naknade zavisiće i visina troška. Ovaj trošak biće moguće proceniti tek nakon sprovedene aukcije, s obzirom da će visina naknade direktno zavisiti od cene koja bude ponuđena u postupku nadmetanja.

2) Da li će efekti realizacije izabrane opcije štetno uticati na neku specifičnu grupu populacije i da li će to negativno uticati na uspešno sprovođenje te opcije, kao i koje mere treba preduzeti da bi se ovi rizici sveli na minimum?

Nije relevantno pitanje.

3) Na koje društvene grupe, a posebno na koje osetljive društvene grupe, bi uticale mere izabrane opcije i kako bi se taj uticaj ogledao (pre svega na siromašne i socijalno isključene pojedince i grupe, kao što su osobe sa invaliditetom, deca, mladi, žene, stariji preko 65 godina, pripadnici romske nacionalne manjine, neobrazovani, nezaposleni, izbegla i interno raseljena lica i stanovništvo ruralnih sredina i druge osetljive društvene grupe)?

Nije relevantno pitanje.

4) Da li bi i na koji način izabrana opcija uticala na tržište rada i zapošljavanje, kao i na uslove za rad (npr. promene u stopama zaposlenosti, otpuštanje tehnoloških viškova, ukinuta ili novoformirana radna mesta, postojeća prava i obaveze radnika, potrebe za prekvalifikacijama ili dodatnim obukama koje nameće tržište rada, rodnu ravnopravnost, ranjive grupe i oblike njihovog zapošljavanja i slično)?

Izabrana opcija treba da dovede do povećanja radnih mesta za inženjere koji se bave projektovanjem energetskih objekata koji koriste OIE i lica koja upravljaju takvim objektima, takođe očekuje se i angažovanje domaće građevinske industrije za slučaj realizacije izgradnje hidroelektrana, i otvaranje pratećih radnih mesta koji su neophodni za rad ovakvih objekata.

5) Da li izabrane opcije omogućavaju ravnopravan tretman, ili dovode do direktne ili indirektno diskriminacije različitih kategorija lica (npr. na osnovu nacionalne pripadnosti, etničkog porekla, jezika, pola, rodnog identiteta, invaliditeta, starosne dobi, seksualne orijentacije, bračnog statusa ili drugih ličnih svojstava)?

Nije relevantno pitanje.

6) Da li bi izabrana opcija mogla da utiče na cene roba i usluga i životni standard stanovništva, na koji način i u kojem obimu?

Izabrana opcija može da pokrene otvaranje novih firmi koje bi se bavile proizvodnjom i prodajom fotonaponskih ćelija s obzirom da je u prethodno periodu korišćenje potencijala solarne energije bilo ograničeno tzv. kvotom od 10 MW. Uvođenjem nove kategorije energetskog subjekta tzv. samopotrošača (kupac-proizvođač) promoviraju se postavljanje fotonaponskih panela na krovove kuća. Očekuje se i veće korišćenje toplotnih pumpi za grejanje i hlađenje, s obzirom da su predviđene podsticajne mere za proizvođače toplotne energije koji koriste OIE.

7) Da li bi se realizacijom izabranih opcija pozitivno uticalo na promenu socijalne situacije u nekom određenom regionu ili okrugu i na koji način?

Izabrana opcija stvara mogućnost organizovanja građana u energetske zajednice. Zadrugar može biti fizičko ili pravno lice, udruženja, kao i jedinice lokalne samouprave i drugi vidovi mesne samouprave. Primarni cilj osnivanja Zajednica je ostvarivanje ekološke, ekonomske ili socijalne koristi za članove zajednice, kao i za lokalnu zajednicu i društvo. Pored ovog cilja osnivanje Zadruga ima za cilj razvijanje, investiranje i realizaciju projekata OIE i energetske efikasnosti.

8) Da li bi se realizacijom izabrane opcije uticalo na promene u finansiranju, kvalitetu ili dostupnosti sistema socijalne zaštite, zdravstvenog sistema ili sistema obrazovanja, posebno u smislu jednakog pristupa uslugama i pravima za osetljive grupe i na koji način?

Pitanje nije relevantno.

PRILOG 8: Ključna pitanja za analizu efekata na životnu sredinu

1) Da li izabrana opcija utiče i u kojem obimu utiče na životnu sredinu, uključujući efekte na kvalitet vode, vazduha i zemljišta, kvalitet hrane, urbanu ekologiju i upravljanje otpadom, sirovine, energetska efikasnost i obnovljive izvore energije?

Korišćenje OIE ključno je u borbi protiv klimatskih promena i zagađenja životne sredine. Imajući u vidu da je sektor energetike, koji se dominantno zasniva na korišćenju fosilnih goriva, najveći emiter gasova sa efektom staklene bašte kao i materija koje su štetne za zdravlje ljudi, korišćenje OIE kao alternativnih izvora energije fosilnim gorivima pozitivno utiče na životnu sredinu.

2) Da li izabrana opcija utiče na kvalitet i strukturu ekosistema, uključujući i integritet i biodiverzitet ekosistema, kao i floru i faunu?

Za projekte u oblasti OIE predviđena je izrada Studija uticaja procene uticaja na životnu sredinu u skladu sa Zakonom o proceni uticaja na životnu sredinu.

3) Da li izabrana opcija utiče na zdravlje ljudi?

Izabrana opcija utiče značajno na poboljšanje zdravlja ljudi imajući u vidu da OIE, za razliku od fosilnih goriva, ne emituju štetne materije koje negativno utiču na zdravlje ljudi. Korišćenjem OIE smanjuje se broj plućnih oboljenja.

4) Da li izabrana opcija predstavlja rizik po životnu sredinu i zdravlje ljudi i da li se dopunskim merama može uticati na smanjenje tih rizika?

Prilikom izgradnje objekata koji koriste OIE predviđeno je pribavljanje uslova i mišljenja organa nadležnog za zaštitu životne sredine u skladu sa Zakonom o zaštiti životne sredine.

5) Da li izabrana opcija utiče na zaštitu i korišćenje zemljišta u skladu sa propisima koji uređuju predmetnu oblast?

Izabrana opcija utiče na zaštitu i korišćenje zemljišta. Za projekte u oblasti OIE primenjuju se propisi kojima se uređuje oblast zaštite i korišćenja zemljišta.

PRILOG 9: Ključna pitanja za analizu upravljačkih efekata

1) Da li se izabranom opcijom uvode organizacione, upravljačke ili institucionalne promene i koje su to promene?

Ne uvode se nove organizacione, upravljačke ili institucionalne promene.

2) Da li postojeća javna uprava ima kapacitet za sprovođenje izabrane opcije (uključujući i kvalitet i kvantitet raspoloživih kapaciteta) i da li je potrebno preduzeti određene mere za poboljšanje tih kapaciteta?

Potrebno je zaposliti veći broj lica u Ministarstvu rudarstva i energetike, s obzirom na kompleksnost poslova koji se obavljaju prilikom primene izabrane opcije.

3) Da li je za realizaciju izabrane opcije bilo potrebno izvršiti restrukturiranje postojećeg državnog organa, odnosno drugog subjekta javnog sektora (npr. proširenje, ukidanje, promene funkcija/hijerarhije, unapređenje tehničkih i ljudskih kapaciteta i sl) i u kojem vremenskom periodu je to potrebno sprovesti?

Za realizaciju izabrane opcije nije bilo potrebno izvršiti navedene promene.

4) Da li je izabrana opcija u saglasnosti sa važećim propisima, međunarodnim sporazumima i usvojenim dokumentima javnih politika?

Izabrana opcija u skladu je sa Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju EU i Ugovorom o osnivanju Energetske zajednice.

5) Da li izabrana opcija utiče na vladavinu prava i bezbednost?

Izabranom opcijom predviđeno je pojednostavljenje pojedinih postupaka kao i njihovo digitalizovanje postupaka koji će imati pozitivne efekte na vladavinu prava.

6) Da li izabrana opcija utiče na odgovornost i transparentnost rada javne uprave i na koji način?

Digitalizovanje postupaka koje je predviđeno odabranom opcijom uticaće na transparentniji rad javne uprave.

7) Koje dodatne mere treba sprovesti i koliko vremena će biti potrebno da se sprovede izabrana opcija i obezbedi njeno kasnije dosledno sprovođenje, odnosno njena održivost?

Potrebno je doneti 15 podzakonskih akata u periodu od tri do šest meseci kako bi se omogućilo sprovođenje Predlog zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije.

PRILOG 10: Ključna pitanja za analizu rizika

1) Da li je za sprovođenje izabrane opcije obezbeđena podrška svih ključnih zainteresovanih strana i ciljnih grupa? Da li je sprovođenje izabrane opcije prioritet za donosiocima odluka u narednom periodu (Narodnu skupštinu, Vladu, državne organe i slično)?

Uključivanjem u rad radne grupe za izradu Predloga zakona o korišćenju OIE predstavnika organa državne uprave, drugih organizacija i udruženja čiji rad je povezan sa oblašću OIE obezbeđena je podrška zainteresovanih strana i ciljnih grupa. Imajući u vidu da je korišćenje OIE u interesu Republike Srbije koji je utvrđen u dokumentima javne politike, sprovođenje ovog zakona prioritet je za donosiocce odluka u narednom periodu.

2) Da li su obezbeđena finansijska sredstva za sprovođenje izabrane opcije? Da li je za sprovođenje izabrane opcije obezbeđeno dovoljno vremena za sprovođenje postupka javne nabavke ukoliko je ona potrebna?

Nije relevantno.

3) Da li postoji još neki rizik za sprovođenje izabrane opcije?

Nije prepoznat rizik za sprovođenje ovog zakona.

OBRAZAC IZJAVE O USKLAĆENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

1. Ovlašćeni predlagač - Vlada

Obrađivač: Ministarstvo rudarstva i energetike

2. Naziv propisa

Predlog zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije

Draft Law on use of renewable energy sources

3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum):

- a) **Odredba Sporazuma koja se odnose na normativnu sadržinu propisa,** Sporazum, Naslov VIII Politike saradnje, član 109. - Energetika
- b) **Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma,** Opšti rok iz člana 72. Sporazuma.

v) **Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,** Sporazum, Naslov VIII, Politike saradnje, član 109 -ispunjava u potpunosti.

g) **Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma**

/

d) **Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije.**

3. SPOSOBNOST PREUZIMANJA OBAVEZA IZ ČLANSTVA U EUZ.15. ENERGETIKA, 3.15.2. Energetska efikasnost i obnovljivi izvori energije. Šifra planiranog propisa 2020-55. Rok za usvajanje je 2021/IV.

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:

a) **Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,**

Ugovor o funkcionisanju Evropske unije, Deo treći, Politike zajednice i unutrašnje mere, Naslov XXI - Energetika, član 194. stav 1. tačka c) - delimično usklađen.

b) **Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,**

Direktiva 2018/2001/EZ Evropskog parlamenta i Saveta od 11. decembra 2018. godine o promovisanju upotrebe energije iz obnovljivih izvora (Sl. list br. B 328/82 od 21/12/2018 R0082-00209),

DIRECTIVE (EU) 2018/2001 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE

COUNCIL of 11 December 2018 on the promotion of the use of energy from renewable sources (OJ L 328 21.12.2018, p. 82) **CELEX 32018L2001, delimično usklađen,**

v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima

/

g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost

Potpuna usklađenost biće ostvarena donošenjem svih podzakonskih akata.

d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije

2021/IV

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

/

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?

/

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik Evropske unije?

/

8. Saradnja sa Evropskom unijom i učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti.

U projektu koji je pokrenut i podržan od strane Evropske banke za obnovu i razvoj (u daljem tekstu: EBRD) pod nazivom „Podrška u implementaciji sistema aukcija za obnovljive izvore energije/Support for the Implementation of Renewable Energy Auctions in Serbia” angažovan je tim konsultanata sa značajnim međunarodnim iskustvom u ovoj oblasti. Konsultantski tim čine NERA UK LIMITED, Ujedinjeno Kraljevstvo (predstavnik i nosilac posla), advokatske kancelarije Schönherr Rechtsanwälte GmbH, Austrija i Moravčević Vojnović i partneri AOD, Srbija, tehnički konsultanti Arup d.o.o. Beograd i FRACTAL d.o.o. Hrvatska, kao i nezavisni konsultanti u posebnim oblastima u okviru sistema podsticaja obnovljivih izvora energije putem aukcija, g-din Miloš Mladenović, Republika Srbija i g-din Mark Newbery, Ujedinjeno Kraljevstvo (u daljem tekstu: Konsultanti).

Dosadašnje učešće Konsultanata u izradi propisa sastojalo se u nizu aktivnosti, dostavljenim pojedinačnim mišljenjima i analizama na pojedine aspekte novog zakona prema zahtevima Ministarstva, komentare na nekoliko radnih verzija zakona, konstantnu i aktivnu komunikaciju i saradnju sa Ministarstvom prilikom izrade nacrtu zakona i aktivno učešće u svim diskusijama organizovanim od strane

Ministarstva sa ključnim predstavnicima industrije. Članovi Konsultantskog tima iz advokatske kancelarije Moravčević Vojnović i partneri AOD, Srbija su tokom meseca februara su aktivno učestvovali i prisustvovali svim sednicama radne grupe na izradi novog zakona, gde su neposredno pružali podršku Ministarstvu pri uređivanju pravnih rešenja iz novog zakona, sa aspekta lokalnog prava i međunarodne najbolje prakse iz ove oblasti.

Konsultanti su u prethodnom periodu sproveli sledeće aktivnosti:

- 1) Pristupio izradi detaljne pravne analize i pregleda trenutnog statusa uređenja korišćenja obnovljivih izvora energije prema postojećem zakonodavstvu Republike Srbije;
- 2) Izradio komentare i svoja razmatranja vezano za Koncept novog zakona;
- 3) Pregled, sugestije i analize ključnih odredbi i rešenja koji bi trebalo da budu obrađeni u novom zakonu i/ili podzakonskim aktima u delu koji se odnosi na sprovođenje sistema podsticaja putem aukcije, a konkretno u delovima koji se tiču: (i) dizajna aukcije, (ii) mehanizma podsticaja, (iii) ovlašćene ugovorne strane iz ugovora o premiji i (iv) uređenja prava i obaveza u vezi sa balansiranjem troškova povlašćenih proizvođača električne energije iz obnovljivih izvora energije;
- 4) Komentare na nacrt novog zakona koji je objavljen za javnu raspravu;
- 5) Implementaciju i izmene nacrta novog zakona koji je objavljen za javnu raspravu;
- 6) Pregled, analizu i sugestije povodom određenog dela komentara učesnika na javnoj raspravi; i
- 7) Aktivno učestvovanje u izradi konačne verzija novog zakona, nakon sprovedene javne rasprave.

Komentari Konsultanata i dostavljene sugestije su u najvećoj meri prihvaćeni i implementirani u tekst konačne verzije Predloga zakona.

U narednom periodu, Konsultanti će početi sa aktivnostima na izradi podzakonskih akata Predloga zakona koji se tiču uređenja prava i obaveza u vezi sa balansiranjem troškova povlašćenih proizvođača električne energije iz obnovljivih izvora energije; modela ugovora o tržišnoj premiji i svih aspekata neophodnih za sprovođenje sistema tržišne aukcije.

Sekretarijatu Energetske zajednice upućen je Nacrt zakona na mišljenje u toku trajanja javne rasprave. Sekretarijat je dostavio svoje komentare 3. februara 2021. godine. Najznačajniji komentari su se odnosili na:

- pojedine definicije pojmova u tekstu zakona;
- preciznije definisanje vrste tržišne premije;
- preciziranje načina plasmana električne energije na tržište u smislu da treba jasno definisati da proizvođači prodaju električnu energiju na tržištu, i da za tu energiju dobijaju premiju;
- ovlašćenu ugovornu stranu koju treba jasnije definisati;
- rok za usvajanje Integrisanog nacionalnog energetskeog i klimatskog plana koji treba definisati;
- kriterijume za kvalifikacije u aukcijama da treba da budu jasno definisani;
- javni poziv za aukcije koji treba šest meseci ranije da bude objavljen;
- male hidroelektrane koje treba isključiti iz sistema podsticaja;
- trenutak uspostavljanja potpune balansne odgovornosti za proizvođače iz obnovljivih izvora u smislu da taj trenutak treba vezati ne samo za postojanje organizovanog unutardnevnog tržišta, već da treba da bude i likvidno sa jasnim kriterijumima likvidnosti utvrđenim u zakonu;
- mogućnost da elektrana sa delom kapaciteta može da učestvuje na aukcijama, s tim da za preostali deo kapaciteta može da pribavi garancije porekla;
- maksimalnu cenu na aukciji čiji način određivanja treba prepustiti podzakonskim aktima;

- administrativne procedure koje treba pojednostaviti, kao i da treba aukcije sprovesti elektronski;

- aukcije za mala postrojenja koje mogu biti opterećujuće za njih;
- na kupce-proizvođače koje bi trebalo detaljnije razraditi;
- proizvođače toplotne energije iz obnovljivih izvora gde treba precizirati da podsticaje za toplotnu energiju mogu da steknu domaćinstva i zajednice obnovljivih izvora, da postupak dodeljivanja podsticaja treba da bude zasnovan na principu nediskriminacije i uz poštovanje pravila državne pomoći, zatim da treba definisati pravo na priključenje i proizvođačima koji koriste otpadnu toplotnu energiju, obezbediti drugostepenog organa na odluke operatora distributivnog sistema u vezi sa priključenjem proizvođača iz obnovljivih izvora.

Ministarstvo je u Predlog zakona u skladu sa komentarima Sekretarijata uvažilo većinu komentara i to:

- preciziralo pojmove: garancije porekla (član 4. stav 1. tačka 9), zeleni vodonik je imenovan obnovljivi vodonik (član 4. stav 1. tačka 10), definisalo nov pojam – otpadna toplotna energija (član 4. stav 1. tačka 35), uklonilo pojam balansno odgovorne strane iz definicija;

- preciziralo da korisnici tržišne premije prodaju električnu energiju na tržištu električne energije (član 14. stav 2);

- definisalo ovlašćenu ugovornu stranu na jasan način (član 4. stav 2. tačka 31);

- preciziralo kriterijume za kvalifikacije na aukcijama (član 19. stav 1);

- isključilo iz sistema podsticaja sve male hidroelektrane do 10 MW ako je njihova izgradnja predviđena u režimima zaštite I, II i III stepena u granicama zaštićenog područja međunarodnog, nacionalnog, odnosno izuzetnog značaja, a u potpunosti zabranilo izgradnju hidroelektrana sa zatvorenim derivacijom (član 12);

- uspostavljanje potpune balansne odgovornosti proizvođača uslovalo postojanjem likvidnog organizovanog unutardnevnog tržišta i definisalo kriterijume za utvrđivanje te likvidnosti (član 10);

- uvelo mogućnost da podsticaje može da stekne elektrana sa delom kapaciteta, a da za preostali deo može da stekne garancije porekla (član 12. stav 3, član 47 stav 3, 50. stav 4);

- definisalo minimalni rok za objavu javnog poziva pre aukcija (član 17. stav 1);

- uvelo mogućnost da proizvođači koji koriste otpadnu toplotu mogu da steknu podsticajne mere (član 71. stav 1), preciziralo da podsticajne mere za toplotnu energiju mogu da steknu domaćinstva i zajednice obnovljivih izvora energije (član 71. stav 1), propisalo da jedinice lokalne samouprave dodeljuju podsticaje na nediskriminatoran način, uz poštovanje pravila državne pomoći (član 71. stav 6), utvrdilo da u postupku dodele podsticajnih mera moguće je izjaviti žalbu jedinici lokalne samouprave (član 71. stav 7).

Inoviranu verziju Nacrta zakona, Ministarstvo je ponovo dostavilo Sekretarijatu Energetske zajednice koje 18. februara 2021. godine on lajn putem organizovalo okrugli sto sa predstavnicima Ministarstva, investitorima, predstavnicima finansijskih institucija, konsultantima i drugim zainteresovanim stranama, a čija je tema bila diskusija o predloženim zakonskim rešenjima. Ministarstvo je iznelo novitete u Nacrtu zakona. Reakcija ostalih učesnika okruglog stola i predstavnika Sekretarijata Energetske zajednice bila je pozitivna.

Nakon toga Sekretarijat je dostavio novi krug komentara koji su se odnosili na samo nekoliko pojedinosti. Sekretarijat je predložio sledeće:

- izmenjenu definiciju kupca-proizvođača;

- izmenjenu definiciju pojma neto merenja i neto obračuna;

- da saglasnost na studiju o proceni uticaja na životnu sredinu, odnosno odluka da nije potrebna procena uticaja na životnu sredinu bude jedan od uslova u kvalifikacijama za aukcije;

- da privremeni povlašćeni proizvođač ima obavezu da u roku od dve godine od dana sticanja tog statusa pribavi saglasnost na studiju o proceni uticaja i saglasnost na studiju o proceni uticaja, odnosno odluku da nije potrebna procena uticaja na životnu sredinu;

- da garantovani snabdevač ne može biti korisnik sistema podsticaja definisanog ovim zakonom;

- da kupac-proizvođač ima pravo da samostalno ili preko agregacije proizvodi i skladišti električnu energiju, da ima pravo na ugovor o otkupu električne energije iz obnovljivih izvora;

- da snabdevač ima obavezu da kupcu-proizvođaču u kategoriji domaćinstvo ili mali kupac ponudi ugovor o potpunom snabdevanju, čija ukupna snaga na mestu primopredaje nije veća od propisane u skladu sa podzakonskim aktom;

- da je cena po kojoj snabdevač kupuje od kupca-proizvođača jednaka prodajnoj ceni do uspostavljanje likvidnog organizovanog unutardnevnog tržišta;

- da obračunski period za poravnanje potraživanja i obaveza po osnovu neto merenja i obračuna iznosi godinu dana i da se obriše odredba da snabdevač neto obračunom obračunava neto električnu energiju za ostale krajnje kupce;

- da na mestu primopredaje operatora sistema ugradi brojilo koje omogućava odvojeno merenje količine predate i preuzete električne energije u skladu sa tehničkim uslovima propisanim mrežnim pravilima;

- da operator distributivnog sistema izvrši procenu proizvodnje električne energije kupca-proizvođača koji je domaćinstvo ili mali kupac, a da ostali kupci proizvođači ugrade brojilo i izveštavaju nadležnog operatora sistema o proizvodnji električne energije;

Ministarstvo je uvažilo:

- da privremeni povlašćeni proizvođač ima obavezu da u roku od dve godine od dana sticanja tog statusa pribavi saglasnost na studiju o proceni uticaja, odnosno odluku da nije potrebna procena uticaja na životnu sredinu (član 23. stav 3, član 26. stav 2, član 27. stav 1. tačka 1), član 36. stav 3, član 39. stav 3, član 40 stav 1. tačka 1);

- da kupac-proizvođač ima pravo da samostalno ili preko agregacije proizvodi i skladišti električnu energiju, da ima pravo na ugovor o otkupu električne energije iz obnovljivih izvora (član 58 stav 1. i član 59. stav 1);

- da obračunski period za poravnanje potraživanja i obaveza po osnovu neto merenja i obračuna iznosi godinu dana i da se obriše odredba da snabdevač neto obračunom obračunava neto električnu energiju za ostale krajnje kupce (član 59);

- da na mestu primopredaje operatora sistema ugradi brojilo koje omogućava odvojeno merenje količine predate i preuzete električne energije u skladu sa tehničkim uslovima propisanim mrežnim pravilima (član 60).

Ministarstvo nije uvažilo:

- izmenjenu definiciju kupca-proizvođača u kojoj je navedeno da kupcu-proizvođaču proizvodnja električne energije nije pretežna komercijalna ili profesionalna delatnost jer bi predložena definicija zahtevala dodatna pojašnjenja, a u glavi IX Predloga zakona koja uređuje ovu oblasti vidi se da proizvodnja električne energije od strane kupca-proizvođača nije komercijalna i profesionalna delatnost;

- izmenjenu definiciju neto merenja i neto obračuna u delu sugestije da u pojam uključi godišnji obračun, jer bi to učinilo definiciju nedovoljno određenom, dok sa druge strane koncept godišnjeg obračuna je već uključen u član 59. Predlog zakona, pa u tom smislu sugestija Sekretarijata je suštinski prihvaćena na drugom mestu Predloga zakona;

- da saglasnost na studiju o proceni uticaja, odnosno odluka da nije potrebna procena uticaja na životnu sredinu bude jedan od uslova u kvalifikacijama za aukcije, iz razloga što bi postavilo visoke zahteve za učesnike aukcije i moglo da dovede do situacije da mali broj projekata bude konkurentan na aukciji, s tim da je uvaženo da se saglasnost na studiju o proceni uticaja na životnu sredinu pribavi u roku od dve

godine od dana sticanja statusa privremenog povlašćenog proizvođača, čime je suštinski obezbeđeno da nijedan projekat ne može biti izgrađen ako nije usaglašen sa zahtevima životne sredine;

- da ukupna snaga kupca proizvođača na mestu primopredaje nije veća od propisane u skladu sa podzakonskim aktom iz razloga što će to pitanje biti razmatrano u podzakonskom aktu;

- da garantovani snabdevač ne može biti korisnik sistema podsticaja definisanog ovog zakona iz razloga što bi se time državno preduzeće dovelo u neravnopravan položaj sa drugim učesnicima na tržištu, i faktički značajno otežalo najvećem proizvođaču električne energije u Srbiji da pređe na obnovljive izvore energije;

- da je cena po kojoj snabdevač kupuje od kupca-proizvođača jednaka prodajnoj ceni do uspostavljanje likvidnog organizovanog unutar dnevnog tržišta, iz razloga što to ne postoji potreba da se cena veže za unutar dnevno tržište, a dodatno, to pitanje nije za nivo zakona;

- da operator distributivnog sistema izvrši procenu proizvodnje električne energije kupca-proizvođača koji je domaćinstvo ili mali kupac, a da ostali kupci proizvođači ugrade brojilo na unutrašnje instalacije i izveštavaju nadležnog operatora sistema o proizvodnji, iz razloga što bi takvo brojilo kod unutrašnjih instalacija bilo van odgovornosti operatora sistema u pogledu njegove tačnosti i ispravnosti.

<p>1. Naziv propisa Evropske unije: Direktiva 2018/2001/EZ Evropskog parlamenta i Saveta od 11. decembra 2018. godine o promovisanju upotrebe energije iz obnovljivih izvora (Sl. list br. L 328/82 od 21/12/2018 P0082 – 00209) Directive 2018/2001/ES of the European Parliament and of the Council of 11. December 2018 on the promotion of the use of the energy of renewable sources (recast) (Official Journal L 328/82 of 21/12/2018 P0082 – 00209) 02018L2001</p>	<p>2. „CELEX” oznaka EU propisa 32018L2001</p>
<p>3. Organ državne uprave, odnosno drugi ovlašćeni predlagač propisa: Ovlašćeni predlagač propisa – Vlada Obradivač – Ministarstvo rudarstva i energetike</p>	<p>4. Datum izrade tabele: 19.02.2021</p>
<p>5. Naziv (nacarta, predloga) propisa čije odredbe su predmet analize usklađenosti sa propisom Evropske unije: 0.1. Predlog zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije Draft Law on use of renewable energy sources 0.2. Zakon o energetici („Službeni glasnik RS”, br. 145/14 i 95/18) 0.3. Uredba o kriterijumima održivosti biogoriva („Službeni glasnik RS”, broj 89/19) 0.4. Uredba o garanciji porekla („Službeni glasnik RS”, broj 82/17) 0.5 Pravilnik o izračunavanju udela obnovljivih izvora energije („Službeni glasnik RS”, broj 37/20) 0.6. Pravilnik o načinu proračuna i prikazivanja udela svih vrsta izvora energije u prodatoj električnoj energiji („Službeni glasnik RS”, broj 96/17)</p>	<p>6. Brojčane oznake (šifre) planiranih propisa iz baze NPAA: 2020-55</p>
<p>7. Usklađenost odredbi propisa sa odredbama propisa EU:</p>	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
Odredba propisa EU	Sadržina odredbe	Odredbe propisa R. Srbije	Sadržina odredbe	Usklađenost ¹	Razlozi za delimičnu usklađenost, neusklađenost ili neprenosivost	Napomena o usklađenosti
1.	Subject matter	0.1	Predmet uređivanja Član 1.	PU		

¹ Potpuno usklađeno - PU, delimično usklađeno - DU, neusklađeno - NU, neprenosivo – NP

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	This Directive establishes a common framework for the promotion of energy from renewable sources. It sets a binding Union target for the overall share of energy from renewable sources in the Union's gross final consumption of energy in 2030. It also lays down rules on financial support for electricity from renewable sources, on self-consumption of such electricity, on the use of energy from renewable sources in the heating and cooling sector and in the transport sector, on regional cooperation between Member States, and between Member States and third countries, on guarantees of origin, on administrative procedures and on information and training. It also establishes sustainability and greenhouse gas emissions saving criteria for biofuels, bioliquids and biomass fuels.	1	Ovim zakonom uređuju se načela korišćenja energije iz obnovljivih izvora, način određivanja obavezujućih udela obnovljivih izvora energije Republike Srbije u bruto finalnoj potrošnji energije, sistem podsticaja proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora, garancije porekla električne energije, proizvodnja električne energije iz obnovljivih izvora za sopstvenu potrošnju, korišćenje obnovljivih izvora energije u oblasti grejanja i hlađenja i oblasti transporta, posebni postupci koji se odnose na izgradnju i priključenje energetske objekata koja koriste obnovljive izvore energije, osnove mehanizama saradnje sa drugim državama u oblasti obnovljivih izvora energije, nadzor nad sprovođenjem ovog zakona, kao i druga pitanja od značaja za obnovljive izvore energije.			
2.1.	Definitions For the purposes of this Directive, the relevant definitions in Directive 2009/72/EC of the European Parliament and of the Council (5) apply.			NP	Uvodna odredba	
2.2.1.	'energy from renewable sources' or 'renewable energy' means energy from renewable non-fossil sources, namely wind, solar (solar thermal and solar photovoltaic) and geothermal energy, ambient energy, tide, wave and other ocean energy, hydropower, biomass, landfill gas, sewage treatment plant gas, and biogas;	0.1 4.1.29	obnovljivi izvori energije su nefosilni izvori energije kao što su: vodotokovi, biomasa, vetar, sunce, obnovljivi vodonik, biogas, deponijski gas, gas iz pogona za preradu kanalizacionih voda i izvori geotermalne energije	PU		
2.2.2.	'ambient energy' means naturally occurring thermal energy and energy accumulated in the environment with constrained boundaries, which can be stored in the ambient air, excluding in exhaust air, or in surface or sewage water;	0.1 7		DU	Biće transponovano u aktu iz člana 7. Predlog zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije	
2.2.3	'geothermal energy' means energy stored in the form of heat beneath the surface of solid earth;	0.5. 2.1.3.		PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
2.2.4	(4) 'gross final consumption of energy' means the energy commodities delivered for energy purposes to industry, transport, households, services including public services, agriculture, forestry and fisheries, the consumption of electricity and heat by the energy branch for electricity, heat and transport fuel production, and losses of electricity and heat in distribution and transmission;	0.1 4.1.7 0.2 2.18	bruto finalna potrošnja energije je ukupna finalna energija potrošena za energetske svrhe u industriji, transportu, domaćinstvima, javnim i komercijalnim delatnostima, poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu, uključujući sopstvenu potrošnju električne i toplotne energije u sektoru proizvodnje električne i toplotne energije i gubitke u prenosu i distribuciji električne i toplotne energije	PU		
2.2.5	'support scheme' means any instrument, scheme or mechanism applied by a Member State, or a group of Member States, that promotes the use of energy from renewable sources by reducing the cost of that energy, increasing the price at which it can be sold, or increasing, by means of a renewable energy obligation or otherwise, the volume of such energy purchased, including but not restricted to, investment aid, tax exemptions or reductions, tax refunds, renewable energy obligation support schemes including those using green certificates, and direct price support schemes including feed-in tariffs and sliding or fixed premium payments;	0.1 4.1.37	podsticajne mere su instrumenti ili mehanizmi podrške proizvodnji energije iz obnovljivih izvora energije	PU		
2.2.6	'renewable energy obligation' means a support scheme requiring energy producers to include a given share of energy from renewable sources in their production, requiring energy suppliers to include a given share of energy from renewable sources in their supply, or requiring energy consumers to include a given share of energy from renewable sources in their consumption, including schemes under which such requirements may be fulfilled by using green certificates;			NP	Republika Srbija ne koristi ovu vrstu podsticajne mere i zbog toga definicija nije prenetna. Data je sloboda izbora svakoj državi da proceni koje će mere podsticaja primenjivati	
2.2.7	'financial instrument' means a financial instrument as defined in point (29) of Article 2 of Regulation (EU, Euratom) 2018/1046 of the European Parliament and of the Council (1);			NP	Odnosi se na finansijske mehanizme EU	
2.2.8	'SME' means a micro, small or medium-sized enterprise as defined in Article 2 of the Annex to Commission Recommendation 2003/361/EC (2);			NU	Biće transponovano u narednim izmenama zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
2.2.9	'waste heat and cold' means unavoidable heat or cold generated as by-product in industrial or power generation installations, or in the tertiary sector, which would be dissipated unused in air or water without access to a district heating or cooling system, where a cogeneration process has been used or will be used or where cogeneration is not feasible;	0.1 4.1.35	otpadna toplotna energija je toplotna energija koja nužno nastaje kao nusproizvod u industrijskim postrojenjima, postrojenjima za proizvodnju energije, sektoru usluga, koja bi bez pristupa sistemu za daljinsko grejanje i hlađenje bila neiskorišćeno rasuta u vazduh ili vodu	PU		
2.2.10	'repowering' means renewing power plants that produce renewable energy, including the full or partial replacement of installations or operation systems and equipment for the purposes of replacing capacity or increasing the efficiency or capacity of the installation;	0.1 12.4	Rekonstruisana elektrana iz stava 2. ovog člana je elektrana, koja proizvodi električnu energiju iz obnovljivih izvora, u kojoj je izvršena potpuna ili delimična zamena instalacija ili opreme u svrhu obnove postojećeg kapaciteta ili povećanja efikasnosti kapaciteta ili povećanja kapaciteta postrojenja, pri čemu rekonstrukcija može da bude sa ili bez promene vrste elektrane u skladu sa zakonom koji uređuje izgradnja objekata.	PU		
2.2.11	'distribution system operator' means an operator as defined in point (6) of Article 2 of Directive 2009/72/EC and in point (6) of Article 2 of Directive 2009/73/EC of the European Parliament and of the Council (3);	0.2 2.1.48, 2.1.49		PU		
2.2.12	'guarantee of origin' means an electronic document which has the sole function of providing evidence to a final customer that a given share or quantity of energy was produced from renewable sources;	0.1 4.1.9	garancija porekla je elektronski dokument koji ima isključivu funkciju da krajnjem kupcu dokaže da je određena količina energije proizvedena iz obnovljivih izvora energije	PU		
2.2.13	'residual energy mix' means the total annual energy mix for a Member State, excluding the share covered by cancelled guarantees of origin;	0.6. 2.1.4		PU		
2.2.14	'renewables self-consumer' means a final customer operating within its premises located within confined boundaries or, where permitted by a Member State, within other premises, who generates renewable electricity for its own consumption, and who may store or sell self-generated renewable electricity, provided that, for a non- household renewables self-consumer, those activities do not constitute its primary commercial or professional activity;	0.1 4.1.23	kupac-proizvođač je krajnji kupac koji je na unutrašnje instalacije priključio sopstveni objekat za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije, pri čemu se proizvedena električna energija koristi za snabdevanje sopstvene potrošnje, a višak proizvedene električne energije isporučuje u prenosni sistem, distributivni sistem, odnosno zatvoreni distributivni sistem,	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
2.2.15	'jointly acting renewables self-consumers' means a group of at least two jointly acting renewables self-consumers in accordance with point (14) who are located in the same building or multi-apartment block;	0.1 58.4	Stambena zajednica može imati prava i obaveze kupca-proizvođača u skladu sa ovim zakonom, priključenjem elektrane koja je u vlasništvu stambene zajednice ako je izgrađena na zajedničkim delovima stambene zgrade.	PU		
2.2.16	<p>'renewable energy community' means a legal entity:</p> <p>(a) which, in accordance with the applicable national law, is based on open and voluntary participation, is autonomous, and is effectively controlled by shareholders or members that are located in the proximity of the renewable energy projects that are owned and developed by that legal entity;</p> <p>(b) the shareholders or members of which are natural persons, SMEs or local authorities, including municipalities;</p> <p>(c) the primary purpose of which is to provide environmental, economic or social community benefits for its shareholders or members or for the local areas where it operates, rather than financial profits;</p>	0.1 62-64	<p>Član 62.</p> <p>Zajednica obnovljivih izvora energije (u daljem tekstu: Zajednica) je pravno lice koje se osniva u skladu sa zakonom kojim je uređen pravni položaj udruženja i zasniva se na otvorenom i dobrovoljnom učešću svojih članova.</p> <p>Izuzetno, Zajednica može biti i stambena zajednica registrovana u skladu sa zakonom kojim je uređena oblast stanovanja i održavanja zgrada.</p> <p>Član 63.</p> <p>Član Zajednice može biti fizičko ili pravno lice, kao i jedinice lokalne samouprave i drugi vidovi mesne samouprave.</p> <p>Privredno društvo, odnosno preduzetnik može biti član Zajednice, pod uslovom da proizvodnja električne energije iz obnovljivih izvora, ne predstavlja njegovu pretežnu komercijalnu ili profesionalnu delatnost.</p> <p>Član Zajednice zadržava status krajnjeg kupca, sa pravima i obavezama koja ima u skladu sa ovim zakonom i ne podlože neopravdanim ili diskriminatornim uslovima ili postupcima koji bi sprečili njegovo učešće u Zajednici.</p> <p>Član 64.</p> <p>Primarni cilj osnivanja Zajednice je korišćenje obnovljivih izvora energije za zadovoljenje energetske potrebe članova zajednice na održiv način koji obuhvata ekološke, ekonomske ili socijalne koristi za članove kao i za lokalnu zajednicu i društvo.</p>	DU	Biće potpuno transponovano narednom izmenom zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
2.2.17	‘renewables power purchase agreement’ means a contract under which a natural or legal person agrees to purchase renewable electricity directly from an electricity producer;	0.1 4.1.47	ugovor o otkupu električne energije iz obnovljivih izvora energije je ugovor na osnovu koga fizičko ili pravno lice neposredno kupuje električnu energiju iz obnovljivih izvora od proizvođača električne energije iz obnovljivih izvora	PU		
2.2.18	‘peer-to-peer trading’ of renewable energy means the sale of renewable energy between market participants by means of a contract with pre-determined conditions governing the automated execution and settlement of the transaction, either directly between market participants or indirectly through a certified third-party market participant, such as an aggregator. The right to conduct peer-to-peer trading shall be without prejudice to the rights and obligations of the parties involved as final customers, producers, suppliers or aggregators;			NU	Biće transponovano narednim izmenama zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije	
2.2.19.	‘district heating’ or ‘district cooling’ means the distribution of thermal energy in the form of steam, hot water or chilled liquids, from central or decentralised sources of production through a network to multiple buildings or sites, for the use of space or process heating or cooling	0.5 2.1.1		PU		
2.2.20	‘efficient district heating and cooling’ means efficient district heating and cooling as defined in point (41) of Article 2 of Directive 2012/27/EU;			NU	Biće transponovano zakonom kojim se uređuje energetska efikasnost	
2.2.21	‘high-efficiency cogeneration’ means high-efficiency cogeneration as defined in point (34) of Article 2 of Directive 2012/27/EU;	0.5 2.1.1		PU		
2.2.22	‘energy performance certificate’ means energy performance certificate as defined in point (12) of Article 2 of Directive 2010/31/EU;			NU	Biće transponovano zakonom kojim se uređuje energetska efikasnost	
2.2.23	‘waste’ means waste as defined in point (1) of Article 3 of Directive 2008/98/EC, excluding substances that	0.1	otpad je svaka materija ili predmet koji držalac odbacuje, namerava da ga odbaci ili je	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	have been intentionally modified or contaminated in order to meet this definition;	4.1.34	neophodno da ga odbaci, pri čemu se ne smatraju otpadom materije ili predmeti koji se namerno promene ili kontaminiraju da bi bili obuhvaćeni ovom definicijom			
2.2.24	'biomass' means the biodegradable fraction of products, waste and residues from biological origin from agriculture, including vegetal and animal substances, from forestry and related industries, including fisheries and aquaculture, as well as the biodegradable fraction of waste, including industrial and municipal waste of biological origin;	0.1 4.1.4	biomasa je biorazgradivi deo proizvoda, otpada i ostataka biološkog porekla iz poljoprivrede (uključujući biljne i životinjske materije), šumarstva i povezanih industrija, kao i biorazgradivi deo industrijskog i komunalnog otpada,	PU		
2.2.25	'agricultural biomass' means biomass produced from agriculture;	0.1 4.1.38	poljoprivredna biomasa je biomasa proizvedena u poljoprivredi	PU		
2.2.26	'forest biomass' means biomass produced from forestry;	0.1 4.1.49	šumska biomasa je biomasa proizvedena u šumarstvu	PU		
2.2.27	'biomass fuels' means gaseous and solid fuels produced from biomass;	0.1 4.1.10	gorivo iz biomase je gasovito, odnosno čvrsto gorivo proizvedeno iz biomase,	PU		
2.2.28	'biogas' means gaseous fuels produced from biomass;	0.1 4.1.3	biogas je gasovito gorivo iz biomase,	PU		
2.2.29	'biowaste' means biowaste as defined in point (4) of Article 3 of Directive 2008/98/EC;	0.1 7		DU	Biće transponovano u aktu iz člana 7. Predlog zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije	
2.2.30	'sourcing area' means the geographically defined area from which the forest biomass feedstock is sourced, from which reliable and independent information is available and where conditions are sufficiently homogeneous to evaluate the risk of the sustainability and legality characteristics of the forest biomass;	0.1 82		DU	Biće transponovano u aktu iz člana 82. Predlog zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
2.2.31	‘forest regeneration’ means the re-establishment of a forest stand by natural or artificial means following the removal of the previous stand by felling or as a result of natural causes, including fire or storm;	0.1 82		DU	Biće transponovano u aktu iz člana 82. Predlog zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije	
2.2.32.	‘bioliquids’ means liquid fuel for energy purposes other than for transport, including electricity and heating and cooling, produced from biomass;	0.1 4.1.6	biotečnost je tečno gorivo proizvedeno iz biomase, koje se koristi u energetske svrhe, osim za saobraćaj, uključujući proizvodnju električne energije i toplotne energije	PU		
2.2.33	‘biofuels’ means liquid fuel for transport produced from biomass;	0.1 4.1.2	biogoriva su tečna ili gasovita goriva za saobraćaj, proizvedena iz biomase,	PU		
2.2.34.	‘advanced biofuels’ means biofuels that are produced from the feedstock listed in Part A of Annex IX;	0.1 4.1.25	napredna biogoriva su biogoriva proizvedena iz posebnih sirovina propisani podzakonskim aktom iz člana 78. ovog zakona,	PU		
2.2.35	‘recycled carbon fuels’ means liquid and gaseous fuels that are produced from liquid or solid waste streams of non-renewable origin which are not suitable for material recovery in accordance with Article 4 of Directive 2008/98/EC, or from waste processing gas and exhaust gas of non-renewable origin which are produced as an unavoidable and unintentional consequence of the production process in industrial installations;	0.1 4.1.11	goriva iz recikliranog ugljenika predstavljaju tečna i gasovita goriva proizvedena iz tečnog ili čvrstog otpada neobnovljivog porekla, koji nije pogodan za reciklažu materijala, ili od gasa iz procesa prerade otpada i izduvnog/otpadnog gasa neobnovljivog porekla, koji su nastali kao nezaobilazne i nenamerne posledice proizvodnog procesa u industrijskim postrojenjima,	PU		
2.2.36	‘renewable liquid and gaseous transport fuels of non-biological origin’ means liquid or gaseous fuels which are used in the transport sector other than biofuels or biogas, the energy content of which is derived from renewable sources other than biomass	0.1 4.1.30	obnovljiva tečna i gasovita goriva nebiološkog porekla su tečna ili gasovita goriva iz obnovljivih izvora energije koja se koriste u transportu, ali pod uslovom da nisu dobijena iz biomase i da nisu biogoriva	PU		
2.2.37	‘low indirect land-use change-risk biofuels, bioliquids and biomass fuels’ means biofuels, bioliquids and biomass fuels, the feedstock of which was produced within schemes which avoid displacement effects of food and feed-crop based biofuels, bioliquids and biomass fuels through improved agricultural practices as well as through the cultivation of crops on areas which were previously not used for cultivation of	0.1 82		DU	Biće transponovano u aktu iz člana 82. Predlog zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	crops, and which were produced in accordance with the sustainability criteria for biofuels, bioliquids and biomass fuels laid down in Article 29;					
2.2.38	'fuel supplier' means an entity supplying fuel to the market that is responsible for passing fuel through an excise duty point or, in the case of electricity or where no excise is due or where duly justified, any other relevant entity designated by a Member State;	0.1 4.1.43	snabdevači gorivom su energetska subjekti koji na tržište stavljaju derivate nafte iz sopstvene proizvodnje i uvoza,	PU		
2.2.39	'starch-rich crops' means crops comprising mainly cereals, regardless of whether the grains alone or the whole plant, such as in the case of green maize, are used; tubers and root crops, such as potatoes, Jerusalem artichokes, sweet potatoes, cassava and yams; and corm crops, such as taro and cocoyam;	0.5. 2.1.5.		PU		
2.2.40	'food and feed crops' means starch-rich crops, sugar crops or oil crops produced on agricultural land as a main crop excluding residues, waste or ligno-cellulosic material and intermediate crops, such as catch crops and cover crops, provided that the use of such intermediate crops does not trigger demand for additional land;	0.1 7		DU	Biće transponovano u aktu iz člana 7. Predlog zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije	
2.2.41	'ligno-cellulosic material' means material composed of lignin, cellulose and hemicellulose, such as biomass sourced from forests, woody energy crops and forest-based industries' residues and wastes;	0.5. 2.1.6.		PU		
2.2.42	'non-food cellulosic material' means feedstock mainly composed of cellulose and hemicellulose, and having a lower lignin content than ligno-cellulosic material, including food and feed crop residues, such as straw, stover, husks and shells; grassy energy crops with a low starch content, such as ryegrass, switchgrass, miscanthus, giant cane; cover crops before and after main crops; ley crops; industrial residues, including from food and feed crops after vegetal oils, sugars, starches and protein have been extracted; and material from biowaste, where ley and cover crops are understood to be temporary, short-term sown pastures comprising grass-legume mixture with a low starch	0.5. 2.1.7.		PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	content to obtain fodder for livestock and improve soil fertility for obtaining higher yields of arable main crops;					
2.2.43	‘residue’ means a substance that is not the end product(s) that a production process directly seeks to produce; it is not a primary aim of the production process and the process has not been deliberately modified to produce it;	0.1 4.1.33	ostaci prerade su materije koje nisu finalni proizvodi i ne predstavljaju primarni cilj proizvodnog postupka, a nastali su u postupku koji nije namerno izmenjen u cilju njihove proizvodnje,	PU		
2.2.44	agricultural, aquaculture, fisheries and forestry residues’ means residues that are directly generated by agriculture, aquaculture, fisheries and forestry and that do not include residues from related industries or processing;	0.3. 2.1.16		PU		
2.2.45.	‘actual value’ means the greenhouse gas emissions savings for some or all of the steps of a specific biofuel, bioliquid or biomass fuel production process, calculated in accordance with the methodology laid down in Part C of Annex V or Part B of Annex VI;	0.1 82 0.3 2.1.9		DU	Biće potpuno transponovano aktom iz člana 82. Predlog zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije	
2.2.46	‘typical value’ means an estimate of the greenhouse gas emissions and greenhouse gas emissions savings for a particular biofuel, bioliquid or biomass fuel production pathway, which is representative of the Union consumption;	0.3 2.1.11		PU		
2.2.47	‘default value’ means a value derived from a typical value by the application of pre-determined factors and that may, in circumstances specified in this Directive, be used in place of an actual value.	0.3 2.1.12		PU		
3.1	Binding overall Union target for 2030 Member States shall collectively ensure that the share of energy from renewable sources in the Union’s gross final consumption of energy in 2030 is at least 32 %. The Commission shall assess that target with a view to			NP	Obaveza Evropske komisije	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	submitting a legislative proposal by 2023 to increase it where there are further substantial costs reductions in the production of renewable energy, where needed to meet the Union's international commitments for decarbonisation, or where a significant decrease in energy consumption in the Union justifies such an increase.					
3.2	Member States shall set national contributions to meet, collectively, the binding overall Union target set in paragraph 1 of this Article as part of their integrated national energy and climate plans in accordance with Articles 3 to 5 and 9 to 14 of Regulation (EU) 2018/1999. In preparing their draft integrated national energy and climate plans, Member States may consider the formula referred to in Annex II to that Regulation.	0.1 6	Obavezujući udeo energije iz obnovljivih izvora energije u bruto finalnoj potrošnji i saobraćaju utvrđuje se u Integrisanom nacionalnom planu za klimu i energetiku u skladu sa zakonom kojim se uređuje energetika.	PU		
3.2.1	If, on the basis of the assessment of the draft integrated national energy and climate plans submitted pursuant to Article 9 of Regulation (EU) 2018/1999, the Commission concludes that the national contributions of the Member States are insufficient for the collective achievement of the binding overall Union target, it shall follow the procedure laid down in Articles 9 and 31 of that Regulation.			NP	Obaveza Evropske komisije	
3.3	Member States shall ensure that their national policies, including the obligations deriving from Articles 25 to 28 of this Directive, and their support schemes, are designed with due regard to the waste hierarchy as set out in Article 4 of Directive 2008/98/EC to aim to avoid undue distortive effects on the raw material markets. Member States shall grant no support for renewable energy produced from the incineration of waste if the separate collection obligations laid down in that Directive have not been complied with	0.1 29.1.8,42.1.8	Privremeni povlašćeni proizvođač stiče status povlašćenog proizvođača električne energije ceo kapacitet ili deo kapaciteta elektrane ako je: pribavio integrisanu dozvolu, odnosno dozvolu za upravljanjem otpadom ili drugi akt u skladu propisima kojima se uređuje oblast upravljanja otpadom i upotreba otpada za proizvodnju energije, u slučaju da je predmet zahteva elektrana na biorazgradivi otpad,	DU	Biće potpuno transponovano podzakonskim aktima	
3.4.	From 1 January 2021, the share of energy from renewable sources in each Member State's gross final consumption of energy shall not be lower than the baseline share shown in the third column of the table in Part A of Annex I to this Directive. Member States	0.1 6		DU	Biće transponovano kroz Integrisani nacionalni plan za klimu i energetiku	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	shall take the necessary measures to ensure compliance with that baseline share. If a Member State does not maintain its baseline share as measured over any one-year period, the first and second subparagraphs of Article 32(4) of Regulation (EU) 2018/1999 shall apply.					
3.5	<p>The Commission shall support the high ambition of Member States through an enabling framework comprising the enhanced use of Union funds, including additional funds to facilitate a just transition of carbon intensive regions towards increased shares of renewable energy, in particular financial instruments, especially for the following purposes:</p> <p>(a) reducing the cost of capital for renewable energy projects;</p> <p>(b) developing projects and programmes for integrating renewable sources into the energy system, for increasing flexibility of the energy system, for maintaining grid stability and for managing grid congestions;</p> <p>(c) developing transmission and distribution grid infrastructure, intelligent networks, storage facilities and interconnections, with the objective of arriving at a 15 % electricity interconnection target by 2030, in order to increase the technically feasible and economically affordable level of renewable energy in the electricity system;</p>			NP	Obaveza Evropske komisije	
3.6	The Commission shall establish a facilitative platform in order to support Member States that use cooperation mechanisms to contribute to the binding overall Union target set in paragraph 1.			NP	Obaveza Evropske komisije	
4..1	In order to reach or exceed the Union target set in Article 3(1), and each Member State's contribution to that target set at a national level for the deployment of renewable energy, Member States may apply support schemes.	0.1 4.1.37	podsticajne mere su instrumenti ili mehanizmi podrške proizvodnji energije iz obnovljivih izvora energije	PU	podsticajne mere su instrumenti ili mehanizmi podrške proizvodnji energije iz obnovljivih izvora energije	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
4.2	Support schemes for electricity from renewable sources shall provide incentives for the integration of electricity from renewable sources in the electricity market in a market-based and market-responsive way, while avoiding unnecessary distortions of electricity markets as well as taking into account possible system integration costs and grid stability.	0.1 3.1.7 3.1.9	7) obezbeđivanje stabilnosti tržišta električne energije uz uzimanje u obzir troškova integracije obnovljivih izvora enerije u sistem i stabilnost mreže 9) stabilnost sistema podsticaja i primena operativne državne pomoći u formi tržišne premije, izuzev za mala postrojenja i demonstracione projekte	PU		
4.3	Support schemes for electricity from renewable sources shall be designed so as to maximise the integration of electricity from renewable sources in the electricity market and to ensure that renewable energy producers are responding to market price signals and maximise their market revenues. To that end, with regard to direct price support schemes, support shall be granted in the form of a market premium, which could be, inter alia, sliding or fixed.	0.1 3.1.6	integracija električne energije iz obnovljivih izvora na tržište električne energije, koja uključuje izloženost proizvođača električne energije promenama tržišnih cena električne energije u cilju maksimizacije njihovih tržišnih prihoda	PU		
4.3.2	Member States may exempt small-scale installations and demonstration projects from this paragraph, without prejudice to the applicable Union law on the internal market for electricity.	0.1 3.1.9	stabilnost sistema podsticaja i primena operativne državne pomoći u formi tržišne premije, izuzev za mala postrojenja i demonstracione projekte	PU		
4.4.	Member States shall ensure that support for electricity from renewable sources is granted in an open, transparent, competitive, non-discriminatory and cost-effective manner. Member States may exempt small-scale installations and demonstration projects from tendering procedures. Member States may also consider establishing mechanisms to ensure the regional diversification in the deployment of renewable electricity, in particular to ensure cost-efficient system integration.	0.1 3.1.10 0.1 16.4	dodeljivanje podsticaja putem aukcija na javan, transparentan, konkurentan i ekonomičan način, bez diskriminacije kojim se obezbeđuje visok stepen realizacije projekata, osim u slučaju malih postrojenja i demonstracionih projekata kada se podsticaji ne moraju dodeliti putem aukcije, Zbog ograničenja mreže i stabilnosti sistema, aukcije se mogu sprovesti za posebna geografska područja za jednu ili više vrsta elektrana	PU		
4.5	Member States may limit tendering procedures to specific technologies where opening support schemes	0.1	Aukcija se može organizovati jedinstveno za dve ili više vrsta elektrana iz	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	to all producers of electricity from renewable sources would lead to a suboptimal result, in view of: (a) the long-term potential of a particular technology; (b) the need to achieve diversification; (c) grid integration costs; (d) network constraints and grid stability; (e) for biomass, the need to avoid distortions of raw materials markets.	16.3	člana 9 ili odvojeno po posebnim vrstama elektrana. 1) dugoročnog potencijala određene nove i inovativne tehnologije, 2) ostvarivanja potrebe za diversifikacijom obnovljivih izvora energije, 3) zbog ograničenja mreže i stabilnosti sistema i 4) troškova integrisanja u sistem.			
4.6	Where support for electricity from renewable sources is granted by means of a tendering procedure, Member States shall, in order to ensure a high project realisation rate: (a) establish and publish non-discriminatory and transparent criteria to qualify for the tendering procedure and set clear dates and rules for delivery of the project; (b) publish information about previous tendering procedures, including project realisation rates.	0.1. 3.1.10 0.1 17.3.6- 17.5	dodeljivanje podsticaja putem aukcija na javan, transparentan, konkurentan i ekonomičan način, bez diskriminacije kojim se obezbeđuje visok stepen realizacije projekata Javni poziv naročito sadrži sledeće: 4) uslovi za kvalifikaciju i nadmetanje na aukciji u skladu sa ovim zakonom i propisima donetim na osnovu njega, Ministarstvo je dužno da na veb platformi, odnosno internet stranici objavi obrasce koje učesnici aukcije dostavljaju u vezi sa javnim pozivom u postupku aukcija, kao i informacije o održanim aukcijama, uključujući i stepen realizacije projekata iz aukcija.	PU		
4.7	In order to increase the generation of energy from renewable sources in the outermost regions and small islands, Member States may adapt financial support schemes for projects located in those regions in order to take into account the production costs associated with their specific conditions of isolation and external dependence.			NP	Odredba daje mogućnost izbora.	
4.8	By 31 December 2021 and every three years thereafter, the Commission shall report to the			NP	Obaveza Evropske komisije	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>European Parliament and to the Council on the performance of support for electricity from renewable sources granted by means of tendering procedures in the Union, analysing in particular the ability of tendering procedures to:</p> <p>(a) achieve cost-reduction; (b) achieve technological improvement; (c) achieve high realisation rates; (d) provide non-discriminatory participation of small actors and, where applicable, local authorities; (e) limit environmental impact; (f) ensure local acceptability; (g) ensure security of supply and grid integration.</p>					
4.9	This Article shall apply without prejudice to Articles 107 and 108 TFEU.			NP	Nije primenjivo na države članice	
5.1	<p>Opening of support schemes for electricity from renewable sources</p> <p>Member States shall have the right, in accordance with Articles 7 to 13 of this Directive, to decide to which extent they support electricity from renewable sources which is produced in another Member State. However, Member States may open participation in support schemes for electricity from renewable sources to producers located in other Member States, subject to the conditions laid down in this Article.</p> <p>When opening participation in support schemes for electricity from renewable sources, Member States may provide that support for an indicative share of the newly-supported capacity, or of the budget allocated thereto, in each year is open to producers located in other Member States. Such indicative shares may, in each year, amount to at least 5 % from 2023 to 2026 and at least 10 % from 2027 to 2030, or, where lower, to the level of interconnectivity of the Member State</p>			NP	Odredba je primenjiva od trenutka pristupanja Republike Srbije EU	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>concerned in any given year.</p> <p>In order to acquire further implementation experience, Member States may organise one or more pilot schemes where support is open to producers located in other Member States.</p>					
5.2	<p>Member States may require proof of physical import of electricity from renewable sources. To that end, Member States may limit participation in their support schemes to producers located in Member States with which there is a direct connection via interconnectors. However, Member States shall not change or otherwise affect cross-zonal schedules and capacity allocation due to producers participating in cross-border support schemes. Cross-border electricity transfers shall be determined only by the outcome of capacity allocation pursuant to Union law on the internal market in electricity.</p>			NP	<p>Odredba je primenjiva od trenutka pristupanja Republike Srbije EU</p>	
5.3	<p>If a Member State decides to open participation in support schemes to producers located in other Member States, the relevant Member States shall agree on the principles of such participation. Such agreements shall cover at least the principles of allocation of renewable electricity that is the subject of cross-border support.</p>			NP	<p>Odredba je primenjiva od trenutka pristupanja Republike Srbije EU</p>	
5.4	<p>The Commission shall, upon the request of the relevant Member States, assist them throughout the negotiation process with the setting up of cooperation arrangements by providing information and analysis, including quantitative and qualitative data on the direct and indirect costs and benefits of cooperation, as well as with guidance and technical expertise. The Commission may encourage or facilitate the exchange of best practices and may develop templates for cooperation agreements in order to facilitate the negotiation process. The Commission shall assess, by 2025, the costs and benefits of the deployment of electricity from renewable sources in the Union pursuant to this Article.</p>			NP	<p>Obaveza Evropske komisije</p>	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
5.5	By 2023, the Commission shall carry out an evaluation of the implementation of this Article. That evaluation shall assess the need to introduce an obligation on Member States partially to open participation in their support schemes for electricity from renewable sources to producers located in other Member States with a view to a 5 % opening by 2025 and a 10 % opening by 2030.			NP	Obaveza Evropske komisije	
6.1	<p style="text-align: center;">Stability of financial support</p> <p>Without prejudice to adaptations necessary to comply with Articles 107 and 108 TFEU, Member States shall ensure that the level of, and the conditions attached to, the support granted to renewable energy projects are not revised in a way that negatively affects the rights conferred thereunder and undermines the economic viability of projects that already benefit from support.</p>	0.1 8.1, 8.2	Energetski subjekti koriste podsticajne mere po propisima koji su važili u trenutku sticanja prava na podsticajne mere. Uslovi pod kojima su energetski subjekti stekli pravo na podsticajne mere ne mogu se naknadno menjati na način kojim se umanjuju ili ograničavaju njihova stečena prava i ugrožava ekonomska korist njihovih postrojenja koja su predmet podsticaja.	PU		
6.2	Member States may adjust the level of support in accordance with objective criteria, provided that such criteria are established in the original design of the support scheme	0.1 8.3	Izuzetno od stava 2. ovog člana, podsticajne mere mogu se menjati u skladu sa objektivnim kriterijumima, pod uslovom da su takvi kriterijumi utvrđeni u sistemima podsticaja koji su važili u trenutku sticanja prava na podsticajne mere	PU		
6.3	Member States shall publish a long-term schedule anticipating the expected allocation of support, covering, as a reference, at least the following five years, or, in the case of budgetary planning constraints, the following three years, including the indicative timing, the frequency of tendering procedures where appropriate, the expected capacity and budget or maximum unitary support expected to be allocated, and the expected eligible technologies, if applicable. That schedule shall be updated on an annual basis or, where necessary, to reflect recent market developments or expected allocation of support	0.1 13.1-13.2	Ministarstvo objavljuje za period od tri godine plan sistema podsticaja koji se primenjuje, okvirni vremenski plan održavanja aukcija, učestalost aukcija, očekivane nove kapacitete iz obnovljivih izvora energije koji će biti u sistemu podsticaja, ukupna podsticajna sredstva koja će se raspodeliti povlašćenim proizvođačima koji ostvare pravo na podsticaje u narednom periodu od tri godine, kao i vrste tehnologije koje će biti podržane u sistemu podsticaja, ukoliko su poznate. Plan sistema podsticaja iz stava 1. ovog člana, Ministarstvo objavljuje do kraja februara jednom u tri godine, ažurirajući plan sistema podsticaja, svake godine do kraja februara u	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
			slučaju promene podataka iz stava 1. ovog člana.			
6.4	Member States shall, at least every five years, assess the effectiveness of their support schemes for electricity from renewable sources and their major distributive effects on different consumer groups, and on investments. That assessment shall take into account the effect of possible changes to the support schemes. The indicative long-term planning governing the decisions of the support and design of new support shall take into account the results of that assessment. Member States shall include the assessment in the relevant updates of their integrated national energy and climate plans and progress reports in accordance with Regulation (EU) 2018/1999.	0.1 13.3-13.4	<p>Agencija za energetiku Republike Srbije (u daljem tekstu: Agencija), jednom u pet godina donosi procenu efekta sistema podsticaja na tržište električne energije, krajnje kupce, kao i na investicije u sektoru elektroenergetike, ukoliko su poznate, uzimajući u obzir i uticaj mogućih izmena sistema podsticaja.</p> <p>Akt iz stava 3. ovog člana predstavlja dokumentacionu osnovu kada se vrši priprema propisa i drugih mera kojima se određuje javna politika Vlade u oblasti obnovljivih izvora energije.</p>	PU		
7.1	<p>Calculation of the share of energy from renewable sources</p> <p>The gross final consumption of energy from renewable sources in each Member State shall be calculated as the sum of:</p> <p>(a) gross final consumption of electricity from renewable sources;</p> <p>(b) gross final consumption of energy from renewable sources in the heating and cooling sector; and</p> <p>(c) final consumption of energy from renewable sources in the transport sector.</p> <p>With regard to point (a), (b), or (c) of the first subparagraph, gas, electricity and hydrogen from renewable sources shall be considered only once for the purposes of calculating the share of gross final consumption of energy from renewable sources.</p> <p>Subject to the second subparagraph of Article 29(1), biofuels, bioliquids and biomass fuels that do not fulfil the sustainability and greenhouse gas emissions saving criteria laid down in Article 29(2) to (7) and (10) shall not be taken into account.</p>	0.1. 7. 0.5. 3		DU	Biće potpuno transponovana aktom iz člana 7. Predlog zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
7.2	<p>For the purposes of point (a) of the first subparagraph of paragraph 1, gross final consumption of electricity from renewable sources shall be calculated as the quantity of electricity produced in a Member State from renewable sources, including the production of electricity from renewables self-consumers and renewable energy communities and excluding the production of electricity in pumped storage units from water that has previously been pumped uphill.</p> <p>In multi-fuel plants using renewable and non-renewable sources, only the part of electricity produced from renewable sources shall be taken into account. For the purposes of that calculation, the contribution of each energy source shall be calculated on the basis of its energy content.</p> <p>The electricity generated by hydropower and wind power shall be accounted for in accordance with the normalisation rules set out in Annex II.</p>	0.5. 4		PU		
7.3.1	<p>For the purposes of point (b) of the first subparagraph of paragraph 1, gross final consumption of energy from renewable sources in the heating and cooling sector shall be calculated as the quantity of district heating and cooling produced in a Member State from renewable sources, plus the consumption of other energy from renewable sources in industry, households, services, agriculture, forestry and fisheries, for heating, cooling and processing purposes.</p>	0.5. 5.		PU		
7.3.2	<p>In multi-fuel plants using renewable and non-renewable sources, only the part of heating and cooling produced from renewable sources shall be taken into account. For the purposes of that calculation, the contribution of each energy source shall be calculated on the basis of its energy content.</p>	0.5. 5.1-5.2		PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
7.3.3	Ambient and geothermal energy used for heating and cooling by means of heat pumps and district cooling systems shall be taken into account for the purposes of point (b) of the first subparagraph of paragraph 1, provided that the final energy output significantly exceeds the primary energy input required to drive the heat pumps. The quantity of heat or cold to be considered to be energy from renewable sources for the purposes of this Directive shall be calculated in accordance with the methodology set out in Annex VII and shall take into account energy use in all end-use sectors.	0.5. 5.3-5.4		PU		
7.3.4	Thermal energy generated by passive energy systems, under which lower energy consumption is achieved passively through building design or from heat generated by energy from non-renewable sources, shall not be taken into account for the purposes of point (b) of the first subparagraph of paragraph 1.	0.5. 5.5		PU		
7.3.5	By 31 December 2021, the Commission shall adopt delegated acts in accordance with Article 35 to supplement this Directive by establishing a methodology for calculating the quantity of renewable energy used for cooling and district cooling and to amend Annex VII. That methodology shall include minimum seasonal performance factors for heat pumps operating in reverse mode.			NP	Obaveza Evropske komisije	
7.4.1.a	For the purposes of point (c) of the first subparagraph of paragraph 1, the following requirements shall apply: (a) Final consumption of energy from renewable sources in the transport sector shall be calculated as the sum of all biofuels, biomass fuels and renewable liquid and gaseous transport fuels of non-biological origin consumed in the transport sector. However, renewable liquid and gaseous transport fuels of non-biological origin that are produced from renewable	0.5. 6.1 0.1 7		DU	Deo odredbe biće transponovan u aktu iz člana 7. Predlog zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	electricity shall be considered to be part of the calculation pursuant to point (a) of the first subparagraph of paragraph 1 only when calculating the quantity of electricity produced in a Member State from renewable sources.					
7.4.1.b	b) For the calculation of final consumption of energy in the transport sector, the values regarding the energy content of transport fuels, as set out in Annex III, shall be used. For the determination of the energy content of transport fuels not included in Annex III, Member States shall use the relevant European Standards Organisation (ESO) standards in order to determine the calorific values of fuels. Where no ESO standard has been adopted for that purpose, Member States shall use the relevant International Organization for Standardisation (ISO) standards.	0.1 7 0.5 6.5		DU	Deo odredbe biće transponovan u aktu iz člana 7. Predlog zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije	
7.5.1	The share of energy from renewable sources shall be calculated as the gross final consumption of energy from renewable sources divided by the gross final consumption of energy from all energy sources, expressed as a percentage.	0.5 7.1		PU		
7.5.2	For the purposes of the first subparagraph of this paragraph, the sum referred to in the first subparagraph of paragraph 1 of this Article shall be adjusted in accordance with Articles 8, 10, 12 and 13.	0.5 7.2		PU		
7.5.3	In calculating a Member State's gross final consumption of energy for the purposes of measuring its compliance with the targets and indicative trajectory laid down in this Directive, the amount of energy consumed in aviation shall, as a proportion of that Member State's gross final consumption of energy, be considered to be no more than 6,18 %. For Cyprus and Malta the amount of energy consumed in aviation shall, as a proportion of those Member States' gross final consumption of energy, be considered to be no more than 4,12 %.	0.1 7		DU	Deo odredbe biće transponovan u aktu iz člana 7. Predlog zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
7.6.	The methodology and definitions used in the calculation of the share of energy from renewable sources shall be those provided for in Regulation (EC) No 1099/2008. Member States shall ensure coherence of the statistical information used in calculating those sectoral and overall shares and of the statistical information reported to the Commission pursuant to that Regulation.	0.1 7 0.5 2.1.9, 7.3		DU	Deo odredbe biće transponovan u aktu iz člana 7. Predlog zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije	
8.1	Union renewable development platform and statistical transfers between Member States Member States may agree on the statistical transfer of a specified amount of energy from renewable sources from one Member State to another Member State. The transferred quantity shall be: (a) deducted from the amount of energy from renewable sources that is taken into account in calculating the renewable energy share of the Member State making the transfer for the purposes of this Directive; and (b) added to the amount of energy from renewable sources that is taken into account in calculating the renewable energy share of the Member State accepting the transfer for the purposes of this Directive.	0.1 4.1.44 0.5 7.2.	statistički transfer je vrsta mehanizma saradnje između država kojim se količina enerije iz obnovljivih izvora ugovorena između dve ili više država, statistički prenosi iz jedne države u drugu	PU		
8.2	In order to facilitate the achievement of the Union target set in Article 3(1) of this Directive and of each Member State's contribution to that target in accordance with Article 3(2) of this Directive, and to facilitate statistical transfers in accordance with paragraph 1 of this Article, the Commission shall establish a Union renewable development platform ('URDP'). Member States may, on a voluntary basis, submit to the URDP annual data on their national contributions to the Union target or any benchmark set for monitoring progress in Regulation (EU) 2018/1999, including the amount by which they expect to fall short of or exceed their contribution, and an indication of the price at which they would accept			NP	Obaveza Evropske komisije, i primenjivo na članice EU	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	to transfer any excess production of energy from renewable sources from or to another Member State. The price of those transfers shall be set on a case-by-case basis based on the URDP demand-and-supply matching mechanism.					
8.3	<p>The Commission shall ensure that the URDP is able to match the demand for and supply of the amounts of energy from renewable sources that are taken into account in the calculation of the renewable energy share of a Member State based on prices or other criteria specified by the Member State accepting the transfer.</p> <p>The Commission is empowered to adopt delegated acts in accordance with Article 35 to supplement this Directive by establishing the URDP and setting the conditions for the finalisation of transfers as referred to in paragraph 5 of this Article.</p>			NP	Obaveza Evropske komisije	
8.4	The arrangements referred to in paragraphs 1 and 2 may have a duration of one or more calendar years. Such arrangements shall be notified to the Commission or finalised on the URDP not later than 12 months after the end of each year in which they have effect. The information sent to the Commission shall include the quantity and price of the energy involved. For transfers finalised on the URDP, the parties involved and the information on the particular transfer shall be disclosed to the public.	0.1 101.3, 101.4	<p>Mehanizmi saradnje iz stava 1. ovog člana mogu se ugovoriti na jednu ili više godina.</p> <p>Ministarstvo je dužno, da najkasnije u roku od tri meseca po završetku godine u kojoj su mehanizmi saradnje realizovani, nadležnom telu u skladu sa međunarodnim sporazumima dostavi obaveštenje koje naročito sadrži informaciju o količinama i cenama energije koje su predmet saradnje.</p>	PU		
8.5	Transfers shall become effective after all Member States involved in the transfer have notified the transfer to the Commission or after all clearing conditions are met on the URDP, as applicable.			NP	Odredba je u vezi sa obavezom koju može da ispuni samo država članica EU prema Evropskoj komisiji	
9.1	Two or more Member States may cooperate on all types of joint projects with regard to the production of electricity, heating or cooling from renewable sources. Such cooperation may involve private operators.	0.1 4.1.17	zajednički projekat je vrsta mehanizma saradnje između država koji mogu da ugovore dve ili više država u cilju proizvodnje električne, odnosno toplotne energije i koji može da uključi privatne proizvođače	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
9.2	Member States shall notify the Commission of the proportion or amount of electricity, heating or cooling from renewable sources produced by any joint project in their territory that became operational after 25 June 2009, or by the increased capacity of an installation that was refurbished after that date, which is to be regarded as counting towards the renewable energy share of another Member State for the purposes of this Directive.			NP	Odredba je u vezi sa obavezom koju može da ispuni samo država članica EU prema Evropskoj komisiji	
9.3.a	The notification referred to in paragraph 2 shall: (a) describe the proposed installation or identify the refurbished installation; 21.12.2018 L 328/110 Official Journal of the European Union EN;			NP	Odredba je u vezi sa obavezom koju može da ispuni samo država članica EU prema Evropskoj komisiji	
9.3.b	(b) specify the proportion or amount of electricity or heating or cooling produced from the installation which is to be regarded as counting towards the renewable energy share of the other Member State			NP	Odredba je u vezi sa obavezom koju može da ispuni samo država članica EU prema Evropskoj komisiji	
9.3.c	(c) identify the Member State in whose favour the notification is being made; and			NP	Odredba je u vezi sa obavezom koju može da ispuni samo država članica EU prema Evropskoj komisiji	
9.3.d	d) specify the period, in whole calendar years, during which the electricity or heating or cooling produced by the installation from renewable sources is to be regarded as counting towards the renewable energy share of the other Member State.			NP	Odredba je u vezi sa obavezom koju može da ispuni samo država članica EU prema Evropskoj komisiji	
9.4	The duration of a joint project as referred to in this Article may extend beyond 2030.			NP	Odredba je u vezi sa obavezom koju može da ispuni samo država članica EU prema Evropskoj komisiji	
9.5	A notification made under this Article shall not be varied or withdrawn without the joint agreement of the Member State making the notification and the Member State identified in accordance with point (c) of paragraph 3.			NP	Obaveza država članica prema Evropskoj komisiji	
9.6	The Commission shall, upon the request of the Member States concerned, facilitate the establishment			NP	Obaveza Evropske komisije	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	of joint projects between Member States, in particular via dedicated technical assistance and project development assistance.					
10.1	Effects of joint projects between Member States Within three months of the end of each year falling within the period referred to in point (d) of Article 9(3), the Member State that made the notification under Article 9 shall issue a letter of notification stating:			NP	Odredba je u vezi sa obavezom koju može da ispuni samo država članica EU prema Evropskoj komisiji	
10.1.a	(a) the total amount of electricity or heating or cooling produced from renewable sources during that year by the installation which was the subject of the notification under Article 9; and			NP	Odredba je u vezi sa obavezom koju može da ispuni samo država članica EU prema Evropskoj komisiji	
10.1.b	b) the amount of electricity or heating or cooling produced from renewable sources during that year by that installation which is to count towards the renewable energy share of another Member State in accordance with the terms of the notification.			NP	Odredba je u vezi sa obavezom koju može da ispuni samo država članica EU prema Evropskoj komisiji	
10.2	The notifying Member State shall submit the letter of notification to the Member State in whose favour the notification was made and to the Commission.			NP	Odredba je u vezi sa obavezom koju može da ispuni samo država članica EU prema Evropskoj komisiji	
10.3.a	For the purposes of this Directive, the amount of electricity or heating or cooling from renewable sources notified in accordance with point (b) of paragraph 1 shall be: (a) deducted from the amount of electricity or heating or cooling from renewable sources that is taken into account in calculating the renewable energy share of the Member State issuing the letter of notification pursuant to paragraph 1; and	0.5 7.2.		PU		
10.3.b	(b) added to the amount of electricity or heating or cooling from renewable sources that is taken into account in calculating the renewable energy share of the Member State receiving the letter of notification pursuant to paragraph 2.	0.5 7.2.		PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
11.1	<p>Joint projects between Member States and third countries</p> <p>One or more Member States may cooperate with one or more third countries on all types of joint projects with regard to the production of electricity from renewable sources. Such cooperation may involve private operators and shall take place in full respect of international law.</p>			NP	<p>Odredba je u vezi sa obavezom koju može da ispuni samo država članica EU prema Evropskoj komisiji</p>	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
11.2.	<p>Electricity from renewable sources produced in a third country shall be taken into account for the purposes of calculating the renewable energy shares of the Member States only where the following conditions are met:</p> <p>(a) the electricity is consumed in the Union, which is deemed to be met where:</p> <p>(i) an equivalent amount of electricity to the electricity accounted for has been firmly nominated to the allocated interconnection capacity by all responsible transmission system operators in the country of origin, the country of destination and, if relevant, each third country of transit; 21.12.2018 L 328/111 Official Journal of the European Union EN</p> <p>(ii) an equivalent amount of electricity to the electricity accounted for has been firmly registered in the schedule of balance by the responsible transmission system operator on the Union side of an interconnector; and</p> <p>(iii) the nominated capacity and the production of electricity from renewable sources by the installation referred to in point (b) refer to the same period of time;</p> <p>(b) the electricity is produced by an installation that became operational after 25 June 2009 or by the increased capacity of an installation that was refurbished after that date, under a joint project as referred to in paragraph 1;</p> <p>the amount of electricity produced and exported has not received support from a support scheme of a third country other than investment aid granted to the installation; and</p> <p>the electricity has been produced in accordance with international law, in a third country that is a signatory to the Council of Europe Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, or other international conventions or treaties on human rights.</p>					
11.3	For the purposes of paragraph 4, Member States may apply to the Commission for account to be taken of			NP	Odredba je u vezi sa obavezom	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>electricity from renewable sources produced and consumed in a third country, in the context of the construction of an interconnector with a very long lead-time between a Member State and a third country where the following conditions are met:</p> <p>(a) construction of the interconnector started by 31 December 2026;</p> <p>(b) it is not possible for the interconnector to become operational by 31 December 2030;</p> <p>(c) it is possible for the interconnector to become operational by 31 December 2032;</p> <p>(d) after it becomes operational, the interconnector will be used for the export to the Union, in accordance with paragraph 2, of electricity from renewable sources;</p> <p>(e) the application relates to a joint project that fulfils the criteria set out in points (b) and (c) of paragraph 2 and that will use the interconnector after it becomes operational, and to a quantity of electricity that is no greater than the quantity that will be exported to the Union after the interconnector becomes operational.</p>				koju može da ispuni samo država članica EU prema Evropskoj komisiji	
11.4	<p>The proportion or amount of electricity produced by any installation in the territory of a third country, which is to be regarded as counting towards the renewable energy share of one or more Member States for the purposes of this Directive, shall be notified to the Commission. When more than one Member State is concerned, the distribution between Member States of that proportion or amount shall be notified to the Commission. The proportion or amount shall not exceed the proportion or amount actually exported to, and consumed in, the Union, shall correspond to the amount referred to in point (a)(i) and (ii) of paragraph 2 and shall meet the conditions set out in point (a) of that paragraph. The notification shall be made by each Member State towards whose overall national target the proportion or amount of electricity is to count.</p>			NP	Odredba je u vezi sa obavezom koju može da ispuni samo država članica EU prema Evropskoj komisiji	
11.5	<p>The notification referred to in paragraph 4 shall:</p> <p>(a) describe the proposed installation or identify the refurbished installation;</p> <p>(b) specify the proportion or amount of electricity</p>			NP	Odredba je u vezi sa obavezom koju može da ispuni samo država članica EU prema Evropskoj komisiji	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>produced from the installation which is to be regarded as counting towards the renewable energy share of a Member State as well as, subject to confidentiality requirements, the corresponding financial arrangements;</p> <p>(c) specify the period, in whole calendar years, during which the electricity is to be regarded as counting towards the renewable energy share of the Member State; and</p> <p>(d) include a written acknowledgement of points (b) and (c) by the third country in whose territory the installation is to become operational and an indication of the proportion or amount of electricity produced by the installation which will be used domestically by that third country.</p>				komisiji	
11.6	The duration of a joint project as referred to in this Article may extend beyond 2030.			NP	Odredba je u vezi sa obavezom koju može da ispuni samo država članica EU prema Evropskoj komisiji	
11.7	A notification made under this Article shall be varied or withdrawn only where there is a joint agreement between the Member State making the notification and the third country that has acknowledged the joint project in accordance with point (d) of paragraph 5.			NP	Odredba je u vezi sa obavezom koju može da ispuni samo država članica EU prema Evropskoj komisiji	
11.8	Member States and the Union shall encourage the relevant bodies of the Energy Community to take, in conformity with the Energy Community Treaty, the measures necessary to allow the Contracting Parties to apply the provisions on cooperation between Member States laid down in this Directive.			NP	Odredba je u vezi sa obavezom koju može da ispuni samo država članica EU prema Evropskoj komisiji	
12.1	<p>Effects of joint projects between Member States and third countries</p> <p>Within 12 months of the end of each year falling within the period specified under point (c) of Article 11(5), the notifying Member State shall issue a letter of notification stating: (a) the total amount of electricity produced from renewable sources during that year by the installation which was the subject of</p>			NP	Odredba je u vezi sa obavezom koju može da ispuni samo država članica EU prema Evropskoj komisiji	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	the notification under Article 11; (b) the amount of electricity produced from renewable sources during that year by that installation which is to count towards its renewable energy share in accordance with the terms of the notification under Article 11; and (c) evidence of compliance with the conditions laid down in Article 11(2).					
12.2	The Member State referred to in paragraph 1 shall submit the letter of notification to the Commission and to the third country that has acknowledged the project in accordance with point (d) of Article 11(5).			NP	Odredba je u vezi sa obavezom koju može da ispuni samo država članica EU prema Evropskoj komisiji	
12.3	For the purposes of calculating the renewable energy shares under this Directive, the amount of electricity from renewable sources notified in accordance with point (b) of paragraph 1 shall be added to the amount of energy from renewable sources that is taken into account in calculating the renewable energy shares of the Member State issuing the letter of notification.			NP	Odredba je u vezi sa obavezom koju može da ispuni samo država članica EU prema Evropskoj komisiji	
13.1	<p style="text-align: center;">Joint support schemes</p> <p>Without prejudice to the obligations of Member States under Article 5, two or more Member States may decide, on a voluntary basis, to join or partly coordinate their national support schemes. In such cases, a certain amount of energy from renewable sources produced in the territory of one participating Member State may count towards the renewable energy share of another participating Member State, provided that the Member States concerned:</p> <p>(a) make a statistical transfer of specified amounts of energy from renewable sources from one Member State to another Member State in accordance with Article 8; or</p> <p>(b) set up a distribution rule agreed by participating Member States that allocates amounts of energy from renewable sources between the participating Member</p>	0.1 4.1.18	zajednička šema podrške je vrsta mehanizma saradnje koju dve ili više država mogu da ugovore u cilju omogućavanja njihovog uzajamnog učešća u njihovim nacionalnim sistemima podsticaja	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	States.					
13.1.2	A distribution rule as referred to in point (b) of the first subparagraph shall be notified to the Commission not later than three months after the end of the first year in which it takes effect.			NP	Odredba je u vezi sa obavezom koju može da ispuni samo država članica EU prema Evropskoj komisiji	
13.2	Within three months of the end of each year, each Member State that has made a notification under the second subparagraph of paragraph 1 shall issue a letter of notification stating the total amount of electricity or heating or cooling from renewable sources produced during the year which is to be the subject of the distribution rule.			NP	Odredba je u vezi sa obavezom koju može da ispuni samo država članica EU prema Evropskoj komisiji	
13.3	For the purposes of calculating the renewable energy shares under this Directive, the amount of electricity or heating or cooling from renewable sources notified in accordance with paragraph 2 shall be reallocated between the Member States concerned in accordance with the notified distribution rule.			NP	Odredba je u vezi sa obavezom koju može da ispuni samo država članica EU prema Evropskoj komisiji	
13.4	The Commission shall disseminate guidelines and best practices, and, upon the request of the Member States concerned, facilitate the establishment of joint support schemes between Member States.			NP	Obaveza Evropske komisije	
	Capacity increases					
14.	For the purposes of Article 9(2) and point (b) of Article 11(2), units of energy from renewable sources imputable to an increase in the capacity of an installation shall be treated as if they were produced by a separate installation becoming operational at the moment at which the increase of capacity occurred.			NP	Odredba je u vezi sa obavezom koju može da ispuni samo država članica EU prema Evropskoj komisiji	
15.1	Administrative procedures, regulations and codes Member States shall ensure that any national rules concerning the authorisation, certification and licensing procedures that are applied to plants and associated transmission and distribution networks for the production of electricity, heating or cooling from renewable sources, to the process of transformation of	0.2 6.4.		DU	Biće Predlogom zakona o izmenama i dopunama Zakona o energetici potpuno usaglašeno.	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>biomass into biofuels, bioliquids, biomass fuels or other energy products, and to renewable liquid and gaseous transport fuels of non-biological origin are proportionate and necessary and contribute to the implementation of the energy efficiency first principle.</p> <p>Member States shall, in particular, take the appropriate steps to ensure that:</p> <p>(a) administrative procedures are streamlined and expedited at the appropriate administrative level and predictable timeframes are established for the procedures referred to in the first subparagraph;</p> <p>(b) rules concerning authorisation, certification and licensing are objective, transparent and proportionate, do not discriminate between applicants and take fully into account the particularities of individual renewable energy technologies;</p> <p>(c) administrative charges paid by consumers, planners, architects, builders and equipment and system installers and suppliers are transparent and cost-related; and</p> <p>(d) simplified and less burdensome authorisation procedures, including a simple-notification procedure, are established for decentralised devices, and for producing and storing energy from renewable sources.</p>					
15.2	<p>Member States shall clearly define any technical specifications which are to be met by renewable energy equipment and systems in order to benefit from support schemes. Where European standards exist, including eco-labels, energy labels and other technical reference systems established by the European standardisation bodies, such technical specifications shall be expressed in terms of those standards. Such technical specifications shall not prescribe where the equipment and systems are to be certified and shall not impede the proper functioning of the internal market.</p>			NU	Biće transponovano narednom izmenom zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
15.3	<p>Member States shall ensure that their competent authorities at national, regional and local level include provisions for the integration and deployment of renewable energy, including for renewables self-consumption and renewable energy communities, and the use of unavoidable waste heat and cold when planning, including early spatial planning, designing, building and renovating urban infrastructure, industrial, commercial or residential areas and energy infrastructure, including electricity, district heating and cooling, natural gas and alternative fuel networks. Member States shall, in particular, encourage local and regional administrative bodies to include heating and cooling from renewable sources in the planning of city infrastructure where appropriate, and to consult the network operators to reflect the impact of energy efficiency and demand response programs as well as specific provisions on renewables self-consumption and renewable energy communities, on the infrastructure development plans of the operators.</p>			NU	Biće transponovano narednom izmenom zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije	
15.4	<p>Member States shall introduce appropriate measures in their building regulations and codes in order to increase the share of all kinds of energy from renewable sources in the building sector. In establishing such measures or in their support schemes, Member States may take into account, where applicable, national measures relating to substantial increases in renewables self-consumption, in local energy storage and in energy efficiency, relating to cogeneration and relating to passive, low-energy or zero-energy buildings. 21.12.2018 L 328/114 Official Journal of the European Union EN Member States shall, in their building regulations and codes or by other means with equivalent effect, require the use of minimum levels of energy from renewable sources in new buildings and in existing buildings that are subject to major renovation in so far as technically, functionally and economically feasible, and reflecting the results of the cost-optimal calculation carried out pursuant to Article 5(2) of Directive 2010/31/EU, and in so far as this does not negatively affect indoor air</p>			NU	Biće transponovano zakonom kojim se uređuje izgradnja objekata	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	quality. Member States shall permit those minimum levels to be fulfilled, inter alia, through efficient district heating and cooling using a significant share of renewable energy and waste heat and cold. The requirements laid down in the first subparagraph shall apply to the armed forces only to the extent that its application does not cause any conflict with the nature and primary aim of the activities of the armed forces and with the exception of material used exclusively for military purposes.					
15.5	Member States shall ensure that new public buildings, and existing public buildings that are subject to major renovation, at national, regional and local level, fulfil an exemplary role in the context of this Directive from 1 January 2012. Member States may, inter alia, allow that obligation to be fulfilled by complying with nearly zero-energy building provisions as required in Directive 2010/31/EU, or by providing for the roofs of public or mixed private-public buildings to be used by third parties for installations that produce energy from renewable sources.	0.1 85.1	Jedinica lokalne samouprave može odlukom utvrditi kriterijume, iznos i postupak umanjivanja doprinosa za uređivanje građevinskog zemljišta, posebna umanjivanja iznosa doprinosa za nedostajuću infrastrukturu kao i druge pogodnosti za investitore koji prilikom izgradnje nove zgrade, kao i rekonstrukcije, adaptacije, sanacije ili energetske sanacije postojeće zgrade predvide alternativno obezbeđenje električne ili toplotne energije iz domena obnovljivih izvora energije	DU	Biće transponovano narednom izmenom zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije	
15.6	With respect to their building regulations and codes, Member States shall promote the use of renewable heating and cooling systems and equipment that achieve a significant reduction of energy consumption. To that end, Member States shall use energy or eco-labels or other appropriate certificates or standards developed at national or Union level, where these exist, and ensure the provision of adequate information and advice on renewable, highly energy efficient alternatives as well as eventual financial instruments and incentives available in the case of replacement, with a view to promoting an increased replacement rate of old heating systems and an increased switch to solutions based on renewable energy in accordance with Directive 2010/31/EU.			NU	Biće transponovano zakonom kojim se uređuje izgradnja objekata	
15.7	Member States shall carry out an assessment of their potential of energy from renewable sources and of the use of waste heat and cold in the heating and cooling sector. That assessment shall, where appropriate,			NU	Biće transponovano kroz propise kojima se uređuje energetska efikasnost	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	include spatial analysis of areas suitable for low-ecological-risk deployment and the potential for small-scale household projects and shall be included in the second comprehensive assessment required pursuant to Article 14(1) of Directive 2012/27/EU for the first time by 31 December 2020 and in the subsequent updates of the comprehensive assessments.					
15.8	Member States shall assess the regulatory and administrative barriers to long-term renewables power purchase agreements, and shall remove unjustified barriers to, and facilitate the uptake of, such agreements. Member States shall ensure that those agreements are not subject to disproportionate or discriminatory procedures or charges. Member States shall describe policies and measures facilitating the uptake of renewables power purchase agreements in their integrated national energy and climate plans and progress reports pursuant to Regulation (EU) 2018/1999.	0.1 6		DU	Biće transponovano kroz Integrisani nacionalni energetska i klimatski plan	
16.1	Organisation and duration of the permit-granting process Member States shall set up or designate one or more contact points. Those contact points shall, upon request by the applicant, guide through and facilitate the entire administrative permit application and granting process. The applicant shall not be required to contact more than one contact point for the entire process. The permit-granting process shall cover the relevant administrative permits to build, repower and operate plants for the production of energy from renewable sources and assets necessary for their connection to the grid. The permit-granting process shall comprise all procedures from the acknowledgment of the receipt of the application to the transmission of the outcome of the procedure referred to in paragraph 2.			NU	Biće transponovano zakonom kojim se uređuje izgradnja objekata i izmenom zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije	
16.2	The contact point shall guide the applicant through the administrative permit application process in a			NU	Biće transponovano zakonom kojim se uređuje izgradnja	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	transparent manner up to the delivery of one or several decisions by the responsible authorities at the end of the process, provide the applicant with all necessary information and involve, where appropriate, other administrative authorities. Applicants shall be allowed to submit relevant documents also in digital form.				objekata i izmenom zakona o obnovljivim izvorima energije	
16.3	The contact point shall make available a manual of procedures for developers of renewable energy production projects and shall provide that information also online, addressing distinctly also small-scale projects and renewables self-consumers projects. The online information shall indicate the contact point relevant to the applicant's application. If a Member State has more than one contact point, the online information shall indicate the contact point relevant to the applicant's application.			NU	Biće transponovano zakonom kojim se uređuje izgradnja objekata i izmenom zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije	
16.4	Without prejudice to paragraph 7, the permit-granting process referred to in paragraph 1 shall not exceed two years for power plants, including all relevant procedures of competent authorities. Where duly justified on the grounds of extraordinary circumstances, that two-year period may be extended by up to one year.			NU	Biće transponovano zakonom kojim se uređuje izgradnja objekata i izmenom zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije	
16.5	Without prejudice to paragraph 7, the permit-granting process shall not exceed one year for installations with an electrical capacity of less than 150 kW. Where duly justified on the grounds of extraordinary circumstances, that one-year period may be extended by up to one year. Member States shall ensure that applicants have easy access to simple procedures for the settlement of disputes concerning the permit-granting process and the issuance of permits to build and operate renewable energy plants, including, where applicable, alternative dispute resolution mechanisms.			NU	Biće transponovano zakonom kojim se uređuje izgradnja objekata i izmenom zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
16.6	Member States shall facilitate the repowering of existing renewable energy plants by ensuring a simplified and swift permit-granting process. The length of that process shall not exceed one year. Where duly justified on the grounds of extraordinary circumstances, such as on grounds of overriding safety reasons where the repowering project impacts substantially on the grid or the original capacity, size or performance of the installation, that one-year period may be extended by up to one year.			NU	Biće transponovano zakonom kojim se uređuje izgradnja objekata i izmenom zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije	
16.7	The deadlines established in this Article shall apply without prejudice to obligations under applicable Union environmental law, to judicial appeals, remedies and other proceedings before a court or tribunal, and to alternative dispute resolution mechanisms, including complaints procedures, non-judicial appeals and remedies, and may be extended for the duration of such procedures.			NU	Biće transponovano zakonom kojim se uređuje izgradnja objekata i izmenom zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije	
16.8	Member States may establish a simple-notification procedure for grid connections for repowering projects as referred to in Article 17(1). Where Member States do so, repowering shall be permitted following notification to the relevant authority where no significant negative environmental or social impact is expected. That authority shall decide within six months of receipt of a notification whether this is sufficient. Where the relevant authority decides that a notification is sufficient, it shall automatically grant the permit. Where that authority decides that the notification is not sufficient, it shall be necessary to apply for a new permit and the time-limits referred to in paragraph 6 shall apply.			NU	Biće transponovano zakonom kojim se uređuje izgradnja objekata i izmenom zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije	
17.	Simple-notification procedure for grid connections Member States shall establish a simple-notification	0.1 68.3-5	Operator distributivnog sistema električne energije, odnosno zatvorenog distributivnog sistema električne energije, je dužan da	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>procedure for grid connections whereby installations or aggregated production units of renewables self-consumers and demonstration projects, with an electrical capacity of 10,8 kW or less, or equivalent for connections other than three-phase connections, are to be connected to the grid following a notification to the distribution system operator. The distribution system operator may, within a limited period following the notification, reject the requested grid connection or propose an alternative grid connection point on justified grounds of safety concerns or technical incompatibility of the system components. In the case of a positive decision by the distribution system operator, or in the absence of a decision by the distribution system operator within one month following the notification, the installation or aggregated production unit may be connected. Member States may allow a simple-notification procedure for installations or aggregated production units with an electrical capacity of above 10,8 kW and up to 50 kW, provided that grid stability, grid reliability and grid safety are maintained.</p>		<p>uspostavi pojednostavljenu proceduru priključenja za elektranu krajnjeg kupca koji proizvodi električnu energiju sa sopstvene potrebe i za elektranu koja je deo demonstracionog projekta, instalisane snage 10,8 kW ili manje, ili ekvivalentnoj snazi priključka koji nije trofazni.</p> <p>Operator distributivnog sistema, odnosno zatvorenog distributivnog sistema električne energije, dužan je da donese i objavi na svojoj internet stranici opšti akt o postupku pojednostavljene procedure priključenja kojim se bliže uređuje način podnošenja zahteva za pojednostavljeno priključenje, uslovi za usvajanje zahteva, dokumentaciju koja se podnosi, rokove za postupanje koji ne mogu biti duži od 30 dana od podnošenja zahteva, rokove za priključenje na sistem i druga pitanja od značaja za ovaj postupak.</p> <p>U slučaju da operator distributivnog sistema, odnosno zatvorenog distributivnog sistema električne energije, ne odluči o podnetom zahtevu u roku iz stava 2.ovog člana, smatra se da je zahtev usvojen.</p>			
18.1	<p style="text-align: center;">Information and training</p> <p>Member States shall ensure that information on support measures is made available to all relevant actors, such as consumers including low-income, vulnerable consumers, renewables self-consumers, renewable energy communities, builders, installers, architects, suppliers of heating, cooling and electricity equipment and systems, and suppliers of vehicles compatible with the use of renewable energy and of intelligent transport systems.</p>			NU	Biće transponovano narednom izmenom zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije	
18.2	<p>Member States shall ensure that information on the net benefits, cost and energy efficiency of equipment and systems for the use of heating, cooling and electricity from renewable sources is</p>			NU	Biće transponovano narednom izmenom zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	made available either by the supplier of the equipment or system or by the competent authorities.					
18.3	Member States shall ensure that certification schemes or equivalent qualification schemes are available for installers of small-scale biomass boilers and stoves, solar photovoltaic and solar thermal systems, shallow geothermal systems and heat pumps. Those schemes may take into account existing schemes and structures as appropriate, and shall be based on the criteria laid down in Annex IV. Each Member State shall recognise the certification awarded by other Member States in accordance with those criteria.			NU	Biće transponovano narednom izmenom zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije	
18.4	Member States shall make information on certification schemes or equivalent qualification schemes as referred to in paragraph 3 available to the public. Member States may also make the list of installers who are qualified or certified in accordance with paragraph 3 available to the public.			NU	Biće transponovano narednom izmenom zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije	
18.5	Member States shall ensure that guidance is made available to all relevant actors, in particular to planners and architects so that they are able properly to consider the optimal combination of energy from renewable sources, of high- efficiency technologies, and of district heating and cooling when planning, designing, building and renovating industrial, commercial or residential areas.			NU	Biće transponovano narednom izmenom zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije	
18.6	Member States, where appropriate with the participation of local and regional authorities, shall develop suitable information, awareness-raising, guidance or training programmes in order to inform citizens of how to exercise their rights as active customers, and of the benefits and practicalities, including technical and financial aspects, of developing and using energy from renewable sources, including by renewables self-consumption			NU	Biće transponovano narednom izmenom zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	or in the framework of renewable energy communities.					
19.1	<p>Guarantees of origin for energy from renewable sources</p> <p>For the purposes of demonstrating to final customers the share or quantity of energy from renewable sources in an energy supplier's energy mix and in the energy supplied to consumers under contracts marketed with reference to the consumption of energy from renewable sources, Member States shall ensure that the origin of energy from renewable sources can be guaranteed as such within the meaning of this Directive, in accordance with objective, transparent and non-discriminatory criteria.</p>	0.1 50.11	Postupak izdavanja, prenošenja i prestanka važenja garancije porekla zasniva se na principima objektivnosti, transparentnosti i nediskriminacije.	PU		
19.2	<p>To that end, Member States shall ensure that a guarantee of origin is issued in response to a request from a producer of energy from renewable sources, unless Member States decide, for the purposes of accounting for the market value of the guarantee of origin, not to issue such a guarantee of origin to a producer that receives financial support from a support scheme. Member States may arrange for guarantees of origin to be issued for energy from non- renewable sources. Issuance of guarantees of origin may be made subject to a minimum capacity limit. A guarantee of origin shall be of the standard size of 1 MWh. No more than one guarantee of origin shall be issued in respect of each unit of energy produced. Member States shall ensure that the same unit of energy from renewable sources is taken into account only once. Member States shall ensure that when a producer receives financial support from a support scheme, the market value of the guarantee of origin for the same production is taken into account appropriately in the relevant support scheme. It shall be presumed that the market value of the</p>	0.4 3		PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>guarantee of origin has been taken into account appropriately in any of the following cases:</p> <p>(a) where the financial support is granted by way of a tendering procedure or a tradable green certificate system;</p> <p>(b) where the market value of the guarantees of origin is administratively taken into account in the level of financial support; or</p> <p>(c) where the guarantees of origin are not issued directly to the producer but to a supplier or consumer who buys the energy from renewable sources either in a competitive setting or in a long-term renewables power purchase agreement.</p> <p>In order to take into account the market value of the guarantee of origin, Member States may, inter alia, decide to issue a guarantee of origin to the producer and immediately cancel it.</p> <p>The guarantee of origin shall have no function in terms of a Member State's compliance with Article 3. Transfers of guarantees of origin, separately or together with the physical transfer of energy, shall have no effect on the decision of Member States to use statistical transfers, joint projects or joint support schemes for compliance with Article 3 or on the calculation of the gross final consumption of energy from renewable sources in accordance with Article 7.</p>	0.1 47.1-2	<p>Proizvođač električne energije iz obnovljivih izvora je energetska subjekt koji proizvodi električnu energiju iz obnovljivih izvora i koji nema status privremenog povlašćenog proizvođača, odnosno status povlašćenog proizvođača (u daljem tekstu: proizvođač iz obnovljivih izvora).</p> <p>Proizvođač iz obnovljivih izvora ima pravo na garancije porekla.</p>			
19.3	<p>For the purposes of paragraph 1, guarantees of origin shall be valid for 12 months after the production of the relevant energy unit. Member States shall ensure that all guarantees of origin that have not been cancelled expire at the latest 18 months after the production of the energy unit. Member States shall include expired guarantees of origin in the calculation of their residual energy mix.</p>	0.4 8.1.2		DU	<p>Biće potpuno transponovano aktom iz člana 55. stav 6.</p> <p>Predloga zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije</p>	
19.4	<p>For the purposes of disclosure referred to in paragraphs 8 and 13, Member States shall ensure that energy companies cancel guarantees of origin</p>	0.1		DU	<p>Biće potpuno transponovano aktom iz člana 55. stav 6.</p>	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	at the latest six months after the end of the validity of the guarantee of origin.	55.6			Predloga zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije	
19.5	Member States or designated competent bodies shall supervise the issuance, transfer and cancellation of guarantees of origin. The designated competent bodies shall not have overlapping geographical responsibilities, and shall be independent of production, trade and supply activities.	0.1 55.4	Agencija nadzire operatora prenosnog sistema, operatora distributivnog sistema, operatora zatvorenog distributivnog sistema, snabdevače i druge subjekte u izvršavanju obaveza utvrđenih zakonom i propisima donetim na osnovu njega, a kojima se uređuju garancije porekla	PU		
19.6	Member States or the designated competent bodies shall put in place appropriate mechanisms to ensure that guarantees of origin are issued, transferred and cancelled electronically and are accurate, reliable and fraud-resistant. Member States and designated competent bodies shall ensure that the requirements they impose comply with the standard CEN - EN 16325.	0.1 50.1	Operator prenosnog sistema izdaje proizvođaču iz obnovljivih izvora energije garanciju porekla na njegov zahtev i odgovoran je za njenu tačnost, pouzdanost i zaštićenost od zloupotrebe.	PU		
19.7	A guarantee of origin shall specify at least: (a) the energy source from which the energy was produced and the start and end dates of production; (b) whether it relates to: (i) electricity; (ii) gas, including hydrogen; or (iii) heating or cooling; (c) the identity, location, type and capacity of the installation where the energy was produced; (d) whether the installation has benefited from investment support and whether the unit of energy has benefited in any other way from a national support scheme, and the type of support scheme; (e) the date on which the installation became operational; and (f) the date and country of issue and a unique identification number. Simplified information may be specified on guarantees of origin from installations of less than 50 kW.	0.1 53	Garancija porekla za električnu energiju proizvedenu iz obnovljivih izvora sadrži naročito: 1) naziv, lokaciju, vrstu i snagu proizvodnog kapaciteta, 2) datum puštanja objekta u rad, 3) podatak da se garancija porekla odnosi na električnu energiju, 4) datum početka i kraja proizvodnje električne energije za koju se izdaje garancija porekla, 5) podatak da li je za izgradnju proizvodnog kapaciteta bila korišćena investiciona podrška i vrsta te podrške, 6) podatak da li su korišćene mere podsticaja i vrsta podsticaja, 7) datum i zemlju izdavanja i jedinstveni identifikacioni broj.	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
19.8	<p>Where an electricity supplier is required to demonstrate the share or quantity of energy from renewable sources in its energy mix for the purposes of point (a) of Article 3(9) of Directive 2009/72/EC, it shall do so by using guarantees of origin except:</p> <p>(a) as regards the share of its energy mix corresponding to non-tracked commercial offers, if any, for which the supplier may use the residual mix; or</p> <p>(b) where a Member State decides not to issue guarantees of origin to a producer that receives financial support from a support scheme.</p> <p>Where Member States have arranged to have guarantees of origin for other types of energy, suppliers shall use for disclosure the same type of guarantees of origin as the energy supplied. Likewise, guarantees of origin created pursuant to Article 14(10) of Directive 2012/27/EU may be used to substantiate any requirement to demonstrate the quantity of electricity produced from high-efficiency cogeneration. For the purposes of paragraph 2 of this Article, where electricity is generated from high-efficiency cogeneration using renewable sources, only one guarantee of origin specifying both characteristics may be issued.</p>			NP	<p>Republika Srbija ne zahteva od snabdevača da ostvare udeo iz obnovljivih izvora energije. Data je sloboda izbora svakoj državi da proceni da li će tu obavezu nametnuti snabdevačima. Odredba se odnosi na države koji su takvu obavezu propisale.</p>	
19.9	<p>Member States shall recognise guarantees of origin issued by other Member States in accordance with this Directive exclusively as evidence of the elements referred to in paragraph 1 and points (a) to (f) of the first subparagraph of paragraph 7. A Member State may refuse to recognise a guarantee of origin only where it has well-founded doubts about its accuracy, reliability or veracity. The Member State shall notify the Commission of such a refusal and its justification.</p>	0.1 51.	<p>Garancija porekla izdata u drugim državama, važi i u Republici Srbiji pod uslovima reciprociteta u skladu sa potvrđenim međunarodnim ugovorom. Operator prenosnog sistema odlučuje o priznanju garancija porekla iz stava 1. ovog člana. Ako je operator prenosnog sistema član evropske asocijacije tela za izdavanje garancija porekla, garancija porekla izdata u drugim državama važiće u skladu sa pravilima te asocijacije.</p>	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
19.10	If the Commission finds that a refusal to recognise a guarantee of origin is unfounded, the Commission may adopt a decision requiring the Member State in question to recognise it.			NP	Obaveza Evropske komisije	
19.11	Member States shall not recognise guarantees of origins issued by a third country except where the Union has concluded an agreement with that third country on mutual recognition of guarantees of origin issued in the Union and compatible guarantees of origin systems established in that third country, and only where there is direct import or export of energy.	0.1 51.	Garancija porekla izdata u drugim državama, važi i u Republici Srbiji pod uslovima reciprociteta u skladu sa potvrđenim međunarodnim ugovorom. Operator prenosnog sistema odlučuje o priznanju garancija porekla iz stava 1. ovog člana. Ako je operator prenosnog sistema član evropske asocijacije tela za izdavanje garancija porekla, garancija porekla izdata u drugim državama važiće u skladu sa pravilima te asocijacije.	PU		
19.12	A Member State may, in accordance with Union law, introduce objective, transparent and non-discriminatory criteria for the use of guarantees of origin in accordance with the obligations laid down in Article 3(9) of Directive 2009/72/EC.	0.1 50.11	Postupak izdavanja, prenošenja i prestanka važenja garancije porekla zasniva se na principima objektivnosti, transparentnosti i nediskriminacije.	PU		
19.13	The Commission shall adopt a report assessing options to establish a Union-wide green label with a view to promoting the use of renewable energy coming from new installations. Suppliers shall use the information contained in guarantees of origin to demonstrate compliance with the requirements of such a label.			NP	Obaveza Evropske komisije	
20.1	Access to and operation of the grids Where relevant, Member States shall assess the need to extend existing gas network infrastructure to facilitate the integration of gas from renewable sources.			NU	Biće transponovano narednom izmenom zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije	
20.2	Where relevant, Member States shall require transmission system operators and distribution system operators in their territory to publish			NU	Biće transponovano narednom izmenom zakona o korišćenju	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	technical rules in accordance with Article 8 of Directive 2009/73/EC, in particular regarding network connection rules that include gas quality, gas odoration and gas pressure requirements. Member States shall also require transmission and distribution system operators to publish the connection tariffs to connect gas from renewable sources based on objective, transparent and non-discriminatory criteria.				obnovljivih izvora energije	
20.3	Subject to their assessment included in the integrated national energy and climate plans in accordance with Annex I to Regulation (EU) 2018/1999 on the necessity to build new infrastructure for district heating and cooling from renewable sources in order to achieve the Union target set in Article 3(1) of this Directive, Member States shall, where relevant, take the necessary steps with a view to developing a district heating and cooling infrastructure to accommodate the development of heating and cooling from large biomass, solar energy, ambient energy and geothermal energy facilities and from waste heat and cold. 21.12.2018 L 328/119 Official Journal of the European Union EN			NU	Biće transponovano narednom izmenom zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije	
21.1	Renewables self-consumers Member States shall ensure that consumers are entitled to become renewables self-consumers, subject to this Article.	0.1 4.1.23	kupac-proizvođač je krajnji kupac koji je na unutrašnje instalacije priključio sopstveni objekat za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije, pri čemu se proizvedena električna energija koristi za snabdevanje sopstvene potrošnje, a višak proizvedene električne energije isporučuje u prenosni sistem, distributivni sistem, odnosno zatvoreni distributivni sistem,	PU		
21.2	Member States shall ensure that renewables self-consumers, individually or through aggregators, are entitled: (a) to generate renewable energy, including for	0.1 58.1-4	Kupac-proizvođač ima pravo da samostalno ili posredstvom agregatora: 1) da proizvodi električnu energiju za sopstvenu	DU	Biće transponovano narednom izmenom zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>their own consumption, store and sell their excess production of renewable electricity, including through renewables power purchase agreements, electricity suppliers and peer-to-peer trading arrangements, without being subject:</p> <p>(i) in relation to the electricity that they consume from or feed into the grid, to discriminatory or disproportionate procedures and charges, and to network charges that are not cost-reflective;</p> <p>(ii) in relation to their self-generated electricity from renewable sources remaining within their premises, to discriminatory or disproportionate procedures, and to any charges or fees;</p> <p>(b) to install and operate electricity storage systems combined with installations generating renewable electricity for self-consumption without liability for any double charge, including network charges, for stored electricity remaining within their premises;</p> <p>(c) to maintain their rights and obligations as final consumers;</p> <p>(d) to receive remuneration, including, where applicable, through support schemes, for the self-generated renewable electricity that they feed into the grid, which reflects the market value of that electricity and which may take into account its long-term value to the grid, the environment and society.</p>		<p>potrošnju,</p> <p>2) da skladišti električnu energiju,</p> <p>3) da višak proizvedene električne energije isporuči u prenosni sistem, distributivni sistem, odnosno zatvoreni distributivni sistem.</p> <p>4) i druga prava i obaveze u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje oblast energetike.</p>			
21.3	<p>Member States may apply non-discriminatory and proportionate charges and fees to renewables self-consumers, in relation to their self-generated renewable electricity remaining within their premises in one or more of the following cases:</p> <p>(a) if the self-generated renewable electricity is effectively supported via support schemes, only to the extent that the economic viability of the project and the incentive effect of such support are not undermined;</p>			NU	Biće transponovano narednom izmenom zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>(b) from 1 December 2026, if the overall share of self-consumption installations exceeds 8 % of the total installed electricity capacity of a Member State, and if it is demonstrated, by means of a cost-benefit analysis performed by the national regulatory authority of that Member State, which is conducted by way of an open, transparent and participatory process, that the provision laid down in point (a)(ii) of paragraph 2 either results in a significant disproportionate burden on the long-term financial sustainability of the electric system, or creates an incentive exceeding what is objectively needed to achieve cost-effective deployment of renewable energy, and that such burden or incentive cannot be minimised by taking other reasonable actions; or</p> <p>(c) if the self-generated renewable electricity is produced in installations with a total installed electrical capacity of more than 30 kW.</p>					
21.4	<p>Member States shall ensure that renewables self-consumers located in the same building, including multi-apartment blocks, are entitled to engage jointly in activities referred to in paragraph 2 and that they are permitted to arrange sharing of renewable energy that is produced on their site or sites between themselves, without prejudice to the network charges and other relevant charges, fees, levies and taxes applicable to each renewables self-consumer. Member States may differentiate between individual renewables self-consumers and jointly acting renewables self-consumers. Any such differentiation shall be proportionate and duly justified.</p>			NU	Biće transponovano narednom izmenom zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije	
21.5	<p>The renewables self-consumer's installation may be owned by a third party or managed by a third party for installation, operation, including metering and maintenance, provided that the third party remains subject to the renewables self-consumer's instructions. The third party itself shall not be</p>			NU	Biće transponovano narednom izmenom zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	considered to be a renewables self-consumer.					
21.6	<p>Member States shall put in place an enabling framework to promote and facilitate the development of renewables self-consumption based on an assessment of the existing unjustified barriers to, and of the potential of, renewables self-consumption in their territories and energy networks. That enabling framework shall, inter alia:</p> <p>(a) address accessibility of renewables self-consumption to all final customers, including those in low-income or vulnerable households;</p> <p>(b) address unjustified barriers to the financing of projects in the market and measures to facilitate access to finance;</p> <p>(c) address other unjustified regulatory barriers to renewables self-consumption, including for tenants;</p> <p>(d) address incentives to building owners to create opportunities for renewables self-consumption, including for tenants;</p> <p>(e) grant renewables self-consumers, for self-generated renewable electricity that they feed into the grid, non-discriminatory access to relevant existing support schemes as well as to all electricity market segments;</p> <p>(f) ensure that renewables self-consumers contribute in an adequate and balanced way to the overall cost sharing of the system when electricity is fed into the grid.</p> <p>Member States shall include a summary of the policies and measures under the enabling framework and an assessment of their implementation respectively in their integrated national energy and climate plans and progress reports pursuant to Regulation (EU) 2018/1999.</p>	0.1 6		NU	Biće transponovano kroz Integrisani nacionalni energetska i klimatski plan	
21.7	This Article shall apply without prejudice to Articles 107 and 108 TFEU.			NP	Ne primenjuje se na države članice	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
22.1	<p style="text-align: center;">Renewable energy communities</p> <p>Member States shall ensure that final customers, in particular household customers, are entitled to participate in a renewable energy community while maintaining their rights or obligations as final customers, and without being subject to unjustified or discriminatory conditions or procedures that would prevent their participation in a renewable energy community, provided that for private undertakings, their participation does not constitute their primary commercial or professional activity.</p>	0.1 62-63	<p>Član 62. Zajednica obnovljivih izvora energije (u daljem tekstu: Zajednica) je pravno lice osnovano na principu otvorenog i dobrovoljnog učešća svojih članova u skladu sa ovim zakonom i nad kojim kontrolu vrše članovi čije je prebivalište ili sedište u blizini mesta postrojenja na obnovljive izvore energije čiji je vlasnik to pravno lice ili koje to pravno lice razvija.</p> <p>Članovi Zajednice</p> <p>Član 63. Član Zajednice može biti fizičko ili pravno lice, kao i jedinice lokalne samouprave i drugi vidovi mesne samouprave. Privredno društvo, odnosno preduzetnik može biti član Zajednice, pod uslovom da proizvodnja električne energije iz obnovljivih izvora, ne predstavlja njegovu pretežnu komercijalnu ili profesionalnu delatnost. Član Zajednice zadržava status krajnjeg kupca, sa pravima i obavezama koja ima u skladu sa ovim zakonom i ne podlože neopravdanim ili diskriminatornim uslovima ili postupcima koji bi sprečili njegovo učešće u Zajednici.</p>	PU		
22.2	<p>Member States shall ensure that renewable energy communities are entitled to:</p> <p>(a) produce, consume, store and sell renewable energy, including through renewables power purchase agreements;</p> <p>(b) share, within the renewable energy community, renewable energy that is produced by the production units owned by that renewable energy community, subject to the other requirements laid down in this Article and to maintaining the rights and obligations of the renewable energy community members as customers;</p> <p>(c) access all suitable energy markets both directly or through aggregation in a non-discriminatory</p>	0.1 66	<p>Zajednica ima pravo na:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) proizvodnju, potrošnju, skladištenje i prodaju obnovljive energije, 2) pristup svim tržištima energije, direktno ili putem agregacije, na nediskriminatoran način i 3) druga prava i obaveze povlašćenog proizvođača u skladu sa ovim zakonom. 	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	manner.					
22.3	Member States shall carry out an assessment of the existing barriers and potential of development of renewable energy communities in their territories.	0.1 6		DU	Biće transponovano kroz Integrirani nacionalni energetska i klimatski plan	
22.4	Member States shall provide an enabling framework to promote and facilitate the development of renewable energy communities. That framework shall ensure, inter alia, that: (a) unjustified regulatory and administrative barriers to renewable energy communities are removed; (b) renewable energy communities that supply energy or provide aggregation or other commercial energy services are subject to the provisions relevant for such activities; (c) the relevant distribution system operator cooperates with renewable energy communities to facilitate energy transfers within renewable energy communities; (d) renewable energy communities are subject to fair, proportionate and transparent procedures, including registration and licensing procedures, and cost-reflective network charges, as well as relevant charges, levies and taxes, ensuring that they contribute, in an adequate, fair and balanced way, to the overall cost sharing of the system in line with a transparent cost-benefit analysis of distributed energy sources developed by the national competent authorities; (e) renewable energy communities are not subject to discriminatory treatment with regard to their activities, rights and obligations as final customers, producers, suppliers, distribution system operators, or as other market participants; (f) the participation in the renewable energy communities is accessible to all consumers, including those in low-income or vulnerable households;	0.1 6		DU	Biće transponovano kroz Integrirani nacionalni energetska i klimatski plan	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	(g) tools to facilitate access to finance and information are available; (h) regulatory and capacity-building support is provided to public authorities in enabling and setting up renewable energy communities, and in helping authorities to participate directly; (i) rules to secure the equal and non-discriminatory treatment of consumers that participate in the renewable energy community are in place.					
22.5	The main elements of the enabling framework referred to in paragraph 4, and of its implementation, shall be part of the updates of the Member States' integrated national energy and climate plans and progress reports pursuant to Regulation (EU) 2018/1999.	0.1 6		DU	Biće transponovano kroz Integrisani nacionalni energetske i klimatski plan	
22.6	Member States may provide for renewable energy communities to be open to cross-border participation.			NU	Biće transponovano narednom izmenom zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije	
22.7	Without prejudice to Articles 107 and 108 TFEU, Member States shall take into account specificities of renewable energy communities when designing support schemes in order to allow them to compete for support on an equal footing with other market participants.	0.1 65	Zajednica može da stekne status privremenog povlašćenog proizvođača, odnosno status povlašćenog proizvođača i status proizvođača električne energije iz obnovljivih izvora i podsticajne mere iz člana 65. ovog zakona, u skladu sa ovim zakonom.	PU		
23.1	Mainstreaming renewable energy in heating and cooling In order to promote the use of renewable energy in the heating and cooling sector, each Member State shall endeavour to increase the share of renewable energy in that sector by an indicative 1,3 percentage points as an annual average calculated for the periods 2021 to 2025 and 2026 to 2030, starting from the share of renewable energy in the heating and cooling sector in 2020, expressed in terms of national share of final energy consumption and calculated in accordance with the methodology	0.1 6		DU	Biće transponovano kroz Integrisani nacionalni energetske i klimatski plan	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	set out in Article 7, without prejudice to paragraph 2 of this Article. That increase shall be limited to an indicative 1,1 percentage points for Member States where waste heat and cold is not used. Member States shall, where appropriate, prioritise the best available technologies.					
23.2	<p>For the purposes of paragraph 1, when calculating its share of renewable energy in the heating and cooling sector and its average annual increase in accordance with that paragraph, each Member State:</p> <p>(a) may count waste heat and cold, subject to a limit of 40 % of the average annual increase;</p> <p>(b) where its share of renewable energy in the heating and cooling sector is above 60 %, may count any such share as fulfilling the average annual increase; and</p> <p>(c) where its share of renewable energy in the heating and cooling sector is above 50 % and up to 60 %, may count any such share as fulfilling half of the average annual increase. When deciding which measures to adopt for the purposes of deploying energy from renewable sources in the heating and cooling sector, Member States may take into account cost-effectiveness reflecting structural barriers arising from the high share of natural gas or cooling, or from a dispersed settlement structure with low population density.</p> <p>Where those measures would result in a lower average annual increase than that referred to in paragraph 1 of this Article, Member States shall make it public, for instance by the means of their integrated national energy and climate progress reports pursuant to Article 20 of Regulation (EU) 2018/1999, and provide the Commission with reasons, including of choice of measures as referred to the second subparagraph of this paragraph.</p>			NP	Opciona odredba	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
23.3	On the basis of objective and non-discriminatory criteria, Member States may establish and make public a list of measures and may designate and make public the implementing entities, such as fuel suppliers, public or professional bodies, which are to contribute to the average annual increase referred to in paragraph 1.			NP	Opciona odredba	
23.4	<p>Member States may implement the average annual increase referred to in paragraph 1 by means, inter alia, of one or more of the following options:</p> <p>(a) physical incorporation of renewable energy or waste heat and cold in the energy and energy fuel supplied for heating and cooling;</p> <p>(b) direct mitigation measures such as the installation of highly efficient renewable heating and cooling systems in buildings, or the use of renewable energy or waste heat and cold in industrial heating and cooling processes;</p> <p>(c) indirect mitigation measures covered by tradable certificates proving compliance with the obligation laid down in paragraph 1 through support to indirect mitigation measures, carried out by another economic operator such as an independent renewable technology installer or energy service company providing renewable installation services;</p> <p>(d) other policy measures, with an equivalent effect, to reach the average annual increase referred to in paragraph 1, including fiscal measures or other financial incentives.</p> <p>When adopting and implementing the measures referred to in the first subparagraph, Member States shall aim to ensure the accessibility of measures to all consumers, in particular those in low-income or vulnerable households, who would not otherwise possess sufficient up-front capital to benefit.</p>			NP	Opciona odredba	
23.5	Member States may use the structures established under the national energy savings obligations set out in Article 7 of Directive 2012/27/EU to			NP	Opciona odredba	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	implement and monitor the measures referred to in paragraph 3 of this Article.					
23.6	Where entities are designated under paragraph 3, Member States shall ensure that the contribution by those designated entities is measurable and verifiable and that the designated entities report annually on: (a) the total amount of energy supplied for heating and cooling; (b) the total amount of renewable energy supplied for heating and cooling; (c) the amount of waste heat and cold supplied for heating and cooling; (d) the share of renewable energy and waste heat and cold in the total amount of energy supplied for heating and cooling; and (e) the type of renewable energy source.			NP	Opciona odredba	
24.1	<p style="text-align: center;">District heating and cooling</p> <p>Member States shall ensure that information on the energy performance and the share of renewable energy in their district heating and cooling systems is provided to final consumers in an easily accessible manner, such as on the suppliers' websites, on annual bills or upon request.</p>	0.1 70	Jedinice lokalne samouprave su dužne da obezbede da snabdevači toplotnom energijom učine dostupnim informacije o udelu obnovljivih izvora energije krajnjim potrošačima na internet stranici snabdevača toplotnom energijom, uz račun, na zahtev krajnjih potrošača ili na drugi pogodan način	DU	Biće potpuno transponovana narednom izmenom zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije	
24.2	<p>Member States shall lay down the necessary measures and conditions to allow customers of district heating or cooling systems which are not efficient district heating and cooling systems, or which are not such a system by 31 December 2025 on the basis of a plan approved by the competent authority, to disconnect by terminating or modifying their contract in order to produce heating or cooling from renewable sources themselves.</p> <p>Where the termination of a contract is linked to physical disconnection, such a termination may be made conditional on compensation for the costs directly incurred as a result of the physical disconnection and for the undepreciated portion of assets needed to provide heat and cold to that</p>			NU	Biće transponovana narednom izmenom zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	customer.					
24.3	Member States may restrict the right to disconnect by terminating or modifying a contract in accordance with paragraph 2 to customers who can demonstrate that the planned alternative supply solution for heating or cooling results in a significantly better energy performance. The energy-performance assessment of the alternative supply solution may be based on the energy performance certificate.			NU	Biće transponovana narednom izmenom zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije	
24.4	Member States shall lay down the necessary measures to ensure that district heating and cooling systems contribute to the increase referred to in Article 23(1) of this Directive by implementing at least one of the two following options: (a) Endeavour to increase the share of energy from renewable sources and from waste heat and cold in district heating and cooling by at least one percentage point as an annual average calculated for the period 2021 to 2025 and for the period 2026 to 2030, starting from the share of energy from renewable sources and from waste heat and cold in district heating and cooling in 2020, expressed in terms of share of final energy consumption in district heating and cooling, by implementing measures that can be expected to trigger that average annual increase in years with normal climatic conditions. Member States with a share of energy from renewable sources and from waste heat and cold in district heating and cooling above 60 % may count any such share as fulfilling the average annual increase referred to in the first subparagraph of this point. Member States shall lay down the necessary measures to implement the average annual increase referred to in the first subparagraph of this point in their integrated national energy and climate plans pursuant to Annex I to Regulation (EU) 2018/1999.			NP	Odredba je opciona Republika Srbija je odabrala opciju iz člana 24.4. b)	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
24.4.b	<p>(b) Ensure that operators of district heating or cooling systems are obliged to connect suppliers of energy from renewable sources and from waste heat and cold or are obliged to offer to connect and purchase heat or cold from renewable sources and from waste heat and cold from third-party suppliers based on non-discriminatory criteria set by the competent authority of the Member State concerned, where they need to do one or more of the following:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) meet demand from new customers; (ii) replace existing heat or cold generation capacity; (iii) expand existing heat or cold generation capacity. 	0.1 72.1	<p>Jedinica lokalne samouprave, poštujući principe transparentnosti i nediskriminacije, propisuje uslove pod kojima je distributer toplotne energije dužan da energetskog subjekta koji proizvodi toplotnu energiju iz obnovljivih izvora energije, visokoefikasne kogeneracije ili otpadne toplote priključi na svoju distributivnu mrežu ili da mu ponudi priključenje i otkup toplotne energije, u slučaju kada se:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1) ispunjavaju zahtevi novih korisnika, 2) vrši zamena postojećih kapaciteta za proizvodnju toplotne energije, 3) proširuje postojeći kapacitet za proizvodnju toplotne energije. 	PU		
24.5	<p>Where a Member State exercises the option referred to in point (b) of paragraph 4, an operator of a district heating or cooling system may refuse to connect and to purchase heat or cold from a third-party supplier where:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) the system lacks the necessary capacity due to other supplies of waste heat and cold, of heat or cold from renewable sources or of heat or cold produced by high-efficiency cogeneration; (b) the heat or cold from the third-party supplier does not meet the technical parameters necessary to connect and ensure the reliable and safe operation of the district heating and cooling system; or (c) the operator can demonstrate that providing access would lead to an excessive heat or cold cost increase for final customers compared to the cost of using the main local heat or cold supply with which the renewable source or waste heat and cold would compete. Member States shall ensure that, when an 	0.1 72.2.	<p>Distributer toplotne energije može odbiti priključenje energetskog subjekta iz stava 1. ovog člana ako:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1) sistem nema potreban kapacitet zbog postojećeg snabdevanja toplotnom energijom iz obnovljivih izvora energije, visokoefikasne kogeneracije ili otpadne toplote, 2) nisu zadovoljeni tehnički parametri za priključenje i osiguranje pouzdanog i sigurnog snabdevanja, 3) dokaže da bi priključenje energetskog subjekta iz stava 1. dovelo do prekomernog povećanja cene toplotne energije u poređenju sa postojećom cenom toplotne energije za krajnje kupce. 	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	operator of a district heating or cooling system refuses to connect a supplier of heating or cooling pursuant to the first subparagraph, information on the reasons for the refusal, as well as the conditions to be met and measures to be taken in the system in order to enable the connection, is provided by that operator to the competent authority in accordance with paragraph 9.					
24.6	Where a Member State exercises the option referred to in point (b) of paragraph 4, it may exempt operators of the following district heating and cooling systems from the application of that point: (a) efficient district heating and cooling; (b) efficient district heating and cooling that exploits high-efficiency cogeneration; (c) district heating and cooling that, on the basis of a plan approved by the competent authority, is efficient district heating and cooling by 31 December 2025; (d) district heating and cooling with a total rated thermal input below 20 MW.			NP	Odredba je opciona	
24.7	The right to disconnect by terminating or modifying a contract in accordance with paragraph 2 may be exercised by individual customers, by joint undertakings formed by customers or by parties acting on behalf of customers. For multi-apartment blocks, such disconnection may be exercised only at a whole building level in accordance with the applicable housing law.			NU	Biće transponovano u narednim izmenama zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije	
24.8	Member States shall require electricity distribution system operators to assess at least every four years, in cooperation with the operators of district heating or cooling systems in their respective area, the potential for district heating or cooling systems to provide balancing and other system services, including demand response and storing of excess electricity from renewable sources, and whether the			NU	Biće transponovano u narednim izmenama zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	use of the identified potential would be more resource- and cost-efficient than alternative solutions.					
24.9	Member States shall ensure that the rights of consumers and the rules for operating district heating and cooling systems in accordance with this Article are clearly defined and enforced by the competent authority.			NU	Biće transponovano u narednim izmenama zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije	
24.10	A Member State shall not be required to apply paragraphs 2 to 9 of this Article where: (a) its share of district heating and cooling is less than or equal to 2 % of the overall consumption of energy in heating and cooling on 24 December 2018; (b) its share of district heating and cooling is increased above 2 % by developing new efficient district heating and cooling based on its integrated national energy and climate plan pursuant to Annex I to Regulation (EU) 2018/1999 or the assessment referred to in Article 15(7) of this Directive; or (c) its share of systems referred to in paragraph 6 of this Article constitutes over 90 % of total sales of its district heating and cooling.			NU	Biće transponovano u narednim izmenama zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije	
25.1	<p style="text-align: center;">Mainstreaming renewable energy in the transport sector</p> <p>In order to mainstream the use of renewable energy in the transport sector, each Member State shall set an obligation on fuel suppliers to ensure that the share of renewable energy within the final consumption of energy in the transport sector is at least 14 % by 2030 (minimum share) in accordance with an indicative trajectory set by the Member State and calculated in accordance with the methodology set out in this Article and in Articles 26 and 27. The Commission shall assess that obligation, with a view to submitting, by 2023, a legislative proposal to increase it in the event of</p>	0.1 6 0.1 75 0.1 78.2	<p>Snadbevači gorivom dužni su da obezbede da udeo obnovljivih izvora energije u finalnoj potrošnji energije u saobraćaju do 2030. godine bude u skladu sa nacionalnim ciljem korišćenja obnovljivih izvora u saobraćaju utvrđenog Integrisanim nacionalnim energetske i klimatskim planom u skladu sa zakonom kojim se uređuje energetika.</p> <p>Prilikom utvrđivanja nacionalnog cilja iz stava 1. ovog člana uzimaju se u obzir biogoriva, biometan, električna energija, obnovljiva tečna i gasovita goriva nebiološkog porekla namenjena upotrebi u saobraćaju kada se upotrebljavaju kao međuproizvod za proizvodnju konvencionalnih goriva, a mogu se uzeti u obzir i goriva iz recikliranog ugljenika.</p>	DU	Biće transponovano u potpunosti kroz Integrisani nacionalni energetske i klimatski plan	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>further substantial costs reductions in the production of renewable energy, where necessary to meet the Union's international commitments for decarbonisation, or where justified on the grounds of a significant decrease in energy consumption in the Union.</p> <p>Member States may exempt, or distinguish between, different fuel suppliers and different energy carriers when setting the obligation on the fuel suppliers, ensuring that the varying degrees of maturity and the cost of different technologies are taken into account.</p> <p>For the calculation of the minimum share referred to in the first subparagraph, Member States:</p> <p>(a) shall take into account renewable liquid and gaseous transport fuels of non-biological origin also when they are used as intermediate products for the production of conventional fuels; and</p> <p>(b) may take into account recycled carbon fuels.</p> <p>Within the minimum share referred to in the first subparagraph, the contribution of advanced biofuels and biogas produced from the feedstock listed in Part A of Annex IX as a share of final consumption of energy in the transport sector shall be at least 0,2 % in 2022, at least 1 % in 2025 and at least 3,5 % in 2030.</p> <p>Member States may exempt fuel suppliers supplying fuel in the form of electricity or renewable liquid and gaseous transport fuels of non-biological origin from the requirement to comply with the minimum share of advanced biofuels and biogas produced from the feedstock listed in Part A of Annex IX with respect to those fuels.</p> <p>When setting the obligation referred to in the first and fourth subparagraphs to ensure the achievement of the share set out therein, Member States may do so, inter alia, by means of measures targeting volumes, energy content or greenhouse</p>		<p>Prilikom donošenja akta iz stava 1. ovog člana Vlada:</p> <p>1) može da izuzme ili da utvrdi različite obaveze za različite snabdevače gorivom ili za različita goriva, uzimajući u obzir stepen razvoja i troškove različitih tehnologija proizvodnje goriva,</p> <p>2) utvrđuje snabdevačima gorivom posebnu obavezu stavljanja naprednih biogoriva na tržište,</p> <p>3) omogućava snabdevačima gorivom koji isporučuju električnu energiju, odnosno obnovljiva tečna i gasovita goriva nebiološkog porekla na tržište za potrebe saobraćaja, da budu izuzeta od obaveze stavljanja udela naprednih biogoriva na tržište iz tačke 2. ovog člana.</p>			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	gas emissions, provided that it is demonstrated that the minimum shares referred to in the first and fourth subparagraphs are achieved.					
25.2	<p>The greenhouse gas emissions savings from the use of renewable liquid and gaseous transport fuels of non- biological origin shall be at least 70 % from 1 January 2021.</p> <p>By 1 January 2021, the Commission shall adopt a delegated act in accordance with Article 35 to supplement this Directive by establishing appropriate minimum thresholds for greenhouse gas emissions savings of recycled carbon fuels through a life-cycle assessment that takes into account the specificities of each fuel.</p>			NP	Obaveza Evropske komisije	
26.1	<p>Specific rules for biofuels, bioliquids and biomass fuels produced from food and feed crops</p> <p>For the calculation of a Member State's gross final consumption of energy from renewable sources referred to in Article 7 and the minimum share referred to in the first subparagraph of Article 25(1), the share of biofuels and bioliquids, as well as of biomass fuels consumed in transport, where produced from food and feed crops, shall be no more than one percentage point higher than the share of such fuels in the final consumption of energy in the road and rail transport sectors in 2020 in that Member State, with a maximum of 7 % of final consumption of energy in the road and rail transport sectors in that Member State.</p> <p>Where that share is below 1 % in a Member State, it may be increased to a maximum of 2 % of the final consumption of energy in the road and rail transport sectors.</p> <p>Member States may set a lower limit and may distinguish, for the purposes of Article 29(1), between different biofuels, bioliquids and biomass fuels produced from food and feed crops, taking</p>					

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>into account best available evidence on indirect land-use change impact. Member States may, for example, set a lower limit for the share of biofuels, bioliquids and biomass fuels produced from oil crops.</p> <p>Where the share of biofuels and bioliquids, as well as of biomass fuels consumed in transport, produced from food and feed crops in a Member State is limited to a share lower than 7 % or a Member State decides to limit the share further, that Member State may reduce the minimum share referred to in the first subparagraph of Article 25(1) accordingly, by a maximum of 7 percentage points.</p>					
26.2	<p>For the calculation of a Member State's gross final consumption of energy from renewable sources referred to in Article 7 and the minimum share referred to in the first subparagraph of Article 25(1), the share of high indirect land-use change-risk biofuels, bioliquids or biomass fuels produced from food and feed crops for which a significant expansion of the production area into land with high-carbon stock is observed shall not exceed the level of consumption of such fuels in that Member State in 2019, unless they are certified to be low indirect land-use change-risk biofuels, bioliquids or biomass fuels pursuant to this paragraph.</p> <p>From 31 December 2023 until 31 December 2030 at the latest, that limit shall gradually decrease to 0 %.</p>	0.1 7		DU	Biće transponovano kroz akt iz člana 7. Predloga zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije	
26.2.3- 26.2.5	<p>By 1 February 2019, the Commission shall submit to the European Parliament and to the Council a report on the status of worldwide production expansion of the relevant food and feed crops.</p> <p>By 1 February 2019, the Commission shall adopt a delegated act in accordance with Article 35 to supplement this Directive by setting out the criteria for certification of low indirect land-use change-risk biofuels, bioliquids and biomass fuels and for determining the high indirect land-use change-risk</p>			NP	Obaveza Evropske komisije	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>feedstock for which a significant expansion of the production area into land with high-carbon stock is observed. The report and the accompanying delegated act shall be based on the best available scientific data.</p> <p>By 1 September 2023, the Commission shall review the criteria laid down in the delegated act referred to in the fourth subparagraph based on the best available scientific data and shall adopt delegated acts in accordance with Article 35 to amend such criteria, where appropriate, and to include a trajectory to gradually decrease the contribution to the Union target set in Article 3(1) and to the minimum share referred to in the first subparagraph of Article 25(1), of high indirect land-use change-risk biofuels, bioliquids and biomass fuels produced from feedstock for which a significant expansion of the production into land with high-carbon stock is observed.</p>					
27.1	<p>Calculation rules with regard to the minimum shares of renewable energy in the transport sector</p> <p>For the calculation of the minimum shares referred to in the first and fourth subparagraphs of Article 25(1), the following provisions shall apply:</p> <p>(a) for the calculation of the denominator, that is the energy content of road- and rail- transport fuels supplied for consumption or use on the market, petrol, diesel, natural gas, biofuels, biogas, renewable liquid and gaseous transport fuels of non-biological origin, recycled carbon fuels and electricity supplied to the road and rail transport sectors, shall be taken into account;</p> <p>(b) for the calculation of the numerator, that is the amount of energy from renewable sources consumed in the transport sector for the purposes of the first subparagraph of Article 25(1), the energy content of all types of energy from renewable</p>	0.1 7 0.5 6		DU	Biće u potpunosti transponovana aktom iz člana 7. Predloga zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>sources supplied to all transport sectors, including renewable electricity supplied to the road and rail transport sectors, shall be taken into account. Member States may also take into account recycled carbon fuels. For the calculation of the numerator, the share of biofuels and biogas produced from the feedstock listed in Part B of Annex IX shall, except for in Cyprus and Malta, be limited to 1,7 % of the energy content of transport fuels supplied for consumption or use on the market. Member States may, where justified, modify that limit, taking into account the availability of feedstock. Any such modification shall be subject to approval by the Commission;</p> <p>(c) for the calculation of both numerator and denominator, the values regarding the energy content of transport fuels set out in Annex III shall be used. For the determination of the energy content of transport fuels not included in Annex III, the Member States shall use the relevant ESO standards for the determination of the calorific values of fuels. Where no ESO standard has been adopted for that purpose, the relevant ISO standards shall be used. The Commission is empowered to adopt delegated acts in accordance with Article 35 to amend this Directive by adapting the energy content of transport fuels, as set out in Annex III, in accordance with scientific and technical progress.</p>					
27.2	<p>For the purposes of demonstrating compliance with the minimum shares referred to in Article 25(1):</p> <p>(a) the share of biofuels and biogas for transport produced from the feedstock listed in Annex IX may be considered to be twice its energy content;</p> <p>(b) the share of renewable electricity shall be considered to be four times its energy content when supplied to road vehicles and may be considered to be 1,5 times its energy content when supplied to rail transport;</p>	<p>0.1 7 0.5 6</p>		DU	<p>Biće u potpunosti transponovana aktom iz člana 7. Predloga zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije</p>	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	(c) with the exception of fuels produced from food and feed crops, the share of fuels supplied in the aviation and maritime sectors shall be considered to be 1,2 times their energy content.					
27.3.1- 27.3.2	For the calculation of the share of renewable electricity in the electricity supplied to road and rail vehicles for the purposes of paragraph 1 of this Article, Member States shall refer to the two-year period before the year in which the electricity is supplied in their territory. 21.12.2018 L 328/127 Official Journal of the European Union EN. By way of derogation from the first subparagraph of this paragraph, to determine the share of electricity for the purposes of paragraph 1 of this Article, in the case of electricity obtained from a direct connection to an installation generating renewable electricity and supplied to road vehicles, that electricity shall be fully counted as renewable.	0.1 7		DU	Biće u potpunosti transponovana aktom iz člana 7. Predloga zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije	
27.3.3	In order to ensure that the expected increase in demand for electricity in the transport sector beyond the current baseline is met with additional renewable energy generation capacity, the Commission shall develop a framework on additionality in the transport sector and shall develop different options with a view to determining the baseline of Member States and measuring additionality.			NP	Obaveza Komisije	
27.3.4- 27.3.6	For the purposes of this paragraph, where electricity is used for the production of renewable liquid and gaseous transport fuels of non-biological origin, either directly or for the production of intermediate products, the average share of electricity from renewable sources in the country of production, as measured two years before the year in question, shall be used to determine the share of	0.1 7		DU	Biće u potpunosti transponovana aktom iz člana 7. Predloga zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>renewable energy. However, electricity obtained from direct connection to an installation generating renewable electricity may be fully counted as renewable electricity where it is used for the production of renewable liquid and gaseous transport fuels of non-biological origin, provided that the installation:</p> <p>(a) comes into operation after, or at the same time as, the installation producing the renewable liquid and gaseous transport fuels of non-biological origin; and</p> <p>(b) is not connected to the grid or is connected to the grid but evidence can be provided that the electricity concerned has been supplied without taking electricity from the grid.</p> <p>Electricity that has been taken from the grid may be counted as fully renewable provided that it is produced exclusively from renewable sources and the renewable properties and other appropriate criteria have been demonstrated, ensuring that the renewable properties of that electricity are claimed only once and only in one end-use sector.</p>					
	<p>By 31 December 2021, the Commission shall adopt a delegated act in accordance with Article 35 to supplement this Directive by establishing a Union methodology setting out detailed rules by which economic operators are to comply with the requirements laid down in the fifth and sixth subparagraphs of this paragraph.</p>			NP	Obaveza Komisije	
28.1	<p>Other provisions on renewable energy in the transport sector</p> <p>With a view to minimising the risk of single consignments being claimed more than once in the Union, Member States and the Commission shall strengthen cooperation among national systems and between national systems and voluntary schemes and verifiers established pursuant to Article 30,</p>			NP	Obaveza Evropske komisije	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	including, where appropriate, the exchange of data. Where the competent authority of one Member State suspects or detects a fraud, it shall, where appropriate, inform the other Member States.					
28.2	The Commission shall ensure that a Union database is put in place to enable the tracing of liquid and gaseous transport fuels that are eligible for being counted towards the numerator referred to in point (b) of Article 27(1) or that are taken into account for the purposes referred to in points (a), (b), and (c) of the first subparagraph of Article 29(1). Member States shall require the relevant economic operators to enter into that database information on the transactions made and the sustainability characteristics of those fuels, including their life-cycle greenhouse gas emissions, starting from their point of production to the fuel supplier that places the fuel on the market. A Member State may set up a national database that is linked to the Union database ensuring that information entered is instantly transferred between the databases. Fuel suppliers shall enter the information necessary to verify compliance with the requirements laid down in the first and fourth subparagraphs of Article 25(1) into the relevant database.			NP	Obaveza Evropske komisije	
28.3	By 31 December 2021, Member States shall take measures to ensure the availability of fuels from renewable sources for transport including with regard to publicly accessible high-power recharging points and other refuelling infrastructure as provided for in their national policy frameworks in accordance with Directive 2014/94/EU.			NP	Primenjivo samo na države članice	
28.4	Member States shall have access to the Union database referred to in paragraph 2 of this Article. They shall take measures to ensure that economic operators enter accurate information into the relevant database. The Commission shall require the schemes that are the subject of a decision			NP	Obaveza Evropske komisije	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	pursuant to Article 30(4) of this Directive to verify compliance with that requirement when checking compliance with the sustainability criteria for biofuels, bioliquids and biomass fuels. It shall publish, every two years, aggregated information from the Union database pursuant to Annex VIII to Regulation (EU) 2018/1999.					
28.5	By 31 December 2021, the Commission shall adopt delegated acts in accordance with Article 35 to supplement this Directive by specifying the methodology to determine the share of biofuel, and biogas for transport, resulting from biomass being processed with fossil fuels in a common process, and by specifying the methodology for assessing greenhouse gas emissions savings from renewable liquid and gaseous transport fuels of non-biological origin and from recycled carbon fuels, which shall ensure that credit for avoided emissions is not given for CO ₂ the capture of which has already received an emission credit under other provisions of law.			NP	Obaveza Evropske komisije	
28.6	By 25 June 2019 and every two years thereafter, the Commission shall review the list of feedstock set out in Parts A and B of Annex IX with a view to adding feedstock in accordance with the principles set out in the third subparagraph. The Commission is empowered to adopt delegated acts in accordance with Article 35 to amend the list of feedstock set out in Parts A and B of Annex IX by adding, but not removing, feedstock. Feedstock that can be processed only with advanced technologies shall be added to Part A of Annex IX. Feedstock that can be processed into biofuels, or biogas for transport, with mature technologies shall be added to Part B of Annex IX. Such delegated acts shall be based on an analysis of the potential of the raw material as feedstock for the production of biofuels and biogas for transport, taking into account all of the following:			NP	Obaveza Evropske komisije	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>(a) the principles of the circular economy and of the waste hierarchy established in Directive 2008/98/EC;</p> <p>(b) the Union sustainability criteria laid down in Article 29(2) to (7);</p> <p>(c) the need to avoid significant distortive effects on markets for (by-)products, wastes or residues;</p> <p>(d) the potential for delivering substantial greenhouse gas emissions savings compared to fossil fuels based on a life-cycle assessment of emissions;</p> <p>(e) the need to avoid negative impacts on the environment and biodiversity;</p> <p>(f) the need to avoid creating an additional demand for land.</p>					
28.7	<p>By 31 December 2025, in the context of the biennial assessment of progress made pursuant to Regulation (EU) 2018/1999, the Commission shall assess whether the obligation relating to advanced biofuels and biogas produced from feedstock listed in Part A of Annex IX laid down in the fourth subparagraph of Article 25(1) effectively stimulates innovation and ensures greenhouse gas emissions savings in the transport sector. The Commission shall analyse in that assessment whether the application of this Article effectively avoids double accounting of renewable energy.</p> <p>The Commission shall, if appropriate, submit a proposal to amend the obligation relating to advanced biofuels and biogas produced from feedstock listed in Part A of Annex IX laid down in the fourth subparagraph of Article 25(1).</p>			NP	Obaveza Evropske komisije	
29.1	<p>Sustainability and greenhouse gas emissions saving criteria for biofuels, bioliquids and biomass fuels</p> <p>Energy from biofuels, bioliquids and biomass fuels shall be taken into account for the purposes referred to in points (a), (b) and (c) of this subparagraph</p>	0.1 79, 82	<p>Član 79.</p> <p>Biogoriva, biotečnosti i goriva iz biomase koja se stavljaju na tržište moraju da ispunjavaju kriterijume održivosti i da ostvaruju uštede emisija gasova sa efektom staklene bašte: Energija iz biogoriva, biotečnosti i goriva iz biomase iz stava 1. ovog člana će biti:</p>	DU	Biće transponovano aktom iz člana 82. Predloga zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>only if they fulfil the sustainability and the greenhouse gas emissions saving criteria laid down in paragraphs 2 to 7 and 10:</p> <p>(a) contributing towards the Union target set in Article 3(1) and the renewable energy shares of Member States; 21.12.2018 L 328/129 Official Journal of the European Union EN</p> <p>(b) measuring compliance with renewable energy obligations, including the obligation laid down in Article 25;</p> <p>(c) eligibility for financial support for the consumption of biofuels, bioliquids and biomass fuels.</p> <p>However, biofuels, bioliquids and biomass fuels produced from waste and residues, other than agricultural, aquaculture, fisheries and forestry residues, are required to fulfil only the greenhouse gas emissions saving criteria laid down in paragraph 10 in order to be taken into account for the purposes referred to in points (a), (b) and (c) of the first subparagraph. This subparagraph shall also apply to waste and residues that are first processed into a product before being further processed into biofuels, bioliquids and biomass fuels.</p> <p>Electricity, heating and cooling produced from municipal solid waste shall not be subject to the greenhouse gas emissions saving criteria laid down in paragraph 10.</p> <p>Biomass fuels shall fulfil the sustainability and greenhouse gas emissions saving criteria laid down in paragraphs 2 to 7 and 10 if used in installations producing electricity, heating and cooling or fuels with a total rated thermal input equal to or exceeding 20 MW in the case of solid biomass fuels, and with a total rated thermal input equal to or exceeding 2 MW in the case of gaseous biomass fuels. Member States may apply the sustainability and greenhouse gas emissions saving criteria to installations with lower total rated thermal input.</p>		<p>1) uzeta u obzir za potrebe proračuna ostvarenog udela energije iz obnovljivih izvora u bruto finalnoj potrošnji energije i i finalnoj potrošnji energije u svim oblicima saobraćaja,</p> <p>2) predmet finansijskih podsticaja u cilju veće potrošnje biogoriva, biotečnosti i goriva iz biomase i</p> <p>3) uračunata u ispunjenosti obaveze snabdevača gorivom da ostvare udeo obnovljivih izvora energije koje stavljaju na tržište u saobraćaju. Izuzetno od stava 1. i 2 ovog člana, biogoriva, biotečnosti i goriva iz biomase koja su proizvedena iz otpada i ostataka, osim iz ostataka i otpada iz poljoprivrede, ribarstva, šumarstva i akvakulture, ne moraju da ispune kriterijume održivosti, već samo da ostvare uštede emisije gasova sa efektom staklene bašte. Goriva iz biomase, ako se koriste u proizvodnji električne energije, odnosno proizvodnji toplotne energije, moraju da ispune kriterijume održivosti i uštede emisija gasova sa efektom staklene bašte u sledećim slučajevima:</p> <p>1) ako je ulazna toplotna snaga postrojenja koja koristi čvrstu biomasu jednaka ili više od 20 MW,</p> <p>2) ako je ulazna toplotna snaga postrojenja koja koristi biogas jednaka ili više od 2 MW.</p> <p>U slučaju da se električna energija, odnosno toplotna energija proizvodi iz čvrstog komunalnog otpada, ne postoji obaveza da se ostvari ušteda emisije gasova sa efektom staklene bašte.</p> <p>Kriterijumi održivosti i uštede emisije gasova sa efektom staklene bašte primenjuju se na biogoriva, biotečnosti i goriva iz biomase, bez obzira na geografsko poreklo biomase.</p>			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	The sustainability and the greenhouse gas emissions saving criteria laid down in paragraphs 2 to 7 and 10 shall apply irrespective of the geographical origin of the biomass.					
29.2	Biofuels, bioliquids and biomass fuels produced from waste and residues derived not from forestry but from agricultural land shall be taken into account for the purposes referred to in points (a), (b) and (c) of the first subparagraph of paragraph 1 only where operators or national authorities have monitoring or management plans in place in order to address the impacts on soil quality and soil carbon. Information about how those impacts are monitored and managed shall be reported pursuant to Article 30(3).	0.1 82		DU	Biće transponovano aktom iz člana 82. Predloga zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije	
29.3	Biofuels, bioliquids and biomass fuels produced from agricultural biomass taken into account for the purposes referred to in points (a), (b) and (c) of the first subparagraph of paragraph 1 shall not be made from raw material obtained from land with a high biodiversity value, namely land that had one of the following statuses in or after January 2008, whether or not the land continues to have that status: (a) primary forest and other wooded land, namely forest and other wooded land of native species, where there is no clearly visible indication of human activity and the ecological processes are not significantly disturbed; (b) highly biodiverse forest and other wooded land which is species-rich and not degraded, or has been identified as being highly biodiverse by the relevant competent authority, unless evidence is provided that the production of that raw material did not interfere with those nature protection purposes; (c) areas designated: (i) by law or by the relevant competent authority for nature protection purposes; or	0.1 82 0.3 6		DU	Biće transponovano aktom iz člana 82. Predloga zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>(ii) for the protection of rare, threatened or endangered ecosystems or species recognised by international agreements or included in lists drawn up by intergovernmental organisations or the International Union for the Conservation of Nature, subject to their recognition in accordance with the first subparagraph of Article 30(4), unless evidence is provided that the production of that raw material did not interfere with those nature protection purposes;</p> <p>(d) highly biodiverse grassland spanning more than one hectare that is:</p> <p>(i) natural, namely grassland that would remain grassland in the absence of human intervention and that maintains the natural species composition and ecological characteristics and processes; or</p> <p>(ii) non-natural, namely grassland that would cease to be grassland in the absence of human intervention and that is species-rich and not degraded and has been identified as being highly biodiverse by the relevant competent authority, unless evidence is provided that the harvesting of the raw material is necessary to preserve its status as highly biodiverse grassland.</p> <p>The Commission may adopt implementing acts further specifying the criteria by which to determine which grassland are to be covered by point (d) of the first subparagraph of this paragraph. Those implementing acts shall be adopted in accordance with the examination procedure referred to in Article 34(3).</p>					
29.4	<p>Biofuels, bioliquids and biomass fuels produced from agricultural biomass taken into account for the purposes referred to in points (a), (b) and (c) of the first subparagraph of paragraph 1 shall not be made from raw material obtained from land with high-carbon stock, namely land that had one of the following statuses in January 2008 and no longer has that status:</p>	0.1 82 0.3 7		DU	Biće transponovano aktom iz člana 82. Predloga zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>(a) wetlands, namely land that is covered with or saturated by water permanently or for a significant part of the year;</p> <p>(b) continuously forested areas, namely land spanning more than one hectare with trees higher than five metres and a canopy cover of more than 30 %, or trees able to reach those thresholds in situ;</p> <p>(c) land spanning more than one hectare with trees higher than five metres and a canopy cover of between 10 % and 30 %, or trees able to reach those thresholds in situ, unless evidence is provided that the carbon stock of the area before and after conversion is such that, when the methodology laid down in Part C of Annex V is applied, the conditions laid down in paragraph 10 of this Article would be fulfilled.</p> <p>This paragraph shall not apply if, at the time the raw material was obtained, the land had the same status as it had in January 2008.</p>					
29.5	<p>Biofuels, bioliquids and biomass fuels produced from agricultural biomass taken into account for the purposes referred to in points (a), (b) and (c) of the first subparagraph of paragraph 1 shall not be made from raw material obtained from land that was peatland in January 2008, unless evidence is provided that the cultivation and harvesting of that raw material does not involve drainage of previously undrained soil.</p>	0.1 82 0.3 8		DU	Biće transponovano aktom iz člana 82. Predloga zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije	
29.6	<p>Biofuels, bioliquids and biomass fuels produced from forest biomass taken into account for the purposes referred to in points (a), (b) and (c) of the first subparagraph of paragraph 1 shall meet the following criteria to minimise the risk of using forest biomass derived from unsustainable production:</p> <p>(a) the country in which forest biomass was harvested has national or sub-national laws applicable in the area of harvest as well as monitoring and enforcement systems in place</p>	0.1 82		DU	Biće transponovano aktom iz člana 82. Predloga zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>ensuring:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) the legality of harvesting operations; (ii) forest regeneration of harvested areas; (iii) that areas designated by international or national law or by the relevant competent authority for nature protection purposes, including in wetlands and peatlands, are protected; (iv) that harvesting is carried out considering maintenance of soil quality and biodiversity with the aim of minimising negative impacts; and (v) that harvesting maintains or improves the long-term production capacity of the forest; <p>(b) when evidence referred to in point (a) of this paragraph is not available, the biofuels, bioliquids and biomass fuels produced from forest biomass shall be taken into account for the purposes referred to in points (a), (b) and (c) of the first subparagraph of paragraph 1 if management systems are in place at forest sourcing area level ensuring:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) the legality of harvesting operations; (ii) forest regeneration of harvested areas; (iii) that areas designated by international or national law or by the relevant competent authority for nature protection purposes, including in wetlands and peatlands, are protected unless evidence is provided that the harvesting of that raw material does not interfere with those nature protection purposes; (iv) that harvesting is carried out considering the maintenance of soil quality and biodiversity with the aim of minimising negative impacts; and (v) that harvesting maintains or improves the long-term production capacity of the forest. 					
29.7	<p>Biofuels, bioliquids and biomass fuels produced from forest biomass taken into account for the purposes referred to in points (a), (b) and (c) of the first subparagraph of paragraph 1 shall meet the following land-use, land-use change and forestry (LULUCF) criteria:</p>	0.1 82		DU	Biće transponovano aktom iz člana 82. Predloga zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>(a) the country or regional economic integration organisation of origin of the forest biomass:</p> <p>(i) is a Party to the Paris Agreement;</p> <p>(ii) has submitted a nationally determined contribution (NDC) to the United Nations Framework Convention on Climate Change (UNFCCC), covering emissions and removals from agriculture, forestry and land use which ensures that changes in carbon stock associated with biomass harvest are accounted towards the country's commitment to reduce or limit greenhouse gas emissions as specified in the NDC;</p> <p>or</p> <p>(iii) has national or sub-national laws in place, in accordance with Article 5 of the Paris Agreement, applicable in the area of harvest, to conserve and enhance carbon stocks and sinks, and providing evidence that reported LULUCF-sector emissions do not exceed removals;</p> <p>(b) where evidence referred to in point (a) of this paragraph is not available, the biofuels, bioliquids and biomass fuels produced from forest biomass shall be taken into account for the purposes referred to in points (a), (b) and (c) of the first subparagraph of paragraph 1 if management systems are in place at forest sourcing area level to ensure that carbon stocks and sinks levels in the forest are maintained, or strengthened over the long term.</p>					
29.8	<p>By 31 January 2021, the Commission shall adopt implementing acts establishing the operational guidance on the evidence for demonstrating compliance with the criteria laid down in paragraphs 6 and 7 of this Article. Those implementing acts shall be adopted in accordance with the examination procedure referred to in Article 34(3).</p>			NP	Obaveza Evropske komisije	
29.9	<p>By 31 December 2026, the Commission shall assess whether the criteria laid down in paragraphs 6 and 7 effectively minimise the risk of using forest</p>			NP	Obaveza Evropske komisije	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>biomass derived from unsustainable production and address LULUCF criteria, on the basis of the available data.</p> <p>The Commission shall, if appropriate, submit a legislative proposal to amend the criteria laid down in paragraphs 6 and 7 for the period after 2030.</p>					
29.10	<p>The greenhouse gas emission savings from the use of biofuels, bioliquids and biomass fuels taken into account for the purposes referred to in paragraph 1 shall be:</p> <p>(a) at least 50 % for biofuels, biogas consumed in the transport sector, and bioliquids produced in installations in operation on or before 5 October 2015;</p> <p>(b) at least 60 % for biofuels, biogas consumed in the transport sector, and bioliquids produced in installations starting operation from 6 October 2015 until 31 December 2020;</p> <p>(c) at least 65 % for biofuels, biogas consumed in the transport sector, and bioliquids produced in installations starting operation from 1 January 2021;</p> <p>(d) at least 70 % for electricity, heating and cooling production from biomass fuels used in installations starting operation from 1 January 2021 until 31 December 2025, and 80 % for installations starting operation from 1 January 2026.</p> <p>An installation shall be considered to be in operation once the physical production of biofuels, biogas consumed in the transport sector and bioliquids, and the physical production of heating and cooling and electricity from biomass fuels has started.</p> <p>The greenhouse gas emission savings from the use of biofuels, biogas consumed in the transport sector, bioliquids and biomass fuels used in installations producing heating, cooling and electricity shall be calculated in accordance with Article 31(1).</p>	0.1 82 0.3 5		DU	Biće potpuno transponovano aktom iz člana 82. Predloga zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
29.11	<p>Electricity from biomass fuels shall be taken into account for the purposes referred to in points (a), (b) and (c) of the first subparagraph of paragraph 1 only if it meets one or more of the following requirements:</p> <p>(a) it is produced in installations with a total rated thermal input below 50 MW;</p> <p>(b) for installations with a total rated thermal input from 50 to 100 MW, it is produced applying high-efficiency cogeneration technology, or, for electricity-only installations, meeting an energy efficiency level associated with the best available techniques (BAT-AEELs) as defined in Commission Implementing Decision (EU) 2017/1442 (1);</p> <p>(c) for installations with a total rated thermal input above 100 MW, it is produced applying high-efficiency cogeneration technology, or, for electricity-only installations, achieving a net-electrical efficiency of at least 36 %;</p> <p>(d) it is produced applying Biomass CO2 Capture and Storage.</p> <p>For the purposes of points (a), (b) and (c) of the first subparagraph of paragraph 1 of this Article, electricity-only-installations shall be taken into account only if they do not use fossil fuels as a main fuel and only if there is no cost-effective potential for the application of high-efficiency cogeneration technology according to the assessment in accordance with Article 14 of Directive 2012/27/EU.</p> <p>For the purposes of points (a) and (b) of the first subparagraph of paragraph 1 of this Article, this paragraph shall apply only to installations starting operation or converted to the use of biomass fuels after 25 December 2021. For the purposes of point (c) of the first subparagraph of paragraph 1 of this Article, this paragraph shall be without prejudice to support granted under support schemes in</p>	0.1 82		DU	Biće potpuno transponovano aktom iz člana 82. Predloga zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>accordance with Article 4 approved by 25 December 2021.</p> <p>Member States may apply higher energy efficiency requirements than those referred in the first subparagraph to installations with lower rated thermal input.</p> <p>The first subparagraph shall not apply to electricity from installations which are the object of a specific notification by a Member State to the Commission based on the duly substantiated existence of risks for the security of supply of electricity. Upon assessment of the notification, the Commission shall adopt a decision taking into account the elements included therein.</p>					
29.12	<p>For the purposes referred to in points (a), (b) and (c) of the first subparagraph of paragraph 1 of this Article, and without prejudice to Articles 25 and 26, Member States shall not refuse to take into account, on other sustainability grounds, biofuels and bioliquids obtained in compliance with this Article. This paragraph shall be without prejudice to public support granted under support schemes approved before 24 December 2018.</p>	0.1 82		DU	Biće potpuno transponovano aktom iz člana 82. Predloga zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije	
29.13	<p>For the purposes referred to in point (c) of the first subparagraph of paragraph 1 of this Article, Member States may derogate, for a limited period of time, from the criteria laid down in paragraphs 2 to 7 and 10 and 11 of this Article by adopting different criteria for:</p> <p>(a) installations located in an outermost region as referred to in Article 349 TFEU to the extent that such facilities produce electricity or heating or cooling from biomass fuels; and</p> <p>(b) biomass fuels used in the installations referred to in point (a) of this subparagraph, irrespective of the place of origin of that biomass, provided that such criteria are objectively justified on the grounds that their aim is to ensure, for that outermost region, a smooth phase-in of the criteria</p>			NU	Biće potpuno transponovano aktom iz člana 82. Predloga zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>laid down in paragraphs 2 to 7 and 10 and 11 of this Article and thereby incentivise the transition from fossil fuels to sustainable biomass fuels. The different criteria referred to in this paragraph shall be subject to a specific notification by the relevant Member State to the Commission.</p> <p>For the purposes referred to in points (a), (b) and (c) of the first subparagraph of paragraph 1, Member States may establish additional sustainability criteria for biomass fuels.</p>					
29.14	<p>By 31 December 2026, the Commission shall assess the impact of such additional criteria on the internal market, accompanied, if necessary, by a proposal to ensure harmonisation thereof.</p>			NP	Obaveza Evropske komisije	
30.1	<p style="text-align: center;">Verification of compliance with the sustainability and greenhouse gas emissions saving criteria</p> <p>Where biofuels, bioliquids and biomass fuels, or other fuels that are eligible for counting towards the numerator referred to in point (b) of Article 27(1), are to be taken into account for the purposes referred to in Articles 23 and 25 and in points (a), (b) and (c) of the first subparagraph of Article 29(1), Member States shall require economic operators to show that the sustainability and greenhouse gas emissions saving criteria laid down in Article 29(2) to (7) and (10) have been fulfilled.</p> <p>For those purposes, they shall require economic operators to use a mass balance system which:</p> <p>(a) allows consignments of raw material or fuels with differing sustainability and greenhouse gas emissions saving characteristics to be mixed for instance in a container, processing or logistical facility, transmission and distribution infrastructure or site;</p> <p>(b) allows consignments of raw material with</p>	0.1 82 0.3 17		DU	Biće potpuno transponovano aktom iz člana 82. Predloga zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>differing energy content to be mixed for the purposes of further processing, provided that the size of consignments is adjusted according to their energy content;</p> <p>(c) requires information about the sustainability and greenhouse gas emissions saving characteristics and sizes of the consignments referred to in point (a) to remain assigned to the mixture; and</p> <p>(d) provides for the sum of all consignments withdrawn from the mixture to be described as having the same sustainability characteristics, in the same quantities, as the sum of all consignments added to the mixture and requires that this balance be achieved over an appropriate period of time.</p> <p>The mass balance system shall ensure that each consignment is counted only once in point (a), (b) or (c) of the first subparagraph of Article 7(1) for the purposes of calculating the gross final consumption of energy from renewable sources and shall include information on whether support has been provided for the production of that consignment, and if so, on the type of support scheme.</p>					
30.2	<p>Where a consignment is processed, information on the sustainability and greenhouse gas emissions saving characteristics of the consignment shall be adjusted and assigned to the output in accordance with the following rules:</p> <p>(a) when the processing of a consignment of raw material yields only one output that is intended for the production of biofuels, bioliquids or biomass fuels, renewable liquid and gaseous transport fuels of non-biological origin, or recycled carbon fuels, the size of the consignment and the related quantities of sustainability and greenhouse gas emissions saving characteristics shall be adjusted applying a conversion factor representing the ratio between the mass of the output that is intended for such production and the mass of the raw material</p>	0.1 82		DU	Biće potpuno transponovano aktom iz člana 82. Predloga zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>entering the process; (b) when the processing of a consignment of raw material yields more than one output that is intended for the production of biofuels, bioliquids or biomass fuels, renewable liquid and gaseous transport fuels of non-biological origin, or recycled carbon fuels, for each output a separate conversion factor shall be applied and a separate mass balance shall be used.</p>					
30.3	<p>Member States shall take measures to ensure that economic operators submit reliable information regarding the compliance with the greenhouse gas emissions savings thresholds set in, and adopted pursuant to, Article 25(2), and with the sustainability and greenhouse gas emissions saving criteria laid down in Article 29(2) to (7) and (10), and that economic operators make available to the relevant Member State, upon request, the data that were used to develop the information. Member States shall require economic operators to arrange for an adequate standard of independent auditing of the information submitted, and to provide evidence that this has been done. In order to comply with point (a) of Article 29(6) and point (a) of Article 29(7), the first or second party auditing may be used up to the first gathering point of the forest biomass. The auditing shall verify that the systems used by economic operators are accurate, reliable and protected against fraud, including verification ensuring that materials are not intentionally modified or discarded so that the consignment or part thereof could become a waste or residue. It shall evaluate the frequency and methodology of sampling and the robustness of the data. The obligations laid down in this paragraph shall apply regardless of whether the biofuels, bioliquids, biomass fuels, renewable liquid and gaseous transport fuels of non-biological origin, or recycled carbon fuels are produced within the Union or are</p>	<p>0.1 82 0.3 12-20</p>		DU	<p>Biće potpuno transponovano aktom iz člana 82. Predloga zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije</p>	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>imported. Information about the geographic origin and feedstock type of biofuels, bioliquids and biomass fuels per fuel supplier shall be made available to consumers on the websites of operators, suppliers or the relevant competent authorities and shall be updated on an annual basis. Member States shall submit to the Commission, in aggregated form, the information referred to in the first subparagraph of this paragraph. The Commission shall publish that information on the e-reporting platform referred to in Article 28 of Regulation (EU) 2018/1999 in summary form preserving the confidentiality of commercially sensitive information.</p>					
30.4	<p>The Commission may decide that voluntary national or international schemes setting standards for the production of biofuels, bioliquids or biomass fuels, or other fuels that are eligible for counting towards the numerator referred to in point (b) of Article 27(1), provide accurate data on greenhouse gas emission savings for the purposes of Article 25(2) and Article 29(10), demonstrate compliance with Article 27(3) and Article 28(2) and (4), or demonstrate that consignments of biofuels, bioliquids or biomass fuels comply with the sustainability criteria laid down in Article 29(2) to (7). When demonstrating that the criteria laid down in Article 29(6) and (7) are met, the operators may provide the required evidence directly at sourcing area level. The Commission may recognise areas for the protection of rare, threatened or endangered ecosystems or species recognised by international agreements or included in lists drawn up by intergovernmental organisations or the International Union for the Conservation of Nature for the purposes of point (c)(ii) of the first subparagraph of Article 29(3). The Commission may decide that those schemes contain accurate information on measures taken for</p>			NP	Obaveza Evropske komisije	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	soil, water and air protection, for the restoration of degraded land, for the avoidance of excessive water consumption in areas where water is scarce, and for certification of biofuels, bioliquids and biomass fuels with low indirect land-use change-risk.					
30.5	<p>The Commission shall adopt decisions under paragraph 4 of this Article by means of implementing acts. Those implementing acts shall be adopted in accordance with the examination procedure referred to in Article 34(3). Such decisions shall be valid for a period of no more than five years.</p> <p>The Commission shall require that each voluntary scheme on which a decision has been adopted under paragraph 4 submit annually by 30 April a report to the Commission covering each of the points set out in Annex IX to Regulation (EU) 2018/1999. The report shall cover the preceding calendar year. The requirement to submit a report shall apply only to voluntary schemes that have operated for at least 12 months.</p> <p>The Commission shall make the reports drawn up by the voluntary schemes available, in an aggregated form or in full if appropriate, on the e-reporting platform referred to in Article 28 of Regulation (EU) 2018/1999.</p>			NP	Obaveza Evropske komisije	
30.6	<p>Member States may set up national schemes where compliance with the sustainability and greenhouse gas emissions saving criteria laid down in Article 29(2) to (7) and (10) and with the greenhouse gas emissions savings thresholds for renewable liquid and gaseous transport fuels of non-biological origin and recycled carbon fuels set in, and adopted pursuant to, Article 25(2) and in accordance with Article 28(5) is verified throughout the entire chain of custody involving competent national authorities. A Member State may notify such a national scheme to the Commission. The Commission shall give priority to the assessment of</p>			NP	Obaveza Evropske komisije	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>such a scheme in order to facilitate mutual bilateral and multilateral recognition of schemes for verification of compliance with the sustainability and greenhouse gas emissions saving criteria for biofuels, bioliquids and biomass fuels and with the greenhouse gas emissions savings thresholds for other fuels that are eligible for counting towards the numerator referred to in point (b) of Article 27(1). The Commission may decide, by means of implementing acts, whether such a notified national scheme complies with the conditions laid down in this Directive. Those implementing acts shall be adopted in accordance with the examination procedure referred to in Article 34(3). Where the decision is positive, schemes established in accordance with this Article shall not refuse mutual recognition with that Member State's scheme, as regards verification of compliance with the sustainability and greenhouse gas emissions saving criteria laid down in Article 29(2) to (7) and (10) and the greenhouse gas emissions savings thresholds set in, and adopted pursuant to, Article 25(2).</p>					
30.7	<p>The Commission shall adopt decisions under paragraph 4 of this Article only if the scheme in question meets adequate standards of reliability, transparency and independent auditing and provides adequate assurances that no materials have been intentionally modified or discarded so that the consignment or part thereof would fall under Annex IX. In the case of schemes to measure greenhouse gas emissions savings, such schemes shall also comply with the methodological requirements set out in Annex V or VI. Lists of areas of high biodiversity value as referred to in point (c)(ii) of the first subparagraph of Article 29(3) shall meet adequate standards of objectivity and coherence with internationally recognised standards and provide for appropriate appeal</p>			NP	Obaveza Evropske komisije	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>procedures.</p> <p>The voluntary schemes referred to in paragraph 4 shall, at least annually, publish a list of their certification bodies used for independent auditing, indicating for each certification body by which entity or national public authority it was recognised and which entity or national public authority is monitoring it.</p>					
30.8	<p>In order to ensure that compliance with the sustainability and greenhouse gas emissions saving criteria as well as with the provisions on low or high direct and indirect land-use change-risk biofuels, bioliquids and biomass fuels is verified in an efficient and harmonised manner and in particular to prevent fraud, the Commission shall adopt implementing acts specifying detailed implementing rules, including adequate standards of reliability, transparency and independent auditing and require all voluntary schemes to apply those standards. Those implementing acts shall be adopted in accordance with the examination procedure referred to in Article 34(3).</p> <p>In those implementing acts, the Commission shall pay particular attention to the need to minimise administrative burden. The implementing acts shall set a time frame by which voluntary schemes are required to implement the standards. The Commission may repeal decisions recognising voluntary schemes pursuant to paragraph 4 in the event that those schemes fail to implement such standards in the time frame provided for. Where a Member State raises concerns that a voluntary scheme does not operate in accordance with the standards of reliability, transparency and independent auditing that constitute the basis for decisions under paragraph 4, the Commission shall investigate the matter and take appropriate action.</p>			NP	Obaveza Evropske komisije	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
30.9	<p>Where an economic operator provides evidence or data obtained in accordance with a scheme that has been the subject of a decision pursuant to paragraph 4 or 6 of this Article, to the extent covered by that decision, a Member State shall not require the supplier to provide further evidence of compliance with the sustainability and greenhouse gas emissions saving criteria laid down in Article 29(2) to (7) and (10).</p> <p>Competent authorities of the Member States shall supervise the operation of certification bodies that are conducting independent auditing under a voluntary scheme. Certification bodies shall submit, upon the request of competent authorities, all relevant information necessary to supervise the operation, including the exact date, time and location of audits. Where Member States find issues of non-conformity, they shall inform the voluntary scheme without delay.</p>	<p>0.1 82 0.3. 11.5</p>		DU	<p>Biće transponovano aktom iz člana 82. Predloga zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije</p>	
30.10	<p>At the request of a Member State, which may be based on the request of an economic operator, the Commission shall, on the basis of all available evidence, examine whether the sustainability and greenhouse gas emissions saving criteria laid down in Article 29(2) to (7) and (10) in relation to a source of biofuels, bioliquids and biomass fuels, and the greenhouse gas emissions savings thresholds set in, and adopted pursuant to, Article 25(2), have been met.</p> <p>Within six months of receipt of such a request and in accordance with the examination procedure referred to in Article 34(3), the Commission shall, by means of implementing acts, decide whether the Member State concerned may either:</p> <p>(a) take into account biofuels, bioliquids, biomass fuels and other fuels that are eligible for counting towards the numerator referred to in point (b) of Article 27(1) from that source for the purposes referred to in points (a), (b) and (c) of the first</p>			NP	<p>Obaveza Evropske komisije</p>	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>subparagraph of Article 29(1); or (b) by way of derogation from paragraph 9 of this Article, require suppliers of the source of biofuels, bioliquids, biomass fuels and other fuels that are eligible for counting towards the numerator referred to in point (b) of Article 27(1) to provide further evidence of compliance with those sustainability and greenhouse gas emissions saving criteria and those greenhouse gas emissions savings thresholds.</p>					
31.1	<p>Calculation of the greenhouse gas impact of biofuels, bioliquids and biomass fuels</p> <p>For the purposes of Article 29(10), the greenhouse gas emissions saving from the use of biofuel, bioliquids and biomass fuels shall be calculated in one of the following ways:</p> <p>(a) where a default value for greenhouse gas emissions saving for the production pathway is laid down in Part A or B of Annex V for biofuels and bioliquids and in Part A of Annex VI for biomass fuels where the el value for those biofuels or bioliquids calculated in accordance with point 7 of Part C of Annex V and for those biomass fuels calculated in accordance with point 7 of Part B of Annex VI is equal to or less than zero, by using that default value;</p> <p>(b) by using an actual value calculated in accordance with the methodology laid down in Part C of Annex V for biofuels and bioliquids and in Part B of Annex VI for biomass fuels;</p> <p>(c) by using a value calculated as the sum of the factors of the formulas referred to in point 1 of Part C of Annex V, where disaggregated default values in Part D or E of Annex V may be used for some factors, and actual values, calculated in accordance with the methodology laid down in Part C of Annex V, are used for all other factors;</p> <p>(d) by using a value calculated as the sum of the</p>	<p>0.1 82 0.3 Prilog 1</p>		DU	<p>Biće potpuno transponovano aktom iz člana 82. Predloga zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije</p>	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	factors of the formulas referred to in point 1 of Part B of Annex VI, where disaggregated default values in Part C of Annex VI may be used for some factors, and actual values, calculated in accordance with the methodology laid down in Part B of Annex VI, are used for all other factors.					
31.2	Member States may submit to the Commission reports including information on the typical greenhouse gas emissions from the cultivation of agricultural raw materials of the areas on their territory classified as level 2 in the nomenclature of territorial units for statistics (NUTS) or as a more disaggregated NUTS level in accordance with Regulation (EC) No 1059/2003 of the European Parliament and of the Council (1). Those reports shall be accompanied by a description of the method and data sources used to calculate the level of emissions. That method shall take into account soil characteristics, climate and expected raw material yields.			NP	Po pristupanju EU	
31.3	In the case of territories outside the Union, reports equivalent to those referred to in paragraph 2 and drawn up by competent bodies may be submitted to the Commission.			NP	Po pristupanju EU	
31.4	The Commission may, by means of implementing acts, decide that the reports referred to in paragraphs 2 and 3 of this Article contain accurate data for the purposes of measuring the greenhouse gas emissions associated with the cultivation of agriculture biomass feedstock produced in the areas included in such reports for the purposes of Article 29(10). Those implementing acts shall be adopted in accordance with the examination procedure referred to in Article 34(3). Those data may, pursuant to such decisions, be used instead of the disaggregated default values for cultivation laid down in Part D or E of Annex V for biofuels and bioliquids and in Part C of Annex VI			NP	Obaveza Evropske komisije	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	for biomass fuels.					
31.5	<p>The Commission shall review Annexes V and VI with a view, where justified, to adding or revising values for biofuel, bioliquid and biomass fuel production pathways. Those reviews shall also consider modifying the methodology laid down in Part C of Annex V and in Part B of Annex VI.</p> <p>The Commission is empowered to adopt delegated acts pursuant to Article 35 to amend, where appropriate, Annexes V and VI by adding or revising the default values or modifying the methodology.</p> <p>In the case of an adaptation of, or addition to, the list of default values in Annexes V and VI:</p> <p>(a) where the contribution of a factor to overall emissions is small, where there is limited variation, or where the cost or difficulty of establishing actual values is high, the default values shall be typical of normal production processes;</p> <p>(b) in all other cases, the default values shall be conservative compared to normal production processes.</p>			NP	Obaveza Evropske komisije	
31.6	<p>Where necessary in order to ensure the uniform application of Part C of Annex V and Part B of Annex VI, the Commission may adopt implementing acts setting out detailed technical specifications including definitions, conversion factors, the calculation of annual cultivation emissions or emission savings caused by changes above and below-ground carbon stocks on already cultivated land, the calculation of emission savings from CO₂ capture, CO₂ replacement and CO₂ geological storage. Those implementing acts shall be adopted in accordance with the examination procedure referred to in Article 34(3).</p>			NP	Obaveza Evropske komisije	
32	<p style="text-align: center;">Implementing acts</p> <p>The implementing acts referred to in the second</p>			NP	Obaveza Evropske komisije	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	subparagraph of Article 29(3), Article 29(8), the first subparagraph of Article 30(5), the second subparagraph of Article 30(6), the first subparagraph of Article 30(8), the first subparagraph of Article 31(4) and Article 31(6) of this Directive, shall take full account of the provisions relating to greenhouse gas emissions reductions in accordance with Article 7a of Directive 98/70/EC of the European Parliament and of the Council (1).					
33.	Monitoring by the EC			NP	Prelazne i završne odredbe	
34.	Committee procedure			NP	Prelazne i završne odredbe	
35.	Exercise of the delegation			NP	Prelazne i završne odredbe	
36.	Transposition			NP	Prelazne i završne odredbe	
37.	Repeal			NP	Prelazne i završne odredbe	
38.	Entry into force			NP	Prelazne i završne odredbe	
39.	Addressees			NP	Prelazne i završne odredbe	
ANNEX I	NATIONAL OVERALL TARGETS FOR THE SHARE OF ENERGY FROM RENEWABLE SOURCES IN GROSS FINAL CONSUMPTION OF ENERGY IN 2020			NP	Primenjivo samo na države članice EU	
ANNEX II	NORMALISATION RULE FOR ACCOUNTING FOR ELECTRICITY GENERATED FROM HYDROPOWER AND WIND POWER	0.5.		PU		
ANNEX III	ENERGY CONTENT OF FUELS	0.5.		PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
ANNEX IV	CERTIFICATION OF INSTALLERS			NU	Biće transponovano propisima u oblasti građevine	
ANNEX V	RULES FOR CALCULATING THE GREENHOUSE GAS IMPACT OF BIOFUELS, BIOLIQUIDS AND THEIR FOSSIL FUEL COMPARATORS	0.5.		PU		
ANNEX VI	RULES FOR CALCULATING THE GREENHOUSE GAS IMPACT OF BIOMASS FUELS AND THEIR FOSSIL FUEL COMPARATORS	0.1 82		DU	Biće transponovano aktom iz člana 82. Predloga zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije	
ANNEX VII	ACCOUNTING OF ENERGY FROM HEAT PUMPS	0.5.		PU		
ANNEX VIII	PART A. PROVISIONAL ESTIMATED INDIRECT LAND-USE CHANGE EMISSIONS FROM BIOFUEL, BIOLIQUID AND BIOMASS FUEL FEEDSTOCK (g CO ₂ eq/MJ)			DU	Biće transponovano aktom iz člana 82. Predloga zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije	
ANNEX VIII	PART B .BIOFUELS, BIOLIQUIDS AND BIOMASS FUELS FOR WHICH THE ESTIMATED INDIRECT LAND-USE CHANGE EMISSIONS ARE CONSIDERED TO BE ZERO	0.1 82		DU	Biće transponovano aktom iz člana 82. Predloga zakona o korišćenju obnovljivih izvora energije	
ANNEX IX	Part A.	0.5.		PU		
ANNEX X	PART A Repealed Directive with a list of the successive amendments thereto (referred to in Article 37)			NP	Prelazne i završne odredbe	
ANNEX X	PART B Time-limits for transposition into national law (referred to in Article 36)			NP	Prelazne i završne odredbe	
ANNEX XI	Correlation table			NP	Prelazne i završne odredbe	

